

# **МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ**



## **ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ КЪМ 30.06.2024 г.**

## Съдържание

### Абревиатури и съкращения

- I. Отчет на основните параметри на бюджета
- II. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета
- III. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура
- IV. Преглед на изпълнението на политиките
  - IV.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
  - IV.2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ
- V. Преглед на изпълнението на бюджетните програми
  - V.I.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.01 „ОЦЕНКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“
  - V.I.2. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.02 „ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ“
  - V.I.3. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.03 „НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“
  - V.I.4. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.04 „СЪХРАНЯВАНЕ, УКРЕПВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИ, МЕСТООБИТАНИЯ, ВИДОВЕ И ГЕНЕТИЧНИТЕ ИМ РЕСУРСИ“
  - V.I.5. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.05 „ИНФОРМИРАНЕ, УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА В ПРОЦЕСА НА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА КОНТРОЛ“
  - V.I.6. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.06 „ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА“
  - V.I.7. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.07 „УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА“
  - V.II.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.02.01 „НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ“
  - V.III.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.03.01 „ДЕЙНОСТИ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ, ХИДРОЛОГИЯ И АГРОМЕТЕОРОЛОГИЯ“
  - V.IV.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.04.00 „АДМИНИСТРАЦИЯ“

## Абревиатури и съкращения

АДБФП	Административен договор за безвъзмездна финансова помощ
АИО	Административно и информационно обслужване
АППК	Агенция за публичните предприятия и контрол
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно регулиране
АЯР	Агенция за ядрено регулиране
БАН	Българска академия на науките
БД	Басейнова дирекция
БДДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“
БД ЗБР	Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“
БД ИБР	Басейнова дирекция „Източнбеломорски район“
БДЧР	Басейнова дирекция „Черноморски район“
БИМ	Български институт по метрология
БИС	Български институт по стандартизация
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВНОС	Вещества, които нарушават озоновия слой
ВОП	Връзки с обществеността и протокол
ВРБ	Второстепенни разпоредители с бюджет
ГД ОПОС	Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“
ГД ПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР
ГД ПИК	Главна дирекция „Политики по изменение на климата“
ГИС	Географска информационна система
ГМО	Генетично модифицирани организми
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДПП	Дирекция на природен парк
ДППГА	Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии
ДНП	Дирекция на национален парк
ДНСК	Дирекция за национален строителен контрол
ЕАОС	Европейска агенция за околна среда
ЕИСВ	Европейска информационна система за водите
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕООВОСПЗ	Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда и предотвратяване на замърсяването
ЕС	Европейски съюз
ЕСТЕ	Европейска схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗГМО	Закон за генетично модифицирани организми
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗДБ	Закон за държавния бюджет
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки

ЗОПОЕЩ	Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ИА БСА	Изпълнителна агенция „Българска служба по акредитация“
ИА ГИТ	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
ИА ППРД	Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБЕИ-БАН	Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН
ИГ-БАН	Институт за гората към БАН
ИКИТ-БАН	Институт за космически изследвания и технологии към БАН
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИО-БАН	Институт по океанология към БАН
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КВЕСМС	Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество
КЕВР	Комисия за енергийно и водно регулиране
КР	Комплексно разрешително
КТЗВДР	Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния
ЛОС	Летливи органични съединения
МАС	Мобилни автоматични станции
МБВР	Международна банка за възстановяване и развитие
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЕ	Министерство на енергетиката
МЕЕС	Междуетовен експертен екологичен съвет
МЕУ	Министерство на електронното управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИИ	Министерство на икономиката и индустрията
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
МС	Министерски съвет
Морска стратегия	Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море на Република България
НАП	Национална агенция за приходите
НАСНКРГФ	Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гамафон
НДФ	Национален доверителен екофонд
НЕМ	Национална екологична мрежа

НИБХ	Национално информационно бюро по химикали
НИД	Наредба за изменение и допълнение
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НКЦ	Национален координационен център
НПКЗВ	Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха
НПО	Неправителствена организация
НПРД	Националната рамка за приоритетни действия
НРТКЕПГ	Национален регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове
НСЗП	Национална служба за защита на природата
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСМСБР	Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие
НЦОЗА	Национален център по общественото здраве и анализи
НЦРРЗ	Национален център по радиобиология и радиационна защита
ОВОС	Оценка на въздействието на околната среда
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОП	Обществени поръчки
ОПОС 2014-2020 г.	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОС	Оценка за съвместимост
ОЧВ	Опазване чистотата на въздуха
ПЗ	Природна забележителност
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПОС 2021-2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
ПП	Природен парк
ПСВРП	Предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал
ПСНРП	Предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	Планове за управление на речните басейни
ПУРН	Планове за управление на риска от наводнения
РБУ	Район за басейново управление
РДВ	Рамкова директива за водите
РДМС	Рамкова директива за морска стратегия
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РКООНИК	Рамкова конвенция на ООН по изменение на климата
РЛ	Регионална лаборатория
РМС	Решение на Министерския съвет
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СДЧР	Стопанска дейност и човешки ресурси
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
УВ	Управление на водите
УООП	Управление на отпадъците и опазване на почвите
ФПЧ	Фини прахови частици
ФУ	Финансово управление
ЦА	Централна администрация

## I. Отчет на основните параметри на бюджета

а) Таблица, представяща отчет на приходите по бюджета (Приложение № 1) с кратко описание на приходите

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>Общо приходи:</b>	<b>48 642 900</b>	<b>48 744 633</b>	<b>37 045 736</b>
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	<b>48 642 900</b>	<b>48 744 633</b>	<b>37 045 736</b>
Приходи и доходи от собственост	5 765 000	5 836 363	2 853 267
Държавни такси	41 400 000	41 400 000	36 472 692
Глоби, санкции и наказателни лихви	1 665 000	1 665 000	177 029
Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите	-1 009 700	-1 009 700	-727 827
Постъпление от продажби на нефинансови активи			1 920
Приходи от концесии	4 317 600	4 317 600	2 004 074
Други приходи	-3 495 000	-3 492 127	-3 887 803
Помощи и дарения от чужбина		7 497	132 384
Помощи и дарения от страната		20 000	20 000

Нетното изпълнение на приходите към 30.06.2024 г. е в размер на 37 045 736 лв. Реализираните приходи по бюджета на МОСВ за отчетния период са формирани от приходи от от държавни такси, глоби, санкции, лихви, други неданъчни приходи и приходи от концесии.

Приходите от държавни такси постъпват на основание ПМС № 136/30.11.2012 г., с което е приета Тарифа за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите и на основание Закона за водите, чл. 196, ал. 1.

Формираните приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са от наложени глоби и санкции на физически и юридически лица във връзка с неизпълнение на екологичното законодателство. Неизплатените в доброволния срок за изпълнение се предават на Националната агенция по приходите (НАП) за принудително събиране.

Формираните „Други неданъчни приходи” са приходи по ЗДОИ, получени застрахователни обезщетения, реализирани курсови разлики от продажба на валута, суми по влезли в сила наказателни постановления принудително събрани от НАП и отчетени съгласно т. 74 от ДДС 12/2009 г. за реда и начина за събиране и отчитане на средствата по публични и частни държавни вземания.

Във връзка с член 55 от Закона за ограничаване изменението на климата, МОСВ администрира приходи от средства от тържни продажби на квоти за емисии от парникови газове по бюджета на ПУДООС.

За периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.

Приходи от тържни продажби на квоти за парникови газове към 30.06.2024 г.

Период			Сума
	Средства в евро	Курс	Левава равностойност
Януари 2024 г.	43 876 800,00	1,95583	85 815 561,75
Февруари 2024 г.	58 514 720,00	1,95583	114 444 844,81
Март 2024 г.	61 127 220,00	1,95583	119 554 450,69

Април 2024 г.	72 189 920,00	1,95583	141 191 211,23
Май 2024 г.	74 689 010,00	1,95583	146 079 006,43
Юни 2024 г.	72 702 080,00	1,95583	142 192 909,12
<b>Общо:</b>			<b>749 277 984,03</b>

Превод към ПУДООС от тръжни продажби на квоти за парникови газове към 30.06.2024 г.

Дата	Средства в евро	Курс	Левава равностойност
08.02.2024	43 876 800,00	1,95583	85 815 561,74
12.03.2024	58 514 720,00	1,95583	114 444 844,82
15.04.2024	61 127 220,00	1,95583	119 554 450,69
13.05.2024	72 189 920,00	1,95583	141 191 211,23
14.06.2024	74 689 010,00	1,95583	146 079 006,43
<b>Общо:</b>	<b>310 397 670,00</b>		<b>607 085 074,91</b>

За периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. са реализирани приходи от лихви от продажба на квоти за емисии на парникови газове, които се внасят в Централния бюджет на Република България.

Реализирани приходи от лихви от продажба на квоти за емисии на парникови газове

	средства в евро	курс	левава равностойност
01.01.2024 г. - 30.06.2024 г.	<b>875 117,45</b>	1,95583	<b>1 711 580,96</b>

## б) Таблица, представяща отчет на разходите по бюджета на МОСВ по бюджетни програми в рамките на изпълняваните политики (Приложение № 2а)

Приложение № 2а – Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми (по бюджета на ПРБ)

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в лева)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
<b>1900.01.00</b>	<b>Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда</b>	<b>50 053 400</b>	<b>54 677 442</b>	<b>18 933 557</b>
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	8 475 200	11 356 191	4 918 864
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите"	4 657 000	4 215 110	2 028 721
1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	3 294 600	2 990 212	1 574 697
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	25 261 400	25 809 108	5 908 151
1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	1 885 100	2 192 032	1 005 253
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	4 707 900	5 646 173	2 699 300
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 772 200	2 468 616	798 571

<b>1900.02.00</b>	<b>Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност</b>	<b>10 689 600</b>	<b>13 623 060</b>	<b>7 292 305</b>
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност"	10 689 600	13 623 060	7 292 305
<b>1900.03.00</b>	<b>Други бюджетни програми</b>	<b>26 990 400</b>	<b>27 861 517</b>	<b>12 511 486</b>
1900.03.01	Програма 9 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	26 990 400	27 861 517	12 511 486
<b>1900.04.00</b>	<b>Бюджетна програма „Администрация“</b>	<b>30 253 000</b>	<b>31 647 824</b>	<b>15 327 591</b>
	<b>Общо разходи</b>	<b>117 986 400</b>	<b>127 809 843</b>	<b>54 064 939</b>

\* Класификационен код съгласно Решение № 780 на Министерския съвет от 2023 г.

## в) Таблица, представяща отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на изпълняваните политики (Приложение № 2б)

Приложение № 2б – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите (в лева)	Общо консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1900.01.00	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	333 295 538	18 933 557	314 361 981	18 843 211	18 843 211	0	314 452 327	90 346	314 361 981
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	124 181 636	4 918 864	119 262 772	4 918 864	4 918 864	0	119 262 772	0	119 262 772
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите"	58 138 888	2 028 721	56 110 167	2 028 721	2 028 721	0	56 110 167	0	56 110 167
1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	56 519 290	1 574 697	54 944 593	1 574 697	1 574 697	0	54 944 593	0	54 944 593
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	28 899 456	5 908 151	22 991 305	5 817 805	5 817 805	0	23 081 651	90 346	22 991 305



1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	3 928 751	1 005 253	2 923 498	1 005 253	1 005 253	0	2 923 498	0	2 923 498
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	2 699 300	2 699 300	0	2 699 300	2 699 300	0	0	0	0
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	58 928 217	798 571	58 129 646	798 571	798 571	0	58 129 646	0	58 129 646
1900.02.00	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	7 304 286	7 292 305	11 981	7 292 305	7 292 305	0	11 981	0	11 981
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	7 304 286	7 292 305	11 981	7 292 305	7 292 305	0	11 981	0	11 981
1900.03.00	Други бюджетни програми	12 594 482	12 511 486	82 996	10 226 665	10 226 665	0	2 367 817	2 284 821	82 996
1900.03.01	Програма 9 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	12 594 482	12 511 486	82 996	10 226 665	10 226 665	0	2 367 817	2 284 821	82 996
1900.04.00	Бюджетна програма „Администрация“	30 906 922	15 327 591	15 579 331	15 327 591	15 327 591	0	15 579 331	0	15 579 331
	Общо разходи	384 101 228	54 064 939	330 036 289	51 689 772	51 689 772	0	332 411 456	2 375 167	330 036 289

**г) Таблица, представяща източниците на финансиране на консолидираните разходи (Приложение № 3)**




**Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи**

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет	Закон	Уточнен план към 30.06.2024	Отчет към 30.06.2024
(в лева)			
<b>Общо разходи:</b>	<b>203 856 300</b>	<b>434 907 868</b>	<b>384 101 228</b>
<b>Общо разчетено финансиране:</b>	<b>203 856 300</b>	<b>434 907 868</b>	<b>384 101 228</b>
<i>По бюджета на ПРБ</i>	<b>117 986 400</b>	<b>127 809 843</b>	<b>54 064 939</b>
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	<b>85 869 900</b>	<b>307 098 025</b>	<b>330 036 289</b>

Централен бюджет, в т.ч.:	0	299 773	299 773
Държавни инвестиционни заеми	0	299 773	299 773
Сметки за средства от ЕС, в т.ч.	0	237 783 125	303 449 291
ОП "Околна среда" 2014-2020	0	171 446 720	214 490 651
П "Околна среда" 2021-2027	0	66 336 405	86 827 540
Оперативна програма "Добро управление"	0	0	0
Програма "LIFE"		0	31 657
ОП "Околна среда" 2014-2020 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	0	0	226 243
Опазване на околната среда и климатичните промени на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.	0	0	991 579
Трансгранично сътрудничество - проекти	0	0	101 321
Национален доверителен фонд	0	0	780 300
Програми за отстраняване на минали екологични щети	15 880 000	0	0
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма- БАН и МОН	675 000	0	0
ПУДОС	69 314 900	69 314 900	26 586 998

## II. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

Политиките, осъществявани от административната система на МОСВ, са:

-  Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда;
-  Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност;
-  Политика в областта на други бюджетни програми.

Функциите на министерството и звената, свързани с изпълнението на горепосочените политики, са представени в програмния бюджет на министерството в рамките на десет бюджетни програми, като за всяка една от тях са дефинирани съответните цели и са описани предоставяните услуги.

### III. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура

През отчетния период с ПМС № 16 от 31.01.2024 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 10 от 02.02.2024 г.) са направени изменения и допълнения в Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите, като дирекция „Политика по изменение на климата“ е закрыта и е създадена Главна дирекция „Политика по изменение на климата“.


### IV. Преглед на изпълнението на политиките

#### IV.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

##### а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

**Стратегическа цел:** Опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия.

##### Оперативни цели:

 Интегрирано управление на водите, в т.ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите

В рамките на дейностите по прилагане на политиката по управление на водите се осъществява оперативно управление на водите на национално ниво и международно сътрудничество във връзка с прилагане на европейското законодателство.

Във връзка с разработените и приети с Решения на Министерския съвет Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016-2021 г. и Национални програми за прилагането им в изпълнение на изискванията на Рамковата директива за водите (РДВ), Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г. в изпълнение на Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения и Морска стратегия на Република България (МС) в изпълнение на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) и в съответствие със заложените мерки в изготвените програми от мерки към ПУРБ, ПУРН и МС и прилагане на националната политика за управление на водите, през отчетния период са извършени следните дейности:

- Проектите на ПУРБ 2022-2027 не бяха завършени от страна на МБВР в рамките на Споразумението между МОСВ и МБВР. Създадена е организация за финализиране на ПУРБ 2022-2027 от басейновите дирекции със съдействието на дирекция „Управление на водите“ на МОСВ, като същите са публикувани на интернет страниците на БД и МОСВ. Проведени са координация и срещи със заинтересованите страни, успоредно с провеждането на процедура по екологична оценка;
- Изготвен е проект на ЗИД на Закона за водите (ЗВ) във връзка с Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторно използване на водата. С изменението на ЗВ ще се

създадат условия за прилагането на Регламент (ЕС) 2020/741, като се въведе разрешителен режим за повторно използване на вода, определят се органите и компетентностите им при разрешаване и контрол на дейността, както и се въведе система от санкции, приложими при нарушения на изискванията;

- Изпълняват се задълженията на НИМХ съгласно чл. 171, ал. 2, т. 2 от Закона за водите във връзка с изпълнение на мониторинга на количеството на валежите, подземните и повърхностните води, вкл. програмите за мониторинг на екологично и химично състояние на повърхностните и подземните води от ИАОС, съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите;
- Изпълняват се дейности, включени в ПУРН 2022-2027 г. за 4-те района за басейново управление, приети с решения на Министерския съвет в края на м. декември 2023 г.;
- С цел оперативно управление на комплексните и значими язовири през първото полугодие на 2024 г. са изготвени годишен график за ползване на водите от комплексните и значими язовири, 6 бр. месечни графици и 9 бр. изменения на месечния график.

Осигурено е питейно-битово водоснабдяване на населението, водоснабдяващо се от комплексните и значими язовири по Приложение 1 към Закона за водите в рамките на наличния воден ресурс. Разпределението на наличния в язовирите воден ресурс се осъществява в съответствие с издадените разрешителни за водоземане и утвърдените годишен и месечни графици, при спазване на приоритетите в ЗВ.

МРРБ и МЗХ са уведомени за ниските нива на част от язовирите, водите от които се използват за питейно-битово водоснабдяване и за напояване на земеделски култури, както и за необходимостта от тяхна страна да бъдат предприети мерки за намаляване на загубите, рехабилитация на съществуващи и включване на алтернативни водоизточници с цел оптимално използване на наличния воден ресурс и намаляване на загубите на води.

- В изпълнение на оперативни дейности са издадени 8 бр. разрешителни/решения по процедури по ЗВ, свързани с водоземане и/или ползване на язовири по Приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗВ;
- По отношение на управлението на минералните води са изпълнени следните дейности:
  - Изготвени са 13 бр. годишни доклади за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2023 г. и са докладвани пред Работната група за осъществяване на координация между общата и специализираната администрация на МОСВ; публикувани са формуляри за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2023 г. в Националния концесионен регистър. Провеждат се подготвителни действия за предоставяне на концесия за добив на минерална вода от находище „Брацигово” и находище „Катунци“;
  - Издадена е 1 заповед на министъра на околната среда и водите, с която са определени санитарно-охранителни зони около водоземни съоръжения на находище на минерална вода – изключителна държавна собственост;
  - Издадени са заповеди за експлоатационни ресурси на 13 находища на минерална вода – изключителна държавна собственост;
  - Изготвен е доклад с анализ и обобщение на информацията по представени от общините отчети за 2023 г. за осъществените от тях дейности по предоставените им за управление и ползване находища на минерална вода – изключителна държавна собственост, съгласно пар. 133 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗВ (обн., ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. и доп., ДВ, бр. 55 от 2018 г.);
- По отношение на координиране на изпълнението на програмата от мерки от Морската стратегия (2016-2021 г.)/ актуализация на Морската стратегия, са извършени следните дейности:

- Изготвен е проект на Морска стратегия за периода 2022-2027 г. (съдържащ резюме и трите части на стратегията: чл. 8-10 от РДМС (първа част), програми за мониторинг по чл. 11 от РДМС (втора част) и програма от мерки по чл. 13 от РДМС (трета част)) и е публикуван на интернет страниците на Басейнова дирекция „Черноморски район“ и МОСВ за консултации със заинтересованите страни и обществеността в периода 30.01.2024 г. – 30.09.2024 г. (8 месеца). Извършва се текущ преглед на постъпилите становища;
- Изпълнява се Договор № 576/15.12.2023 г. с предмет: „Изготвяне на екологична оценка и оценка за съвместимост на проекта на Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Република България (Морска стратегия) за периода 2022-2027 г.“ съобразно заложените срокове;
- Във връзка с получено мотивирано становище по процедура за нарушение № 2022/2172 за неизпълнение на задълженията на България за актуализиране и докладване на Програмата от мерки към Морската стратегия на България 2022-2027 е изготвен отговор до ЕК.

**✚ Постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране**

Провежда се целенасочена политика по управление на отпадъците, чиято цел е да допринесе за постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве. Цели се увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и повишаване значението на дейностите по рециклиране и оползотворяване на отпадъците, като усилията се насочват за създаване на „рециклиращо общество“ и подход, отчитащ целия „жизнен цикъл на продуктите и материалите“. Основни моменти при изпълнението на политиката по управление на отпадъците са координирането на дейностите за нейното осъществяване, координацията и контрола при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за третиране на отпадъците.

Изпълнението на политиката по опазване на почвите цели обезпечаване опазването на почвите от ерозия, вкисляване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване, свлачища, осигуряване на устойчиво ползване, запазване за бъдещите поколения и осигуряване при необходимост възстановяване на земите и функциите на почвите. По отношение на опазването на състоянието и функциите на почвите се прилагат мерки за предотвратяване на рискове за околната среда и човешкото здраве, свързани със замърсяване на почвите, в т.ч. с устойчиви органични замърсители.

**✚ Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна чрез изпълнение на комплекса от мерки за опазване чистотата на атмосферния въздух**

Основен проблем за страната от гледна точка на постигането и поддържането на добро качество на атмосферния въздух в населените места са наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ). На 05.04.2017 г. Съдът на ЕС постанови решение по дело С-488/15 на Европейската комисия срещу Република България, съгласно което България не е изпълнявала задълженията за спазване на нормите за фини прахови частици във всички агломерации и зони на страната, както и за изготвяне и изпълнение на планове за качество на въздуха, за да бъде периодът на превишаване на пределно допустимите стойности възможно най-кратък. По силата на това решение от България се иска да постигне реален резултат. Това означава, че за да бъде закрыта процедурата за нарушение, е необходимо предприетите мерки да доведат до постигане на съответствие с нормите за ФПЧ<sub>10</sub>. Доколкото качеството на въздуха в страната все още не отговаря на изискванията на европейското законодателство, което се приема за неизпълнение на задълженията, в края на 2020 г. ЕК взе решение за сезиране на Съда на ЕС по чл. 260, пар. 2 от Договора за

функционирането на ЕС за налагане на имуществена санкция, вследствие на което е образувано дело С-174/21. На 16.03.2023 г. Съдът на ЕС постанови решение, с което отхвърли иска на Европейската комисия срещу Република България като недопустим по дело С-174/21 за налагане на имуществени санкции на страната за неизпълнение на Решението на Съда по дело С-488/15.

През м. април 2024 г. Изпълнителната агенция по околна среда приложи разработената от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) „Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ<sub>10</sub>, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах“ за данните за 2023 г. Това е възможност, която е предвидена в европейското и в националното законодателство, когато установените превишения на нормите за ФПЧ<sub>10</sub> в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. След това приспадане на емисиите от природни източници, по предварителни данни за 2023 г., пълно съответствие е постигнато в пет РОУКАВ (Агломерация Столична, Агломерация Варна, Северен/Дунавски, Югоизточен, Югозападен) от общо шест района, на които е разделена страната.

Във връзка с постановеното на 12.05.2022 г. от Съда на ЕС осъдително съдебно решение<sup>1</sup> по дело С-730/19, заведено от Европейската комисия срещу България за превишаване на нормите за серен диоксид в района на Гълъбово, през отчетния период е изготвена информация за ЕК относно мерките, предприети за недопускане на превишения на нормите за качество на атмосферния въздух по показател „серен диоксид“, в т.ч. осъществяването на засилен контрол върху големите горивни инсталации (ГГИ), проведените срещи с операторите на ГГИ и представените от тях конкретни мерки, които да гарантират, че дейността на инсталациите е в съответствие с нормативните изисквания и др.

На 26.01.2023 г. ЕК взе решение за стартиране на процедура за нарушение срещу Република България за неизпълнение на задължението за намаляване на емисиите по отношение на замърсителя амоняк (NH<sub>3</sub>) през 2020 г., както и неизпълнение на задълженията по чл. 6, пар. 1 от Директива (ЕС) 2016/2284, като България е приела Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха, която не ограничава националните емисии до равнището на националното задължение за намаляване за годините 2020-2029 г. за замърсител NH<sub>3</sub>. През м. април 2024 г. във връзка с получено писмо от ГД „Околна среда“ на ЕК, свързано с изпълнение на задълженията на държавите – членки по Директива 2016/2284, е предоставена актуална информация относно предприетите действия и мерки за съобразяване с мотивираното становище, а именно: сключване на Споразумение за предоставяне на консултантски услуги (Подкрепа за контрола на замърсяването на въздуха) между МОСВ и МБВР и получено одобрение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за проект № BG16FFPR002-5.007-0001 „Актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030 г. Подкрепа за идентифициране на подобрения в Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и подобряване на прогнозите на емисиите“ по процедура № BG16FFPR002-5.007 „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

✚ Опазване на биологичното разнообразие, съхраняване и устойчиво ползване на растителни и животински видове и местообитания

През отчетния период продължава изграждането на Националната екологична мрежа (НЕМ), състояща се от защитени територии и от защитени зони по „Натура 2000“.

---

<sup>1</sup> Съгласно съдебното решение България не е изпълнила задълженията си по чл. 13, пар. 1 и по чл. 23, пар. 1 от Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух. С решението на Съда на ЕС единствено се установява, че България е извършила нарушение на правото на ЕС, без да се налагат финансови санкции срещу България.

Продължава поетапното разработване и приемане на планове за управление на защитени територии, прилагането на действащите такива, както и разработването и прилагането на планове за действие за защитени и редки растителни и животински видове. Разработването и изпълнението на планове за управление е основно научнообосновано средство за постигане на целите за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие на страната.


През отчетния период въвеждането на единния подход за управление на мрежата „Натура 2000“ е на етап сформирани на органи за управление на „Натура 2000“ на национално и регионално ниво, което представлява последващо действие от изменението и допълнението на Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 23 от 19.03.2024 г.) и изменението и допълнението на правилниците за дейността, организацията на работа и състава на РИОСВ, ДНП и БД (обн., ДВ, бр. 41 от 10.05.2024 г.) по линия на привеждането на нормативната рамка в съответствие с приетия ЗИД на Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 88 от 20.10.2023 г.). Съгласно пар. 18 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗБР, органите за управление по чл. 117а, ал. 1 организират разработването на плановете за управление по чл. 27, ал. 1 в срок до 4 години от влизането му в сила.

Броят на издадените разрешителни, сертификати и лицензии, свързани с опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие, с които се регулира дейността на бизнеса и гражданите, е сравнително стабилен.

Издадени и обнародвани в Държавен вестник са 32 заповеди на министъра на околната среда и водите за обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна по реда на чл. 12 от ЗБР.

Издадени са 2 заповеди за промяна по реда на чл. 16 от ЗБР – увеличение на площта на защитена зона за местообитанията, както следва: Заповед № РД-48 от 17.01.2024 г. (обн., ДВ, бр. 10 от 02.02.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-355 от 31.03.2021 г. за обявяване на защитена зона BG0000103 „Галата“ и Заповед № РД-44 от 17.01.2024 г. (обн., ДВ, бр. 9 от 30.01.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-354 от 31.03.2021 г. за обявяване на защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци“.

Определени са специфични и подробни природозащитни цели за 21 защитени зони, които са въведени със заповеди за обявяване на защитена зона по реда на чл. 12а от ЗБР. В процес на разработване са специфични и подробни природозащитни цели за 4 защитени зони за местообитанията.

 Повишаване на общественото съзнание и култура по опазване на околната среда и ефективно прилагане на механизмите за контрол за изпълнение на екологичното законодателство

От ключово значение за постигането на целите на политиката е осигуряването на устойчива и здравословна околна среда чрез прилагане на механизмите за контрол и превенция при спазване на принципите на прозрачност, откритост, партньорство и диалог и формиране на съзнателно отношение и грижа към околната среда.

Осигуряването на ефективен обществен достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения съдейства за развитие на демократичните процеси при осъществяването на политиката за околна среда, развитие на гражданското общество, по-голяма прозрачност и по-високо качество на дейностите на институциите на национално и местно ниво, а също и за изпълнение на международните ангажименти, свързани с прилагането на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция) и директивите на ЕС в тази сфера. Изпълнените дейности за формиране на съзнателно отношение към околната среда и повишаване на екологичната култура на обществеността допринасят за въвеждане на модели на


обществено поведение, насочени към активно участие в процеса на опазване на околната среда в страната.

МОСВ продължава последователно да осигурява възможности за участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, като през първото полугодие на 2024 г. са проведени 112 обсъждания на административни и нормативни актове с участието на обществеността. Броят на обществените организации (бизнес, образователни, научни, НПО, местни общности), ангажирани от МОСВ и неговите структури с дейности за изпълнение на политиката за опазване на околната среда, е над 630. Поддържаните бази данни и публични регистри през периода са 374. Общо за периода в МОСВ и неговите структури са обработени 592 заявления за достъп до обществена информация.

Подготвени и проведени са 18 национални кампании по повод датите от международния екологичен календар, в рамките на които от МОСВ и неговите структури са проведени над 880 информационно-образователни мероприятия, обхванали над 49 430 деца и ученици от близо 926 училища и детски градини в страната. В традиционната Национална кампания на МОСВ „За чиста околна среда“ са класирани 150 проекта на училища и центрове за подкрепа за личностно развитие/обединени детски комплекси, 150 проекта на детски градини и 323 проекта на общини и кметства. Регионалните структури на МОСВ продължават да поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната.

Формирането на устойчиви модели на обществено поведение за осигуряване на качествена и здравословна околна среда се постига чрез основна насока в дейността на МОСВ – осъществяване на ефективен превантивен, текущ и последващ контрол за спазване на екологичното законодателство и осигуряване на качествени административни услуги за гражданите и бизнеса от РИОСВ и осъществяване на координация и обмен на информация на оперативно ниво за управление на дейности, свързани с компоненти „води“ и „въздух“ и фактор „отпадъци“.

В резултат на ефективното взаимодействие и оперативен обмен на информация, през отчетния период е осигурено законосъобразно въвеждане на отпадъци на територията на Република България и ежедневно е предоставяна информация за внесените в страната отпадъци, предназначени за оползотворяване, за водностопанския баланс на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на Закона за водите, за нивата на реките, за метеорологична и хидрологична прогноза за следващ дву-/тридневен период от време, както и за качеството на атмосферния въздух. Установените за периода нерегламентирани превози на отпадъци, изразени в процентно съотношение спрямо общия брой извършени трансгранични превози по Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци, са от 0,0% до 0,3%. Регистрираните нарушения, свързани с изпълнение на нормативните изисквания за предварително уведомяване за предстоящи превози на отпадъци съгласно чл. 22, ал. 4 и 5 от Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, са в рамките на 3% до 5%.

 Предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти

През първото полугодие на 2024 г. усилията са фокусирани и върху дейностите по предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти, като се търси баланс между развитието на производствените сектори и намаляването на негативното въздействие на икономическите дейности върху околната среда. Цели се облекчаване на административната тежест за бизнеса, осигуряване на условия за законосъобразно осъществяване на икономическите дейности, повишаване на квалификацията на специалистите от индустрията и на експертния капацитет на контролните органи, както и на други участници в процеса –



браншови организации, институции, общини, граждани и неправителствени организации (дадени указания, становища, проведени работни срещи и консултации).

С оглед предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти е утвърдена Заповед № РД-216/19.03.2024 г. (обн., ДВ, бр. 30 от 05.04.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-289/27.05.2016 г. на министъра на околната среда и водите за утвърждаване на случаите на освобождаване от ограниченията за употреба на опасни вещества в определени материали и компоненти на електрическо и електронно оборудване.

През отчетния период са предприети също стъпки за постигане на дигитализация на процесите и процедурите в обхвата на превантивните инструменти (вкл. интеграция на информационни системи, разработване на софтуерен продукт за случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети, поддръжка и надграждане на съществуващите системи, дейности по привеждане на регистър в съответствие със Закона за електронното управление чрез използването на Информационната система за централизирано изграждане и поддържане на регистри). По този начин информацията за околната среда ще бъде все повече на разположение на обществеността посредством леснодостъпни електронни бази данни, създават се условия и за улесняване на операторите и органите на изпълнителната власт, имащи задължения в областта на законодателството по превантивните инструменти.

✚ **Намаляване на неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата**

Създаването и прилагането на адекватна стратегическа и нормативна рамка за осъществяване на националната политика в областта на изменението на климата в контекста на постигнатите споразумения в международен и европейски план, с оглед намаляване на емисиите на парникови газове, е ключова цел.

През отчетния период продължават дейностите по осъществяване на националната политика за адаптация към климатичните изменения, свързани с изпълнението на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие към нея за периода до 2030 г. Продължава изпълнението на заложените в Плана за действие мерки с цел качествено и пълноценно докладване на постигнатото при следващото докладване към Европейската комисия през 2025 г.

На европейско ниво са приети нови законодателни актове и изменения на съществуващи законодателни актове и стратегически документи, както и документи, свързани с международните преговори по изменение на климата, в рамките на дейността на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС, работещи по въпросите в областта на климатичните промени.

В периода 3-13 юни 2024 г. бе взето участие в 60-та сесия на Спомагателните органи към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата в гр. Бон, Германия. Под ръководството на Председателството на Съвета на ЕС експертните работни групи, в рамките на своите компетенции, разработиха позицията на ЕС, както и техническите работни документи, които съдържат технически подробности по всички преговорни въпроси и са допълнение към позицията.

В рамките на 60-та сесия на Спомагателните органи към Конвенцията се проведеха срещи на Източноевропейската група, на които България даде своя глас в подкрепа на кандидатурата на страна от Източноевропейската група за член на Борда по загуби и щети.

През първото полугодие на 2024 г. стартира извършването на Втория доброволен национален преглед на изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие. В тази връзка бе създаден механизъм за партньорство със заинтересованите страни по изпълнението на Цел 13 „Борба с климатичните промени“, в рамките на който се проведеха редица комуникационни дейности, срещи и събития. Събрана е изчерпателна информация

от ресорните ведомства и организации, на базата на която е изготвен обстоен анализ за напредъка в изпълнението на Цел 13.

## **б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика**

Прилагането на законодателството в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда е гаранция за постигане на основните цели на националната политика по опазване на околната среда и намаляване и предотвратяване на рисковете за човешкото здраве и околната среда.

Прилагането на законодателството допринася за координиране и провеждане на процедурите по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по инвестиционни предложения и на процедурите по екологична оценка (ЕО) на планове и програми; привеждане в съответствие на инсталациите, подлежащи на комплексно разрешително (КР), с най-добрите налични техники; ограничаване на вредното въздействие на шума в населени места; насърчаване на организациите да поемат доброволни екологични ангажименти, респ. да прилагат доброволни екологични схеми; предотвратяване и отстраняване на непосредствена заплаха за екологични щети, респ. причинени екологични щети; отстраняване на минали екологични щети; ограничаване на вредното въздействие от химикалите и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях с цел осигуряване на високо ниво на защита на живота и здравето на хората и околната среда. Това създава предпоставка за повишаване качеството на живот на населението. Чрез осигурената възможност за участие на обществеността в процеса на вземане на решения, както и чрез осигуряването на достъп до документацията на възложителите/операторите се повишава прозрачността при вземането на решения, укрепва се общественото доверие в държавната и местната администрация и се повишава взаимното доверие между промишлеността и обществеността.

Основен принос за позитивна промяна на обществените нагласи и отговорно поведение от страна на бизнеса има извършваната ефективна, прозрачна и отговорна контролна дейност за налагане и спазване на екологичното законодателство – важен фактор за повишаване на качеството на живот и превенция за здравето на населението.

Осъществяваният обмен на оперативна информация между всички заинтересовани страни с цел намаляване рисковете за околната среда е гаранция за недопускане на незаконосъобразно управление на отпадъци (вкл. и опасни отпадъци) на територията на страната, както и за проследяване на водностопанския баланс на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на Закона за водите и нивата на реките.

Оптималната осигуреност на населението и икономиката с вода в достатъчно количество и с необходимото качество, справедливото разпределение на наличните водни ресурси, осигуряването на ефективното им използване при отчитане на въздействието върху свързаните с тях екосистеми, достигането и поддържането на добро състояние на всички води на територията на страната и морската околна среда са отправна точка за прилагане на политиката в областта на опазване на околната среда. Прилагането на принципите на интегрирано управление на водите, разширяването на информацията за състоянието на водите, намаляването на неблагоприятните последици от наводнения за човешкото здраве, стопанската дейност и околната среда водят до опазване, съхранение и увеличаване на водния природен капитал. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: подобро водоснабдяване; подобро пречистване на отпадъчни води; защита от наводнения.*

Изпълнението на политиката по управление на отпадъците води до предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Допълнителен капацитет за оползотворяване/ рециклиране на отпадъци.*

Ползата за обществото от прилагането на политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух е намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в КАВ в резултат на различни дейности с източници на емисии. Съгласно всички анализи „разходи/ползи“ към европейските директиви в сферата на опазване чистотата на въздуха, направените разходи за намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на въздуха са значително по-малко от цената, която обществото плаща заради въздух с лошо качество – преждевременна смърт, различни видове тежки заболявания, намалена производителност на труда и т.н. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ<sub>10</sub>)*.

Политиката в областта на биологичното разнообразие е свързана с множество дейности по управление и контрол на защитените зони, опазване на биологичното разнообразие, опазване на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Националната екологична мрежа, като целта е постигане на съхранени, опазени и възстановени диви растителни и животински видове и генетичните им ресурси, местообитания и забележителни обекти на неживата природа.

Разработването и приемането на планове за управление на защитени територии и защитени зони и на планове за действие за растителни и животински видове, осъществяването на контрол при изпълнение на забраните или ограниченията на дейности в рамките на НЕМ водят до опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие като част от природния потенциал за устойчиво развитие на регионите.

Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастящи плодове)*.

Чрез подкрепата за изпълнението на проекти, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове, се постига намаляване на емисиите на парникови газове, което подпомага смекчаването на неблагоприятните климатични промени, оказващи въздействие върху икономиката, околната среда и човека. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени*.

### ➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Мерна единица	Целева стойност за 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: <ul style="list-style-type: none"> <li>• подобро водоснабдяване;</li> <li>• подобро пречистване на отпадъчни води;</li> <li>• защита от наводнения</li> </ul>	бр. жители	202 070 121 000 255 660	271 608 169 750 60 425
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/ рециклиране на отпадъци	тона	55 000	0
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: <ul style="list-style-type: none"> <li>• приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове;</li> <li>• осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастящи плодове)</li> </ul>	брой	12 900	0 485
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ <sub>10</sub> )	бр. жители	788 713	2 610 721* /по данни за 2023 г./
5. Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени	tCO <sub>2</sub> eq	670 000	Информацията се представя на годишна база.

\* Оценка за показателя е направена по предварителни данни от мониторинга на качеството на атмосферния въздух към 31.12.2023 г., които е възможно да претърпят промяна след тяхната проверка. Оценка за показателя за 2024 г. може да бъде направена след 31.12.2024 г. след като бъдат отчетени резултатите от мониторинга на качеството на атмосферния въздух на годишна база.

### ➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект

**Показател № 1:** Показателят измерва постигнатия ефект от подкрепени проекти, насочени към повишаване на ефективността на ползване на водите чрез намаляване на загубите на вода във водопреносните мрежи, подобряване на качеството на питейната вода, намаляване на замърсяването на водните тела от непречистени битови отпадъчни води от населените места и защита от наводнения.

Представените от басейновите дирекции данни по показателя са свързани с изпълнението на административни мерки въз основа на информация от издадени разрешителни за водовземане и ползване на воден обект по реда на Глава IV от ЗВ и на инфраструктурни мерки по изграждане на водоснабдителни и канализационни системи и на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите.

**Показател № 2:** Показателят измерва постигнатия ефект от осъществени проекти, свързани с предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

**Показател № 3:** Показателят е ключовия механизъм за ефективно управление и защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение, който способства за измерване на постигнатия напредък в стратегическото планиране на мерките, необходими за подобряване на природозащитното им състояние и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове.

**Показател № 4:** Показателят измерва постигнатия ефект от прилагането на мерки, като дава информация за населението в определени градове с подобрено КАВ (с целева стойност за периода от 2019 г. до 2023 г. – 788 713 жители). Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, са 12 замърсителя, които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна текуща оценка (мониторинг). Замърсителите са следните: прахови частици – ФПЧ<sub>10</sub> и ФПЧ<sub>2,5</sub>, серен диоксид, азотни оксиди, олово, озон, въглероден оксид, бензен, кадмий и никел (тежки метали), арсен и полициклични ароматни въглеводороди. Приоритет на национално ниво е подобряване на КАВ в случаите на наднормено замърсяване с ФПЧ<sub>10</sub>.

В съответствие с разпоредбите на ЗЧАВ, управлението на КАВ по отношение на нивата на отделните замърсители се извършва по райони (агломерации) за оценка и управление (РОУ) на КАВ, които обхващат цялата територия на страната. Всеки отделен РОУ включва в себе си територията на една или повече общини съгласно съществуващото административно-териториално деление. Определянето на границите на РОУ е извършено въз основа на предварителна оценка на нивата на замърсителите, за които са установени норми за КАВ, като последният актуален списък с районите за оценка и управление на КАВ е утвърден със Заповед № РД-257/25.03.2022 г. на министъра на околната среда и водите.

В рамките на горните райони са разграничени отделните зони (териториални единици) и показателите, за които са превишени горните оценъчни прагове, нормите и/или нормите плюс допустимите отклонения. За зоните, в които са превишени нормите (в отделните РОУКАВ), е задължително изготвянето на общински програми за достигане и поддържане на съответните норми.

В решението на Съда на ЕС от 05.04.2017 г. по дело С-488/15 за неспазване на нормите по показател ФПЧ<sub>10</sub> на територията на страната са включени 28 общини. До 2017 г., включително, устойчиво са постигнали съответствие с нормите общините Девня, Добрич, Пирдоп, Сливен, Гълъбово и Стара Загора. През 2018 г. към тях се добавят общините Варна, Димитровград и Ловеч. Съгласно предварителните данни за 2023 г. от мониторинга

на качеството на атмосферния въздух тенденцията за спазване на нормите за качество на атмосферния въздух се запазва в общините Девня, Плевен, Пирдоп, Благоевград, Добрич, Сливен, Гълъбово, Стара Загора, Ловеч, Димитровград, Несебър, Велико Търново, Хасково, Пазарджик, Враца, Шумен, Бургас, Кърджали, Асеновград, София, Видин, Горна Оряховица, Перник и Варна. Потвърждава се съответствието с нормите за РОУКАВ Югоизточен, Агломерация Столична и Агломерация Варна. Постигнати са изискванията за съответствие с нормите за първи път в още три общини – Русе, Смолян и Монтана (населението на тези градове е отчетено при отчитането на показател № 4). Постигната е също така средногодишната норма по показател ФПЧ<sub>2,5</sub> съгласно наличните предварителни данни в градовете София, Пловдив, Варна, Велико Търново, Стара Загора и Русе, която от 1 януари 2020 г. е 20 µg/m<sup>3</sup>. Данните показват, че целевата стойност за 2023 г. по показател „Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ<sub>10</sub>)“ е постигната, като тенденцията следва да бъде поддържана и подобрявана с оглед защита здравето на населението и постигане на нормите във всички пунктове за мониторинг в РОУ на КАВ.

**Показател № 5:** Показателят измерва постигнатия ефект от подкрепени проекти, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове.

➤ **Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта**

- МС; МФ; МРРБ; МЗХ; МЗ; МИИ; МЕ; МОН; МТСП; ММС; МВР; МВнР; МТС; МП;
- АЯР; Агенция „Митници“; НАП; ИАГ; ИА ГИТ; АППК; ИА БСА; ИА ППРД; АУЕР; КЕВР; ДНСК; ДАМТН; НЦОЗА; НЦРРЗ; ИАРА; БАБХ; ИАЖА;
- НСИ; НИМХ; РЗИ; БИС; БИМ; институти към БАН;
- НДЕФ; ПУДООС;
- областни администрации; общини;
- висши учебни заведения;
- неправителствени организации;
- бизнес организации и др.

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект**

МОСВ, ИАОС, РИОСВ, ДНП, БД, НСИ

**в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика**

**Оперативна цел № 1:** МОСВ – дирекция УВ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

**Оперативна цел № 2:** МОСВ – дирекция УООП, и структурите на МОСВ – ИАОС и РИОСВ, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

**Оперативна цел № 3:** МОСВ – дирекция ОЧВ, и структурите на МОСВ – ИАОС и РИОСВ, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

**Оперативна цел № 4:** МОСВ – дирекция НСЗП, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

**Оперативна цел № 5:** МОСВ – дирекции КВЕСМС и НКЦ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

**Оперативна цел № 6:** МОСВ – дирекция ЕООВОСПЗ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури, а в частта по изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети – и МФ и АППК;

**Оперативна цел № 7:** МОСВ – Главна дирекция ПИК, и ИАОС съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури, както и НДЕФ.

### г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период са приети:

- ПМС № 52 от 13 март 2024 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 23 от 19.03.2024 г.);
- Правилници за изменение и допълнение на правилниците за устройството и дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите и дирекциите на националните паркове и Правилника за дейността, организацията на работа и състава на басейновите дирекции (обн., ДВ, бр. 41 от 10.05.2024 г.).

## IV.2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

**Стратегическа цел:** Мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда.

#### Оперативни цели:

- ✚ Осигуряване на подходяща инфраструктура за мониторинг и информация за околната среда за целите на политиките за опазване на околната среда, в т.ч. за публичен достъп до екологична информация;
- ✚ Развитие на Националната система за мониторинг на околната среда.

Мониторингът по компоненти и фактори на околната среда се извършва в планирания обхват и в съответствие със заложените целеви стойности в програмния и ориентиран към резултатите бюджет на МОСВ за 2024 г.

Обработена и изготвена е необходимата информация от извършения мониторинг на околната среда съгласно изискванията на националното законодателство и ангажиментите, произтичащи от членството на България в ЕС/ Европейската агенция по околна среда (ЕАОС).

Съгласно подадените от ЕАОС срокове са извършени докладвания на предварителна и окончателна инвентаризация на емисии на парникови газове за 2022 г. по Рамковата Конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и по Регламент (ЕС) № 525/2013, национална инвентаризация на емисии на вредни вещества за 2022 г. по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (КТЗВДР) и до Европейската комисия по Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, докладване до Европейската комисия по Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители на данните за емисиите за 2022 г., както и коригираните доклади за предишни години съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 166/2006.

На всеки час се докладват данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в България към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP), както и е осигурен постоянен достъп до информацията от аналогични системи на страните от ЕС.

На всеки час се докладват данни за качеството на атмосферния въздух от Националната автоматизирана система за контрол качеството на въздуха до ЕАОС.

На интернет страницата на ИАОС се предоставят данни по показатели за качеството на атмосферния въздух в реално време (<http://eea.government.bg/kav/>).

Докладвани са данни и цифрови граници за защитените територии в страната до ЕАОС по приоритетен поток – Национални защитени територии и биоразнообразие.

Докладвани са в пълен обем и срок до Програмния център на МКП Гори: по ниво I – данни и информация в унифициран вид и формат и online Национален доклад за състоянието на горите през 2023 г.; по ниво II – данните и информацията в унифициран вид и формат за 2022 г.

## **б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към политиката**

Очакваната полза за обществото от извършването на мониторинга, изготвянето на анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях, и предоставянето на представителна и актуална информация за състоянието на околната среда е реализирана в необходимата степен. В срок се изготвят и публикуват периодичните бюлетени за състоянието на околната среда в България (ежедневни и тримесечни, както и годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух).

Функционира Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време, в т.ч. модул за предоставяне на данни за КАВ с достъп от общините и SMS оповестяване до заинтересованите институции за превишенията на допустимите норми и алармени прагове за опазване на човешкото здраве.

Изготвени и изпратени за изпълнение са графици за измерване на КАВ с мобилни автоматични станции (МАС); графици за измерване на емисии на вредни вещества във въздуха от неподвижни източници и списък на големи неподвижни обекти, източници на вредни вещества в атмосферния въздух, които подлежат на контрол чрез попълване на регистрационни карти.

Извършена е оценка на данните от мониторинга на качеството на почвите за 2022 г. и се въвеждат данните за 2023 г. Утвърдени от изпълнителния директор на ИАОС за изпълнение са програми за мониторинг през 2024 г.

Функционира Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР) и информационната система към нея.

Функционира Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Системата е въведена в експлоатация с пълната си функционалност с 12 публични регистъра в изпълнение на чл. 45, ал. 1 от ЗУО. Създадена е възможност за подаване на годишни отчети за отпадъци и водене на отчетни книги по електронен път, за подаване на заявления за издаване на документи за дейности с отпадъци и заявления за регистриране в публичните регистри.

Съгласуваните с БД и МОСВ програма и мрежи за мониторинг на води са утвърдени със Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите.

Изпълняват се задачите, свързани с поддръжка и развитие на информационните системи и публичните регистри. Разширява се и се обновява информацията в базите данни за подсистемите на НСМОС. Поддържа се и се обновява използвания софтуер.

Актуализират се общите номенклатури на поддържаните бази данни.

Въвеждат се данните от проведения мониторинг на повърхностни води за първото полугодие на 2024 г. в Информационната система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ.

Поддържа се и се администрира Геоинформационната система за управление на водите и докладване.

Въвеждат се данните от проведения химичен мониторинг на подземни води за първото

полугодие на 2024 г. в Информационната система за подземни води.

Актуализирани са данните в информационната система по чл. 10 от Наредбата за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти.

Администрират се Информационната система за инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения, и единния Публичен електронен регистър на инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения. На отговорните институции и обществеността е осигурен достъп до информация за инсталациите, извършващи дейности от категориите съгласно Приложение № 1 на Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г., и информация в реално време за регистрираните и закритите инсталации.

Администрират се софтуерните модули за въвеждане на данни и изготвяне на изходни справки от ИС „Горски екосистеми – I ниво” (широкомащабен мониторинг) и „Горски екосистеми – II ниво” (интензивен мониторинг).

Актуализирани са пунктовете за мониторинг на повърхностни и подземни води, седиментни и биота в поддържаните информационни системи във връзка с изпълнение на програмите за мониторинг, утвърдени със Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите.

Експлоатира се Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон.

Актуализирани са данните в информационната система на Регистъра на защитените територии и защитените зони и се поддържа уеб-приложение.

Актуализирани са данните в информационната система на Регистъра на вековните дървета и се поддържа уеб-приложение.

Поддържа се програмния продукт за мониторинг на почви (I ниво).

Данните за състоянието на складовете и съхраняваните в тях продукти за растителна защита за 2023 г. са обработени и публикувани на интернет страницата на ИАОС чрез ГИС приложение.

Текущо се поддържат публичните регистри на подсистема „Мониторинг на отпадъците и почвите”.

Поддържа се специализирания софтуер за подсистема „Промислени източници на шум“ и уеб-приложението за публичен достъп до информационната система на ИАОС с резултатите от контрола на промишлените източници на шум на територията на страната.

Ежедневно се изготвят и публикуват на интернет страницата на ИАОС бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационната обстановка в страната, които са реализирани като уеб-приложение, с което автоматично се предоставя информация от базата данни. Изготвен е и годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2023 г. Изготвени са тримесечни бюлетини за състоянието на околната среда, до които е осигурен публичен достъп на интернет страницата на ИАОС. Изготвен е Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България през 2022 г., като предстои публикуването му на страницата на ИАОС след одобрение от Министерския съвет.

### ➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	Мерна единица	Целева стойност за 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	20/12	20/12
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	20	19



4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	10
5. Докладвания до международни институции	брой	25	16

*Забележка: През първото полугодие на 2024 г. за първи път са докладвани 4 нови потока с показатели за отпадъци за отчетната 2022 г., които не са включени в прогнозата.*

### ➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект

С постоянното разширяване на обхвата и поддържане на Националната система за мониторинг на околната среда, привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания и разширяването на обхвата на информацията са постигнати следните ползи за обществото:

- Осигурява се по-пълна и точна информация за текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях;
- Предоставя се възможност за получаване на данни с признато качество и изготвяне на достоверна информация за нивата на замърсителите в околната среда;
- Проследяват се и се отчитат тенденциите в качествено и количествено отношение;
- Постига се по-пълно обезпечаване на политиките с информация;
- Разширява се възможността за по-широк достъп на обществеността до информация за околната среда;
- Подобрява се възможността за включване на страната в общоевропейски оценки за състоянието на околната среда;
- Осигурява се необходимата информация за изпълнение на международни задължения на страната.

### ➤ Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта

- МЗХ; МВР; МРРБ; МЗ; МИИ; МЕ; МТС;
- НСИ; НИМХ; ИО-БАН; ИГ-БАН; ИКИТ-БАН; НЦОЗА; РЗИ; НЦРРЗ; ИА БСА; ИАГ; АЯР;
- Агенция „Митници“; НАП.

### ➤ Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект

Данните по показателите се събират и/или са налични в ИАОС, която е отговорна за извършване на пробонабирането и анализите, методическото, материално-техническото и програмно-информационното обезпечаване на дейността на НСМОС.

Пълната информация за показателите за изпълнение се намира в МОСВ и ИАОС. Частична информация на регионално ниво има и в РИОСВ, ДНП. Данни за качеството на водите на басейново ниво е налична в БД.

### в) Отговорност за изпълнение на целите на политиката

Политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост се ръководи от изпълнителния директор на ИАОС.

ИАОС е отговорна за постигане на стратегическата и оперативните цели чрез извършване на мониторинг на околната среда, в т.ч. пробонабиране, измерване и лабораторни анализи на проби, събиране и обработване на данните от извършените измервания, поддръжка и развитие на информационни системи и национални бази данни, оценка и изготвяне на представителна информация за обществеността и държавните институции, докладване състоянието на околната среда пред ЕАОС, ЕК и други международни институции.

### г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период не са настъпили промени в нормативната уредба.

## V. Преглед на изпълнението на бюджетните програми

### V.1.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.01 „ОЦЕНКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

#### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата допринася за предотвратяване или намаляване на въздействието от човешка дейност върху повърхностните и подземните води.

Основната цел на политиката по управление на водите е интегрирано управление на водите, в т.ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

Ключова за изпълнението е координацията с ведомствата, осъществяващи държавната политика в икономическите сектори, във връзка с изпълнение на изискванията на европейското законодателство и на международни споразумения в областта на управлението на водите, както и разработване и съгласуване на политики, стратегии и програми.

Дейностите са насочени към постигане и прилагане на целенасочена и устойчива политика, за да се гарантира устойчиво потребление на безценния воден ресурс. Ключовите мерки за постигане и поддържане на доброто състояние на водните тела на територията на страната са заложи в действащите на основание чл. 159, ал. 3 от ЗВ ПУРБ за периода 2016-2021 г. Мерки за намаляване на неблагоприятните последици от наводнения за човешкото здраве, стопанската дейност и околната среда са предвидени за изпълнение в ПУРН за периода 2022-2027 г. Изпълняват се и мерките от Морската стратегия до приемането на следващите планови документи. Предприети са действия за актуализация на плановите документи за периода 2022-2027 г. Изпълняват се дейности, насочени към създаване на условия за максимално ефективното оползотворяване на минералните води в интерес на гражданите и в съответствие с приоритетите за развитие на общините, както и при зачитане интересите на бизнеса и на държавата.

#### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

##### ➤ Изпълнение на оперативни дейности и издаване на административни актове

Провеждат се процедури по издаване, изменение и/или продължаване на разрешителни за водовземане и/или ползване на повърхностни водни обекти по реда на Глава IV, Раздел II от Закона за водите.

Около половината от общия брой планирани проверки, осъществени от БД, са за изпълнение на условията в издадените разрешителни по реда на ЗВ и спазване на условията, поставени с месечните графици за ползване на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на ЗВ, с което се цели осигуряване опазването на водните ресурси и правилното им използване, превенция и недопускане на нарушения на ЗВ, а в случаи на констатирани нарушения се налагат имуществени санкции и глоби на нарушителите.

Основен приоритет в контролната дейност на БД през периода е спазване на законодателството и изпълнение на задълженията на титулярите на разрешителни за заплащане на дължимите такси за осъществено право на използване на водите.

През отчетния период са събрани 40 млн. лв., представляващи такси по Закона за водите, по влезли в сила Актове за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) и постъпили суми по издадени наказателни постановления. Събраните средства, с изключение на тези от АУПДВ, са трансферирани в полза на ПУДООС за осигуряване финансирането на проекти, свързани с прилагането на политиката по водите, включително

за изпълнението на мерки от ПУРБ, ПУРН и за стопанисване на находищата на минерална вода – изключителна държавна собственост.

Изпълнени са дейности по определяне на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и за минерални води, в т.ч.:

- съгласуване на проекти за СОЗ с компетентните органи за опазване и контрол на общественото здраве, регионалните управления на горите и регионалните служби по земеделие;
- изготвяне на заповеди за определяне на СОЗ;
- приемане на изградения I пояс на СОЗ на водоземните съоръжения за минерални води и завеждане като ДМА.

#### ➤ **Управление на комплексните и значими язовири**

В дирекция „Управление на водите“ ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗВ, правят се анализи на баланса на язовирите. Анализира се постъпващата ежедневна информация от дружествата, осъществяващи техническата експлоатация. Ежедневно се анализира и постъпващата от НИМХ прогноза за времето, валежите, предупреждения за опасни явления и влиянието им върху оттока на реките и язовирите в България, като при необходимост се изготвят изменения на месечния график за разпределение на водите.

С цел оперативно управление на комплексните и значими язовири, през първото полугодие на 2024 г. са изготвени годишен график за ползване на водите от комплексните и значими язовири, 6 бр. месечни графици и 9 изменения на месечния график.

Осигурено е питейно-битово водоснабдяване на населението, водоснабдяващо се от комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на ЗВ в рамките на наличния воден ресурс. Разпределението на наличния в язовирите воден ресурс се осъществява в съответствие с издадените разрешителни за водоземане и утвърдените годишен и месечни графици, при спазване на приоритетите в ЗВ.

МРРБ и МЗХ са уведомени за ниските нива на част от язовирите, водите от които се използват за питейно-битово водоснабдяване и за напояване на земеделски култури, както и за необходимостта от тяхна страна да бъдат предприети мерки за намаляване на загубите, рехабилитация на съществуващи и включване на алтернативни водоизточници с цел оптимално използване на наличния воден ресурс и намаляване на загубите на води.

През отчетния период няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях на язовирите по Приложение 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗВ.

#### ➤ **Управление на минералните води**

В МОСВ има 13 бр. действащи концесионни договори за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост. Концесиите са предоставени от следните находища на минерална вода: „Хисаря“; „Михалково“; „Девин“; „София-Горна баня“; „Банкя“; „София-Княжево“; „Бързия“; „Велинград-Чепино“.

Във връзка с управлението на минералните води – изключителна държавна собственост, през отчетния период са предприети следните действия:

- По предложение на министъра на околната среда и водите в Плана за действие за държавните концесии за периода 2021-2027 г. са включени проекти за концесии за добив на минерална вода от сондаж № 236 хг на находище „Катунци“ и сондаж № 5 на находище „Брацигово“. Има подадени заявления за концесии за добив на минерална вода от сондаж № Л-2 на находище „Шипково“ и сондаж № 43 „Ерека“ на находище „Провадия“;
- В изпълнение на Заповед № РД-669/28.06.2021 г. на министъра на околната среда и водите са извършени подготвителни действия за предоставяне на концесия за добив на

минерална вода от сондаж № 236 хг на находище „Катунци“. Проведена е съгласувателна процедура по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА). Със Заповед № РД-218/11.03.2022 г. на министъра на околната среда и водите (изм. със Заповед № РД-360/28.04.2022 г., Заповед № РД-450/01.06.2022 г. и Заповед № РД-1020/01.11.2022 г.) са възложени допълнителни задачи на екипа за подготвителни действия, свързани с отразяване на бележките в становището на Министерство на финансите, получени в рамките на съгласуването по чл. 32 от УПМСНА. Бележките са отразени и документите са изпратени за външно съгласуване;

- До включването в Плана за действие за държавните концесии за периода 2021-2027 г. подготвителните действия за предоставяне на концесия за добив на минерална вода от сондаж № Л-2 на находище „Шипково“ са прекъснати;
- Със Заповед № РД-448/31.05.2022 г. на министъра на околната среда и водите е стартирано извършването на подготвителни действия за предоставяне на концесия за добив на минерална вода от сондаж № 5 на находище „Брацигово“;
- В МОСВ е постъпило искане за предоставяне на концесия за добив на минерална вода за находище № 100 Район „Североизточна България“, участък „Балчик“, за което е извършено предварително проучване за законосъобразност по чл. 11 от Наредбата за концесиите за добив на минерална вода и са предприети действия за изпълнение на нормативните изисквания.

Приходите от концесионните договори за добив на минерална вода са разпределени, както следва: 70% по бюджета на МОСВ и 30% по бюджета на общините на териториите, на които са позиционирани концесиите.

- Издадена е 1 заповед на министъра на околната среда и водите, с която са определени санитарно-охранителни зони около водоземни съоръжения на находище на минерална вода – изключителна държавна собственост;
- С 13 заповеди на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационните ресурси на находища на минерална вода – изключителна държавна собственост;
- Във връзка с осъществяване на дейностите по стопанисване на минералните води – изключителна държавна собственост, и съоръженията за подземни води – публична държавна собственост, директорите на БД ежегодно предлагат за утвърждаване на министъра на околната среда и водите годишна програма за стопанисване на минералните води. В програмите са заложили дейности по стопанисване на минералните находища – ИДС, и съоръженията за водоземане от минерални води – ПДС, предвидени за изпълнение през 2024 г., както и необходимите средства за реализацията им. В съответствие с утвърдените програми, от БД са предприети действия за: актуализиране на регистъра на съоръженията за минерални води от находищата на минерални води; подготвяне на документация за актуване на съоръженията като публична държавна собственост; поддържане на водоземните съоръжения, оборудването им за мониторинг и надземното им оборудване в добро техническо състояние; определяне, изграждане и експлоатация на санитарно-охранителни зони на водоземните съоръжения; проучване или допроучване на находищата на минерални води; определяне на експлоатационните ресурси; предприемане на действия пред Министерство на здравеопазването за издаване на сертификат и/или балнеологична оценка за качеството на минералните води и др.

Изготвен е доклад с анализ и обобщение на информацията по представени от общините отчети за 2023 г. за осъществените от тях дейности по предоставените им за управление и ползване находища на минерална вода – изключителна държавна собственост, съгласно пар. 133 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗВ.

#### ➤ Координиране на изпълнението на мерките от ПУРБ/ актуализация на ПУРБ

Проектите на ПУРБ 2022-2027 не бяха завършени от страна на МБВР в рамките на Споразумението между МОСВ и МБВР. Създадена е организация за финализиране на ПУРБ 2022-2027 от басейновите дирекции със съдействието на дирекция УВ на МОСВ, като същите са публикувани на интернет страниците на БД и МОСВ. Проведени са координация и срещи със заинтересованите страни, успоредно с провеждането на процедура по екологична оценка;

#### **Изпълнение на мерките от ПУРБ 2016-2021 г.**

За неизпълнение на задължения за изграждане на канализационни системи на населените места по Директива 91/271/ЕИО за пречистването на градските отпадъчни води – основни мерки в ПУРБ, се изпълняват проекти с финансовата подкрепа на ОПОС 2014-2020 г. и ПУДООС. Предвидени са приоритети за финансиране и по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС 2021-2027 г.).

За изпълнение на основни мерки в ПУРБ са планирани инвестиции в следващия програмен период на ПОС 2021-2027 г. за постигане на съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕИО и Директива (ЕС) 2020/2184 относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека, и за намаляване на загубите на вода във водопреносните мрежи за агломерации над 10 000 екв.ж. в консолидирани територии.

#### ***Басейнова дирекция „Дунавски район“***

Стартирала/изпълнени мерки от ПУРБ 2016-2021 г. – 64 бр. с 3304 места на прилагане. При анализиране на информацията са отчетени мерките с общ превантивен характер, които се вписват при издаване на становищата за допустимост и разрешителни в зависимост от вида на инвестиционното намерение, както и мерки, свързани с разрешителния режим и контролната дейност.

#### ***Басейнова дирекция „Черноморски район“***

Предвидените мерки в Програмата от мерки на ПУРБ 2016-2021 г. за постигане на добро състояние на повърхностните и подземните води в Черноморския район за басейново управление с отговорен за изпълнението или партнираща институция – БД, са с регулярен характер и се изпълняват ежегодно. Изпълнението на мерките от компетентност на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) се планира всяка година и се подава към МОСВ и ПУДООС с цел осигуряване на необходимите финансови средства. Изпълнението е обвързано с наличния бюджет на БД за съответната година. Наблюдението и контролът по изпълнението на мерките се изпълнява ежегодно, като напредъкът периодично се актуализира. Идентифицираните административни мерки са разпределени между отговорните дирекции и отдели в БДЧР.

В процес на изпълнение са 25 типа мерки от ПУРБ.

#### ***Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“***

Изпълняват се административни мерки, които се прилагат чрез становищата за допустимост на инвестиционни предложения в процедурите по ОВОС.

Стартирало е изпълнението на 38 действия по ПУРБ.

Стартирало е изпълнението на 15 типа мерки от ЕО на ПУРБ на Източнобеломорския район (ИБР).

Изпълняват се 5 действия от ПУРБ на ИБР, свързани с осъществяването на контролна дейност.

В процес на изпълнение са 22 инвестиционни мерки на ПУРБ на ИБР.

#### ***Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“***

През първото полугодие на 2024 г. няма изцяло изпълнени мерки и дейности, свързани с изпълнение на Програмата от мерки в ПУРБ 2016-2021 г. на Западнобеломорски район от компетентността на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БД ЗБР). Стартирала

са 3 бр. мерки, като са изготвени 3 бр. технически спецификации за възлагане на 3 бр. дейности на външен изпълнител чрез обществени поръчки, имащи отношение към провеждане на мониторинг на повърхностни води. Резултатите от изпълнението на тези дейности ще допринесат за определяне на зони в реки или участъци от реки, които да бъдат защитени от хидроморфологичен натиск, с цел опазване размножаването на видовете – риби, а също така и оценка на екологичното състояние в определените преходни зони между речните типове.

През периода се изпълняват само мерките с административен характер:

- Извършване на ежегоден контрол на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество над 150 000 куб. м/год.;
- Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб. м/год.;
- Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб. м/год.;
- Извършване на проверки за установяване на незаконно черпене на подземни води;
- Контрол за спазване на изискванията за измерване на водното ниво и черпените количества подземни води;
- Контрол за спазване на изискванията за оборудване на съоръженията за водоземане от подземни води с устройства за измерване на водното ниво;
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от повърхностни води;
- Въвеждане на изисквания в разрешителните за провеждане на собствен мониторинг на екологичното състояние по биологичния елемент за качество – риби, на реките в участъците между водохващанията и съответното хидротехническо съоръжение – мярката се изпълнява при издаване на нови и преразглеждане на разрешителни;
- При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от Програмата от мерки, да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности – тази мярка, както и всички мерки, заложи в становищата по ЕО на ПУРБ и ПУРН, се вземат предвид и се залагат като условия при съгласуването на становища за допустимост на проекти и инвестиционни предложения, предвиждащи изграждането на технически съоръжения, които са част от изпълнението на структурните мерки от Програмата от мерки.

### **Изпълнение на мониторинговите програми от ПУРБ**

#### ***Дирекция „Управление на водите“***

Изпълняват се задълженията на НИМХ съгласно чл. 171, ал. 2, т. 2 от Закона за водите във връзка с изпълнение на мониторинга на количеството на валежите, подземните и повърхностните води, вкл. програмите за мониторинг на екологично и химично състояние на повърхностните и подземните води от ИАОС, съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите.

#### ***Басейнова дирекция „Дунавски район“***

През отчетния период на територията на БДДР са изпълнявани програми за мониторинг, одобрени със Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите, с период на изпълнение 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. В заповедта са включени 7 бр. програми за качествен и количествен мониторинг на повърхностни и подземни води и на зони за защита на водите. Степента на изпълнение на отделните програми за мониторинг, отчетена на база наличните данни от мониторинг в Геоинформационната система за управление на водите и докладване (ГИСУВД) към 18.07.2024 г. и получените в БДДР протоколи от изпитване, към 30.06.2024 г. е, както следва:

- Програма за контролен мониторинг на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване на територията на БДДР, за 2024 г. съгласно Наредба № 12 от

18.06.2002 г. – в програмата за 2024 г. са включени 102 пункта за мониторинг, като към 30.06.2024 г. са изпълнени 19,5%;

- Програма за хидробиологичен мониторинг на територията на Дунавски район за 2024 г. – в програмата са включени 107 пункта за мониторинг категория „река“ и 7 пункта за мониторинг категория „езеро“. Изпълнението на програмата стартира през м. юли/август;
- Програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на Дунавски район за 2024 г. – в програмата са заложили общо 133 пункта. За всеки пункт са определени за изпитване конкретни показатели с различна честота на вземане в зависимост от предназначението на пункта, измерванията от предходно изпълнен мониторинг и предвид необходимата информация, която следва да се събере. В 77 пункта за оценка на химичното състояние е заложило да бъдат изпитвани приоритетни вещества с честота на пробонабиране 12 пъти годишно (ежемесечно). Честотата на вземане на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители е 4 пъти годишно. Програмата е изпълнена приблизително на 36,38%;
- Програма за мониторинг на приоритетни вещества в биота на територията на Дунавски район за 2024 г. – в програмата са заложили 48 пункта. Към 30.06.2024 г. в БДДР няма данни за изпълнението на програмата;
- Програма за мониторинг на приоритетни вещества в седимент на територията на Дунавски район за 2023 г. – в програмата са заложили 37 пункта в реки и 14 пункта в езера. Към 30.06.2024 г. в БДДР няма резултати от изпълнението на програмата;
- Програма за контролен и оперативен мониторинг на подземни води, изпълнявана на територията на Дунавски район за басейново управление за 2024 г. – в програмата са включени 153 пункта, като за всеки отделен пункт има изготвена схема с брой показатели и честота на пробонабиране. Към настоящия момент са изпълнени приблизително 53% от заложеното в програмата;
- Програма за количествен мониторинг на повърхностните и подземните води – изпълнява се от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) и се отчита с представяне на междинни и обобщени доклади. Докладите, отчитащи степента на изпълнение на програмите за количествен мониторинг на водите, изпълняван през 2024 г., ще бъдат представени през 2025 г.

Степента на изпълнение на програмите за мониторинг съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. е 36,29%.

#### ***Басейнова дирекция „Черноморски район“***

Изпълнението на програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води и програмите за мониторинг на химичното състояние и количествения мониторинг на подземните води за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. е на база Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите:

- Програми за контролен и оперативен физико-химичен мониторинг на повърхностни води – заложили са 137 пункта. Има постъпила информация за неизпълнение на 9 пункта поради пресъхнали водни обекти;
- Програми за хидробиологичен мониторинг на повърхностни води – 106 пункта;
- Програма за физико-химичен и хидробиологичен мониторинг и мониторинг по Нитратната директива на крайбрежни морски води (контролен мониторинг) по РДВ и мониторинг по отделните дескриптори по РДМС – не е изпълнявана през отчетния период поради липса на сключено споразумение между МОСВ и ИО-БАН;
- Програма за питейно-битово водоснабдяване – 4 пункта;

- Програма за количествен мониторинг на повърхностни води – 21 пункта, изпълнени от НИМХ, от които 6 след въвеждане в експлоатация;
- Програма за количествен мониторинг на подземни води – 102 пункта в 31 подземни водни тела;
- Програма за химичен оперативен мониторинг на подземни води – планирани 126 пункта в 39 водни тела, в 5 пункта от които не е извършен мониторинг (липсва информация за неизпълнението).

### ***Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“***

#### *Изпълнение на програмите за мониторинг на подземни води към 30.06.2024 г.*

Програмата за мониторинг на химичното състояние на подземни води на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БД ИБР) за 2024 г. се изпълнява съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. (контролен мониторинг).

Мрежата за мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. на територията на Източнобеломорски район включва 154 пункта за мониторинг, включени в Програмата за контролен мониторинг (съгласно Методика за планиране на мрежите и програмите за мониторинг на подземните води). Общият брой на мониторираните подземни водни тела е 41.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по групи показатели. Честотата на пробонабирането е определена на 1 път, 2 пъти и 4 пъти годишно. Резултатите от мониторинга се въвеждат в Модул за справки и отчети на ГИСУВД.

В Програмата за мониторинг на химичното състояние на подземни води на БД ИБР съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. (контролен мониторинг) са включени 107 пункта за мониторинг в 37 бр. зони за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Резултатите от мониторинга се въвеждат в Модул за справки и отчети.

#### *Изпълнение на програмите за мониторинг на повърхностни води към 30.06.2024 г.*

За периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. програмите за мониторинг на повърхностни води се изпълняват съгласно Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите:

- Програма за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води

Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води включва 113 пункта, като се извършва анализ на основни физико-химични показатели (с честота 4 пъти годишно), приоритетни вещества (с честота 12 пъти годишно) и специфични замърсители (с честота 4-12 пъти годишно). Програмата трябва да бъде изпълнена до 31.12.2024 г.

Към настоящия момент програмите се изпълняват, като данните се обработват и въвеждат в Единната информационна система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ.

- Програма за мониторинг на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – през 2024 г. в програмата са включени 30 пункта за мониторинг. Програмата се изпълнява, като данните се обработват и въвеждат в Единната информационна система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ;
- Програма за мониторинг на приоритетни вещества в седименти в реки и язовири – в програмата са включени 33 пункта, като към настоящия момент програмата се изпълнява;



- Програма за мониторинг на приоритетни вещества в биота – в програмата са включени 34 пункта, като към настоящия момент програмата се изпълнява;
- Програма за хидробиологичен мониторинг – в програмата са включени 205 пункта за мониторинг на макрозообентос, 30 пункта за мониторинг на макрофити, 68 пункта за фитобентос, 37 пункта за риби и 13 пункта за фитопланктон. Към настоящия момент програмата се изпълнява.

#### ***Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“***

През първите шест месеца на 2024 г. се изпълняват програмите за мониторинг на повърхностни и на подземни води в Западнобеломорски район, включени в Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите. Съгласно тази заповед, от ИАОС и нейните регионални лаборатории – ЦЛ-София, РЛ-Благоевград и РЛ-Смолян, са изпълнявани следните програми за мониторинг на БД ЗБР:

- 76 пункта за оперативен мониторинг на повърхностни води;
- 77 пункта за хидробиологичен мониторинг;
- 25 пункта за мониторинг на повърхностни води за питейно-битово водоснабдяване;
- 49 пункта за мониторинг на повърхностни води – количество;
- 86 пункта за мониторинг на подземни води – химия;
- 44 пункта за мониторинг на подземни води – количество.

Изготвени са 6 бр. месечни справки за установени отклонения в качеството на повърхностните води и 6 бр. месечни справки за установени отклонения в качеството на подземните води на база на резултати от проведен мониторинг, публикувани в ГИСУВД. Посочените справки са публикувани на интернет страницата на БД ЗБР.

Изготвен е Годишен доклад за състоянието на повърхностните и подземните води в Западнобеломорски район за 2023 г. Докладът е изготвен изцяло върху информация по данни от изпълнението на програмите за мониторинг на повърхностни и подземни води в Западнобеломорски район през предходната 2023 г.

#### **➤ Координиране на изпълнението на мерките от ПУРН/ актуализация на ПУРН**

Предвид че ПУРН 2022-2027 г. за 4-те района на басейново управление са приети с решения на Министерския съвет в края на м. декември 2023 г., към първото полугодие на 2024 г. не е събирана информация за степента на изпълнение на заложените мерки на национално ниво.

#### **Изпълнение на мерките от ПУРН 2022-2027 г.**

#### ***Басейнова дирекция „Дунавски район“***

В Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения на ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район на басейново управление са планирани 135 бр. мерки. 106 бр. от мерките попадат в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). 29 бр. мерки са планирани на ниво район за басейново управление, а 30 бр. – на национално ниво. От компетенциите на БДДР, съвместно с други институции, в ПУРН 2022-2027 г. са заложен 12 бр. мерки на ниво район за басейново управление и 4 бр. на национално ниво.

През първото шестмесечие на 2024 г. са извършени дейности в изпълнение на 3 бр. структурни мерки от ПУРН в 6 места на прилагане, 2 от които попадат в РЗПРН. От мерките в ПУРН с компетентен орган БДДР, през отчетния период не са реализирани мерки поради неосигурено финансиране от ПУДООС.

#### ***Басейнова дирекция „Черноморски район“***

Съгласно Програмата от мерки към ПУРН 2022-2027 г., БДЧР самостоятелно или в партньорство участва в изпълнението на следните мерки:

- *Мярка <M51-V38a> Планиране на дейности по възстановяване след наводнения и утвърждаване на финансови механизми/ Документирание на събитията и оценка на*

*щетите* – мярката е предвидена за изпълнение в целия район за басейново управление и включва специализирана дейност относно създаване на база данни за събития и прилагане на предварително разработена методика за оценка на щетите от наводнения от специалисти-оценители. Попълва се таблична форма в електронен вид с информация за настъпили събития на територията на БДЧР с описание на събитието, местоположението, продължителност и др. За изпълнението на мярката са отговорни: БДЧР, областни администрации, общински администрации, НИМХ;

- *Мярка <M21-B1> Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост/ Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с крайбрежните заливаеми ивици на реките и анализирания моделиран обхват на заливане при сценарий с 5% обезпеченост за морски наводнения – текуща, административна мярка, за чието изпълнение отговорни органи са: МРРБ, общински администрации. През отчетния период са изготвени становища относно проекти на ОУП и ПУП съобразно мярката;*
- *Мярка <M21-B1> Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост/ Контрол на изпълнението – текуща, административна мярка, за чието изпълнение отговорни органи са: МРРБ, общински администрации. През отчетния период са изготвени становища относно проекти на ОУП и ПУП съобразно мярката;*
- *Мярка <M43-B36> Обществена осведоменост/ Ежедневен хидрометеорологичен бюлетин и издаване на предупреждения в случай на заплахата от наводнение – текуща, административна мярка, за чието изпълнение отговорни органи са: МОСВ, НИМХ;*
- *Мярка <M43-B36> Обществена осведоменост/ Информирание и осигуряване на широк достъп до информация на всички заинтересовани страни – текуща, административна мярка, за чието изпълнение отговорни органи са: МОСВ, НИМХ;*
- *Мярка <M61-B42a> Създаване на стабилна правна и административна рамка за прилагане на политиката за управление на риска от наводнения/ Сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на други държави – мярката е предвидена за изпълнение в целия район за басейново управление, като за нейното изпълнение отговорни органи са: МОСВ и БД. През отчетния период няма участия на представители на БДЧР;*
- *Мярка <M33-B15c> Поддържане и почистване на растителността в речни корита и коридори – мярката е предвидена за изпълнение в целия район за басейново управление, като за нейното изпълнение отговорни органи са: кмет, областен управител. Мярката се изпълнява в райони, в които е установена необходимост от поддържане и почистване на растителността.*

#### **Басейнова дирекция „Източнореломорски район“**

БД ИБР наблюдава напредъка в изпълнението на всички мерки от Програмата от мерки към ПУРН и поддържа регистър на изпълнените мерки в табличен вид и във формат ESRI Shape файлове.

Във връзка с разработената Национална програма за изпълнение на ПУРН се извършва преценка на постъпилите искания за водоползване/ползване на водни обекти за съответствието им с ПУРБ и ПУРН, както и на нови инвестиционни намерения. Създадена е вътрешна координация при разглеждане на постъпили преписки по разрешителен режим, като за всички процедури за издаване на нови, продължение или изменение на съществуващи разрешителни се извършва преценка за съответствие с ПУРБ и ПУРН.

Изпълнени мерки:

- По мерки BG3-M33-B15c и BG3-M33-B14a експерти от БД ИБР са участвали в комисии, назначени от областни управители и кметове на общини за проверка на проводимостта на речните легла в урбанизираните и извън урбанизираните територии;
- Изпълнена е мярка M33-B21 „Изграждане на нови защитни стени или диги, включително подвижни контролни органи, ако е необходимо”.

Мерки в процес на изпълнение:

- Чрез становищата за допустимост и разрешителния режим се прилагат административни мерки от компетентност на БД – мярка BG3-M61-B42a „Създаване на стабилна правна и административна рамка за прилагане на политиката за управление на риска от наводнения/ Прилагане на законодателството за безопасност на язовирите“; мярка BG3-M21-B1 „Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост/ Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с крайбрежните заливаеми ивици на реките и анализирания моделиран обхват на заливане при сценарий с 5% обезпеченост за морски наводнения“; мярка N-M33-B22c „Поддръжка на съществуващите защитни стени и диги в добро техническо състояние“; мярка M33-B15b „Подобряване проводимостта на облицовани или необлицовани корекции на реки и дерета“; мярка M33-B15d „Подмяна на мостове и съоръжения за преминаване през реки, които ограничават проводимостта и водят до подприщване“; мярка M33-B21 „Изграждане на нови защитни стени или диги, включително подвижни контролни органи, ако е необходимо“; мярка M33-B22a „Рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги с допълнителни елементи на зелена инфраструктура“; мярка M33-B22b „Рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги без допълнителни елементи на зелена инфраструктура“;
- Експерти от БД ИБР участват в съгласуване на дейностите по обследване на техническото и експлоатационно състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и участие с намалена проводимост по мярка M61-B41a „Научни и приложни изследвания и проучвания/ Ежегодно обследване на язовирните стени и съоръженията към тях“;
- В изпълнение на мярка BG3-M21-B1 БД ИБР разглежда и съгласува проекти на общи и подробни устройствени планове за района, като анализира и съпоставя разположението на устройствените зони в плановете с обхвата на териториите в риск от наводнения съгласно изготвените карти на заплахата и на риска. При необходимост, в становищата се посочват препоръки за промяна на устройствени решения, които не са съобразени с необходимостта от намаляване на риска от наводнения.

БД ИБР поставя условие изпълнението на дейностите по отстраняване на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и корита да се осъществяват само в коритата на реките и извън размножителния период на съответните видове риби (месеците април – юни), без да се допуска изсичане на крайречни дървета и храсти. Дейностите да се планират за осъществяване в периода на маловодие през месеците август – септември.

БД ИБР поставя условие да се използва строителна и транспортна техника в добро техническо състояние с цел предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти в издаваните разрешителни и становища за допустимост спрямо ПУРБ и ПУРН на инвестиционни предложения. За целите на изпълнението на мерки по отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла се изисква да се представят данни за проведени хидравлични изчисления, с които се доказва, че дейностите се извършват само до възстановяване на естественото състояние/дълбочина на водния обект (в границите на водния обект) и/или на напречния профил на коригираните участъци.

БД ИБР издава разрешителни за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока и за защита от вредното

въздействие на водите, както и разрешителни, свързани с осигуряване на проводимост на речните корита и дерета за преминаване на висока вълна.

Във връзка с изпълнение на мерките по наблюдение и контрол от Становището по ЕО на ПУРН БД ИБР провежда мониторинг върху екологичното състояние на водните тела, засегнати от реализиране на мерки от Програмата от мерки към ПУРН; събира информация, документира и поддържа регистър за настъпили наводнения с дата, място, мащаб и оценка на причинени щети, вкл. предприети действия/проекти за справяне с последствията; съгласува инвестиционни предложения за защита от вредното въздействие на водите; проследява и контролира законосъобразното изпълнение на мерки, насочени към увеличаване на проводимостта на речните легла, по-конкретно мерки М33-В14а и М33-В15с.

### ***Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“***

През първото полугодие на 2024 г. няма изцяло изпълнени мерки и дейности, свързани с изпълнение на Програмата от мерки към ПУРН 2022-2027 г. на Западнобеломорски район, от компетентността на БД ЗБР. Стартирали са 4 бр. мерки, като са изготвени 4 бр. технически спецификации като първоначален етап от подготовката на документация за възлагане на 4 бр. дейности на външен изпълнител чрез обществени поръчки, имащи отношение към повишаване на информираността на обществеността и заинтересованите страни и повишаване на институционалния капацитет на компетентните органи. Резултатите от изпълнението на тези дейности ще допринесат за повишаване готовността на населението за реагиране при наводнения.

През периода се изпълняват само мерките с административен характер: „Документиране на събитията и оценка на щетите от наводненията“ – БД ЗБР осъществява контрол и извършва инспекции във връзка с недопускане и предотвратяване на последиците от вредното въздействие на водите, както и упражнява контрол върху мерките за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения. Поддържа се регистър за настъпили в териториалния обхват на дирекцията наводнения, който се актуализира при всяка новопостъпила информация.

### **Изпълнени дейности, свързани с актуализирането на ПУРН**

- Среща на работната група от представители от БДЧР и МОСВ за разглеждане на оценката на ЕК по предварителната оценка на риска от наводнения и оценката на ЕК по картите на заплахата и на риска от наводнения към ПУРН 2022-2027 г.;
- Изготвени становища по оценката на ЕК по предварителната оценка на риска от наводнения и по картите на заплахата и на риска от наводнения към ПУРН 2022-2027 г.;
- Участие в две срещи между 4-те БД и МОСВ за обсъждане обхвата на бъдещ проект, финансиран от ОПОС 2021-2027 г. за изпълнение на дейности, свързани с разработване на ПУРН 2028-2033 г. за четирите района за басейново управление на водите (17-18.06.2024 г. в онлайн формат и 26.06.2024 г., МОСВ, гр. София).

### ***Контролиране проводимостта на речните русла за предотвратяване на неблагоприятните последици от наводнения***

Извършване на контрол по проводимостта на речните легла с цел предприемане на превантивни действия от компетентните органи за предотвратяване на вредното въздействие на водите.

Дейностите по поддържане проводимостта на речните легла включват:

- премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета;
- опазване на бреговете на реките от ерозия;
- укрепване на бреговете и защита на крайбрежната растителност;

- почистване на речните легла от наносни отложения за осигуряване нормалната им проводимост.

Междуведомствените комисии, които се назначават със заповеди на кмета на общината – за оглед на речни участъци в границите на населени места, и на областния управител – за оглед на речни участъци извън границите на населени места, имат следните задължения:

- определят видовете работи за почистване и количествата им;
- идентифицират и маркират дърветата за премахване;
- определят участъците за залесителни и други укрепителни и противоерозионни дейности по бреговете на реките;
- изготвят констативни протоколи и подготвят програма за планово почистване на речните участъци;
- приемат с протокол почиствените участъци.

В междуведомствените комисии участват представители на ГД ПБЗН в МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, ИАГ, общината, експерти-еколози, при необходимост и представители на съответното областно пътно управление или на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и други технически лица.

Обобщеният анализ на информацията за постигнати резултати и извършени дейности от басейновите дирекции през първите шест месеца на 2024 г. по отношение на осъществяването на контролните им функции по състоянието и проводимостта на речните легла показва, че са извършени общо 935 бр. проверки на участъци за състоянието и проводимостта на речните легла. Установени са 390 бр. участъци с нарушена проводимост и са дадени 306 бр. предписания в резултат на извършената контролна дейност. Общият брой почиствени участъци в резултат на извършената контролна дейност и по последващ контрол са 118 бр. През отчетния период са съставени 4 бр. АУАН и са издадени 2 бр. наказателни постановления.

#### ➤ **Координиране на изпълнението на Програмата от мерки от Морската стратегия (2016-2021 г.)/ актуализация на Морската стратегия**

Съгласно Програмата от мерки към Морската стратегия (2016-2021 г.), в периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. се извършват текущи дейности, допринасящи за изпълнението на следните мерки:

- На 20.04.2024 г. служители на БДЧР и доброволци са почистили плажната ивица на централен плаж във Варна. Мероприятието бе проведено в изпълнение на дейност 2 „Обучение и информиране на обществеността“ по проект SCIRENA-Black Sea и по повод Деня на Земята. Темата на екокампанията тази година – „Планета срещу пластмаси“, съответства на целите на проект SCIRENA-Black Sea, а именно – повишаване на обществената осведоменост относно въздействието на морските отпадъци върху морската среда. Дейността по проекта е свързана с прилагането на мярка № 5 „Координирано организиране/ подкрепа на провеждането на годишни кампании за повишаване на осведомеността на бизнес сектора (търговци, плажни концесионери, потребители на плажни услуги, рибари и т.н.) и обществеността (туристи, студенти, деца и т.н.) по отношение на последствията върху морската околна среда, причинени от морските отпадъци, както и необходимостта от тяхното рециклиране“. За поредна година, по-голямата част от събраните по плажната ивица отпадъци бяха с пластмасов произход;
- През отчетния период БДЧР е извършила текущи контролни дейности, свързани с дейности по драгиране и изхвърляне на драгажни маси в морските пространства на страната, вкл. поставяне на условия към възложителите на инвестиционни намерения, включващи (и) дейности по драгиране и депониране, с цел опазване на водите, които допринасят за прилагане на мярка № 20 „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“.

През първото полугодие на 2024 г. регулярно се изпълняват следните мерки от компетенциите на ИАРА и МЗХ:

- мярка № 6 „Информационни кампании на лицата, извършващи стопански риболов в Черно море, за ползите от прилагането на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“;
- мярка № 7 „Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни кораби, извършващи дребно-машабен риболов“;
- мярка № 11 „Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан“;
- мярка № 12 „Определяне на времеви и/или пространствени ограничения за риболов“.

#### ***Морска стратегия на Република България и Програма от мерки за периода 2022-2027:***

Изготвен е проект на Морска стратегия за периода 2022-2027 г. (съдържащ резюме и трите части на Стратегията: чл. 8-10 от РДМС (първа част); програми за мониторинг по чл. 11 от РДМС (втора част) и програма от мерки по чл. 13 от РДМС (трета част)). Проектът е публикуван на интернет страниците на БДЧР и МОСВ за консултации със заинтересованите страни и обществеността в периода 30.01.2024 г. – 30.09.2024 г. (8 месеца). Извършва се текущ преглед на постъпилите становища.

В рамките на процедурата по екологична оценка на проекта на Морска стратегия и провежданите публични консултации на всеки етап от процедурата (задание за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка, доклада и т.н.), която се провежда паралелно с консултациите на проекта на стратегия, се извършва текущ преглед на постъпилите становища, имащи отношение и към стратегията и програмата от мерки, не само към екологичната оценка.

Дейности по контрол на изпълнението на дейности и приемане на резултатите по сключен Договор № 576/15.12.2023 г. с предмет „Изготвяне на екологична оценка и оценка за съвместимост на проекта на Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Република България (Морска стратегия) за периода 2022-2027 г.“ между БДЧР в качеството на Възложител и „ЕФ СИ ДЖИ ПОВВИК“ ЕАД в качеството на Изпълнител:

- Направен е преглед и са дадени бележки по внесеното задание за обхват и съдържание на доклада за ЕО, вкл. схемата за консултации;
- Заданието е изпратено официално до МОСВ за издаване на становище относно последващите стъпки по процедурата по ЕО. Изпратени са писма до компетентните органи за разработване на Морската стратегия съгласно чл. 3 от Наредбата за опазване на околната среда в морските води и заинтересовани страни относно публикуването на Заданието за Доклад по екологична оценка за консултации;
- Проведено е заседание на комисията по Заповед № 245/21.12.2023 г., изменена със Заповед № 43а/01.04.2024 г., и е прието внесеното от Изпълнителя допълнено Задание по Дейност 2 от Договора след приключване на консултациите с компетентния орган – МОСВ, и останалите заинтересовани страни (Констативен протокол № 3/04.04.2024 г.). Изготвен е приемо-предварителен протокол (ППП) за приемане на Дейност 2;
- Направен е преглед на внесеня Доклад по екологична оценка и приложенията към него, вкл. нетехническо резюме, в изпълнение на Дейност 3 „Изготвяне на проект на Доклад за ЕО, вкл. доклад по ОС на проекта на Морска стратегия на Република България за периода 2022-2027 г.“. Проведено е заседание на комисията и е прието изпълнението (Констативен протокол № 4/10.05.2024 г.). Изготвен е ППП за приемане на Дейност 3;
- Докладът по ЕО и приложенията към него, вкл. нетехническо резюме, са внесени по официален път в МОСВ за становище от компетентния орган – министъра на околната среда и водите. Изпратени са писма до компетентните органи съгласно чл. 3 от Наредбата за опазване на околната среда в морските води и заинтересовани страни съгласно схемата за консултации;

- Съгласно разпоредбите на чл. 21 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, на 18.06.2024 г. в онлайн среда е проведено обществено обсъждане на проекта на Морска стратегия и програмата от мерки на Република България за периода 2022-2027 г. и Доклада по екологична оценка и приложенията към него, вкл. нетехническо резюме. Представени от БДЧР и Изпълнителя са презентации за проекта на стратегия и ДЕО. Съобщението за проведеното обществено обсъждане, материалите и резултатите от срещата, както и списък на присъстващите са публикувани на интернет страницата на БДЧР.
- Периодично е събирана информация, необходима за процедурата и подготовката на документацията; взето е участие в проведени срещи между БДЧР и Изпълнителя за обсъждане на текущи въпроси от процедурата, както и отразяване на постъпилите становища.
  - **Разработване и реализиране на политика в областта на водите, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии за управление на водите**
- Във връзка с изпълнение на заложените ангажименти в РМС № 156 от 08.03.2024 г. за извършване на втори доброволен национален преглед на изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие в Република България експерти от дирекция УВ участваха в организираната кръгла маса относно ЦУР 13 „Борба с климатичните промени“, проведена на 09.05.2024 г. в МОСВ, и в организираната обща кръгла маса по ЦУР 6 „Чиста вода и хигиенни условия“ и ЦУР 11 „Устойчиви градове и общности“, проведена на 28.05.2024 г. в МРРБ;
- Във връзка с договореност за партньорство между министъра на околната среда и водите на България и министъра на околната среда, водите и горите на Румъния за разработването на проект по Програма „ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния – България“, в края на м. юни 2024 г. е подадено проектно предложение „Предотвратяване на рискове по Дунав“ (Danube Risk) по Програмата.

Идеята за инициране на стратегически проект по приоритет 2 „По-зелен и нисковъглероден преход към икономика с нулев нетен въглерод“ е формулирана от Съвместната програмираща група за изготвянето на Програма „ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния-България“ на 24.02.2021 г. между Управляващия орган на Програмата (Министерство на развитието, благоустройството и администрацията на Румъния) и Националния орган на Програмата (Министерство на регионалното развитие и благоустройството на България).

- Взето е участие в срещи и обсъждания, в т.ч. междуведомствени, за изготвяне на позиция на Република България за подаване на води от р. Арда към Република Гърция;
- Изготвено е предложение за Работна програма (част „Води“) 2024-2025 на Смесената комисия и предложение за провеждане на среща на Работната група по водите България-Сърбия;
- Изготвени са покана и дневен ред за среща на двустранната експертна работна група с Турция, 27-28.06.2024 г.;
- Взето е участие в: среща на Постоянната работна група към Международната комисия за опазване на река Дунав (МКОРД), юни 2024 г., Братислава, Словакия; 8-мата среща на РГ „Черно море“ между България и Румъния в рамките на Споразумението за сътрудничество от 2004 г. между МОСВ и Румънското министерство в областта на управление на водите; заседание на РГ „Добро състояние на морската околна среда“ към Общата стратегия за прилагане на РДМС; заседание на Морска стратегическа група към Общата стратегия за прилагане на РДМС; среща на водните и морски директори в Гент, Белгия, и онлайн среща на стратегическата координационна група по РДВ.

## в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

- **Проект № BG16M1OP002-1.017-0001 „ПУРБ 2022-2027“, финансиран по ОПОС 2014-2020 г., с бенефициент дирекция УВ в МОСВ и партньори четирите басейнови дирекции, Заповед № РД-ОП-107/07.11.2018 г. за безвъзмездна финансова помощ, с обща стойност на проекта: 24 000 000 лв.**

- **Цел на проекта**

Извършване на проучвания, оценки, анализи и разработки, включително методики, подходи и критерии, необходими за изпълнение на изискванията на европейското и националното законодателство и преодоляване на съществуващи пропуски в съответствие с препоръките на ЕК при разработване на Планове за управление на речните басейни за периода 2022-2027 г.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

Част от дейностите бяха изпълнени от МБВР във връзка със Споразумение за подпомагане на МОСВ при разработването на ПУРБ и ПУРН от 2018 г., което бе изменено и срокът бе продължен с 1 година – до 05.12.2023 г. В рамките на крайния срок на Споразумението са предадени и приети резултатите Доклад с методики и Доклад със събрани технически данни, необходими за ПУРБ.

Проектите на ПУРБ 2022-2027 не са завършени и не са предадени от МБВР до крайния срок на Споразумението, поради което проект „ПУРБ 2022-2027“ не приключи в рамките на допустимостта на разходите по ОПОС 2014-2020 г. и е обявен за неактивен проект. Създадена е организация за финализиране на ПУРБ от басейновите дирекции със съдействието на дирекция „Управление на водите“ на МОСВ.

От страна на МОСВ и 4-те БД са проведени 22 бр. срещи за консултация със заинтересованите страни на национално ниво във връзка с публикуваните проекти на ПУРБ и програмата от мерки, като последен етап от актуализацията на ПУРБ за периода 2022-2027 г.

Информацията за проектите на ПУРБ е публикувана на интернет страниците на БД и МОСВ.

Предстои изпълнение на Договор № Д-30-50/05.10.2022 г. за провеждане на екологичната оценка.

- **Проект „Интегрирани действия за съвместна координация и реакция за намаляване на риска от наводнения в трансграничната зона“ (FLOODGUARD), финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Гърция-България 2014-2020, с бенефициент ГД ПБЗН в МВР**

Проектът се изпълнява в партньорство с Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР (водещ партньор), БД ИБР, БД ЗБР, НИМХ, Областна администрация Благоевград, Министерство на енергетиката и Децентрализирана администрация на Македония и Тракия от Гърция.

Обща стойност на проекта – 8 767 121 лв. (4 482 557,86 евро);

Бюджет на БД ИБР по проекта – 490 843,33 лв.;

Бюджет на БД ЗБР – 54 172,92 евро.

Финансирането на дейностите по проекта за БД ИБР и БД ЗБР е със средства от ЕФРР в размер на 85% и национално съфинансиране в размер на 15% – от бюджета на българската държава чрез МРРБ. Средствата от ЕФРР ще бъдат възстановявани на БД ИБР и БД ЗБР от Управляващия орган на Програмата чрез водещия партньор.

- **Цел на проекта**



Въвеждане на общ институционален подход за оценка, планиране, предотвратяване и борба с наводненията; увеличаване на техническия и административния капацитет на службите за защита на населението за съвместни действия в областта на готовността и реагирането в случаи на наводнения; въвеждане на ефективни структури и системи за обмен на информация; повишаване на осведомеността, обучение, техническо оборудване, разработване на ИТ и комуникационни системи, надграждане на съществуващите системи за ранно предупреждение и др.

Първоначално планираният краен срок за приключване на проекта е 31.03.2022 г., но поради непредвидената COVID пандемия голяма част от дейностите, свързани с провеждане на срещи със заинтересовани страни в областта на управлението на водите, не се осъществиха. В тази връзка, през 2022 г. срокът за изпълнение на проекта бе на два пъти удължаван – първоначално до 30.09.2022 г. и впоследствие – до 31.12.2023 г.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

Проектът приключи през м. декември 2023 г., като всички дейности и плащания са извършени до 31.12.2023 г.

През първото полугодие на 2024 г. експертите от БД ИБР работиха само по отчитането и докладването на проекта пред УО на Програмата:

- Дейности по управление – подготвени са допълнителни уточнения по изпратеното искане за първо ниво контрол и във връзка с извършена проверка на място от УО на програмата; верифицирани са всички подадени към системата MIS разходи. Подготвено и изпратено е подробно описание на извършените дейности по работни пакети, придружено със съответните подкрепящи документи;
- Дейности по надградената информационна система – подготовка на описание на дейностите по надграждане на ГИС на БД ИБР във връзка с Flood Guard project deliverables check.

- **Предефиниран проект „Science and Information towards Regional ENvironmental Action for the Black Sea“ (SCIRENA-Black Sea), финансиран по Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021 г., Договор за БФП № 33-58/06.12.2021 г., с обща стойност на проекта: 2 200 000 евро**

Бенефициент по проекта е Басейнова дирекция „Черноморски район“, партньори от българска страна са ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и Института по рибни ресурси – Селскостопанска Академия, а партньор от норвежка страна е Институт за морски изследвания (IMR), Кралство Норвегия.

- **Цел на проекта**

Осигуряване на ефективно надграждащо изпълнение на изискванията на РДМС за трети цикъл на прилагането ѝ, в т.ч. актуализация на докладите по чл. 8, 9 и 10 от РДМС, актуализация на програмите за мониторинг и програмите от мерки, изпълнение на част от планираните мерки към Морската стратегия на Република България; подпомагане на двустранната координация с Република Румъния за синхронизирано прилагане на изискванията на РДМС в съответствие с ревизираното Решение 2017/848/ЕО за определяне на критерии и методологични стандарти за добро екологично състояние на морските води, както и на спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка. Актуализацията съгласно чл. 8, 9 и 10 от РДМС е включена като Работен пакет 2 в предефинирания проект с водещ партньор Института по рибни ресурси.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

- Организиран и проведен са работни срещи с Програмния оператор, IMR и избрания техен подизпълнител. Извършени са комуникация и съгласуване на дейности, реализирани през отчетния период, изготвени и разпратени са покани до заинтересовани страни;

- В рамките на Дейност 2 „Обучение и публичност“ по проекта, в периода 06-07.03.2024 г. са организирани тематични практически обучения в Института по морски изследвания (IMR), гр. Берген, Кралство Норвегия. С оглед изпълнение на целите на проекта, в обученията освен експерти от БДЧР участие взеха и представители на заинтересовани страни от академичната общност – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, ИО-БАН, Технически университет – Варна, „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. Постигнати са следните основни резултати от посещението: повишаване на знанията на участниците по отношение на процеса на анализиране на замърсители в морски храни, биота и седимент, процеса на лабораторно-аналитична работа; обмен на знания, опит и добри практики в рамките на обученията; изграждане на нови и подобряване на вече съществуващите връзки между бенефициент и партньор;
- Проведени са тематични обучения в рамките на Дейност 2 и заключителна среща по проекта в периода 09-10.04.2024 г., гр. Варна, водени от експерти от Института по морски изследвания (IMR), Кралство Норвегия, с фокус върху морски отпадъци, еутрофикация, шум и енергия в морска среда и видове обект на търговски риболов (Дескриптори D10, D5, D11, D10). На заключителната среща са представени резултатите, изпълнението на целите и задачите на проект SCIRENA-Black Sea I – анализи, проведени обучения, брой обучени участници с повишен капацитет по отношение на мониторинга на морската околна среда. На събитието присъстват над 30 участника от всички заинтересовани страни, институционалната и академичната общности, неправителствени организации;
- На 20.04.2024 г. служители на БДЧР и доброволци почистиха плажната ивица на централен плаж във Варна в рамките на Дейност 2 по проекта и по повод Деня на Земята;
- Изготвен е финален доклад по проекта на български и английски език;
- Направено е финално отчитане на проекта чрез ИСУН, 14.06.2024 г.

През периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. от страна на БДЧР са извършени разходи в размер на 30 609 лв.

- **Двустранна инициатива – проект SCIRENA Black Sea II – Диагностичен анализ на морската околна среда в Черно море по отношение на военните действия на територията на Република Украйна (SCIRENA Black Sea II – Diagnostic analysis of the Black Sea marine environment with regards to military activities in the territory of Republic of Ukraine), финансирана по Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021 г., Фонд за двустранни отношения**

Бенефициент е Институт по морски изследвания (IMR), гр. Берген, Кралство Норвегия, партньори са ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и Басейнова дирекция „Черноморски район“.

През първото полугодие на 2024 г. са извършени следните дейности:

- На 09.04.2024 г. във ВВМУ, гр. Варна, е проведена откриваща среща между партньорите;
- Проведени са 6 работни срещи (онлайн) между партньорите за планиране на експедиция в Черно море през м. август 2024 г. с плавателни съдове на ВВМУ;
- На 27.06.2024 г. във ВВМУ, гр. Варна, е проведена работна среща между партньорите и заинтересовани страни с цел планиране на следващата експедиция в Черно море през м. август 2024 г. с плавателни съдове на ВВМУ, която ще бъде с фокус върху картографиране на дънни местообитания, видове – обект на търговски риболов, хидрографски условия, замърсители в биота и седименти, морски отпадъци (Дескриптори D1,6, D7, D8, D9, D10) в избрани крайбрежни и дълбоководни пунктове – дейности, основно водени от експерти от IMR, Норвегия.

През периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. не са извършвани разходи (не са предоставяни авансови средства).

- **Предефинирана двустранна инициатива „Дифузно замърсяване на повърхностните води“ (DIP), финансирана по Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.**

През първото полугодие на 2024 г. са извършени следните дейности:

- Взето е онлайн участие в среща по предефинирана двустранна инициатива „DIP“, проведена на 27.05.2024 г.;
- Организирано е изготвянето на информацията за Черноморски район, за пилотен район Варненско езеро-Варненски залив.

Българските партньори не разполагат с бюджет.

- **Българо-румънски трансграничен проект „Предотвратяване на рискове по Дунав“ (Danube Risk), Програма ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния – България 2021-2027**

През първото шестмесечие на 2024 г. от БДДР са извършени следните дейности по подготовката на проектна документация за кандидатстване:

- Идентифициране на дейности с участието на БДДР по проекта и определяне на финансова стойност на изпълнението им;
- Участие в изготвянето на апликационна форма, част от проектната документация за кандидатстване;
- Подготовка на 6 бр. приложения към проектната документация за кандидатстване – приложенията са подписани електронно от Директора на БДДР и са изпратени до румънските партньори;
- Участие в 8 бр. онлайн работни срещи с партньорите по проекта;
- Провеждане на постоянна кореспонденция с румънските и българските партньори.

Проектното предложение е подадено в края на м. юни 2024 г.

### **Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 1 „Води“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 1 „Води“ са 43 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 1 530 730 137 лв. Изплатени са 1 403 990 690 лв. или 90,7%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 1 364 087 586 лв. (88,17% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 1 200 384 172 лв. (77,59% от бюджета на приоритетната ос).

Анализ на изпълнението на показателите за физически напредък по оста:

- По индикатор СО18 „Водоснабдяване: Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване“ се отчитат 1 445 863 лица, с което заложената крайна цел от 1 400 000 бр. лица е преизпълнена.
- По показател СО19 „Пречистване на отпадъчните води: Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води“ се докладват 1 248 688 екв. ж., което надвишава целта от 1 180 000 екв. ж.
- Напредъкът по показател 1.1. „Товар на замърсяване, който се събира и третира в пълно съответствие с приложимото законодателство“ е 1 014 612 екв. ж.
- По показател 1.2. „Водни тела с подобрен мониторинг на количественото състояние“ се докладват 109 бр. водни тела, като резултата е постигнат във връзка с изпълнението на проект „Доизграждане на мрежите за мониторинг на количеството на водите“.
- Целта по индикатор 1.3 „Водни тела с подобрен мониторинг на химичното състояние“ (173 бр. водни тела) е изцяло изпълнена чрез проект „Разработване и въвеждане на методи за анализ на води, седименти и биота и дооборудване на лаборатории“ на Изпълнителната агенция по околна среда“.

- По показател 1.4. „Изградени/реhabилитирани/реконструирани ПСОВ“ се докладват общо 23<sup>2</sup> броя пречиствателни станции за отпадъчни води (Раднево, Банско, Тервел, Враца<sup>3</sup>, Видин, Шумен, Варна – к.к. „Златни пясъци“, Айтос, Приморско-Китен, Асеновград, Добрич, Тутракан, Чирпан, Елхово, Ямбол, Плевен, ВиК Враца (Козлодуй) (2 бр.), Пловдив, Смолян, Сливен (2 бр.), Стара Загора, Столична община).
- По индикатор 1.5. „Нови/Актуализирани аналитични/програмни/стратегически документи“ са отчетени 16 бр. при заложена крайна цел от 18 бр.

**Информация относно изпълнение на оперативна програма "Околна среда 2014 - 2020 г." по програми за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.**

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	1900.01.01 Бюджетна програма "Оценка, управление и опазване на водите на Република България" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		106 422 608	106 438 525

<b>Реално изплатени суми по приоритетна ос 1 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.</b>				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритетна ос 1 "Води"</b>				
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.005 "Втора фаза на проекти за изграждане на ВиК инфраструктура, чието изпълнение е стартирало по ОПОС 2007-2013 г."</i>				
1	"Доизграждане на Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) - гр.Видин - Втора фаза"	BG16M1OP002-1.005-0007	Община Видин	- 469 909,71
<i>Общо за процедура "Втора фаза на проекти за изграждане на ВиК инфраструктура, чието изпълнение е стартирало по ОПОС 2007-2013 г."</i>				<b>-469 909,71 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.006 "Изпълнение на ранни ВиК проекти"</i>				
2	Интегриран воден цикъл Плевен - Долна Митрополия	BG16M1OP002-1.006-0004	Община Плевен	- 55 288,50
3	Интегриран проект за водите на град Пловдив - Етап 1	BG16M1OP002-1.006-0002	Община Пловдив	2 410 412,05
<i>Общо за процедура "Изпълнение на ранни ВиК проекти"</i>				<b>2 355 123,55 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.009 "Изпълнение на ранни ВиК проекти - компонент 2"</i>				
4	Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води и довеждащи колектори в гр. Чирпан	BG16M1OP002-1.009-0003	Община Чирпан	- 19 258,54

<sup>2</sup> Поради факта, че за ПСОВ Враца са изпълнени мероприятия за рехабилитация и модернизация в рамките на два проекта, същият е отчетен веднъж.

<sup>3</sup> Виж заб. № 2;

<i>Общо за процедура "Изпълнение на ранни ВиК проекти - компонент 2"</i>				<b>-19 258,54 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.011 "Подобряване мониторинга на качеството на питейните води"</i>				
5	Подобряване мониторинга на качеството на питейните води	BG16M1OP002-1.011-0001	Министерство на здравеопазването	- 968 404,06
<i>Общо за процедура "Подобряване мониторинга на качеството на питейните води"</i>				<b>-968 404,06 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.014 "Регионален инвестиционен ВиК проект за обособената територия на „ВиК“ ЕООД Смолян“</i>				
6	"Интегриран воден проект на агломерация Смолян"	BG16M1OP002-1.014-0001	ВиК Смолян	13 968 729,15
<i>Общо за процедура "Регионален инвестиционен ВиК проект за обособената територия на „ВиК“ ЕООД Смолян“</i>				<b>13 968 729,15 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.015 "Предоставяне на финансиране по приоритетна ос 1 "Води" на ОПОС 2014-2020 г. за финансови инструменти"</i>				
7	Финансови инструменти по ПО1 "Води" на ОП "Околна среда" 2014-2020	BG16M1OP002-1.015	Фонд Мениджър на финансови инструменти в България ЕАД	- 585 864,12
<i>Общо за процедура "Предоставяне на финансиране по приоритетна ос 1 "Води" на ОПОС 2014-2020 г. за финансови инструменти"</i>				<b>-585 864,12 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.016 "Изграждане на ВиК инфраструктура"</i>				
8	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Видин	BG16M1OP002-1.016-0006	ВиК Видин	5 454 127,12
9	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ООД - Враца	BG16M1OP002-1.016-0002	ВиК Враца	5 137 805,46
10	Доизграждане и реконструкция на водоснабдителната система и канализационни мрежи в обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД, гр. Кърджали	BG16M1OP002-1.016-0010	ВиК Кърджали	15 371 399,52
11	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Перник	BG16M1OP002-1.016-0004	ВиК Перник	10 755 652,60
12	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от "ВиК" Русе ООД	BG16M1OP002-1.016-0001	ВиК Русе	167 192,09
13	Изграждане на ВиК инфраструктура за обособената територия на "ВиК" ООД Силистра	BG16M1OP002-1.016-0005	ВиК Силистра	4 596 737,06
14	Доизграждане и рехабилитация на водоснабдителната и канализационната	BG16M1OP002-1.016-0008	ВиК Сливен	- 200 643,27

	инфраструктура в агломерации с население с над 10 000 еквивалент жители, попадащи в обхвата на обособената територия на „Водоснабдяване и канализация - Сливен“ ООД			
15	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от “Водоснабдяване и канализация” ЕООД - Стара Загора	BG16M1OP002-1.016-0013	ВиК Стара Загора	21 001 760,59
16	Интегриран проект за подобряване на водния сектор на обособена територия обслужвана от ВиК Шумен	BG16M1OP002-1.016-0012	ВиК Шумен	10 617 186,69
17	„Доизграждане и реконструкция на водоснабдителна и канализационна системи в обособена територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол“	BG16M1OP002-1.016-0003	ВиК Ямбол	1 655 505,87
<i>Общо за процедура "Изграждане на ВиК инфраструктура"</i>				<b>74 556 723,73 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.018 "Подпомагане на регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК – етап 2"</i>				
18	Подпомагане на регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК - етап 2	BG16M1OP002-1.018-0001	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	48 335,09
<i>Общо за процедура "Подпомагане на регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК – етап 2"</i>				<b>48 335,09 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-1.020 "Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община"</i>				
19	Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община	BG16M1OP002-1.020-0001	Столична община	17 553 050,07
<i>Общо за процедура "Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община"</i>				<b>17 553 050,07 лв</b>
<b>Общо за приоритетна ос 1 "Води"</b>				<b>106 438 525,16 лв</b>

### **Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 1 „Води“**

По приоритет 1 „Води“ са обявени 2 бр. процедури и е сключен 1 бр. договор за предоставяне на БФП на стойност 56,45 млн. лв. През отчетния период не са извършвани плащания към бенефициенти.

### **ПУДООС**

По програма "Оценка, управление и опазване на водите на Република България" са разходвани средства в размер на 18 824 247.35 лв. по проекти и дейности разпределени, както следва:

- на Министерство на околната среда и водите са предоставени 6 000 000 лв., по ЗДБРБ за 2024 г.

за финансиране на проекти по действащите приоритети в сектор „Управление на водите“ разходваните средства са разпределени за:

- водопроводи	– 5 194 406.57 лв.;
- канализации	– 1 405 121.62 лв.;
- ПСОВ	- 3 080 070.10 лв.;
- Общини- ВиК Холдинг	3 144 649.06 лв.

Чрез финансиране на проекти и дейности, в съответствие с приетите приоритети на ПУДООС в сектор „Управление на водите“, се цели осигуряване на оптимално количество и качество на вода за населението чрез: изграждане на малки водоснабдителни обекти, като за периода са финансирани проекти на общините Стрелча, Сандански и Перушица; изграждане или реконструиране водопроводна мрежа или изграждане на нови водоизточници, реконструкция на довеждаща инфраструктура към съществуващата водопреносна система при констатиран недостиг на вода и/или липса на резервни водоизточници. За отчетния период са финансирани проекти на общините Антон, Бойчиновци, Болярво, Ветрино, Горна Оряховица, Аксаково, Перушица, Петрич, Раковски и Угърчин.

В таблицата са посочени разходи без средствата в размер на 6 000 000 лв., предоставени на МОСВ и изразходените средства се отчитат като ведомствени разходи по бюджета на министерството.

(в лева)

№	1900.01.01 Бюджетна програма “Оценка, управление и опазване на водите на Република България” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>43 035 000</b>	<b>43 035 000</b>	<b>12 824 247</b>
	Капиталови разходи	43 035 000	43 035 000	12 824 247

### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

#### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.01 Бюджетна програма „Оценка, управление и опазване на водите на Република България”	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Издадени административни актове по реда на ЗВ (разрешителни, решения, заповеди за СОЗ, УЕР и др.)	брой	1500	1111
2. Оперативно управление на водите на национално ниво – изготвяне на режимни графици и информация за състоянието на водите в комплексните и значими язовири	брой	30	21
3. Осъществена контролна дейност съгласно ЗВ	брой проверки	9300	5755
4. Приходи от такси, събирани по реда на ЗВ	млн. лв	40	35
5. Концесии за добив на минерална вода	брой	13	13
6. Стопанисвани водоземни съоръжения за минерална вода – изключителна държавна собственост	брой	140	99
7. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от ПУРБ	брой	250	172
8. Изпълнение на мониторинговите програми от ПУРБ	%	100	33
9. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от ПУРН	брой	150	76
10. Извършени проверки за изпълнение на мерките, включени в ПУРБ и ПУРН	брой	950	1400
11. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от Морската стратегия	брой	15	6
12. Изпълнение на програмите за мониторинг на морските води	%	100	0
13. Изготвяне на законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	1	0
14. Изготвени и предоставени национални доклади до ЕК и ЕАОС, изисквани съгласно европейското законодателство	брой	1	2
15. Срещи, консултации, кореспонденция по линия на международното	брой	20	18

### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

**Показател № 1:** Показателят описва броя на индивидуалните административни актове за използване и опазване на водите като една от административните мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите в Република България.

**Показател № 2:** Показателят описва броя на изготвените и утвърдени от министъра на околната среда и водите режимни графици, броя на изготвените информации до Министерски съвет за състоянието на водите в комплексните и значими язовири и броя изменения на режимните графици.

**Показател № 3:** Показателят описва извършения брой проверки в резултат на провеждания от МОСВ, БД и РИОСВ контрол съгласно техните правомощия, разписани в ЗВ, ЗООС.

**Показател № 4:** Основен приоритет в контролната дейност на БД е изпълнението на задължението на титулярите на разрешителни за заплащане на дължимите такси за осъществено право на използване на водите, като показателят описва приходи от такси, събрани по реда на ЗВ. Събраните приходи от такси по реда на ЗВ, които са трансферирани в полза на ПУДООС се използват за осигуряване на финансиране на проекти, свързани с прилагането на политиката по водите, вкл. за изпълнението на мерки в ПУРБ и ПУРН и за стопанисването на находищата на минерална вода – изключителна държавна собственост.

**Показател № 5:** Показателят описва броя на действащите концесионни договори за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост.

**Показател № 6:** Показателят представя броя на водоземните съоръжения – публична държавна собственост, разкриващи минералните води – изключителна държавна собственост, които се стопанисват от БД.

**Показател № 7:** Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от ПУРБ.

**Показател № 8:** Показателят определя степента на изпълнение на програмите за мониторинг, които се изпълняват съгласно ежегодно издавана заповед на министъра на околната среда и водите.

**Показател № 9:** Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от ПУРН.

**Показател № 10:** Показателят определя броя на извършените за отчетния период проверки за изпълнение на мерките, включени в ПУРБ и ПУРН.

**Показател № 11:** Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от Морската стратегия.

**Показател № 12:** Показателят определя степента на изпълнение на програмите за мониторинг на морските води, което се осъществява чрез споразумение между МОСВ и ИО-БАН.

**Показател № 13:** Показателят определя броя изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения.

**Показател № 14:** Показателят определя броя на изготвените и предоставени национални доклади до ЕК и ЕАОС.

**Показател № 15:** Показателят определя броя на проведените срещи, консултации, кореспонденция във връзка с международното сътрудничество относно прилагане на европейското законодателство и националната политика по управление на водите (споразумения, международни конвенции, политики, стратегии и програми за управление



на трансграничните води).

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение**

Посочените целеви стойности и тяхното отчитане се базират на информация, налична в МОСВ и предоставена от компетентните дирекции, ИАОС и регионалните структури – БД, РИОСВ.

**д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности**

Идентифицираните външни фактори, които могат да породят риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозираните целеви стойности на показателите, са:

- Определяне на разходен таван без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълнят;
- Липса на интегриране на отрасловите политики към политиката по водите и неосигуряване изпълнението на мерки в приетите ПУРБ и ПУРН от отговорните ведомства (предвид приемането на ПУРБ и ПУРН с изискване за финансиране на мерките в рамките на бюджетите на съответните ведомства);
- Липса на финансова обезпеченост на изпълнението на програмите от мерки, заложи в ПУРБ, ПУРН и Морската стратегия;
- Липса на финансова обезпеченост и/или неизпълнение на програмите за мониторинг на количеството на водите, както и предвидения мониторинг на химичното и екологичното състояние на водите, и осигуряване на необходимите данни за извършване на оценките за състоянието на повърхностните и подземните води;
- Неизпълнение и/или ненавременно изпълнение на дейности, възложени чрез обществени поръчки (най-често свързани със специализирани изследвания и проучвания за територията на страната);
- Неизпълнение на дейностите в обхвата на Споразумението за предоставяне на помощни услуги в подкрепа на изготвянето на ПУРБ и ПУРН за България между МОСВ и МБВР.

**е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи**

**Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и административни разходи**

№	1900.01.01 Бюджетна програма “Оценка, управление и опазване на водите на Република България” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>8 475 200</b>	<b>11 356 191</b>	<b>4 918 864</b>
	Персонал	6 602 400	8 144 577	3 987 164
	Издържка	1 872 800	3 117 931	914 853
	Капиталови разходи	0	93 683	16 847
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>8 475 200</b>	<b>11 356 191</b>	<b>4 918 864</b>
	Персонал	6 602 400	8 144 577	3 987 164
	Издържка	1 872 800	3 117 931	914 853
	Капиталови разходи		93 683	16 847
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Административни разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>III.</b>	<b>Административни разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>43 710 000</b>	<b>195 967 245</b>	<b>119 262 772</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020		106 422 608	106 438 525

	П "Околна среда" 2021-2027		46 509 637	0
	Транфер към БАН и МОН за дейности по Закона за водите	675 000		0
	ПУДООС	43 035 000	43 035 000	12 824 247
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>43 710 000</b>	<b>195 967 245</b>	<b>119 262 772</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.I+II.):</b>	<b>8 475 200</b>	<b>11 356 191</b>	<b>4 918 864</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>52 185 200</b>	<b>207 323 436</b>	<b>124 181 636</b>
	Численост на щатния персонал	243	246	232
	Численост на извънщатния персонал		5	5

### \*Държавен Инвестиционен Заем

Държавният Инвестиционен Заем (ДИЗ) обслужван от МОСВ – Централна администрация е свързан с осъществен Проект за регионално и общинско водоснабдяване и Договор за финансиране между Република България и Европейска инвестиционна банка-Люксембург от 30.05.2007 г.

Отчетените средства по погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина /-/- касовото изпълнение е в размер на /-/- 299 773 лева на държавен инвестиционен заем по Проект „България-регионално и общинско водоснабдяване“

Средствата са отчетени като операции с финансови активи и пасиви - възстановени суми по предоставени заеми на крайни бенефициенти и сумите по предоставени заеми на крайни бенефициенти са възстановени от Столична община по сметка на МОСВ.

Отчетени са приходи от лихви по предоставени заеми в стрната и в чужбина в размер на 71 363 лв. и разходи в размер на 71 363 лв. по външни заеми, отчетени като ведомствени.

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата основно отговорни са дирекция УВ и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД, ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

## V.I.2. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.02. „ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ“

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Ключово за постигане на заложените цели е изпълнението на задачата, свързана с координиране на дейността за осъществяване на националната политика по управление на отпадъците, координация и контрол при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за третиране на отпадъците.

По отношение на опазването на състоянието и функциите на почвите се прилагат мерки за предотвратяване на рискове за околната среда и човешкото здраве, свързани със замърсяване на почвите, в т.ч. с устойчиви органични замърсители.

### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване на политиката, изпълнение на оперативни дейности и издаване на административни актове, свързани с управление на отпадъците**
  - Разработен е проект на ЗИД на Закона за управление на отпадъците;
  - Разработен е проект на НИД на Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

- Издадени са 60 разрешения за трансграничен превоз на отпадъци – 36 за внос, 20 за износ и 4 за транзит, по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006.
- **Координация и контрол при проектирането, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци**

Дейностите са свързани с осъществяване на координация и контрол при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане, включително предварително третиране преди оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци, и спазване на изискванията при избор на площадки за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

Дейностите се осъществяват регулярно от дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“.

- **Координиране на дейността за осъществяване на националната политика по опазване, устойчиво използване и възстановяване функциите на почвите**

Основните дейности са свързани с разработване, прилагане и координиране на дейностите по националната стратегическа и нормативна рамка съгласно разпоредбите на Закона за почвите; координиране изпълнението на Националната програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020-2030 г.).

- **Реализиране на политиките в областта на управление на отпадъците и опазване на почвите, насочени към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областите**

Дейностите са свързани с участие, съвместно с други административни органи и държави, в разработването и съгласуването на политики, стратегии и програми, свързани с управление на отпадъците и опазване на почвите. Изготвянето/координирането на национални доклади, изисквани съгласно европейското законодателство, и участието в срещи по линия на международното сътрудничество са задачи от първостепенно значение за осъществяване на политиките в областта на управление на отпадъците и опазване на почвите.

През отчетния период е извършено докладване до ЕК в съответствие с изпълнение на задълженията на България по следните директиви и регламенти:

- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);
- Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства;
- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (относно отработени масла);
- Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци.

## **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

### **Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 2 „Отпадъци“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ са 144 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 413 122 463 лв. Изплатени са 407 884 048 лв. или 100,3%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 401 999 168 лв. (98,91% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 365 595 107 лв. (89,95% от бюджета на приоритетната ос).

Анализ на изпълнението на показателите за физически напредък по оста:

- По показател CO17 „Твърди отпадъци: Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци“ се отчитат 193 790 тона/година (т/г.).
- С изпълнението на операциите по програмата се отчита напредък и по специфичния показател за резултат 2.1 „Намалено количество на депонираните битови отпадъци“ – 497 861,72 т/г.
- В резултат на успешно приключилите проекти, по показател 2.4. „Завършена техническа рекултивация на депа, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС във връзка с постановено Решение на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело C-145/14“ се отчитат общо 87 бр. рекултивирани депа.

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	Програма 1900.01.02 Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		7 785 677	51 460 198

<b>Реално изплатени суми по приоритетна ос 2 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.</b>				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритетна ос 2 "Отпадъци"</b>				
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.002 Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци</i>				
1	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за нуждите на общините от РСУО Доспат	BG16M1OP002-2.002-0001	Община Доспат	303 123,32
2	Проектиране и изграждане на инсталация за компостиране и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините Дупница, Бобов дол и Сапарева баня	BG16M1OP002-2.002-0008	Община Дупница	3 620 163,43
3	Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталация за предварително третиране на битови	BG16M1OP002-2.002-0009	Община Костинброд	4 898 318,24

	отпадъци на територията на РСУО Костинброд			
4	Изграждане на екологична инфраструктура за РСУО „Рила Еко“	BG16M1OP002-2.002-0002	Община Кюстендил	-1 262 753,84
5	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините от РСУО Разград	BG16M1OP002-2.002-0006	Община Разград	- 74 253,54
<i>Общо за процедура: "Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци"</i>				<b>7 484 597,61 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.004 "Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци"</i>				
6	Проектиране и изграждане на анаеробна инсталация за разделно събрани биоразградими отпадъци за регионална система за управление на отпадъците на Регион Благоевград	BG16M1OP002-2.004-0001	Община Благоевград	3 632 273,66
7	Изграждане на анаеробна инсталация за разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас	BG16M1OP002-2.004-0002	Община Бургас	1 575 633,55
8	Проектиране и изграждане на анаеробна инсталация за разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на РСУО Русе	BG16M1OP002-2.004-0003	Община Русе	16 666 089,36
<i>Общо за процедура: "Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци"</i>				<b>21 873 996,57 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.005 "Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци"</i>				
9	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци в общините Берковица и Вършец	BG16M1OP002-2.005-0008	Община Берковица	1 881 863,98

10	Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца	BG16M1OP002-2.005-0020	Община Враца	2 920,75
11	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за общините Вълчедръм и Якимово	BG16M1OP002-2.005-0016	Община Вълчедръм	- 351 825,51
12	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за община Чипровци и община Георги Дамяново	BG16M1OP002-2.005-0015	Община Чипровци	180 929,07
13	„Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци на Община Ямбол“,	BG16M1OP002-2.005-0014	Община Ямбол	- 6 042,07
<i>Общо за процедура: "Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци"</i>				<b>1 707 846,22 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.006 "Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци"</i>				
14	"Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци" по ос 2 на ОПОС 2014-2020 на РСУО - регион Асеновград	BG16M1OP002-2.006-0001	Община Асеновград	2 038 006,17
<i>Общо за процедура: "Втора комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци"</i>				<b>2 038 006,17 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.009 "Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците"</i>				
15	Демонстрационен проект за подготовка за повторна употреба и рециклиране на употребявани матраци	BG16M1OP002-2.009-0059	БИОКОМ ЕООД	71 093,79
16	Умно управление на отпадъците	BG16M1OP002-2.009-0078	СКЕЙЛ ЛАБС ООД	138 817,23

17	Изграждане на система за компостиране на място, на биоразградими отпадъци на територията на община Ветрино	BG16M1OP002-2.009-0091	Община Ветрино	161 741,53
18	Образователна програма за деца, с цел повишаване на информираността за отпадъците в община Карлово	BG16M1OP002-2.009-0077	Община Карлово	70 603,96
19	Със знания за природата към нулеви отпадъци	BG16M1OP002-2.009-0032	Община Левски	8 265,46
20	Първи стъпки в компостирането в община Луковит	BG16M1OP002-2.009-0041	Община Луковит	8 002,80
21	Въвеждане на добра практика за намаляване количеството на депонираните отпадъци и повишаване информираността и капацитета за рециклиране в община Смолян	BG16M1OP002-2.009-0027	Община Смолян	318 762,79
22	Ефективно управление на отпадъците в община Смядово	BG16M1OP002-2.009-0064	Община Смядово	305 556,92
<i>Общо за процедура: "Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците"</i>				<b>1 082 844,48 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.010 "Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14"</i>				
23	Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за твърди битови отпадъци на територията на Община Кула	BG16M1OP002-2.010-0017	Община Кула	- 53 056,20
24	Закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци в землището на гр. Пирдоп с ЕКАТТЕ 56407, Община Пирдоп	BG16M1OP002-2.010-0053	Община Пирдоп	1 021 233,31
<i>Общо за процедура: "Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14"</i>				<b>968 177,11 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-2.011 "Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 - втора"</i>				
25	Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14	BG16M1OP002-2.011-0001	ПУДООС	16 304 729,75
<i>Общо за процедура "Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 - втора"</i>				<b>16 304 729,75</b>

<b>Общо за приоритетна ос 2 "Отпадъци"</b>	<b>51 460 197,91 лв</b>
--	-------------------------

**Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 2 „Отпадъци“**

По приоритет 2 „Отпадъци“ са обявени 4 бр. процедури. Сключени са 6 бр. договори за предоставяне на БФП с обща стойност на договорените проекти – 13,46 млн. лв. Изплатени са 326 хил. лв. или 0,05%.

В таблиците са посочени разходи, без проекти в системата на МОСВ.

№	Програма 1900.01.02 Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		1 753 344,07 лв	326 305,54 лв

**Реално изплатени суми по приоритет 2 на ОПОС 2021-2027 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.**

№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритет 2 "Отпадъци"</b>				
<i>Процедура: BG16FFPR002-2.002 Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битова отпадъци</i>				
1	Рекултивация на клетки № 3 и № 2 от Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци на община Петрич	BG16FFPR002-2.002-0006	Община Петрич	157 568,67
2	Рекултивация на клетка 1 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград, Стамболово и Свиленград	BG16FFPR002-2.002-0004	Община Харманли	168 736,87
<b>Общо за процедура: Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битова отпадъци</b>				<b>326 305,54 лв</b>
-	-	-	-	-
<b><u>Общо за приоритет 2 "Отпадъци"</u></b>				<b><u>326 305,54 лв</u></b>

**ПУДООС**

По програма „Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите“ са предоставени средства в размер на 4 323 663.03 лв., за проекти в съответствие с приетите приоритети в сектор „Управление на отпадъците“. Финансирани се дейности за изграждане и разширение на общински депа за битови отпадъци, закриване и рекултивация на общински депа за битови отпадъци, за съфинансиране на техническата рекултивация на общински депа, неотговарящи на нормативните изисквания. За отчетния период са финансирани проекти на общините Велико Търново, Димитровград, Дупница и Тетевен.



№	Програма 1900.01.02 Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	7 387 100	7 387 100	4 323 663
	Капиталови разходи	7 387 100	7 387 100	4 323 663

### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

#### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.02 Бюджетна програма „Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите”	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
<b>Показатели за изпълнение</b>			
1. Изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения, стратегически документи и др.	брой	1	2
2. Издадени разрешения за трансграничен превоз на отпадъци	брой	150	60
3. Издадени/ продължаване на срока на действие на разрешения на организации по оползотворяване и на лица, индивидуално изпълняващи задълженията си за масово разпространени отпадъци	брой	3	0
4. Изготвени и предоставени национални доклади/отчети съгласно европейското/ международното законодателство	брой	7	5

#### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение са количествени и измерват дейностите, извършвани за предоставяне на услугите.

#### ➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция УООП; ГД ОПОС

МОСВ има водеща роля при събирането, публикуването и разпространяването на информацията, свързана с управление на отпадъците, като посочените функции се изпълняват чрез ИАОС и със съдействието на РИОСВ.

### д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

**Приложение № 7** – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1900.01.02 Бюджетна програма “Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	4 657 000	4 215 110	2 028 721
	Персонал	3 424 100	3 886 330	1 850 685
	Издържка	1 232 900	327 980	177 237
	Капиталови разходи	0	800	799
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	4 657 000	4 215 110	2 028 721
	Персонал	3 424 100	3 886 330	1 850 685

	Издържка	1 232 900	327 980	177 237
	Капиталови разходи		800	799
2	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
II.	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
III.	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>7 387 100</b>	<b>16 926 120</b>	<b>56 110 167</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020		7 785 676	51 460 198
	П "Околна среда" 2021-2027		1 753 344	326 306
	ПУДООС	7 387 100	7 387 100	4 323 663
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>7 387 100</b>	<b>16 926 120</b>	<b>56 110 167</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>4 657 000</b>	<b>4 215 110</b>	<b>2 028 721</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>12 044 100</b>	<b>21 141 230</b>	<b>58 138 888</b>
	Численост на щатния персонал	126	127	103

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Основно отговорни за изпълнението на програмата са дирекция УООП, ИАОС и РИОСВ съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

В допълнение, ПУДООС финансира проекти в областта на управлението на отпадъците в съответствие със следните приоритети:

- разширение на съществуващи регионални депа за битови отпадъци, при които са възникнали аварийни ситуации, свързани с опасност от нарушение на качеството на компонентите на околната среда, живота и здравето на населението, състоянието на екологичната инфраструктура;
- разделно събиране на биоразградими битови отпадъци и изграждане на инсталации за производство на биогаз от тези отпадъци;
- техническа рекултивация на общински депа, неотговарящи на нормативните изисквания;
- безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци.

**V.I.3. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.03 „НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“**

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

В изпълнение на основната цел на политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух – намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на атмосферния въздух, ключовите дейности са свързани с прилагане на нормативните актове, установяващи норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, вкл. реда и начините за техния контрол, достигане и поддържане.

Важен инструмент при провеждането на политиката е поддържането и развитието на НСМОС за предоставяне на надеждни данни и базова информация за взимане на аргументирани управленски решения.

## **б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне**

### **➤ Разработване на политика в областта на опазване чистотата на атмосферния въздух**

- Разработен е проект на НИД на Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, във връзка с прилагането на заключенията за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността;
- Изменена е Инструкция № 1 от 3 юли 2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници;
- На 25.06.2024 г. е разгледан и приет на заседание на Колегиум на МОСВ Отчет за 2023 г. за изпълнението на Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г.;
- Изготвени са становища във връзка с Индикативната годишна работна програма за 2023 г. по приоритет „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за вземане на участие в заседания на Комитета по наблюдение на ПОС 2021-2027 г.;
- Изготвени са изисканите становища по доклади за ОВОС, КР и екологични оценки;
- Взето е участие в преразглеждането на европейското законодателство в областта на качеството на атмосферния въздух (Директива 2008/50/ЕО и Директива 2004/107/ЕО), като са изготвени указания и писмени коментари за заседанията на РГ „Околна среда“ по предложението на ЕК за Директива за качеството на атмосферния въздух (recast);
- Взето е участие в подготовката на изискваните от ОИСР документи във връзка с кандидатурата на Република България за членство в организацията.

### **➤ Изпълнение на дейности за извършване на текуща оценка на качеството на атмосферния въздух**

- Поддържане и развитие на НСМОС за осигуряване на необходимата оценка на КАВ, вкл. вземане на проби, извършване на анализи, инвентаризация на емисиите и дисперсионно моделиране на нивата им;
- Осигуряване качеството на оценката на КАВ;
- Поддържане на национална база данни за резултатите от оценката на КАВ и осигуряване на обществен достъп до информацията, съдържаща се в нея;
- Методическо осигуряване на горепосочените дейности, вкл. обучение на служителите;
- Публикуване на бюлетини, доклади и др. за резултатите от оценката.

### **➤ Подпомагане разработването и актуализирането на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух**

- Методическо осигуряване на процеса на разработване и прилагане на общинските програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, които са задължителни за РОУ, където е налице нарушено КАВ – през отчетния период са изготвени становища по проекти на програми по чл. 27 от ЗЧАВ за общините Смядово, Кюстендил и Златица;
- Участие в разработването на програмите чрез представителите на РИОСВ в общинските програмни съвети за управление на КАВ;

- Допълнителна оценка на КАВ (извън текущата оценка) за осигуряване разработването и прилагането на горепосочените общински програми;
- Методическо осигуряване на процеса на актуализиране/преразглеждане на приетите общински програми.
  - **Разработване на политики за намаляване на вредните емисии в атмосферата, за подобряване на качеството на течните горива и твърдите горива за битово отопление, за ограничаване на емисиите на флуорсъдържащите парникови газове (ФПГ) и за прекратяване употребата на веществата, които нарушават озоновия слой (ВНОС)**
- Съгласувани и изпратени до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК са доклад и годишната инвентаризация на емисии на вредни вещества във въздуха за 2022 г., в изпълнение на изискванията на КТЗВДР и на Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители;
- Взето е участие в изготвянето и съгласуването на Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда през 2022 г.;
- Изготвена е информация до ЕК във връзка с проверка на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух;
- Изготвени са два годишни доклада до ЕК съгласно чл. 23(1)(а) и чл. 23(2)(б) от Регламент (ЕС) № 2024/590 за веществата, които нарушават озоновия слой;
- Изготвен е годишен доклад съгласно чл. 7 от Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;
- В периода 13-15.02.2024 г. е проведен обучителен семинар „Въведение в AUSTAL 3.0“ в изпълнение на проект за съвети относно прилагането на подбрани мерки за управление на качеството на въздуха в България (Спогодбата между Правителствата на Федерална република Германия и Република България за сътрудничество в областта на опазване на околната среда), с участието на експерти от дирекция ОЧВ и експерти от РИОСВ и ИАОС.
  - **Контрол на спазването на нормите за допустими емисии и на използването и/или пускането на пазара на ФПГ и ВНОС, включително методическото му осигуряване**
- Извършване на контролни измервания от РЛ и лабораторията за емисионен контрол на ИАОС;
- Извършване на контролни проверки от РИОСВ относно спазването на изискванията на Регламент (ЕС) № 2024/590 за веществата, които нарушават озоновия слой, и на Регламент (ЕС) № 2024/573 за флуорсъдържащите парникови газове – изпратени са писма до РИОСВ във връзка с получени по електронна поща писма от ЕК за възможни случаи на несъответствие със законодателството по флуорсъдържащи парникови газове през 2023 г.;
- Извършване на контрол от страна на ДАМТН за спазване на нормите за съдържание на вредни вещества в горивата и свързаните с тях технически изисквания – изпратен е доклад до ЕК във връзка с Директива 2016/802/ЕС относно намаляване съдържанието на сяра в определени течни горива съгласно чл. 14 от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и докладване за наземните горива, съвместно с ДАМТН, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и НСИ;
- Извършване на контрол от Агенция „Митници“ и РИОСВ за забраните и изискванията за ограничаване на вноса и/или износа на ВНОС и ФПГ – проведени са разговори и срещи с АМ и МВР във връзка със сигнали на НПО за възможна нелегална търговия с

F-газове по интернет; оказано е съдействие на АМ във връзка с прилагането на новите регламенти;

- **Реализиране на националната политика в областта на управление на КАВ, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии за осигуряване на КАВ**
- Дейностите са свързани с участие, съвместно с други държави, в разработването и съгласуването на европейско ниво на политики, стратегии и програми, свързани с управлението на КАВ.

#### **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

- **Проект № BG16FFPR002-5.007-0001 „Актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030 г. Подкрепа за идентифициране на подобрения в Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и подобряване на прогнозите на емисиите“, финансиран по ПОС 2021-2027 г., с бенефициент дирекция ОЧВ в МОСВ, с обща стойност на проекта: 1 962 000 лв.**
- **Цел на проекта**

Целите на проекта са актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030 г. и подобряване на реда и начина на организиране на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и на прогнозите на емисиите.

Програмата се разработва съгласно изискванията на чл. 6, пар. 3 от Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, като държавите-членки актуализират националните си програми за контрол на замърсяването на въздуха най-малко веднъж на четири години. Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г. е приета с Решение № 541 на Министерския съвет от 13.09.2019 г., като съгласно изискването на Директива (ЕС) 2016/2284 подлежи на актуализация през 2023 г. Мерките и политиките, които ще бъдат заложили в нея, ще допринесат за изпълнение на ангажиментите на Република България за намаляване на антропогенните емисии в атмосферата на серен диоксид (SO<sub>2</sub>), азотни оксиди (NO<sub>x</sub>), неметанови летливи органични съединения, амоняк (NH<sub>3</sub>) и фини прахови частици (ФПЧ<sub>2,5</sub>) спрямо 2005 г., което да доведе до постепенно постигане на нива на качество на атмосферния въздух, които не водят до значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и за околната среда.

Подобряването на реда и начина на организиране на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и подобряването на прогнозите на емисиите ще доведат до подобряване на събирането на натуралните показатели от съответните компетентни институции, използване на подходящи методи за изчисляване на емисиите в зависимост от приетите политики и мерки в страната, както и прозрачност и проследимост на данните в инвентаризацията за цялата времева серия. Прогнозните емисии ще бъдат изчислявани на база на предложените за включване в актуализираната НПКЗВ политики и мерки, които трябва да гарантират спазване на установените за страната нива на общи емисии за съответните замърсители.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

През отчетния период са проведени работни срещи на експерти от дирекция ОЧВ с екипа на МБВР, представители на МЕ, МЗХ, НСИ и ИАОС.

От страна на изпълнителя – МБВР, в съответствие със Споразумение между МОСВ и МБВР за предоставяне на консултантски услуги (Подкрепа за контрола на замърсяването на въздуха), е представен начален доклад, който е съгласуван от екипа по проекта на МОСВ.

**Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ са 42 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 579 542 185 лв. Изплатени са 579 017 277 лв. или 98,5%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 578 661 264 лв. (98,5% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 540 396 260 лв. (91,98% от бюджета на приоритетната ос).

Изпълнените проекти по оста допринесоха за намаляване на количеството на ФПЧ<sub>10</sub> и увеличаване на населението, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ<sub>10</sub> и азотни оксиди, на територията на общини с нарушено качество на въздуха чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво. Проектите адресираха наказателната процедура срещу страната във връзка с превишенията на нивата на фини прахови частици. Подмяната на остарели средства за масов транспорт оказва съществен принос за подобряване качеството на въздуха, като с приблизително 500 млн. лв. бяха доставени 385 бр. екологосъобразни превозни средства: 296 бр. електрически автобуса, 60 бр. тролей и 29 бр. трамваи.

Анализ на изпълнението на показателите за физически напредък по оста:

- Заложената крайна цел по показател 5.1 „Количество на ФПЧ<sub>10</sub>“ (7001,15 т/г. при базова стойност от 7 347,71 т/г.) също е преизпълнена, като в резултат на приключените проекти се докладва намаление на ФПЧ<sub>10</sub> от 727,15 т/г.
- По индикатор 5.3. „Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ<sub>10</sub> и NOx“ са отчетени 3 387 423 лица при първоначално планиран брой от 3 000 000 лица.
- По индикатор 5.4. „Проекти, насочени към намаляване количествата на ФПЧ<sub>10</sub> и NOx“ са изпълнени 20 бр. проекти, чрез които е минимизирано замърсяването на въздуха от битовото отопление и транспорта.

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	1900.01.03 Бюджетна програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		30 855 645	38 853 944

**Реално изплатени суми по приоритетна ос 5 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2023 - 31.12.2023 г.**

№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b><u>Приоритетна ос 5 "Подобряване качеството на атмосферния въздух"</u></b>				
<b><u>Процедура: BG16M1OP002-5.003 "Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух"</u></b>				

1	Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици в кв. Долно Езерово, гр. Бургас	BG16M1OP002-5.003-0003	Община Бургас	2 566 057,25
2	Подобряване на качеството на атмосферния въздух в Община Видин	BG16M1OP002-5.003-0007	Община Видин	2 695 431,03
3	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление	BG16M1OP002-5.003-0008	Община Горна Оряховица	2 462 061,15
4	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Димитровград чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление	BG16M1OP002-5.003-0005	Община Димитровград	2 114 790,28
5	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Монтана чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление	BG16M1OP002-5.003-0002	Община Монтана	1 417 721,97
6	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Пловдив чрез намаляване на емисиите на ФПЧ10 от битовото отопление	BG16M1OP002-5.003-0006	Община Пловдив	974 230,65
7	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян	BG16M1OP002-5.003-0004	Община Смолян	1 263 696,87
8	Подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16M1OP002-5.003-0001	Столична община	2 369 451,84
<b><i>Общо за процедура "Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух"</i></b>				<b>15 863 441,04</b>
<b><i>Процедура: BG16M1OP002-5.004 "Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух"</i></b>				
9	Екологично чист транспорт за Варна	BG16M1OP002-5.004-0008	Община Варна	4 767 503,96
10	Модернизиране на градския транспорт в община Враца	BG16M1OP002-5.004-0001	Община Враца	2 546 990,53
11	Подобряване качеството на атмосферния въздух чрез въвеждане на екологосъобразен обществен електротранспорт в Перник	BG16M1OP002-5.004-0010	Община Перник	92 462,19
12	Утвърждаване на екологосъобразния обществен електротранспорт в Плевен	BG16M1OP002-5.004-0006	Община Плевен	0,00
13	"Подобряване качеството на атмосферния въздух чрез закупуване и доставка на електрически превозни средства за шосеен транспорт - електрически автобуси и тролейбуси за Община Русе"	BG16M1OP002-5.004-0012	Община Русе	7 480 055,31

14	Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух в община Сливен	BG16M1OP002-5.004-0011	Община Сливен	2 218 421,69
15	Прилагане на мерки за подобряване качеството на живот в град Стара Загора	BG16M1OP002-5.004-0002	Община Стара Загора	5 144 921,19
16	Изпълнение на дейности за подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез доставка на 52 броя нови електрически автобуси и специализирано оборудване за тях	BG16M1OP002-5.004-0005	Столична община	-1 821 657,17
17	Изпълнение на дейности за подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез закупуване и доставка на електрически превозни средства за шосеен транспорт – електрически автобуси и тролейбуси	BG16M1OP002-5.004-0007	Столична община	2 561 805,53
<b><u>Общо за процедура "Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух"</u></b>				<b><u>22 990 503,23</u></b>
<b><u>Общо за приоритетна ос 5 "Подобряване качеството на атмосферния въздух"</u></b>				<b><u>38 853 944,27 лв</u></b>

**Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 5 „Въздух“**

По приоритет 5 „Въздух“ са обявени 7 бр. процедури. Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП са 23 бр. с обща стойност на договорените проекти – 618,33 млн. лв. Изплатени са 16,07 млн. лв. или 2,08 %.

В таблиците са посочени разходи, без проекти в системата на МОСВ.

№	1900.01.03 Бюджетна програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		0,00 лв	16 072 369,79 лв

**Реално изплатени суми по приоритет 5 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.**

№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритет 5 "Въздух"</b>				
<i>Процедура: BG16FFPR002-5.001 За по-чист въздух!</i>				
1	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Асеновград	BG16FFPR002-5.001-0003	Община Асеновград	1 368 950,56



2	ЗА ПО-ЧИСТ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА ВИДИН	BG16FFPR002-5.001-0016	Община Видин	1 172 609,67
3	Зелена Враца – мисията е възможна!	BG16FFPR002-5.001-0012	Община Враца	1 203 737,87
4	За по-чист въздух в община Димитровград	BG16FFPR002-5.001-0010	Община Димитровград	800 421,55
5	Прилагане на мерки за подобряване качеството на въздуха в община Монтана	BG16FFPR002-5.001-0017	Община Монтана	1 084 769,72
6	Несебър е за по-чист въздух	BG16FFPR002-5.001-0011	Община Несебър	463 435,90
7	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Пазарджик	BG16FFPR002-5.001-0002	Община Пазарджик	2 434 958,15
8	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Плевен	BG16FFPR002-5.001-0008	Община Плевен	1 475 434,25
9	МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА СМОЛЯН – ФАЗА 2	BG16FFPR002-5.001-0013	Община Смолян	1 018 071,34
10	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Хасково	BG16FFPR002-5.001-0005	Община Хасково	1 740 341,08
11	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Шумен	BG16FFPR002-5.001-0004	Община Шумен	1 830 949,75
<i>Общо за процедура За по-чист въздух!</i>				<b>14 593 679,84</b>
<i>Процедура: BG16FFPR002-5.002 За по-чист въздух! (2)</i>				
12	Подобряване качеството на атмосферния въздух чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление на територията на община Благоевград	BG16FFPR002-5.002-0001	Община Благоевград	1 086 289,95
13	За по-чист въздух в община Перник, чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16FFPR002-5.002-0002	Община Перник	0,00
14	Подмяна на отоплителните устройства в домакинствата за по-чист въздух!	BG16FFPR002-5.002-0003	Столична община	0,00
<i>Общо за процедура За по-чист въздух! (2)</i>				<b>1 086 289,95</b>
<i>Процедура: BG16FFPR002-5.007 Национални стратегически документи в сектор „Въздух“</i>				

15	Актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030г. Подкрепа за идентифициране на подобрения в Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и подобряване на прогнозите на емисиите	BG16FFPR002-5.007-0001	Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ в МОСВ	392 400,00
Общо за процедура Национални стратегически документи в сектор „Въздух“				392 400,00
Общо за приоритет 5 "Въздух"				16 072 369,79 лв

МОСВ е бенефициер по Програма „Околна среда 2021-2027“ с проект BG16FFPR002-5.007-0001 Актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха/НПКЗВ/ 2020-2030 г. Подкрепа за идентифициране на подобрения в Националната инвентаризация на емисии на вредни вещества, както и подобряване на прогнозите на емисиите

Разходите към 30.06.2024 г. по проекта са в размер на 18 279 лв.

### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

#### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.03 Бюджетна програма „Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	1	2
2. Параметри на КАВ, които подлежат на оценка	брой	12	12
3. Контролни проверки за измервания на емисиите от неподвижни източници (пробоотборни точки)	брой	500	138
4. Емисии на основни замърсители на атмосферния въздух*:			
• Серен диоксид	Mg.10 <sup>3</sup>	155,8	57,99
• Азотни оксиди	Mg.10 <sup>3</sup>	92,7	96,02
• ЛОС	Mg.10 <sup>3</sup>	59,4	76,39
• Амоняк	Mg.10 <sup>3</sup>	46	61,19
• ФПЧ <sub>2,5</sub>	Mg.10 <sup>3</sup>	23	28,02
5. Контролни проверки на ФПГ и ВНОС	брой	850	405
6. Проверки на инсталации, бензиностанции, терминали, търговски обекти и др. източници на ЛОС	брой	1100	323
7. Изготвяне на тримесечни и годишни доклади с информация за КАВ	брой	6	3
8. Подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към ЕК и Съвета в областта на качество на въздуха	брой	10	7
9. Представяне на годишен доклад до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК	брой	1	1
10. Изготвени годишни доклади във връзка с Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и Регламент (ЕС) 2024/590** относно веществата, които нарушават озоновия слой	брой	3	3

\* Дали заложените целеви стойности на посочените замърсители за 2024 г. ще бъдат спазени, ще бъде установено през 2025 г.

\*\* С Регламент (ЕС) 2024/590 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година относно веществата, които нарушават озоновия слой, се отменя Регламент (ЕО) № 1005/2009.

#### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

**Показател № 1:** Показателят отчита броя на изготвените законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения.

**Показател № 2:** Основните параметри на КАВ или вредните вещества (замърсителите), които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна

текуща оценка (мониторинг), са изброени в чл. 4 от ЗЧАВ. Изискванията за оценка на тези параметри са установени в следните нормативни актове:

- Наредба № 12 от 2010 г. на МОСВ и МЗ за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, транспонираща Директива 2008/50/ЕО в националното законодателство;
- Наредба № 11 от 2007 г. на МОСВ и МЗ за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух, транспонираща Директива 2004/107/ЕС в националното законодателство.

Броят на основните параметри за КАВ, които са обект на текуща оценка, е 12, т.е. максималният съгласно ЗЧАВ.

**Показатели № 3, 5 и 6:** Целевите стойности на тези показатели се определят въз основа на: анализ на целевите стойности и техния отчет за предходни години; необходимостта от извършване на последващи проверки след дадени предписания, след наложени санкции (при представени от оператора собствени периодични измервания или направени контролни измервания). Изпълнението по тези показатели зависи и от бюджета на съответната РИОСВ за отчетната година, както и от приоритизирането на контролираните обекти.

**Показател № 4:** Заложените целеви стойности на посочените замърсители са определени в съответствие с националните тавани, приложими от 2020 г. до 2029 г. и от 2030 г. нататък, включително, съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители. Отчетените стойности са взети от Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, изготвена за 2022 г. и докладвана през 2024 г. (годината, за която се изготвя инвентаризацията, е годината на докладване минус 2).

Данните за 2005 г. от Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, изготвена за 2022 г. и докладвана през 2024 г., са следните:

- Серен диоксид (в Mg.103) – 940.13;
- Азотни оксиди (в Mg.103) – 178.64;
- ЛОС (в Mg.103) – 101.50;
- Амоняк (в Mg.103) – 57.85;
- ФПЧ<sub>2,5</sub> (в Mg.103) – 39.91.

Определените за страната национални задължения от 2020 г. до 2029 г. за намаляване на емисиите спрямо определената за базова година 2005 г. съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 са в процентно намаление и са, както следва: серен диоксид – 78%, азотни оксиди – 41%, ЛОС – 21%, амоняк – 3% и ФПЧ<sub>2,5</sub> – 20%, а от 2030 г. нататък са, както следва: серен диоксид – 88%, азотни оксиди – 58%, ЛОС – 42%, амоняк – 12% и ФПЧ<sub>2,5</sub> – 41%. Националното задължение за намаляване на емисиите на амоняк за 2022 г. не е спазено.

**Показател № 7:** През отчетния период е изготвен и публикуван бюлетин за нивата на основните показатели за качество на атмосферния въздух за първото тримесечие на 2024 г.; публикувани на интернет страницата на ИАОС са „Годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2023 г.“ и „Годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2023 г., допълнен с информация за приноса на пустинния прах към нивата на ФПЧ<sub>10</sub>“; допълнително се публикува ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух на интернет страницата на МОСВ.

**Показател № 8:** Показателят отчита броя подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към ЕК и Съвета в областта на качество на въздуха.

**Показател № 9:** Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух и информационният доклад към нея ежегодно се докладват до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК.

Годишният доклад и инвентаризацията за 2022 г. са изпратени до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК през м. март 2024 г.

**Показател № 10:** Годишните доклади за 2023 г. във връзка с Регламент (ЕС) 2024/590 относно веществата, които нарушават озоновия слой, са изпратени през м. юни 2024 г.

Годишният доклад по чл. 7 от Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, е изготвен през м. юни 2024 г.

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение**

Изпълнението на целевите стойности на отделните показатели се контролира чрез:

- преглед на Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България;
- предоставяне от ИАОС на изготвените бюлетини/доклади;
- преглед на годишните отчети на РИОСВ и ИАОС, в които се посочва броя на извършените контролни проверки и измервания;
- преглед на интернет страниците на КТЗВДР и ЕАОС, където се публикуват годишните доклади на страната.

**д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности**

През отчетния период целевата стойност на показателя за отчитане на постигнатите полза/ефект „Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ<sub>10</sub>)“ е изпълнена, което се дължи основно на изпълнение на заложените мерки в общинските програми за качеството на атмосферния въздух на съответните общини, на естествените процеси на промяна от страна на населението на начина на отопление (с екологично гориво) и на подмяна на отоплителните уреди (с по-ниски нива на емисии), на общото намаление на емисиите на вредни вещества от индустриални източници и т.н.

Съгласно предварителните данни за 2023 г., в 27 общини е постигнато пълно съответствие по отношение на средноденонощната и средногодишната норма за замърсителя ФПЧ<sub>10</sub>. През отчетния период за данните за ФПЧ<sub>10</sub> за 2023 г. е приложена възможността, дадена в европейското и националното законодателство, в случаите, когато установените превишения на нормите за ФПЧ<sub>10</sub> в даден РОУ са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (вкл. от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. Методиката за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ<sub>10</sub>, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах, разработена от НИМХ, позволява количествено определяне на приноса на пустинния прах към превишенията на ФПЧ<sub>10</sub> в пунктовете за мониторинг към Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух. Прилагането на Методиката за данните за 2023 г. доведе до приспадане на немалък брой превишения в някои пунктове, в резултат на което бе отчетено постигане на съответствие в още два РОУКАВ – Югозападен и Северен/Дунавски, освен РОУКАВ Югоизточен, Агломерация Столична и Агломерация Варна, от общо шест, на които е разделена страната.

Независимо от това, все още една от общините, които са обект на Решението на Съда на ЕС, не е постигнала съответствие с нормите за КАВ по този показател. Основните причини за това са:

- все още широкото използване в бита на твърди горива, вкл. въглища;
- изпълнението от страна на общинските власти само на част от предвидените мерки в актуализираните общински програми;
- ограниченото прилагане от страна на общинските власти на мерки по отношение на основния източник на замърсяване с фини прахови частици през зимния сезон – битовото отопление, както и по поддържане на пътната инфраструктура и контрола на строителните дейности.

Постигната е също така средногодишната норма по показател ФПЧ<sub>2.5</sub> съгласно наличните предварителни данни в градовете София, Пловдив, Варна, Велико Търново, Стара Загора и Русе, която от 1 януари 2020 г. е 20 µg/m<sup>3</sup>.

По отношение на замърсителя серен диоксид, съгласно предварителните данни, през 2023 г. са спазени нормите за серен диоксид в пунктовете за мониторинг от Националната система за контрол качеството на атмосферния въздух.

Превишена е средногодишната норма от 40 µg/m<sup>3</sup> за замърсител азотен диоксид в един пункт за мониторинг в АИС „ж.к. Тракия“ в гр. Пловдив, което се дължи основно на емисии от автомобилния транспорт.

По отношение на останалите показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух – въглероден оксид, бензен, полициклични ароматни въглеводороди, кадмий, олово, арсен и никел, съгласно предварителните данни за 2023 г. не са регистрирани превишения на установените норми за показателите.

### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.03 Бюджетна програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>3 294 600</b>	<b>2 990 212</b>	<b>1 574 697</b>
	Персонал	2 024 800	2 450 948	1 173 408
	Издръжка	1 269 800	538 764	401 289
	Капиталови разходи	0	500	0
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>3 294 600</b>	<b>2 990 212</b>	<b>1 574 697</b>
	Персонал	2 024 800	2 450 948	1 173 408
	Издръжка	1 269 800	538 764	401 289
	Капиталови разходи		500	
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>30 855 645</b>	<b>54 944 593</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020		30 855 645	38 853 944
	П "Околна среда" 2021-2027		0	16 072 370
	ОП "Околна среда" 2014-2020 - бенефициенти МОСВ и ВРБ			18 279
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>0</b>	<b>30 855 645</b>	<b>54 944 593</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>3 294 600</b>	<b>2 990 212</b>	<b>1 574 697</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>3 294 600</b>	<b>33 845 857</b>	<b>56 519 290</b>
	Численост на щатния персонал	76	75	69

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорните структури за изпълнението на програмата са дирекция ОЧВ, ИАОС и РИОСВ. Допълнително, в изпълнението на дейностите по предоставяните услуги участват и експерти от дирекции КВЕСМС и „Правна“.

**а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели**

При изпълнение на програмните цели по отношение на опазване на биологичното разнообразие се прилага действащото законодателство. На базата на придобития към момента опит и с цел да се отчетат промените в европейското законодателство, се разработват промени в ЗБР, ЗГМО и ЗЛР.

Издадени са разрешителни съгласно утвърдения разрешителен режим и са извършени редица дейности за контрола и спазването му.

През отчетния период са реализирани всички предвидени мерки за предоставяне на услугите от програмата.

Извършени са дейности и са реализирани участия в заседания на глобално ниво на Конференциите на страните – членки по международните конвенции и споразумения, по въпроси, свързани с опазване на биологичното разнообразие и управление на защитени територии, включени в списъци към международни конвенции и програми.

**б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне**

- **Разработване на политика в областта на защита на природата и опазване на биологичното разнообразие**
  - Утвърдена е Методика за картографиране, определяне на граници и типа пясъчни дюни за създаването и поддържането на специализираните карти и регистри на обектите по чл. 6, ал. 4 и 5 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие;
  - Прието е Постановление на МС № 52 от 13 март 2024 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 23 от 19.03.2024 г.);
  - В ДВ, бр. 41 от 10.05.2024 г. са обнародвани правилници за изменение и допълнение на правилниците за дейността, организацията на работа и състава на РИОСВ, ДНП и БД;
  - Изготвен е проект на Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на плановете за управление на защитени зони;
  - В процес на изготвяне са Стратегия за биологичното разнообразие в Република България и Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси 2020-2024 г.;
  - Взето е участие в разработването на процедури и подготовка на технически предложения за проекти по ПОС 2021-2027 г. във връзка с Националната екологична мрежа от защитени територии и защитени зони;
  - Изготвени са информация и позиции в сектор „Защита на природата“ и „Национална рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ във връзка с програмен период 2021-2027 г. и е взето участие в Комитетите за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г., Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г.
- **Създаване, поддържане и управление на Националната екологична мрежа, устойчиво ползване и опазване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии**

- Издадени са 32 заповеди на министъра на околната среда и водите за обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна по реда на чл. 12 от ЗБР, както следва:
  - Заповед № РД-38/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000501 „Голяма Камчия“, Заповед № РД-39/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000516 „Черната могила“, Заповед № РД-41/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000444 „Река Пясъчник“ и Заповед № РД-43/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000435 „Река Каялийка“ – обнародвани в ДВ, бр. 9 от 30.01.2024 г.;
  - Заповед № РД-45/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000612 „Река Блягорница“ и Заповед № РД-49/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000508 „Река Скът“ – обнародвани в ДВ, бр. 10 от 02.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-49/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000441 „Река Блатница“ и Заповед № РД-51/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000509 „Цибрица“ – обнародвани в ДВ, бр. 11 от 06.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-50/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0001007 „Странджа“ и Заповед № РД-52/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000443 „Река Омуровска“ – обнародвани в ДВ, бр. 12 от 09.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-53/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000141 „Река Камчия“, Заповед № РД-54/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000442 „Река Мартинка“, Заповед № РД-55/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000279 „Стара река“ и Заповед № РД-56/17.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000434 „Банска река“; - обнародвани в ДВ, бр. 13 от 13.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-80/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000281 „Река Белица“ и Заповед № РД-81/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000287 „Меричлерска река“ – обнародвани в ДВ, бр. 14 от 16.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-82/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000313 „Руй“ и Заповед № РД-83/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000425 „Река Съзлийка“ – обнародвани в ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-84/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000426 „Река Луда Яна“, Заповед № РД-85/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000280 „Златаришка река“ и Заповед № РД-86/26.01.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000220 „Долна Места“ – обнародвани в ДВ, бр. 16 от 23.02.2024 г.;
  - Заповед № РД-235/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000437 „Река Черкезица“ и Заповед № РД-236/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000438 „Река Чинардере“ – обнародвани в ДВ, бр. 31 от 09.04.2024 г.;
  - Заповед № РД-237/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000613 „Река Искър“, Заповед № РД-238/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000427 „Река Овчарица“ и Заповед № РД-240/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000440 „Река Соколица“ – обнародвани в ДВ, бр. 33 от 12.04.2024 г.;
  - Заповед № РД-239/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000432 „Голяма река“ и Заповед № РД-245/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000601 „Каленска пещера“ – обнародвани в ДВ, бр. 34 от 16.04.2024 г.;
  - Заповед № РД-241/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000487 „Божите мостове“ и Заповед № РД-242/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0001307 „Плана“ – обнародвани в ДВ, бр. 35 от 19.04.2024 г.;
  - Заповед № РД-243/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000617 „Река Палакария“ и Заповед № РД-244/22.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0001013 „Скрино“ – обнародвани в ДВ, бр. 36 от 23.04.2024 г.;
- Издадени са 2 заповеди за промяна по реда на чл. 16 от ЗБР – увеличение на площта на защитена зона за местообитанията: Заповед № РД-48 от 17.01.2024 г. (обн., ДВ, бр. 10 от 02.02.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-355 от 31.03.2021 г. за

обявяване на защитена зона BG0000103 „Галата“ и Заповед № РД-44 от 17.01.2024 г. (обн., ДВ, бр. 9 от 30.01.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-354 от 31.03.2021 г. за обявяване на защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци“;

- Определени са специфични и подробни природозащитни цели за 21 бр. защитени зони, които са въведени със заповеди за обявяване на защитена зона по реда на чл. 12а от ЗБР, както следва:
  - Заповед № РД-194/14.03.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000399 „Българка“ за местообитания и птици;
  - Заповед № РД-360/29.04.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ за местообитания;
  - Заповед № РД-361/29.04.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0002128 „Централен Балкан – буфер“ за птици;
  - Заповед № РД-504/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000304 „Голак“ за местообитания;
  - Заповед № РД-509/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000113 „Витоша“ за местообитания и за опазване на дивите птици;
  - Заповед № РД-508/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“ за опазване на дивите птици;
  - Заповед № РД-507/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000194 „Река Чая“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-500/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0002081 „Марица – Първомай“ за опазване на дивите птици;
  - Заповед № РД-499/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0002103 „Злато поле“ за опазване на дивите птици;
  - Заповед № РД-503/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000608 „Ломовете“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-502/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000609 „Река Росица“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-505/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000231 „Беленска гора“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-506/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000213 „Търновски височини“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-501/12.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици;
  - Заповед № РД-564/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000212 „Сакар“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-565/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0001034 „Остър камък“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-568/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000282 „Дряновска река“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-569/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000294 „Кършалево“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-570/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000298 „Конявска планина“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-571/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000436 „Река Мечка“ за опазване на местообитания;
  - Заповед № РД-572/27.06.2024 г. за обявяване на защитена зона BG0000518 „Въртопски дол“ за опазване на местообитания;
- В процес на разработване са специфични и подробни природозащитни цели за 4 защитени зони за местообитанията;



- Преминали обществено обсъждане са проекти на заповеди за обявяване на 17 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна по реда на чл. 12 от ЗБР;
- Актуализирана е площта на 3 защитени територии на основание чл. 42, ал. 6 от Закона за защитените територии (ЗЗТ) и във връзка с извършени по-точни замервания – природна забележителност (ПЗ) „Калето-тектонски гребен“, защитена местност (ЗМ) „Устието на река Изворска“ и ЗМ „Силистар“;
- Обявени са 5 защитени територии – ЗМ „Находище на вагеницова метличина – Вълча поляна“, ЗМ „Манастирска стълба“, ЗМ „Язовир Мрамор“, ЗМ „Камчийски пясъци“ и ЗМ „Воденицата“;
- Променен е режима на дейности в ЗМ „Огняново-Синитиевски рид“;
- Обявени са 12 бр. вековни дървета и са заличени 5 бр. вековни дървета;
- Издадени са 13 бр. разрешения за посещения в резервати и поддържани резервати съгласно разпоредбите на ЗЗТ;
- Извършени са 4 бр. съгласувания на дейности в защитени територии на основание пар. 7 от преходните и заключителни разпоредби на ЗЗТ;
- Издадени са 45 бр. съгласувателни становища по чл. 26 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) във връзка с процедурите по предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства, както и съгласувателни становища по чл. 32, ал. 1 от УПМСНА във връзка с проектите на решения за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване на подземни богатства;
- Издадени са 33 бр. съгласувателни становища по чл. 26 от ЗПБ във връзка с процедурите по предоставяне на концесии за добив на подземни богатства, както и съгласувателни становища по чл. 32, ал. 1 от УПМСНА във връзка с проектите на решения за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства;
- Издадени са 16 бр. решения по оценка за съвместимост (ОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и 2 бр. становища по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на Глава III от Наредбата за ОС за съвместени процедури по ОВОС/ЕО с ОС;
- Издадени са 66 бр. съгласувателни писма по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС;
- Издадени са 118 бр. разрешителни за внос, 300 бр. сертификата за ЕС и 56 бр. разрешителни за износ по CITES;
- Издадени са 36 бр. разрешителни за ползване на изключения от забраните на основание чл. 49, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 48 от ЗБР;
- На основание чл. 4, ал. 1, т. 1 и чл. 6, ал. 1 от Наредба № 1/09.05.2006 г. за условията и реда за лицензиране на зоологическите градини са издадени следните заповеди:
  - Заповед № РД-510/12.06.2024 г. за назначаване на комисия за извършване на общи проверки за лицензиране на зоологически градини „Кайлъка“, гр. Плевен, и „Гергана“, гр. Кнежа;
  - Заповед № РД-394/09.05.2024 г. за определяне на комисия за извършване на обща проверка за лицензиране като зоологическа градина на обект „Птичи рай“, гр. Сливен;
  - Заповед № РД-393/09.05.2024 г. за определяне на комисия за извършване на обща проверка за лицензиране на зоологическа градина „Зоопарк Бургас“;
- С цел опазване на китоподобни е издадена Заповед № РД-215/19.03.2024 г. на министъра на околната среда и водите относно одобрени модели пингери за поставяне

на хрилни мрежи в границите на 5 защитени зони. В допълнение, през отчетния период са закупени акустични отблъскващи устройства за китоподобни бозайници, които ще бъдат предоставени безвъзмездно в Натура 2000 зони в страната;

- Съгласувани са редица заповеди по Закона за рибарството и аквакултурите във връзка с ползването на рибните ресурси в страната;
  - Констатирани и изплатени са обезщетения за 56 щети, нанесени от мечки на земеделски стопани и животновъди, с цел намаляване на конфликта между хищника и земеделските стопани;
  - Продължава опазването на ресурсите от лечебни растения и билките от тях като част от биологичното разнообразие в страната. Издадени от министъра на околната среда и водите са:
    - Заповед № РД-99/05.02.2024 г. за специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения през календарната 2024 г. съгласно чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г.);
    - Заповед № РД-313/16.04.2024 г. за ползване на листо-стъблена маса от блатно кокиче (*Leucosium aestivum L.*) през 2024 г.;
  - Издадена е Заповед № РД-221/20.03.2024 г. на министъра на околната среда и водите, с която се утвърждава „Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез изпускане/бягство от контролирана среда, 2024-2033 г.“;
  - Издадена е Заповед № РД-286/08.04.2024 г. за разпореждане за отглеждане на инвазивни чужди видове в колекцията на „Зоопарк Бургас“;
  - Продължен е договор с неправителствена организация, чрез който са възможни аутопсии на пресни останки от китоподобни бозайници за целите на установяване на причините за тяхната смърт;
  - Утвърдена съвместно от министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните е Национална пътна карта към План за действие на Европейския съюз за опазване и възстановяване на морските екосистеми за устойчиво и издръжливо на сътресения рибарство (Морския план на ЕС), като същата е изпратена на службите на ЕК;
  - МОСВ спечели на първа инстанция делото във връзка със заповедта за ограниченията за внос и размножаване на американска норка (*Neovison vison*);
  - През м. май 2024 г. в природата са върнати 3 екземпляра от вида „кафява мечка“, след като за тях е изпълнена програма за рехабилитация в Гърция.
- **Разработване, управление, мониторинг, контрол, допълване и актуализация на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000**
- Одобрен и публикуван на интернет страницата на Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000 (<https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/>) е Финалният доклад за 2023 г. за мониторинг и оценка на изпълнението по индикатори на Националната приоритетна рамка за действие (НПРД) за „Натура 2000“ за периода 2014-2020 г.;
  - Одобрен и публикуван на интернет страницата на Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000 (<https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/>) е Годишен доклад за 2023 г. за мониторинг и оценка на изпълнението по индикатори на Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за „Натура 2000“ за периода 2021-2027 г.;
  - Предоставени са становища в Комитетите за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-

2027 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г., Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. във връзка с общата информация по процедури, методиката и критериите за подбор на процедури, заложи за изпълнение в рамките на 2024 г., касаещи контрол и преглед на съответствието на предложените дейности от финансиращите програми с мерките, заложи за изпълнение в НРПД 2021-2027 г.

➤ **Методологични указания и контрол**

Съгласно чл. 35 от Устройствения правилник на МОСВ дирекция НСЗП осъществява общо и методическо ръководство, координация и контрол върху дейността на дирекциите на националните паркове. Предмет на контрола е спазването на нормативната уредба, вкл. режимите, нормите и забраните, определени с Плановите за управление на националните паркове; ползването на ресурсите – дървесина, лечебни растения и др.; контрол по изпълнението на издадените разрешителни на МОСВ.

➤ **Реализиране на политиката в областта на защита на природата, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областта**

Изготвени са информации и позиции в сектор „Защита на природата“ във връзка с европейското законодателство и е взето участие в работата на работните органи към ЕК и Съвета на ЕС.

**в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

**Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ са 96 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 163 080 542 лв. Изплатени са 157 687 543 лв. или 93,7%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 156 439 112 лв. (93,03% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 132 083 786 лв. (78,54% от бюджета на приоритетната ос).

**Анализ на изпълнението на показателите за физически напредък по оста:**

- Предвид спецификите на приоритетната ос, по която операциите бяха изпълнени в защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, за докладване на приноса към показатели СО23 „Природа и биологично разнообразие: Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост“ и 3.4. „Площ на местообитания на видове, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост“ е приложено експертно (ГИС-базирано) отчитане на напредъка. УО инициира изготвяне на пространствени анализи, целящи идентифициране на приноса на одобрените проекти по процедури BG16M1OP002-3.019 „Споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България“ и BG16M1OP002-3.031 „Споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България – 2“, които покриват територията от Натура 2000 на ниво административна област. Постигнатата стойност за показател СО23 „Природа и биологично разнообразие: Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост“ е 1 274 220,96 ха. Изпълнението на индикатор 3.4. „Площ на местообитания на видове, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост“ възлиза на 2 199 579,17 ха. Предвид факта, че проектите за пет области в обхвата на процедурата за Споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 бяха прекратени, беше приложено допълнително експертно докладване на напредъка, базирано на ГИС проучване, което обхваща всички операции на ниво област, както и приноса от изпълнените проекти за акваториалната част на мрежата Натура 2000 на България.

- По показател 3.6. „Проведени национални информационни кампании“ се отчитат 3 бр. информационни кампании, проведени в рамките на проект „Знания за Натура 2000“ с бенефициент дирекция НСЗП на МОСВ.
- Въпреки множеството срещнати предизвикателства на етапа на изпълнение на дейностите (сред които опасност от плаващи мини, вследствие на военните действия в Черно море), успешно беше завършен и другия проект на дирекция НСЗП – „Натура 2000 в Черно море“. В тази връзка се отчита пълно изпълнение на заложената цел по индикатор 3.5. „Инвентаризирани защитени зони, включващи в границите си акваторията на Черно море“ – 17 бр. инвентаризирани зони.

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		19 037 095	22 269 202

<b>Реално изплатени суми по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.</b>				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритетна ос 3 "НАТУРА 2000 и биоразнообразие"</b>				
<i>Процедура: BG16M1OP002-3.015 „Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони“</i>				
1	Изпълнение на приоритетни мерки в Рамсарско място "Комплекс Беленски острови", Природен парк „Персина“	BG16M1OP002-3.015-0003	ДПП Персина	227 597,04
<b>Общо за процедура: „Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони“</b>				<b>227 597,04 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-3.016 „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“</i>				
2	Подобряване на природозащитното състояние на големия воден бик ( <i>Botaurus stellaris</i> (Linnaeus, 1758) в България, чрез прилагане на комплексни мерки в ключови за вида местообитания от Натура 2000	BG16M1OP002-3.016-0002	Сдружение "Съюз за защита на природата"	212 036,05
<b>Общо за процедура: „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици“</b>				<b>212 036,05 лв</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-3.017 МИГ САМОКОВ "Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Самоков"</i>				
3	„Изпълнение на дейности за осигуряване на подкрепа за подобряване природозащитното състояние на видове, включени в стратегията за ВОМР на МИГ Самоков“	BG16M1OP002-3.017-0003	Община Самоков	366 642,66

<b>Общо за процедура: МИГ САМОКОВ "Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Самоков"</b>				<b>366 642,66 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.018 "Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата НАТУРА 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Тунджа"</b>				
4	ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ В МРЕЖАТА НАТУРА 2000 ЧРЕЗ ПОДХОДА ВОМР В ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ ТУНДЖА	BG16M1OP002-3.018-0001	Фондация "Екология, комуникации и общество"	112 930,00
<b>Общо за процедура: "Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата НАТУРА 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Тунджа"</b>				<b>112 930,00 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.020 „Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове"</b>				
5	Изготвяне на План за действие за вида Планински кеклик ( <i>Alectoris graeca graeca</i> , Meisner, 1804)	BG16M1OP002-3.020-0006	НЛРС-СЛРБ	26 933,04
6	Разработване на План за действие за опазване на популациите на пещеролюбивите прилепи в България ( <i>Rhinolophus mehelyi</i> , <i>Rhinolophus hipposiderus</i> , <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> , <i>Rhinolophus Euryale</i> , <i>Rhinolophus blasii</i> , <i>Myotis myotis</i> , <i>Myotis blythii</i> , <i>Myotis emarginatus</i> , <i>Myotis caraccinii</i> и <i>Miniopterus schreibersii</i> ) за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0008	ОПИМОС	36 777,30
7	Разработване на План за действие за опазване на колониално гнездящи водолюбивы птици (чаплови и ибисовы птици, огърличници, саблеклюони и рибарки): <i>A. purpurea</i> , <i>A. ralloides</i> , <i>E. alba</i> , <i>E. garzetta</i> , <i>N. nycticorax</i> , <i>P. leucorodia</i> , <i>P. falcinellus</i> , <i>R. avosetta</i> , <i>G. pratincola</i> , <i>Ch. hybrida</i> , <i>Ch. niger</i> , <i>G. nilotica</i> , <i>S. hirundo</i> , <i>S. sandvicensis</i> , <i>S. albifrons</i> , <i>L. melanocephalus</i> за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0010	ОПИМОС	37 751,32
8	Разработване на План за действие за опазване на Леопардовия смок ( <i>Zamenis situla</i> , Linnaeus, 1758) в България за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0060	ОПИМОС	41 713,23
9	Разработване на план за действие за опазване на популациите на Бяло-в ( <i>Nymphalis vaualbum</i> ) за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0049	Сдружение "Асоциация наука за природата"	54 674,86
10	Разработване на план за действие за опазване на популациите на пеперудата <i>Catopta thrips</i> (Hübner, 1818) за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0053	Сдружение "Асоциация наука за природата"	53 342,86
11	Разработване на план за действие за опазване на популациите на Поточен рак ( <i>Austropotamobius torrentium</i> ) за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0056	Сдружение "Асоциация наука за природата"	35 803,79

12	Разработване на план за действие за опазване на популациите на Татарско диво зеле ( <i>Scleranthus tataria</i> ) за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0058	Сдружение "Асоциация наука за природата"	16 571,68
13	Разработване на План за действие за опазване на Северния гребенест тритон ( <i>Triturus cristatus Laurenti</i> , 1768) в България за периода 2019 – 2028 г.	BG16M1OP002-3.020-0012	Сдружение „Партньори за регионално, обществено и гражданско развитие в Европейския съюз“	33 572,85
14	Разработване на план за действие за вида Алпийска розалия ( <i>Rosalia alpina</i> )	BG16M1OP002-3.020-0001	СНЦ "Агенция за регионално икономическо развитие" - Стара Загора	42 323,28
15	Актуализиране на план за действие за вида кафява мечка ( <i>Ursus arctos Linnaeus</i> , 1758)	BG16M1OP002-3.020-0022	ЧЕТИРИ ЛАПИ	139 161,88
<b>Общо за процедура: „Изготвяне/актуализиране на планове за действие за видове“</b>				<b>518 626,09 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.021 „Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания“</b>				
16	Подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания 4070 и 5130 по параметър "Бъдещи перспективи"	BG16M1OP002-3.021-0006	Институт за гората (БАН)	316 998,01
17	Осигуряване на подкрепа изпълнение на мерки за подобряване на природозащитното състояние на местообитания 40C0 „Понто-сарматски широколистни храстчета“ по параметър "Площ" и "Структура и функция", 1410 „Средиземноморски солени ливади“ по параметър "Структура и функция", Местообитание 5210 „Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.“ по параметър "Структура и функция"	BG16M1OP002-3.021-0008	Сдружение с нестопанска цел "Кажи еко"	35 313,65
<b>Общо за процедура: „Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания“</b>				<b>352 311,66 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.027 „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици - 2“</b>				
18	Подобряване природозащитното състояние на червогушата гъска ( <i>Branta ruficollis</i> , Pallas, 1769) чрез изпълнение на мерки от Плана за действие за вида (ПД, 2018)	BG16M1OP002-3.027-0002	Община Шабла	58 625,90
19	Изпълнение на мерки от Плана за действие за опазване на белооката потапница ( <i>Aythya nyroca</i> ) в Република България	BG16M1OP002-3.027-0001	Сдружение добри алтернативи	201 614,99
20	Изпълнение на мерки от Плана за действие за опазване на кръстатия орел ( <i>Aquila heliaca</i> ) в Република България	BG16M1OP002-3.027-0005	Българско дружество за защита на птиците	421 668,45
<b>Общо за процедура: „Мерки за подобряване на природозащитното състояние на птици - 2“</b>				<b>681 909,34 лв</b>

<b>Процедура: BG16M1OP002-3.028 „Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Свиленград Арал-2”</b>				
21	Хабитат "Сакар"	BG16M1OP002-3.028-0001	Асоциация наука за природата Сдружение	544 533,00
<b>Общо за процедура: „Подобряване на природозащитното състояние на видове в мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Свиленград Арал-2”</b>				<b>544 533,00 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.030 „МИГ Белене-Никопол, Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Белене-Никопол“</b>				
22	Подобряване на природозащитното състояние на Натура 2000 видове в община Никопол	BG16M1OP002-3.030-0001	Община Никопол	139 856,42
23	Хабитат Дунав	BG16M1OP002-3.030-0002	Асоциация наука за природата	114 867,96
<b>Общо за процедура: „МИГ Белене-Никопол, Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Белене-Никопол“</b>				<b>254 724,38 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.032 „Подобряване на природозащитното състояние на степни природни местообитания чрез закупуване на земи”</b>				
24	Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата натура 2000 чрез подхода ВОМР в територията на МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана	BG16M1OP002-3.032-0001	Национален център за борба с бедствия и аварии Фондация	82 190,76
<b>Общо за процедура: „Подобряване на природозащитното състояние на степни природни местообитания чрез закупуване на земи”</b>				<b>82 190,76 лв</b>
<b>Процедура: BG16M1OP002-3.035 „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“</b>				
25	Подобряване природозащитното състояние на горски местообитания от мрежата Натура 2000 в Югозападна България	BG16M1OP002-3.035-0001	Югозападното държавно предприятие ДП	2 512 725,37
26	Подобряване природозащитното състояние на територията на Североизточно държавно предприятие ДП	BG16M1OP002-3.035-0002	Североизточно държавно предприятие ДП	1 358 746,12
27	Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяне от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване на територията на Северозападно държавно предприятие - гр. Враца.	BG16M1OP002-3.035-0003	Северозападно държавно предприятие ДП	2 230 895,39
28	Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги на територията на Южноцентрално държавно предприятие	BG16M1OP002-3.035-0004	Южноцентрално държавно предприятие ДП	4 339 253,48

29	Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване на територията на Югоизточно държавно предприятие Сливен	BG16M1OP002-3.035-0005	Югоизточно държавно предприятие ДП	5 945 708,90
30	Прилагане на лесовъдски практики и залесяване за подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги на територията на Северноцентрално държавно предприятие	BG16M1OP002-3.035-0006	Северноцентрално държавно предприятие ДП	2 528 371,38
<b>Общо за процедура: „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“</b>				<b>18 915 700,64 лв</b>
<b>Общо за приоритетна ос 3 "НАТУРА 2000 и биоразнообразие"</b>				<b>22 269 201,62 лв</b>

### **Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 3 „Биологично разнообразие“**

По приоритет 3 „Биологично разнообразие“ са обявени 6 бр. процедури. Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП са 19 бр. с обща стойност на договорените проекти – 8,09 млн. лв. Изплатени са 1,16 млн. лв. или 0,45%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 17 хил. лв. (0,01% от бюджета).

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		0,00 лв	215 151,43 лв

### **Реално изплатени суми по приоритет на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.**

№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b><u>Приоритет 3 "Биологично разнообразие"</u></b>				
<b><u>Процедура: BG16FFPR002-3.007 Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини</u></b>				
1	Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк гр. Айтос" по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини“ по Приоритетна ос 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	BG16FFPR002-3.007-0011	Община Айтос	8 071,20



2	Техническа помощ за инвестиции в зоологическата градина в Благоевград	BG16FFPR002-3.007-0007	Община Благоевград	39 808,80
3	Техническа помощ за развитие и инвестиции в Център за защита на природата и животните - град Добрич	BG16FFPR002-3.007-0018	Община Добрич	39 705,40
4	Техническа помощ за инвестиции в зоопарк "Гергана", Община Кнежа"	BG16FFPR002-3.007-0014	Община Кнежа	9 950,00
5	Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк Ловеч	BG16FFPR002-3.007-0012	Община Ловеч	37 618,86
6	Техническа помощ за рехабилитация и модернизация на Зоопарк Стара Загора	BG16FFPR002-3.007-0001	Община Стара Загора	39 999,84
7	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина гр. Хасково	BG16FFPR002-3.007-0006	Община Хасково	39 997,33
<b>Общо за процедура Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини</b>				<b>215 151,43 лв</b>
<b>Общо за приоритет 3 "Биологично разнообразие"</b>				<b>215 151,43 лв</b>

## ПУДООС

По Бюджетна програма „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” са предоставени средства в размер на 494 845.63 лв.

Финансирани са: дейности на ИБЕИ на Българска академия на науките; годишната издръжка на СНЦ „Зелени Балкани“; организация която се занимава с опазване на редки видове и местообитания, финансирана е издръжката на популацията на сухоземните костенурки, мониторинга на обикновените птици, организирането на фестивала на белия щъркел в с. Белозем, международния конкурс „Денят на земята, както и дейности по оценка и мониторинг за въздействието на замърсяването на атмосферния въздух върху горските екосистеми.

№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>1 574 600</b>	<b>1 574 600</b>	<b>494 846</b>
	Капиталови разходи	1 574 600	1 574 600	494 846

## г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.04 Бюджетна програма „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Изготвени закони и подзаконовни нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	3	4
2. Процедури за обявяване, промяна и актуализация на площите на защитени територии и зони, включени в Националната екологична мрежа	брой	10*/10**	55*/9**
3. Процедури по обявяване и заличаване на вековни дървета	брой	15	17
4. Издадени разрешения и лицензии по реда на Глава III и Глава IV от ЗБР	брой	1070	511
5. Издадени разрешения по реда на ЗЗТ	брой	15	17

6. Издадени съгласувателни становища по ЗПБ	брой	80	78
7. Издадени и актуализирани регистрации на помещения и разрешителни за работа с генетично модифицирани организми	брой	2	0
8. Издадени (от централното управление на МОСВ) становища, решения и писма по реда на Глава II, Глава III и чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС	брой	150	84
9. Проверки върху дейността на ДНП	брой	3	0
10. Изготвени и предоставени национални доклади, изисквани съгласно европейското законодателство и международни договори, вкл. национално докладване по чл. 12 от Директивата за птиците и по чл. 17 от Директивата за местообитанията	брой	7	0
11. Срещи и консултации по прилагане на европейското и международното законодателство в областта на защита на природата и опазване на биологичното разнообразие (споразумения, конвенции, политики, стратегии и др.)	брой	20	12

\* Процедури за обявяване на защитени зони от „Натура 2000“ и процедури за изменение и допълнение на съществуващи заповеди за обявяване на защитени зони от „Натура 2000“ – със заповеди на министъра на околната среда и водите са обявени (53 бр.) и изменени (2 бр.) общо 55 защитени зони.

\*\* Завършени процедури за обявяване, промяна и актуализация на площите на защитени територии:

- актуализирана е площта на 3 защитени територии на основание чл. 42, ал. 6 от ЗЗТ;

- обявени са 5 защитени територии;

- променен е режима на дейности в ЗМ „Огняново-Синитиевски рид“.

### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Идентифицираните показатели са количествени и измерват дейностите, извършвани за предоставянето на услугите.

### ➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция НСЗП, РИОСВ, ДНП и ИАОС

### д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Съществуват редица заплахи, които биха попречили за постигане на целите на програмата: сечи, незаконен лов, незаконен риболов, прекомерно и незаконно събиране на билки, диворастящи плодове и гъби, почвена ерозия и предизвикани от човека пожари; промени в интензивността на пашата; отпадъци; нерегулирано туристическо натоварване; нерегламентирани и екстремни спортове; нерегламентирано навлизане на МПС и използване на различни видове оборудване; иманярство; наличие на постройки, съоръжения и незаконно строителство и др. заплахи, причинени от човека. За всички констатирани закононарушения на собственици, ползватели, физически и юридически лица при осъществяване на дейностите в гори, земи и водни площи в защитените територии се съставят актове и се издават наказателни постановления.

### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>24 961 400</b>	<b>25 509 108</b>	<b>5 817 805</b>
	Персонал	13 666 200	14 232 953	4 775 641
	Издръжка	11 295 200	11 253 976	1 034 564
	Капиталови разходи	0	22 179	7 600
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>24 961 400</b>	<b>25 509 108</b>	<b>5 817 805</b>
	Персонал	13 666 200	14 232 953	4 775 641
	Издръжка	11 295 200	11 253 976	1 034 564
	Капиталови разходи		22 179	7 600
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>300 000</b>	<b>300 000</b>	<b>90 346</b>
	Издържка			
	в т.ч. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - Средства за изплащане на обезщетения за щети, нанесени от кафява мечка и корморан, съгласно чл.79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча	300 000	300 000	90 346
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>1 574 600</b>	<b>20 611 696</b>	<b>22 991 305</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020		19 037 096	22 269 202
	П "Околна среда" 2021-2027		0	215 151
	ПУДООС	1 574 600	1 574 600	494 846
	Програма "LIFE"			5 762
	Трансгранично сътрудничество - проекти			6 344
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>1 874 600</b>	<b>20 911 696</b>	<b>23 081 651</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>25 261 400</b>	<b>25 809 108</b>	<b>5 908 151</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>26 836 000</b>	<b>46 420 804</b>	<b>28 899 456</b>
	Численост на щатния персонал	449	450	298
	Численост на извънщатния персонал	0	19	19

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорна за изпълнението на програмата е дирекция НСЗП, която успешно изпълнява нормативно възложените ѝ функции по опазване на биологичното разнообразие, управление и опазване на територии от НЕМ.

**V.I.5. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.05.  
„ИНФОРМИРАНЕ, УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА В ПРОЦЕСА НА  
ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА  
КОНТРОЛ“**

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Чрез изпълнението на програмата се осъществява:

- участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда – развитие на диалога и партньорството с бизнеса, браншовите и неправителствените организации, академичните среди, местните общности;
- въвеждане на екологосъобразни модели на поведение, които да осигурят съхраняването на околната среда и природните ресурси не само за настоящото, но и за бъдещите поколения;
- разширяване на познанията и културата на младите хора в областта на опазването на околната среда посредством училищни и извънучилищни учебни програми;
- подобряване на ефективността на контролната дейност на РИОСВ;
- подобряване на координацията и обмена на информация на оперативно ниво за управление на дейности, свързани с компоненти води, въздух и фактор отпадъци.

През отчетния период МОСВ продължава последователно да насърчава участието на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда. Всички проекти на документи и нормативни актове се публикуват на интернет страницата на министерството и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет за коментари и предложения от обществеността. Осигурени са възможности за гражданите, организациите и институциите да участват в процеса на вземане на решения за околната среда чрез провеждане на консултации в рамките на консултативните съвети към министъра на околната среда и водите; консултативни работни срещи по казуси, свързани с прилагането на екологичното законодателство и прилагането на регламенти; срещи за повишаване

информираността и компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти; обсъждания със заинтересовани страни, свързани с дейността на общински и местни консултативни органи, по редица въпроси на опазването на околната среда; срещи с партньорски организации и институции с цел навременно и адекватно информиране и насърчаване на активно участие във вземането на решения за околната среда.

Общо за периода в МОСВ и неговите структури са постъпили 592 заявления по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), по повод на които са издадени 459 решения за предоставяне на наличната в МОСВ информация, а останалите заявления са препратени по компетентност на други органи, разполагащи с исканата от заявителите информация, или е отговорено, че исканата информация е публична или не е налична. Броят на решенията за отказ е 6, издадени на основание, че исканата информация: вече е предоставяна през предходните 6 месеца; има оперативен характер и няма самостоятелно значение; липсва наличие на обществен интерес или се отнася до трето лице и има негово изрично несъгласие за предоставянето ѝ и пр. Обжалваните решения са пренебрежимо малко на брой – 7.

Запазва се традиционно високата посещаемост на интернет страниците в системата на МОСВ – за отчетния период са регистрирани 827 898 посещения, в т.ч. 456 266 уникални. Поддържат се новинарски електронни рубрики, анонси към събития и дати от природозащитния календар и профили в социалните мрежи. Отчита се повишен интерес към разделите с информация за предоставяните от МОСВ и неговите структури административни услуги и формите за обратна връзка към тях. В съответствие с изискванията на екологичното законодателство за поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, МОСВ и неговите структури актуализират периодично – ежедневно, ежеседмично и ежемесечно, информацията в тях спрямо спецификите им и различните критерии за актуалност. Броят на поддържаните бази данни и публични регистри през периода е 374. Потребителите могат да използват различни филтри и да търсят информация по компетентен орган, населено място, възложител, инвестиционно предложение, както и за етапа на процедурите. Това дава възможност на обществеността да проследи изцяло онлайн процеса на управление и опазване на околната среда.

Регионалните структури на МОСВ поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната, като броят на посетителите, обърнали се към тях за съдействие и съвместни дейности, е 15 071. Центровете осъществяват информационно-образователни инициативи за повишаване на екологичното съзнание и култура на различни групи от обществеността, издават информационни материали и провеждат образователни програми в партньорство с институциите и неправителствените организации в отделните региони. Чрез дейността им МОСВ участва активно и в процеса на стимулиране на неформалното обучение за опазване на околната среда – с издаване на образователни продукти и провеждане на образователни инициативи в рамките на националните кампании за опазване на околната среда, включени в Националния календар на МОН за извънкласните и извънучилищни дейности.

Акцент в изпълнението на програмата по отношение на осъществяваната контролна дейност от РИОСВ е прилагането на системния подход – превенция и контрол. Приоритетно, дейността на контролните органи е насочена към трайното решаване на съществуващи екологични проблеми и привеждане на обектите в съответствие с екологичното законодателство. Наложен в контролната дейност е комплексният подход при извършване на проверките. За резултатите от осъществения контрол и предприетите мерки своевременно е информирана обществеността чрез интернет страниците на РИОСВ.

През отчетния период, в резултат на установените 8 бр. нарушения за внос на отпадъци по Регламент (ЕО) № 1013/2006 и по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) контролните органи в лицето на РИОСВ са предприели административни мерки за констатираните незаконосъобразни/нередовни трансгранични превози на отпадъци. Предприетите действия допринасят в значителна степен за формиране на отговорно

отношение и изпълнение на задълженията на бизнеса, произтичащи от екологичното законодателство.

Предоставяна е ежедневна информация за внесените в страната отпадъци, предназначени за оползотворяване, за водностопанския баланс на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на Закона за водите, за нивата на реките, за метеорологична и хидрологична прогноза за следващ дву-/тримесечен период от време, както и за качеството на атмосферния въздух.

## **б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне**

- **Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на осигуряване на достъпа до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и повишаване на общественото екологично съзнание и култура**

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- Разработени са общо над 20 бр. програми, становища, информации, позиции и доклади по въпроси, свързани с достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения, екологичното образование и повишаването на съзнанието и културата в сферата на околната среда от МОСВ и неговите структури;
  - Взето е участие в преговорите на ниво ЕС по въпросите, предмет на разглеждане в рамките на 28-то заседание на Работната група на страните по Орхуската конвенция, 02-04.07.2024 г., Женева, Швейцария.
- **Достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения**

Регионалните структури на МОСВ поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната, към които за съдействие и съвместни дейности са се обърнали 15 071 посетители.

От МОСВ и неговите структури са проведени с участието на обществеността общо 112 обсъждания на нормативни актове и актове, издавани в изпълнение на правомощията на МОСВ и структурите на територията на страната.

Броят на публичните организации (бизнес, образователни, научни, НПО, местни общности), ангажирани с дейности за изпълнение на политиката за опазване на околната среда, е над 630.

Общо за отчетния период в МОСВ и неговите структури са обработени 592 заявления за достъп до обществена информация.

Регистрирани са 827 898 посещения на интернет страниците в системата на МОСВ, в т.ч. 456 266 уникални.

Броят на поддържаните през периода бази данни и публични регистри е 374.

- **Повишаване на общественото съзнание и култура по въпросите на околната среда**

През първото полугодие на 2024 г. са подготвени и проведени дейности в рамките на 18 национални кампании за повишаване на общественото съзнание и култура по повод датите от международния екокалендар: Световен ден на влажните зони – 2 февруари; Световен ден на дивата природа – 3 март; Световен ден на рециклирането – 18 март; Международен ден на водата – 22 март; Часът на Земята – 23 март; Международен ден на птиците – 1 април; Седмица на гората – 1-7 април; Международен ден на бобрите – 7 април; Ден на Земята – 22 април; Световен ден за борба с климатичните изменения – 15 май; Международен ден на пчелите – 20 май; Европейски ден на „Натура 2000“ – 21 май; Международен ден на биологичното разнообразие – 22 май; Европейски ден на парковете – 24 май; Световен ден

на околната среда – 5 юни; Световен ден за борба с опустиняването и засушаването – 17 юни; Еньовден – 24 юни; Ден на река Дунав – 29 юни. В информационно-образователните инициативи в рамките на кампаниите са обхванати над 49 430 деца и ученици от близо 926 училища и детски градини в страната.

В рамките на кампаниите от МОСВ и неговите структури са проведени открити уроци, конкурси, изложби, природозащитни инициативи, маршрути по екопътеки, акции по почистване, облагородяване на градски площи и залесяване, акции за разделно събиране на отпадъци, викторини, обучителни семинари и разнообразни форуми. Инициативите, които протичат при голям интерес, са оценени като успешни сред целевите групи. Сред тези прояви са:

- Конкурс на РИОСВ-Русе за комикс за отбелязване на Деня на влажните зони на тема: „Един ден и една нощ от живота на бобъра...“;
- Фотоконкурс и фотоизложба „Красотата на водата“ по повод Деня на водата, организиран от Българска асоциация по водите, с финасиране от ПУДООС, имащ за цел да се насърчат талантиливи фотографи-любители и професионалисти да изразят виждането си за водата като безценен природен ресурс;
- Конкурс „Моята любима приказка“, посветен на Деня на биоразнообразието, организиран от РИОСВ-Бургас – отличени са 68 от общо участвали 500 творби от 59 населени места от България, Англия и Сърбия;
- Конкурс в две категории: най-добра рисунка, изобразяваща „Природата на Врачански балкан“ или презентация на тема „Биоразнообразието в защитените зони – защо е важно“, организиран от РИОСВ-Враца във връзка с отбелязването на Европейския ден на Натура 2000;
- Студентски постерен семинар на открито под наслов „Река Янтра – Европейска защитена зона“ във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, организиран от РИОСВ-Велико Търново по повод Европейския ден на „Натура 2000“ и Деня на биологичното разнообразие;
- XXXIII Международен екологичен форум „Сребърна 2024“ – конкурс за ученически проекти по опазване на околната среда „Сребърна 2024“ и конкурс за рисунка, есе, стихотворение и разказ на тема: „Планетата Земя – безценен дар“, осъществени с партньорството на РИОСВ-Русе, в които се включиха 120 литературни творби и 430 рисунки;
- Конкурс за детска рисунка под наслов „Красотата на природата“ на РИОСВ-Монтана – целта на проявата бе популяризиране на биологичното разнообразие в България, свързано с изграждането на Национална екологична мрежа „Натура 2000“;
- Карнавал на биоразнообразието, организиран от Община Бургас, със съдействието на Българска фондация „Биоразнообразие“ и РИОСВ-Бургас на тема „Бургас на три езера“ – 12-то издание. На лятна сцена „Охлюва“ децата дефилираха и представиха своите костюми на пеликани, фламинго, медузи, различни екосистеми;
- Конкурс за изработване на еко костюми на тема „Отпадъците – нов живот през детските очи“, организиран от РИОСВ-Шумен. Участниците бяха разделени в три възрастови категории, като в групата до 7 години се включиха над 200 деца от област Шумен и Търговище;
- Юбилеен XXXII международен конкурс „Музиката и Земята“, посветен на Деня на Земята, реализиран традиционно под патронажа на министъра на околната среда и водите. Музикалното събитие е единственото в света музикално такова с подобна тематика, чиито лауреати са имали турнета в САЩ, Гърция, Франция, Русия и Япония. Основан е през 1993 г. и досега в него са се изявявали над 3000 млади таланти от 43 страни – автори и изпълнители на музикални произведения, посветени на планетата Земя и нейното опазване;
- 18-и годишен литературен конкурс на името на Мими Праматарова, организиран от НДЕФ, на тема „Хижите на Рила зоват“. В конкурса могат да участват ученици от

средните училища с произведения от следните жанрове: стих, стихотворение, разказ, есе;

- Фестивал на Белия щъркел в европейско село на щъркелите Белозем – фестивалът се финансира със средства от ПУДООС и е част от международната инициатива „Европейско село на Белия щъркел“, в която са включени 11 страни. Село Белозем е отличено с този приз през 2005 г., като селото е с най-голяма гнездова популация на бели щъркели, наброяваща 34 двойки. Основната цел на тази инициатива е популяризиране на дейностите по опазване на Белия щъркел и природата, повишаване на обществената ангажираност и стимулиране на екологичния туризъм в райони с добре запазено природно наследство, както и привличане на допълнителни ресурси за местното и регионално развитие.

Като силни страни в провеждането на екологичните инициативи се отчитат:

- тенденцията за увеличаване на броя на провежданите инициативи, тяхното тематично разнообразие и териториален обхват и обхващане на подрастващи от различни възрасти;
- засиленото партньорство с местната власт, институциите и неправителствените организации;
- изключително активната работа с разнообразни целеви групи и най-вече – работа с деца и млади хора в областта на екологичното образование;
- поддържането на стабилни и дългосрочни контакти с училища, университети, общини, неправителствени организации, общински и държавни администрации, научни институти и др.;
- готовността за създаване на нови партньорства с разнообразни организации.

Като слаба страна следва да се отбележи недостига на финансови средства, кадрови ресурс и актуални образователни пакети, филми и др. информационни и рекламни материали. Това ограничава провеждането на по-разнообразни инициативи, най-вече конкурси с награден фонд, организирането на пешеходни походи за посещения до различни защитени зони и територии, както и реализирането на по-големи кампании в партньорство с други институции.

Наблюдава се засилен интерес от страна на учебни заведения и местни общности и организации, които търсят партньорство за осъществяването на свои инициативи в лицето на регионалните структури на МОСВ. По-голямата част от регионалните структури отчитат засилено внимание към работата с деца и младежи от уязвими и малцинствени групи и засилена активност на училища и детски градини от малките общини и населени места на страната.

Специално място по своята мащабност заема Националната кампания „За чиста околна среда“ (финансирана от ПУДООС), утвърдена през годините като ефективен механизъм да бъдат активирани и финансово подпомогнати общините, училищата и детските градини да предприемат дейности като почистване, залесяване, озеленяване, изграждане или възстановяване на детски площадки, зони за отдих, междублокови пространства и др. Чрез изпълнението на проектите се осигурява навлизане в образователния процес на съвременните тенденции в сферата на опазване на околната среда. В тазгодишното издание на кампанията са класирани 150 проекта на училища и центрове за подкрепа за личностно развитие/обединени детски комплекси, 150 проекта на детски градини и 323 проекта на общини и кметства. Стойността на всеки проект на общини и кметства е в размер до 15 000 лв., а за училища, детски градини, центрове за подкрепа за личностно развитие/обединени детски комплекси – до 7 500 лв.

Следва да се отчете и участието на НДЕФ като партньор в проект ВИЗИЯ 2045, с партньори от Германия, Полша и Словения, в рамките на Европейската инициатива за климата на Германското федерално правителство (EUKI). Целта на проекта е да подпомогне училищата по техния път към климатична неутралност. Идеята е те да станат носители на промяната и да създават моделите за намаляване на въглеродния отпечатък и

да се ангажират за постигане на местните цели в сътрудничество с местните власти и другите заинтересовани страни. За участие в проекта са избрани следните общини и училища: Община Ямбол с ЕГ „Васил Карагъзов“ и ОУ „Любен Каравелов“; Община Добрич със СУ „Петко Рачов Славейков“ и СУ „Димитър Талев“. Към 30.06.2024 г. е извършено следното: изчислен е въглеродния отпечатък на участващите училища; проведени са визионерски семинари; разработени са планове за действие за постигане на климатична неутралност до 2045 г.; генерираните идеи за конкретни дейности са оценени по предварително избрани критерии, в резултат на което е избрана по една пилотна дейност, която да бъде реализирана.

Като част от мерките за видимост, прозрачност и комуникация по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., стартира кампания „Нашата планета, нашият климат“. Инициативата популяризира мерките по приоритет „Риск и изменение на климата“ на Програмата. Мерките по този приоритет са насочени, от една страна, към превенция и защита, и от друга – към осигуряване на информираност и готовност на населението при бедствия, свързани с климата. Кампанията „Нашата планета, нашият климат“ цели именно повишаване на осведомеността и мотивацията сред младите хора за справяне с климатичните промени чрез поредица от научни работилници сред ученици и студенти в цялата страна. Кампанията се провежда в периода 15.05.2024 г. – 30.04.2025 г. В периода м. май-юни 2024 г. са проведени 4 работилници с общо 78 участници от 9, 10 и 11 клас – паралелки с профил химия, биология и география, на 4 различни училища в София и страната.

➤ **Повишаване ефективността на контролната дейност на РИОСВ и информираност на обществеността за прилагането на екологичното законодателство**

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- От 15-те РИОСВ са извършени 10 043 проверки на 8529 обекта. В рамките на осъществения контрол са дадени 2612 предписания за отстраняване на констатирани нарушения;
- На обявления „Зелен телефон“ за приемане на сигнали за замърсяване на околната среда и по електронна поща на МОСВ и РИОСВ са приети, анализирани и обработени 2060 сигнала;
- От РИОСВ са издадени 397 наказателни постановления, с които са наложени санкции на обща стойност 11 418 853,74 лв. От тях 517 293,74 лв. са санкции по чл. 69 от ЗООС (еднократни и текущи месечни санкции за наднормено замърсяване на компонентите на околната среда – води и атмосферен въздух). Наложените имуществени санкции и глоби по ЗООС и другите секторни закони са 10 901 560 лв. На основание чл. 58г от Закона за административните нарушения и наказания са сключени 199 споразумения между наказващия орган и нарушителя на стойност 279 055 лв.;
- За принудително събиране на дължими суми от наложени санкции по 85 бр. наказателни постановления на обща стойност 708 717,45 лв. от РИОСВ са предадени на НАП;
- Общо събраните суми по наложени глоби и санкции от РИОСВ са 1 353 468,94 лв., от които 671 512,13 лв. са от наложени санкции по чл. 69 от ЗООС. Събраните суми по чл. 58г от Закона за административните нарушения и наказания са 237 575 лв.;
- Приложени са 15 принудителни административни мерки – спиране/ограничаване на дейности/инсталации;
- Извършена е проверка и са отстранени неточности в Годишните отчети за контролната дейност на РИОСВ за 2023 г., анализирани са данните;
- Извършена е проверка и са коригирани и допълнени Годишните планове за контролна дейност на РИОСВ за 2024 г.;



- Изготвени и публикувани на интернет страницата на МОСВ са обобщени месечни отчети за контролната дейност на РИОСВ и тримесечни отчети за санкционната дейност;
  - Осигурено е ежемесечно съдействие на РИОСВ по възникнали казуси с попълване на отчетните данни;
  - Дадени са указания за извършване на проверки от РИОСВ в изпълнение на Инstrukция за реда и начина за процедиране по постъпили заявления по нотификации за превоз на отпадъци;
  - Изготвени са в срок отговори по постъпилите през отчетния период писма/сигнали/жалби от местни власти, граждани и организации; изготвени са отговори по постъпили въпроси от Народното събрание и до Омбудсмана.
- **Обмен на оперативна информация между всички заинтересовани страни за спазване изискванията на екологичното законодателство**

През първото полугодие на 2024 г. са изпълнени следните дейности:

- Изготвени са следните документи:
  - 182 бр. ежедневни справки за извършен внос на отпадъци в Република България (с информация за трансграничните превози по вид на документа, дата на внос, количество и код на отпадъка, вносител и лице, извършващо превоза, оползотворяващо съоръжение и операция по оползотворяване);
  - 182 бр. „Ежедневен бюлетин за количествата отпадъци, постъпили на територията на Република България“ (по кодове за оползотворяване). Осигурен е обществен достъп до информацията чрез нейното публикуване на интернет страницата на МОСВ;
  - 6 бр. месечни справки за 9252 бр. предстоящи превози на отпадъци от задължените лица в изпълнение на изискванията на чл. 22, ал. 4 от Наредба № 1 от 2014 г.;
  - 124 бр. „Бюлетин – обобщена информация за състоянието на водите в комплексните и значими язовири, с метеорологична и хидроложка информация и прогнози за опасни явления“ – публикувани на сайта на МОСВ;
  - 182 бр. „Ежедневен бюлетин по показатели за качеството на атмосферния въздух от автоматичните измервателни станции (АИС)“ в табличен вид и текстова част – публикувани на сайта на МОСВ;
- Регистрирани са 5954 бр. трансгранични превози на отпадъци по Регламент (ЕО) № 1013/2006, за 8 бр. от които са установени документални нарушения по Регламент (ЕО) № 1013/2006 и/или нарушения по чл. 35 от ЗУО. РИОСВ са предприели действия за привеждане дейността на дружествата в съответствие с изискванията на ЗУО, в т.ч. на 2 юридически лица са съставени АУАН;
- Въз основа на получената информация от задължените лица в изпълнение на изискванията на чл. 22, ал. 4 и 5 на Наредба № 1 от 2014 г. за 9252 бр. предстоящи превози на отпадъци, за 71 дружества РИОСВ са стартирали административнонаказателни процедури (предупредителни писма, предписания, АУАН) за установени нарушения по Наредба № 1 от 2014 г.;
- Предотвратен е 1 незаконен превоз на отпадъци чрез недопускане на територията на страната, а за 8 бр. дружества са изпратени писма до граничните органи за недопускане на територията на страната на внос на отпадъци от дружества, за които са установени нарушения на екологичното законодателство.

## **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

През отчетния период на са релизирани проекти по програмата.

## ПУДООС

По програма „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол” са предоставени средства в размер на 2 923 497.60 лв. по проекти на общини, училища и детски градини включени в националната кампания „Чиста околна среда-2024 г.“ с мото „Обичам природата – и аз участвам“.

Средствата на Кампанията са разпределени за проекти на общини и кметства на училища, детски градини и ОДК.

№	1900.01.05 Бюджетна програма “Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>3 500 000</b>	<b>3 500 000</b>	<b>2 923 498</b>
	Капиталови разходи	3 500 000	3 500 000	2 923 498

### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

#### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.05 Бюджетна програма „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
<b>Показатели за изпълнение</b>			
1. Проведени обсъждания с участието на обществеността в процеса на вземане на решения за управлението на околната среда от МОСВ и неговите структури	брой	70	112
2. Проведени обучителни семинари, кръгли маси, конференции, публични събития (конкурси, изложби, открити уроци, лекции, беседи, форуми) за ученици, учители, бизнеса, неправителствени организации, за служители на общинската и държавната администрация от МОСВ и неговите структури	брой	350	886
3. Проведени национални кампании за отбелязване на международните дати от екологичния календар	брой	11	18
4. Училища и детски градини, обхванати в информационно-образователни инициативи от МОСВ и неговите структури	брой	400	926
5. Обхванати деца и ученици в информационно-образователни инициативи от МОСВ и неговите структури	брой	10 000	49 430
6. Издадени информационно-образователни материали от МОСВ и неговите структури (без тиража на издаване)	брой	70	23
7. Проверени обекти/ извършени проверки от РИОСВ	брой	10 000/ 15 000	8529/ 10 043*
8. Издадени наказателни постановления от РИОСВ за констатирани нарушения на екологичното законодателство	брой	800	397
9. Издадени заповеди за налагане на принудителни административни мерки	брой	20	15
10. Проверени за утвърждаване от министъра на околната среда и водите планове за контролната дейност на РИОСВ	брой	15	15
11. Изготвени анализи, доклади, указания и отчети за извършената контролна дейност от РИОСВ	брой	15	8
12. Получени и обработени сигнали по „Зелен телефон“ и електронна поща в МОСВ и РИОСВ	брой	2000	2060
13. Извършени проверки на осъществяваната контролна дейност на РИОСВ	брой	3	2
14. Изготвени/ публикувани на сайта на МОСВ бюлетини в секторите „Въздух“, „Води“, „Отпадъци“	брой	1228	488**

\* В отчетната информация се съдържа данни и за извършените извънредни (непланирани) проверки и извънредно проверени обекти.

\*\* Отчетната информация е обобщена за трите сектора: „Въздух“, „Води“ и „Отпадъци“.

#### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Изпълнението на заложените в програмата цели е разпределено по показатели съобразно планираните действия и мерки за годината, които са насочени към по-пълно прилагане в България на Директива 2003/4/ЕС относно обществения достъп до информация за околната среда, Директива 2003/35/ЕС за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда, и Конвенцията за

достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

С показателите се измерва броя на: осъществените обществени обсъждания, с цел да се покаже какви възможности се предоставят на обществеността за достъп до информация и участие в процеса на вземане на решения за околната среда; информационно-образователните кампании за повишаване на познанията на децата и младите хора по въпросите на околната среда и повишаване на екологичното съзнание и култура; издадените информационни материали; проведените инициативи за участие на различните обществени групи в процеса на опазване на околната среда.

По отношение на планирането, провеждането и отчитането на контролната дейност, показателите измерват изготвени планове и отчети за контролната дейност на РИОСВ, изготвени анализи, доклади и указания за прилагане на механизмите за контрол, получени и обработени сигнали по „Зелен телефон“, брой на извършените проверки от РИОСВ и брой на проверените обекти, издадени наказателни постановления за налагане на имуществени санкции и глоби и санкции по чл. 69 от ЗООС, брой на издадените заповеди за налагане на принудителни административни мерки.

#### ➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Посочените целеви стойности и тяхното отчитане се базират на информация, получена от компетентните дирекции и ВРБ към МОСВ, които участват в организиране и осъществяване на информационни кампании, изготвяне и издаване на информационни материали, провеждане на семинари, конференции, конкурси, изложби, лекции, „зелени“ уроци и др.; поддържат информационни центрове, бази данни и регистри; организират обществени обсъждания и предоставят достъп до информация; осъществяват контролна дейност.

#### д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Анализът на изпълнението по показатели отчита адекватни резултати при постигането на годишните целеви стойности, което налага заключението, че през първото полугодие на 2024 г. програмата се изпълнява успешно.

Заложените целеви годишни стойности по показатели 7, 9, 12 и 13, съпоставени с отчетените за полугодията, свидетелстват за високата активност на РИОСВ при осъществяването на контрола и прилагането на адекватни мерки в съответствие с тежестта на извършеното нарушение, както и за високото доверие, което обществеността проявява към работата на МОСВ и неговите регионални структури.

#### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.05 Бюджетна програма “Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол”  (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	1 885 100	2 192 032	1 005 253
	Персонал	1 706 300	2 010 786	957 955
	Издръжка	178 800	180 446	46 499
	Капиталови разходи	0	800	799
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 885 100	2 192 032	1 005 253

	Персонал	1 706 300	2 010 786	957 955
	Издръжка	178 800	180 446	46 499
	Капиталови разходи		800	799
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 500 000	3 500 000	2 923 498
	ПУДООС	3 500 000	3 500 000	2 923 498
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	3 500 000	3 500 000	2 923 498
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 885 100	2 192 032	1 005 253
	Общо разходи (I.+II.+III.):	5 385 100	5 692 032	3 928 751
	Численост на щатния персонал	56	55	49

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорни за изпълнението на програмата основно са дирекция КВЕСМС, дирекция НКЦ и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, ДНП и БД, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

#### V.I.6. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.06. „ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА“

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През отчетния период чрез услугите, предоставяни по програмата, в максимална степен е постигнато създаване на оптимални условия за координиране на процедурите по оценка на въздействието на околната среда и екологична оценка, осъществяване на икономически дейности по предотвратяване на промишленото замърсяване, управление на химикали и контрол на опасностите от големи аварии.

Положени са усилия за създаване на оптимални условия за законосъобразно осъществяване на икономически дейности и управление на риска от замърсяване на околната среда и човешкото здраве чрез ефективно прилагане на законодателството в обхвата на превантивните дейности от страна на компетентните органи по оценка на въздействието на околната среда и екологична оценка, включително съвместно координиране на процедурите по оценка на въздействието на околната среда и екологична оценка, комплексни разрешителни и предотвратяване на опасностите от големи аварии с опасни вещества (СЕВЕЗО III), предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване и управлението на химикали.

### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване на политиките по оценка и управление на въздействието върху околната среда**
  - Утвърдена е Заповед № РД-216/19.03.2024 г. (обн., ДВ, бр. 30 от 05.04.2024 г.) за изменение и допълнение на Заповед № РД-289/27.05.2016 г. на министъра на околната среда и водите за утвърждаване на случаите на освобождаване от ограниченията за употреба на опасни вещества в определени материали и компоненти на електрическо и електронно оборудване;

- Утвърдена е Заповед № РД-150/22.02.2024 г. на министъра на околната среда и водите относно годишни планове за контролна дейност за 2024 г. на комисиите по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС на операторите на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 или 5 от ЗООС, и 15 приложения към нея за съответната РИОСВ;
- По отношение на приемането на Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители на България 2020-2030 г., през отчетния период е изготвено писмо до ИАОС относно мерките, попадащи в компетентността на Агенцията. Изчаква се приемане на ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (вносител МЗ), съгласно който Националният план за действие и управление на устойчивите органични замърсители ще се приема не с Решение на Министерския съвет, а ще се утвърждава със заповед на министъра на околната среда и водите;
- Предотвратяването и превантивният контрол на замърсяването на околната среда са свързани и с достъпа на обществеността до информация за дейността на операторите. През първото полугодие на 2024 г. функционират и се поддържат следните публични регистри и информационни системи, за които се осигурява сервизна поддръжка:
  - Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС – публичното приложение на Информационната система за процедурите по ОВОС осигурява достъп до информацията за инвестиционни предложения по реда на Раздел III, Глава VI от ЗООС от компетенциите на МОСВ и РИОСВ. На потребителите е осигурен достъп до богат набор от данни и документи за текущи и приключили процедури по ОВОС, вкл. и за постановените решения. Предоставена е възможност за търсене по компетентен орган, инвестиционно предложение, местоположение, защитени зони и защитени територии, вид, етап и статус на процедурата по оценка на въздействието върху околната среда;
  - Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ЕО за планове и програми – публичното приложение на Информационната система-регистър по ЕО осигурява достъп до информацията за планове и програми по реда на Раздел II, Глава VI от ЗООС от компетенциите на МОСВ и РИОСВ. На потребителите е осигурен достъп до богат набор от данни и документи за текущи и приключили процедури по ЕО, вкл. и за постановените становища и решения. Предоставена е възможност за търсене по компетентен орган, план или програма, териториален обхват, защитени зони и защитени територии, вид, етап и статус на процедурата по екологична оценка.

През отчетния период е иницирана и проведена обществена поръчка, в резултат на която е сключен двугодишен договор за сервизна поддръжка на Информационната система, обезпечаваща функционирането на Публичния регистър с данни за извършване на процедурите по ЕО и Публичния регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС.

- Информационна система за поддържане на публичен регистър по чл. 15 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) – през отчетния период в публичния регистър са вписани, валидирани и публикувани 264 бр. заявления, в т.ч. е извършена миграция на данни от Публичния регистър по комплексни разрешителни. Предприети са действия за интеграция на системата с други информационни системи на органи на изпълнителната власт по чл. 16 от ЗОПОЕЩ. В тази връзка, по реда на ЗОП е сключен договор с предмет: „Консултантски услуги по изготвяне на Техническо задание, Критерий за оценка, показателите, относителната им тежест и методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, във връзка с подготовка на ОП за осъществяване на интеграция на ИС“, със срок на изпълнение – 2024 г. Иницирана е обществена поръчка за последваща сервизна поддръжка на регистъра – настоящият договор приключва в края на 2024 г.

През отчетния период е сключен договор за разработване на втори софтуерен продукт в областта на законодателството по екологична отговорност с предмет: „Разработване и внедряване на софтуерен продукт (информационна система) за събиране и обработване на информация за случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети, включително информация за Европейската комисия по Регламент (ЕС) 2019/1010 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г.“. Предвижда се задачата да приключи в края на 2024 г.

- Информационна система за поддържане на публичен регистър по комплексни разрешителни – дирекция ЕООВОСПЗ е водеща по прилагане на Раздел II, Глава VII от ЗООС, в която са въведени изискванията на глави I и II на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). В публичния регистър са вписани и валидирани 67 бр. информации по издадени решения/писма по процедури за комплексни разрешителни и промяна на оператори. Сключен е договор за сервизна поддръжка на регистъра;
- Публичен регистър за резултатите от мониторинга на емисиите, предвиден в комплексните разрешителни – поддържа се от ИАОС съгласно чл. 129, ал. 4 от ЗООС;
- Национален регистър на регистрираните организации по EMAS – вписани са информации за 12 бр. организации, 1 бр. информация за откриване на процедура по регистрация по EMAS и 11 бр. информации на организациите, регистрирани по EMAS;
- База данни на продуктите с присъдена от МОСВ екомаркировка на ЕС.

В допълнение се извършват дейности по поддържане на актуално състояние на Европейския регистър на регистрираните организации по EMAS и електронния каталог на ЕК на продуктите с екомаркировка на ЕС (ЕСАТ).

- Информационна система (регистър) на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал съгласно изискванията на чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС и чл. 1, ал. 2, т. 8 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях – изпълнява се Договор № Д-30-61/18.12.2023 г. с предмет: „Сервизна поддръжка на информационна система за публичен регистър на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава седма, Раздел първи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)“ със срок за изпълнение 2 години. През отчетния период се изпълняват етап 1 (сервизна поддръжка на информационната система) и етап 2 (разрешаване на технически/технологични проблеми на информационната система) от Договора;
- Информационна система на Националното информационно бюро по химикали – през м. юни 2024 г. са приети дейностите за втория шестмесечен период, с което дейностите по Договор № Д-30-33/02.06.2023 г. за поддръжка на системата бяха приключени.

През първото полугодие на 2024 г. не е осъществена/приключила задача с предмет: „Изграждане на автоматизирана електронна система за електронно подаване на уведомление за класификация на предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал“, като ИАОС е осигурила възможност за електронно подаване на такова уведомление чрез платформата на Министерството на електронното управление.

➤ **Повишаване ефективността на прилагане на законодателството по ОВОС и ЕО и указания за определяне на приложимата процедура по Глава VI от ЗООС**

През отчетния период са изготвени писма и е оказвано съдействие на възложители, граждани и институции във връзка с практическото прилагане на нормативната уредба по ОВОС и ЕО. Проведени са също консултации и срещи за ориентиране на възложители на

най-ранен етап на техните инвестиционни намерения, както и за обсъждане на текущи процедури по ОВОС и ЕО и/или за обсъждане на конкретни казуси – общо над 102 бр.

Изготвени са отговори на запитвания относно необходимите процедури, свързани с енергията от възобновяеми източници, в частност фотоволтаици и разполагането на фотоволтаици във водни обекти, извършването на проверки на условия и мерки в решения по ОВОС/ преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

В отговор на уведомления за инвестиционни предложения (част от които постъпили през предишен отчетен период) през първата половина на 2024 г. от страна на МОСВ и 15-те РИОСВ са дадени 775 бр. указания за провеждане на процедури по реда на Раздел III, Глава VI от ЗООС (оценка на въздействието върху околната среда). Компетентният орган по околна среда е определил процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за 750 бр. инвестиционни предложения. За 25 бр. инвестиционни предложения е определено, че подлежат на процедура по задължителна оценка на въздействието върху околната среда. Възложителите на останалите инвестиционни предложения са уведомени, че не подлежат на процедура по реда на Раздел III, Глава VI от ЗООС. Допълнително, в резултат на проведена процедура по преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, с решение на компетентния орган е поискано изготвяне на доклад за оценка на въздействието върху околната среда за 11 бр. инвестиционни предложения. На възложителите на тези инвестиционни предложения са дадени указания за провеждане на процедура по задължителна оценка на въздействието върху околната среда.

В отговор на подадени уведомления за планове и програми, през отчетния период са дадени 467 бр. указания за провеждане на процедури по екологична оценка – 462 бр. указания за провеждане на процедура за преценяване на необходимостта от ЕО и 5 бр. указания за провеждане на задължителна екологична оценка. За част от внесените в МОСВ/РИОСВ уведомления по екологична оценка е допуснато прилагането на чл. 91, ал. 2 от ЗООС, т.е. допуснато е извършването само на една от изискуемите процедури по реда на Глава VI от ЗООС (ОВОС). Възложителите на останалите планове и програми са уведомени, че не е необходимо да се провежда процедура по реда на Глава VI от ЗООС. Допълнително, в резултат на проведена процедура по преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка, за 13 бр. планове/програми е постановено решение да се извърши задължителна екологична оценка. На възложителите са дадени указания за провеждане на процедура по задължителна екологична оценка.

➤ **Издаване на административни актове по ОВОС и ЕО и контрол по изпълнение на условията и мерките в издадени актове**

През първите шест месеца на 2024 г. в резултат на проведени процедури по оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни предложения и процедури по екологична оценка на планове и програми са издадени:

- 14 бр. решения по ОВОС – 13 бр. с разпоредителна част за одобряване реализацията на инвестиционното предложение и 1 бр. с характер „не одобрява“ осъществяването на инвестиционното предложение;
- 587 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС – 576 бр. с характер „да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда“ и 11 бр. с характер „да се извърши оценка на въздействието върху околната среда“;
- 15 бр. становища по ЕО за планове и програми – всичките с характер „съгласува“;
- 461 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО – 448 бр. с характер „да не се извършва екологична оценка“ и 13 бр. с характер „да се извърши екологична оценка“;
- 294 бр. решения за прекратяване на процедури по ОВОС и ЕО – 214 бр. по ОВОС и 80 бр. по ЕО.

Процедурите по ОВОС са прекратени поради недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи режими, установени с нормативни и административни актове (33 бр.), по искане на възложителя (71 бр.) и поради непредставяне на изисквана информация от страна на възложител/ неизпълнение на указания на компетентния орган (110 бр.).

Процедурите по ЕО са прекратени поради недопустимост на плана/програмата спрямо действащи режими, установени с нормативни и административни актове (8 бр.), в отговор на искания от възложител (27 бр.) и поради непредставяне на изисквана информация от страна на възложител/ неизпълнение на указания на компетентния орган (46 бр.).

В рамките на осъществяваната от РИОСВ, БД и ДНП контролна дейност са извършени 399 проверки: 178 проверки на мерки и условия в актове по реда на Глава VI от ЗООС (150 проверки за изпълнението на условия и мерки в издадени административни актове по ОВОС и 28 проверки по ЕО) и 221 проверки за загуба на правно действие на издадени актове по ОВОС и ЕО.

При извършените проверки на заложили условия и мерки в издадени актове са изготвени 164 бр. констативни протоколи. Не са установени нарушения и не са съставяни актове за установяване на административни нарушения (АУАН). Не са налагани принудителни административни мерки. От страна на РИОСВ са дадени 10 бр. предписания на възложители.

В резултат на извършените 221 проверки за правно действие на решения/ становища по ОВОС и ЕО е установена загубата на правно действие на 65 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, 2 бр. решения по ОВОС, 1 бр. становище по ЕО и 3 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

От страна на МОСВ/РИОСВ са направени 50 бр. произнасяния по представени от възложители обобщени справки за планове и програми. Компетентният орган по околна среда е констатирал, че 45 бр. от представените от възложители обобщени справки по смисъла на чл. 29, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО съответстват на изискванията на нормативната уредба. 5 бр. от обобщените справки са върнати за коригиране и допълване.

През отчетния период в системата на МОСВ (Централно управление и РИОСВ) са направени 48 бр. произнасяния по доклади по наблюдение и контрол при прилагането на планове и програми. В 45 от случаите компетентният орган по околна среда се е произнесъл със становище за одобряване на доклада по наблюдение и контрол. 3 бр. доклади са върнати от компетентния орган за допълване и коригиране.

#### ➤ **Управление на предотвратяването на промишленото замърсяване**

През отчетния период са дадени методически указания, проведени са работни срещи и консултации по предотвратяване на промишленото замърсяване – общо 35 бр.

Изпълнителният директор на ИАОС е издал общо 34 бр. акта по комплексни разрешителни. Издадени са 9 бр. решения за издаване на комплексни разрешителни. Акцентът е върху процедиране в нормативно определените срокове на новопостъпващите заявления за издаване на комплексни разрешителни и приключване на забавените във времето процедури. В края на отчетния период броят на оставащите забавени процедури е сведен до 1 бр. (от 2021 г.). Издадените решения за актуализиране на комплексни разрешителни са 23 бр. (актуализирането е във връзка с планирани промени в работата на инсталациите и във връзка с преразглеждане по Решения за най-добри налични техники). През отчетния период са внесени общо 5 бр. документи за потвърждаване промяна на оператора на комплексни разрешителни и са издадени 5 бр. писма за промяна на оператора на комплексни разрешителни. Издадени са 2 бр. решения за отмяна на комплексни разрешителни поради прекратена дейност по Приложение № 4 на ЗООС. Издадени са 4 бр. решения за поправка на техническа грешка. 39 бр. са оценени информации по Приложение № 5 на Наредбата за



условията и реда за издаване на комплексни разрешителни за определяне на приложимата процедура по чл. 117, ал. 2 от ЗООС или по чл. 123, ал. 1 от ЗООС или за липсата на необходимост от провеждане на процедура. Издадени са 3 бр. становища съгласно чл. 99а от ЗООС за потвърждаване или непотвърждаване на най-добри налични техники.

Продължава изпълнението на програми за отстраняване на минали екологични щети. Контролът на дейностите по програмите се извършва от РИОСВ и БД по реда на ЗООС, Наредбата за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация и Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на програми за отстраняване на минали екологични щети, утвърдени от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на АППК. През отчетния период е възникнала необходимост от провеждане/приключване на 2 бр. процедури по екологична отговорност, както следва:

- На проведени две заседания на Междуведомствения експертен екологичен съвет (на 29.02.2024 г. и 28.06.2024 г.) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, са приети общо 15 бр. решения (в т.ч. по отчети за изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети на „Горубсо Лъки“ АД, „ОЦК“ АД – Кърджали, „Нефтохим“ АД – Бургас, както и по довършване на програмите за минали щети на „Пирел“ АД – Гоце Делчев и „Агрополихим“ АД – Девня), като към 30.06.2024 г. няма приключила процедура, отчетите на 2 дружества са приети с условия, отложено е разглеждането на отчета на 1 дружество;
- След извършени проверки на обекти съгласно Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на програмите за отстраняване на минали екологични щети, са процедурани 2 бр. внесени искания за плащане (по програмата на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас).

През първото полугодие на 2024 г. е подписано Споразумение (№ Д-33-38/22.12.2023 г. на МОСВ/ № СПОР-4/08.03.2024 г. на МФ) за определяне на реда за разпределение на функциите по компетентност между МОСВ и МФ при провеждане на обществени поръчки по чл. 10, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация. Споразумението е във връзка с провеждане на процедури по реда на ЗОП за възлагане на изпълнението на недовършени дейности по програмите за минали щети, описани в чл. 10, ал. 4 от Наредбата, каквато е и предстоящата за възлагане процедура с предмет: „Избор на изпълнител (строител) за неизпълнените дейности от програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – гр. Девня“, и следващите – за консултант по ЗУТ и за авторски надзор. Предстои обявяване на обществените поръчки за избор на изпълнител/строител по програмата, които съгласно бюджетната прогноза за периода 2024-2026 г. са планирани да приключат в следващ период (през 2025 г.).

През отчетния период има две текущи процедури по ЗОПОЕЩ (процедури по Глава втора, Раздел II на Закона) за 2 бр. случаи: „Сгуроотвал „7-ми септември“ на „Топлофикация-Перник“ АД и „р. Марица“:

- Продължава изпълнението на процедура по установен случай (в предходен отчетен период) на изтичане на шламови води при пробив на дига на сгуроотвал на оператор на територията на РИОСВ-София, по реда на ЗОПОЕЩ (издадена е Заповед № РД-23/12.01.2021 г. на министъра на околната среда и водите за изпълнение на оздравителни мерки, публикувана на интернет страницата на МОСВ). По информация на РИОСВ-София (в т.ч. и за изготвяне на ценоразпис по изпълнени оздравителни мерки по ЗОПОЕЩ), мерките не са приключили в отчетния период. В заповедта са определени 7 бр. оздравителни мерки. Изпълнени са 6 бр. мерки. Оздравителната мярка по т. 6 от заповедта е изпълнена в срок, но след предписание на БД „Западнобеломорски район“ продължава да се изпълнява до пълното и окончателно

изпълнение на всички оздравителни мерки. Мониторинг на повърхностни води се извършва на всяко тримесечие – четири пъти в годината, в рамките на една календарна година. Мерките по т.т. 6-7 от заповедта са в процес на изпълнение. За неизпълнение на оздравителна мярка по заповедта е съставен АУАН № 111/03.11.2023 г. Издадено е наказателно постановление № 29/28.02.2024 г. за налагане на имуществена санкция в размер на 30 000 лв.;

- Във връзка със случай на замърсяване на р. Марица, през предходния отчетен период бе приет доклад за оздравителни мерки при неизвестен извършител, фактическа сложност и необходимост от допълнителни анализи по случая с причинени екологични щети на р. Марица от 25.01.2020 г., изготвен по реда на чл. 34 от ЗОПОЕЩ. Като резултат, Възложителят прие да бъдат приложени компенсаторни оздравителни мерки с административен характер по компонент „повърхностни води“ и допълнителни административни мерки за мониторинг и предприети стъпки за изпълнението им. По отношение на оздравителните мерки:
  - по мярка 1: „Включване на р. Марица от устието на р. Селска до устието на р. Вьча в заповед на министъра на земеделието и храните на основание чл. 30, ал. 3, т. 1 от Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА) и определянето ѝ като речен участък, в който се забранява извършването на риболов“ – Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) съобщи, че в Централното управление на ИАРА е получена информация от отдел „Рибарство и контрол – Южна България“ за извършени наблюдения в цитирания участък, които показват стабилизиране на местообитанията и самовъзстановяване на рибните популации в продължение на тригодишния период от причинените екологични щети на р. Марица през 2020 г. Поради това, участъкът на р. Марица от устието на р. Селска до устието на р. Вьча не е включен в проект на горепосочената заповед. В тази връзка, в отчетния период МОСВ предприе стъпки с искане на мотивирано становище от ИАРА с по-подробна информация и доказателства, което ясно да показва целесъобразността на предприемане на действия за прилагане на оздравителната мярка по ЗОПОЕЩ;
  - по мярка 2: „Определяне на зона за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми като част от списъка на Зоните за защита на водите (ЗЗВ) в Раздел 3 от Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) 2022-2027 г.“ – мярката е изпълнена. По информация на БД „Източнобеломорски район“, в Раздел 3 към проекта на ПУРБ на ИБР за трети цикъл на управление е определена нова зона за опазване на стопански ценни видове риби – защитена зона за възпроизводство на рибната фауна с код BG3FSWMA700R143 – „Р. Марица от р. Тополница до р. Вьча“, с цел защита на целевите видове Щука (*Esox lucius*), Европейски сом (*Silurus glanius*). Същата е включена в регистъра на ЗЗВ към проекта на ПУРБ на ИБР 2022-2027 г. В програмата от мерки към проекта на ПУРБ на ИБР 2022-2027 г. има предвидено действие „Провеждане на проучвателен мониторинг за актуализиране на определените зони за възпроизводство на рибната фауна“ за изпълнение на мярка с код РМ\_6 от Националния каталог от мерки – „Определяне на зони за възпроизводство на рибната фауна“, като действието се отнася за целия район на басейново управление. Предвижда се да бъдат предприети действия в Програмата от мерки към проекта на ПУРБ на ИБР 2022-2027 г., същото действие да се отнесе конкретно и за зоната за защита на водите за опазване на стопански ценни видове риби, „Р. Марица от р. Тополница до р. Вьча“. Относно допълнителните административни мерки се води кореспонденция със съответните органи на изпълнителната власт.

През отчетния период не са налични нови случаи на непосредствена заплаха за екологични щети по чл. 20, ал.1 от ЗОПОЕЩ и случаи на причинени екологични щети по чл. 26 и сл. от ЗОПОЕЩ, както и не са постъпвали искания от физически лица за започване на процедура за определяне и прилагане на оздравителни мерки, като в тази връзка не са издавани

заповеди за превантивни/оздравителни мерки по ЗОПОЕЩ.

По отношение на фактор шум в околната среда, през отчетния период е изготвен 1 бр. становище относно съответствието на Стратегическа карта за шум (СКШ). Становището е изпратено след преглед на проекта на актуализираната Стратегическа карта за шум за агломерация Пловдив, отговорено е на 2 бр. жалби и сигнали от граждани и са изпратени 2 бр. писма до попадащите в обхвата на Директива 2002/49/ЕО относно оценката и управлението на шума в околната среда във връзка с предстоящо предоставяне на Планове за действие към актуализираните СКШ. Проведено е заседание на Екологичния експертен съвет към Министерството на здравеопазването във връзка с одобряване на актуализирана СКШ за основните пътни участъци в Република България.

Осъществено е организиране и ръководство на цялостната дейност на Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS) и провеждане на процедури за регистрация и контрол на съответствието с изискванията за регистрация по EMAS, както и организиране на цялостната дейност по изграждането и функционирането на Схемата за екомаркировка на ЕС и провеждане на процедура за присъждане на екомаркировката на ЕС. Към момента има 19 регистрирани по EMAS организации и 9 действащи договора за ползване на екомаркировката на ЕС с 6 български производители за 100 продукта. През отчетния период са извършени общо 6 бр. процедури по EMAS – за подновяване на регистрацията.

През първото полугодие на 2024 г. са изготвени и предоставени 12 бр. документи към европейски и международни институции/органи относно прилагане на законодателството по предотвратяване на промишленото замърсяване.

➤ **Управление на дейностите по химикали и контрол на опасностите от големи аварии**

През отчетния период са дадени методически указания, проведени са работни срещи и консултации по управление на химикалите и контрола на опасностите от големи аварии – около 205 бр., в това число:

- В периода 17-19 април 2024 г. е проведен обучителен семинар с експертите по химикали към РИОСВ и експерти от ИАОС на тема: „Прилагане на законодателството в областта на химикалите и контрола на опасностите от големи аварии“, на който е представена актуална информация относно прилагането на законодателството в областта на химикалите и контрола на опасностите от големи аварии. На срещата е проведено и практическо обучение на експертите от РИОСВ относно участието в хармонизиран европейски проект REF-12;
- Изготвен е методически документ за контролните органи „Насоки за провеждане на проверка на място, изготвяне на документация и последващ анализ при възникване на голяма авария, авария/квазиавария в предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал (м. април 2024 г.)“, който е публикуван на интернет страницата на МОСВ: <https://www.moew.government.bg/bg/prevantivna-dejnost/himichni-vestestva/sevezo/ukazaniya-rukovodstva/>;
- Изготвени са 25 бр. писма, становища и др. до оператори, НПО, фирми, граждани, други дирекции на МОСВ, ИАОС, РИОСВ, БД, ДНП по прилагане на законодателството в областта на управлението на химикали и контрола на опасностите от големи аварии и съобразно цитираното законодателство;
- Дадени са 178 бр. методически указания на ИАОС/РИОСВ, индустриални асоциации и организации, оператори, други държавни администрации, институции, общини по прилагане на законодателството в областта на управлението на химикали и контрола на опасностите от големи аварии;
- Постъпили са 24 бр. уведомления за извършена класификация от оператори по чл. 103, ал. 2 от ЗООС, като 10 бр. са върнати поради установени непълноти и неточности в тях;
- Издадени са 8 бр. становища за потвърждение на класификацията на

предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 6 и 7 от ЗООС.

Към 30.06.2024 г. на територията на страната предприятията/съоръженията с висок рисков потенциал са 94 бр. (79 бр. в експлоатация), а предприятията/съоръженията с нисък рисков потенциал са 131 бр. (107 бр. в експлоатация).

- В РИОСВ са постъпили 4 бр. заявления за издаване на решения за потвърждаване пълнотата и съответствието на докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии на оператори на предприятия с нисък рисков потенциал, като 1 бр. е върнато за допуснати непълноти;
  - Издадени са 5 бр. решения за потвърждаване пълнотата и съответствието на докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии на оператори на предприятия с нисък рисков потенциал;
  - Издадено е 1 бр. решение за одобряване на нови/актуализирани доклади за безопасност на предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал;
  - Постъпили са 8 бр. заявления за издаване на решения от изпълнителния директор на ИАОС за одобряване на нови/актуализирани доклади за безопасност на предприятия с висок рисков потенциал, като 5 бр. са върнати поради непълноти. В периода е прекратено административното производство по одобряване на доклад за безопасност по реда на Глава седма, Раздел I от ЗООС на 1 бр. оператор;
  - Валидирани са 8 бр. уведомления за износ съгласно Регламент (ЕС) 649/2012 (PIC), 10 бр. искания за изрично съгласие и 10 бр. одобрени доклади от индустрията по чл. 10 от Регламент PIC;
  - Предоставени са 42 бр. отговори и информации в помощ на индустрията във връзка с прилагане на законодателството в областта на химикалите и контрол на опасностите от големи аварии в рамките на Националното информационно бюро по химикали, както следва: отговорено е на 21 въпроса, постъпили по имейл; подготвени и изпратени са общо 12 бр. отговори на запитвания, постъпили в онлайн контактната платформа на НИБХ; отговорено е на 6 бр. въпроси в платформата HelpEx; попълнени са 2 бр. анкети и е взето участие в 1 бр. семинар, организиран от Българска камара на химическата промишленост, 25 април 2024 г.;
  - Изготвени са 43 бр. експертни становища за пълнота на данни съгласно чл. 18в, ал. 1 от ЗЗВВХВС на заявления за биоциди във връзка с процедурата по пускането им на пазара; за биоциди по оценка на екотоксикологичните им характеристики и поведението в околната среда във връзка с процедурата за разрешаване на биоциди към Министерство на здравеопазването;
  - Взето е участие в 56 срещи на експертни и работни групи и комитети към международни споразумения, Съвета на ЕС, ЕК и Европейската агенция по химикали, както и в заседание на Комитета по химикали и биотехнологии към ОИСР.
- **Реализиране на политиката в областта на оценка и управление на въздействието върху околната среда, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областта**

През отчетния период, в областта на законодателството по предотвратяване на промишленото замърсяване, управление на дейностите по химикали и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества са изготвени 123 бр. документи, в т.ч.: документи за работните органи към европейските и международни институции, вкл. доклади, рамкови позиции, указания и други, свързани с проекти на актове и становища по стратегии/планове за управление на химикалите; проекторешения на Европейската агенция по химикали във връзка с оценка на вещества и оценка на регистрационни досиета, както и идентифициране на вещества, пораждащи сериозно безпокойство; проекторешения на ЕК

за разрешаване или ограничаване на опасни вещества; лингвистични редакции на решения и проекти на регламенти и директиви, в т.ч. по отношение на прилагане на европейското законодателство по екологична отговорност, по схемата за екомаркировка на ЕС, относно прилагането на EMAS в България, относно оценка и управление на шума в околната среда, относно установяването на заключенията за най-добри налични техники.

В областта на законодателството по оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка са изготвени 9 бр. документи и информация до Секретариата на Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст и Протокола за Стратегическа екологична оценка към нея, Комитета по прилагане на Конвенцията по ОВОС и Европейската комисия.

### в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

#### Кратък анализ на изразходваните средства от Централния бюджет на Република България за отстраняване на минали екологични щети

През първото полугодие на 2024 г. по Програма 1900.01.06 „Оценка и управление на въздействието върху околната среда” към „Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда” на МОСВ са заявени и процедурни 2 бр. искания за плащане за извършени дейности по програмата за отстраняване на минали екологични щети на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас. Съгласно информация на дружеството в посочените по-горе искания за плащане, на основание чл. 25б, ал. 3 от Допълнително споразумение № 2 от 2011 г. към Изпълнителното споразумение от 2000 г., в случаите при които стойността на получения „продукт“ е по-висока от стойността на преработката, разликата се внася като приход в Републиканския бюджет, сумите за заплащане от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас към Републиканския бюджет са посочени в исканията – 111 525,35 лв. и 216 226,38 лв. Тоест, за изпълнение на изпълнените дейности по програмата в исканията за плащане „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас изисква да се изплати на дружеството 0,00 лв. за преработка на утайки.

Програми за отстраняване на минали екологични щети/обекти		Заявено искане за плащане лв. (с ДДС)	Изразходвани средства лв. (с ДДС)
По програмата на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, за обекти:		Общо: 327 751,73	Общо: *
1.	Обект: I. Основна площадка: I.2 „Подробно проучване състоянието на резервоарите за съхранение на нефтени утайки и други отпадъци. Изграждане и реконструкция на съществуващи съоръжения (с вместимост до 100 000 м <sup>3</sup> ) за временно съхранение (преди изгаряне) на част от натрупаните до момента на приватизация нефтени утайки и други отпадъци, включително ликвидиране на нефтен шлам с обем до 200 хил. м <sup>3</sup> – преработка на утайките, иск 628/24.01.2024 г.	111 525,35	*
2.	Обект: I. Основна площадка: I.2 „Подробно проучване състоянието на резервоарите за съхранение на нефтени утайки и други отпадъци. Изграждане и реконструкция на съществуващи съоръжения (с вместимост до 100 000 м <sup>3</sup> ) за временно съхранение (преди изгаряне) на част от натрупаните до момента на приватизация нефтени утайки и други	216 226,38	*

	отпадъци, включително ликвидиране на нефтен шлам с обем до 200 хил. м <sup>3</sup> – преработка на утайките, иск 628/24.01.2024 г.		
--	--	--	--

\* Анализът е съобразен с наличната информация в дирекция ЕООВОСПЗ и с информация в писмо на МФ за усвоените средства за отчетния период по програмите за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация. Съгласно посоченото по-горе писмо, със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. са предвидени средства от Централния бюджет за финансиране на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация в размер на 15 880,00 хил. лв.

Към 30.06.2024 г. не са усвоявани средства.

## г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.06 Бюджетна програма „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Разработени проекти на нормативни актове/ стратегически документи или техни изменения/допълнения, приети на заседание на Колегиум на МОСВ/ заповеди, които се обнародват в Държавен вестник	брой	3	1
2. Поддържане на актуална информация и сервисна поддръжка на регистри, информационни системи за поддържане на регистри/информации, база данни	брой	11	9
3. Подготвени методически указания/ консултации, семинари и работни срещи във връзка с ефективното прилагане на законодателството по ОВОС и ЕО	брой	30	102
4. Указания за провеждане на процедури по ОВОС за инвестиционни предложения <ul style="list-style-type: none"> <li>Указания за провеждане на процедура за преценяване на необходимостта от ОВОС</li> <li>Указания за провеждане на задължителна процедура по ОВОС за инвестиционни предложения</li> </ul>	брой	1000	786
5. Указания за провеждане на процедури по ЕО за планове/ програми <ul style="list-style-type: none"> <li>Указания за провеждане на процедура за преценяване на необходимостта от ЕО</li> <li>Указания за провеждане на задължителна процедура по ЕО за планове и програми</li> </ul>	брой	150	480
6.1.. Издадени решения по ОВОС	брой	10	14
6.2. Издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	брой	600	587
6.3. Издадени становища по ЕО	брой	15	15
6.4. Издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО	брой	150	461
6.5. Издадени решения за прекратяване на процедури по ОВОС	брой	10	214
6.6. Издадени решения за прекратяване на процедури по ЕО	брой	10	80
7. Извършени проверки/ изготвени констативни протоколи/ установени нарушения/ съставени АУАН/ издадени предписания	брой	50	356
8. Писмени произнасяния по представена обобщена справка за планове и програми	брой	10	50
9. Писмени произнасяния по представени доклади по наблюдение и контрол по прилагането на планове и програми	брой	10	48
10. Методически указания/ становища, семинари, работни срещи и консултации по предотвратяване на промишленото замърсяване/ по управление на химикали и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества	брой	240	240
11. Издадени решения за издаване/ актуализиране и отменяне на комплексни разрешителни	брой	78	34
12. Оценени информации по Приложение № 5 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни за определяне на приложима процедура по чл. 117, ал. 2 от ЗООС или по чл. 126, ал. 1 от ЗООС или за липсата на необходимост от провеждане на процедура	брой	70	39
13. Издадени становища съгласно чл. 99а от ЗООС за потвърждаване или непотвърждаване на най-добри налични техники	брой	11	3
14. Издадени актове по екологична отговорност	брой	1	0
15. Изготвени становища относно съответствието на стратегическите карти за шум и планове за действие към тях с минималните изисквания за тяхното изготвяне	брой	5	1
16. Регистрирани/подновени регистрации на организации по EMAS и сключени договори за ползване на екомаркировката на ЕС	брой	19	6
17. Приключили процедури по екологична отговорност в нормативно определения срок	брой	39	2
18.1. Издадени становища за потвърждаване класификацията на ПСНРП и ПСВРП	брой	42	88
18.2. Издадени решения по чл. 106, ал. 4 от ЗООС за потвърждаване/ отказ от потвърждаване на пълнотата и съответствието на ДППГА на ПСНРП	брой	17	55
18.3. Издадени решения по чл. 116, ал. 1 от ЗООС за одобряване/ неодобряване на доклад за безопасност и по чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС за одобряване/ неодобряване на актуализиран доклад за безопасност на ПСВРП	брой	8	11
19. Скрининг на приоритетни вещества или групи вещества по Регламенти REACH и CLP; анализи за определяне на най-подходящи регулаторни мерки за управление на риска на опасни химични вещества и оценка на приоритетни вещества или група вещества от Подробния план за действие на Общността (CoRAP) и други дейности/	брой	10	0

становища			
20.1. Предоставени съгласия или отказ за внос на живак или смеси на живака за употреби, разрешени в страната, съгласно Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака, при постъпили уведомления от вносители	брой	2	0
20.2. Изготвени становища в хода на процедурата за разрешаване на производството или пускането на пазара на нов продукт с добавен живак или за разрешаване използването на нов производствен процес, включващ употребата на живак или живачни съединения, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака, при постъпили уведомления от оператори	брой	2	0
21. Изготвени становища в хода на процедурата за издаване на разрешение за освобождаване от задължения, произтичащи от Регламент REACH, когато това е необходимо за интересите на отбраната	брой	2	0
22. Валидирани уведомления за внос на опасни химични вещества от Приложение I на Регламент (ЕС) 649/2012 (PIC)	брой	140	8
23. Предоставени отговори по запитвания в НИБХ	брой	101	42
24. Изготвени експертни становища за биоциди във връзка с процедурата за предоставяне на пазара на биоциди към МЗ	брой	60	43
25. Изготвени и предоставени национални доклади/документи/позиции/указания/отчети към европейски и международни институции/органи	брой	200	132

### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение са със заложените количествени целеви стойности в годишен аспект и измерват степента на изпълнение на предоставяната услуга. Те са инструмент за измерване на резултата, т.е. на постигнатия напредък по отношение на изпълнението на заложените цели чрез предоставяне на услугите по програмата.

В някои случаи постигането на заложените целеви стойности на показателите не зависи от дейността на администрацията, а от дейността на икономическите оператори/възложители на територията на страната и съответно, подадени от тях запитвания, заявления за издаване на разрешителни/съгласия/решения, потвърждаване на класификация, валидиране на уведомления и др.

### ➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция ЕООВОСПЗ, ИАОС, РИОСВ, БД, ДНП

### д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

#### Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.06 Бюджетна програма “Оценка и управление на въздействието върху околната среда” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>4 707 900</b>	<b>5 646 173</b>	<b>2 699 300</b>
	Персонал	4 197 400	4 871 194	2 461 461
	Издръжка	510 500	709 379	204 641
	Капиталови разходи	0	65 600	33 198
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>4 707 900</b>	<b>5 646 173</b>	<b>2 699 300</b>
	Персонал	4 197 400	4 871 194	2 461 461
	Издръжка	510 500	709 379	204 641
	Капиталови разходи		65 600	33 198

2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	15 880 000	0	0
	Програми за отстраняване на минали екологични щети	15 880 000		0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	15 880 000	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	4 707 900	5 646 173	2 699 300
	Общо разходи (I.+II.+III.):	20 587 900	5 646 173	2 699 300
	Численост на щатния персонал	153	150	129

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Водеща и координираща роля има дирекция ЕООВОСПЗ.

Отговорност за предоставянето на различни продукти/услуги по програмата имат и РИОСВ, БД, ДНП, ИАОС, а в частта по изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети – и МФ и АППК.

## V.I.7. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.07. „УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА“

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Основната цел на програмата е намаляване на неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата.

### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване и провеждане на националната политика в областта на изменението на климата**
- Продължава изпълнението на заложените в Плана за действие мерки с цел качествено и пълноценно докладване на постигнатото при следващото докладване към Европейската комисия през 2025 г.;
- Извършени са:
  - докладване на предварителната инвентаризация на емисии на парникови газове на Република България до 15 януари;
  - докладване на окончателната инвентаризация на емисии на парникови газове на Република България до 15 март;
  - докладване на политики и мерки до 15 март;
  - докладване на националната система за политики, мерки и прогнози на емисии на парникови газове до 15 март;
  - докладване на националните прогнози на емисии на парникови газове до 15 март;
- Разработен е актуализиран Интегриран национален план „Енергетика и климат“ за периода 2021-2030 г.
- **Изпълнение на международните задължения на Република България по РКООНИК и Протокола от Киото, както и участие и защита на националните интереси в международните преговори по изработване на правилата и**



## **процедурите за прилагане на Парижкото споразумение във връзка с изменението на климата**

- Взето е участие в международните преговори по РКООНИК и Парижкото споразумение, целящи регламентиране на неуредните в Споразумението въпроси, като са изготвени, представени и защитени позициите на страната;
- В периода 3-13 юни 2024 г. е взето участие в 60-та сесия на Спомагателните органи към РКООНИК в гр. Бон, Германия;
- Стартирано е извършването на Втория доброволен национален преглед на изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие – създаден е механизъм за партньорство със заинтересованите страни по изпълнението на Цел 13 „Борба с климатичните промени“, в рамките на който са проведени редица комуникационни дейности, срещи и събития. Събрана е изчерпателна информация от ресорните ведомства и организации, на базата на която е изготвен обстоен анализ за напредъка в изпълнението на Цел 13;
- Осигурено е качеството на Националния доклад за инвентаризация на емисиите на парникови газове – проверка и попълване на чек-листове;
- Извършена е проверка по контрол на качеството на Националната инвентаризация на емисии на парникови газове за 2022 г., която се докладва през 2024 г.;
- Взето е участие в Работната група по международни въпроси по околна среда, формат „Климат“ (WPIEI), която координира и осъществява подготовката на ЕС за следващите сесии на Конференцията на страните по РКООНИК.
- **Изпълнение на задълженията на Република България във връзка със законодателството на ЕС, в т.ч. участие на страната в ЕСТЕ през четвъртия период (2021-2030 г.), генериране на приходи от тържни продажби на квоти за емисии на парникови газове, както и участие и защита на националните интереси в преговорите на европейско равнище във връзка с разработването на актовете за прилагане на Рамката за политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката през периода 2020-2030 г.**
- Извършени са преглед и обобщаване на докладваните данни за равнището на активност през 2023 г. на операторите на стационарни инсталации, участващи в Европейската схема за търговия с емисии на парникови газове (ЕСТЕ);
- Подадени към ЕК са заявки за изменение на броя на безплатно предоставяните квоти за емисии на парникови газове;
- Внесени са промени в националната таблица за разпределение на квоти, свързани с промени в експлоатацията на инсталациите;
- Определено е крайното разпределение на безплатните квоти за емисии на парникови газове за 2024 г. за операторите на стационарни инсталации;
- Извършени са преглед и обобщаване на данните в заявления на нови участници в Европейската схема за търговия с емисии на парникови газове;
- Извършени са дейности по изготвяне и представяне в срок пред ЕК на докладване по чл. 21 от Директива 2003/87/ЕО – относно мерките за разпределение на квоти, функционирането на регистрите, прилагането на мерките за провеждане на мониторинг и докладване, проверката и акредитацията и въпросите, свързани със спазването на Директивата;
- Осигурено е участието на сектор „Авиация“ в ЕСТЕ;
- Осигурено е участието на България в търговете на квоти за емисии на парникови газове през четвъртия период на ЕСТЕ – в периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. на общата

тръжна платформа, осигурена от Европейската енергийна борса, са проведени 68 търга на квоти за емисии на парникови газове от инсталации и 3 търга на авиационни квоти за емисии на парникови газове. Продаденият от Република България обем общи квоти (от инсталации) е 5 984 000, в резултат на което са генерирани финансови приходи за страната в размер на 733 817 715 лв. Продаденият обем авиационни квоти е 33 000, в резултат на което са генерирани приходи в размер на 4 071 549 лв. Поддържа се и се предоставя актуална информация и справки при постъпили запитвания относно генерираните приходи от продажби на квоти за емисии на парникови газове чрез търг, както и прогнози за очакваните приходи от търговете до края на 2024 г.;

- Издадени са безплатни квоти на операторите на инсталации в ЕСТЕ, както и на оператори на нови инсталации;
- Извършено е генериране и разпределяне на приходи за България от тръжните продажби на квоти за емисии на парникови газове от инсталации и авиационни дейности;
- Извършено е докладване на използването на приходите, генерирани от продажбите на търг на квоти за емисии на парникови газове;
- Взето е участие в заседанията, изготвянето и защитата на позиции, указания, становища, бележки и коментари по предложения и проектодокументи, свързани с разработване на европейското законодателство и международните преговори по изменение на климата, в рамките на дейността през отчетния период на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС, работещи по въпросите в областта на климатичните промени, и за Съвета на ЕС по околна среда.

## **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

### **Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“ са 18 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 157 887 976 лв. Изплатени са 157 667 149 лв. или 96,9%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 157 671 200 лв. (96,99% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 149 939 727 лв. (92,23% от бюджета на приоритетната ос).

#### **Анализ на изпълнението на показателите за физически напредък по оста:**

- По индикатор CO20 „Предотвратяване и управление на риска: Брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения“ се докладват 2 129 939 лица. Дейностите, изпълнени по проект „Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер“, допринесоха за постигането на едно от ключовите постижения в рамките на приоритетната ос, а именно – след дългогодишно очакване на национално ниво беше внедрена Системата за клетъчно излъчване и разпространение на съобщения за предупреждение на населението BG-ALERT. В технически аспект системата напълно отговаря на съвременните информационни технологии, налични към 2023 г.
- За изпълнението на показател 4.1. „Райони със значителен потенциален риск от наводнения, в които населението няма готовност за адекватна реакция при наводнения“ са реализирани 4 проекта, чрез които районите с потенциален риск от наводнения, в които населението няма готовност за адекватна реакция, са намалели с 99 броя.
- По показател 4.2 „Население в риск от свлачища“ се докладва намаление от 231 380 лица, с което крайната цел е преизпълнена.

- Крайната цел за индикатор 4.3. „Установени центрове за повишаване готовността на населението за адекватна реакция при наводнения“ (6 бр.) е изцяло постигната в рамките на проект „Центрове за повишаване готовността на населението за реакция при наводнения“ на ГД ПБЗН в МВР.
- Постигнатата стойност за показател 4.4. „Укрепени свлачища“ е 97,51 ха, което надвишава заложената цел от 80 ха.

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		7 345 695	-5 696 338

Реално изплатени суми по приоритетна ос 4 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритетна ос 4 "Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища"</b>				
<i>Процедура: BG16M1OP002-4.003 "Превенция и противодействие на свлачищните процеси за ограничаване на риска от тях (вкл. по републиканска пътна мрежа)"</i>				
1	Превенция и противодействие на свлачищните процеси по републиканска пътна мрежа - Фаза 1	BG16M1OP002-4.003-0001	АПИ	0,00
2	Превенция и противодействие на свлачищните процеси по републиканска пътна мрежа - Фаза 2	BG16M1OP002-4.003-0010	АПИ	2 610 981,59
3	Укрепване на свлачища в кв. Боруна, град Лом	BG16M1OP002-4.003-0013	Община Лом	45 811,05
4	Укрепване на свлачище SFO 43.65869-01, гр. Своге, кв. Старо село	BG16M1OP002-4.003-0014	Община Своге	1 187 664,22
<i>Общо за процедура: "Превенция и противодействие на свлачищните процеси за ограничаване на риска от тях (вкл. по републиканска пътна мрежа)"</i>				<b>3 844 456,86</b>
<i>Процедура: BG16M1OP002-4.006 "Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер"</i>				
5	Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер	BG16M1OP002-4.006-0001	Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - Министерство на вътрешните работи	- 398 298,56
<i>Общо за процедура: "Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер"</i>				<b>- 398 298,56</b>

<i>Процедура: BG16M1OP002-4.009 "Разширяване на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на ниво LAU и модернизация на СРПО на органите на изпълнителната власт"</i>				
6	Разширяване на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на ниво lau и модернизация на СРПО на органите на изпълнителната власт	BG16M1OP002-4.009-0001	Дирекция "Комуникационни и информационни системи"- МВР	-9 142 496,61
<i>Общо за процедура: Разширяване на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на ниво LAU и модернизация на СРПО на органите на изпълнителната власт"</i>				<b>-9 142 496,61</b>
<b>Общо за приоритетна ос 4 "Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища"</b>				<b>-5 696 338,31 лв</b>

**Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 4 „Риск и изменение на климата“**

По приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ са обявени 3 бр. процедури. Сключен е 1 бр. договор за предоставяне на БФП на стойност 169,96 млн. лв. Изплатени са 59,49 млн. лв. или 13,48%.

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:		12 383 338,53 лв	59 487 459,15 лв

**Реално изплатени суми по приоритет 4 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.**

№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритет 4 "Риск и изменение на климата"</b>				
<i>Процедура: BG16FFPR002-4.001 Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция</i>				
1	Повишаване техническата обезпеченост и капацитета на структурните звена на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и подготовка на населението за реагиране при горски пожари	BG16FFPR002-4.001-0001	Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"	59 487 459,15
<i>Общо за процедура Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция</i>				<b>59 487 459,15</b>
<b>Общо за приоритет 4 "Риск и изменение на климата"</b>				<b>59 487 459,15 лв</b>

В МОСВ се изпълняват следните проекти по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство/ФМ ЕИП/

Програма: „Околна среда и климатични промени“ към Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.

Проект към програма:

Проект №BG ENVIRONMENT-1.001-0001 – „Остойностяване и интегриране на екосистемните услуги“, съгласно Заповед №РД-758/23.08.2022 г. на министъра на околната среда и водите.

Изразходените и отчетени средства към 30.06.2024 г. са в размер на 991 579 лв.

## НДЕФ

Информация, относно изразходваните средства за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г. от ационалният доверителен екофонд (НДЕФ) за финансиране на проекти в следните направления:

- По Инвестиционната програма за климата (ИПК)** се прилагат следните схеми:
  - Схема за подобряване енергийната ефективност на сгради и други обекти (Схема енергийна ефективност - СЕЕ);
  - Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства (Схема електромобили - СЕМ).Към 30.06.2024 г. са изплатени средства в размер на 631 хил. лева. С тези средства е финансирано изпълнението на 1 (един) публичен проект за енергийна ефективност и 10 (десет) проекта за закупуване на електрически превозни средства. Кратка информация за изплатените средства за проекти по ИПК е представена в Приложение № 1. Средствата за реализация на проектите за енергийна ефективност по ИПК са осигурени с Решение на Министерски съвет № 27 / 13.01.2017 г., както и с решение на УС на НДЕФ за изразходване на средства от постъпленията по Наредба № 1 /04.03.2015 г.
- По Програма “Микропроекти за климата“ (ПМПК) към 30.06.2024 г.** са изплатени средства в размер на 149,3 хил. лева, с които е приключило финансирането на изпълнението по предвидените дейности на 3 (три) проекта, информацията, за който е представена в Приложение № 2. Средствата за ПМПК са осигурени с Решение на Министерски съвет № 175/29.03.2017 година.

**Приложение № 1 - Изразходвани средства от НДЕФ за проекти по ИПК за периода 01.01.2024 – 30.06.2024 г.**

№ Проект	Бенефициер/ проект/ име	Информация за проектните дейности	Общо средства по проекти (в хил. лева)
1.	<b>Публични проекти за енергийна ефективност</b>		
279	Повишаване на енергийната ефективност и редуциране на отделяните вредни емисии от сградата на Народно Читалище „ЙОРДАН ЙОВКОВ - 1870 година, гр.Добрич	Изпълнени са следните енергоспестяващи мерки (ЕСМ): <ul style="list-style-type: none"><li>- Топлинно изолиране на външни стени;</li><li>- Топлинно изолиране на таванска плоча и хидроизолация на покрив</li><li>- Топлоизолация на под</li><li>- подмяна на дограма</li><li>- Повишаване ефективността на ОИ</li></ul>	336,4

	<b>Общо за публични проекти за енергийна ефективност към 30.06.2024 година:</b>		<b>336,4</b>
<b>2.</b>	<b>Електромобили</b>		
ЕМ 114	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Кърджали	Закупени три изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на Община Кърджали	60,0
ЕМ 121	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Девин-1 бр М1	Закупено едно изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на Община Девин	20,0
ЕМ 124	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Елен Пелин	Закупено едно изцяло електрическо превозно средство, кат. кат. L7e с надстройка за нуждите на Община Елин Пелин	21,2
ЕМ 125	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Аксаково	Закупено едно изцяло електрическо превозно средство, кат. кат. L7e с две надстройки за нуждите на Община Аксаково	22,2
ЕМ 128	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Елен Пелин	Закупено едно изцяло електрическо превозно средство, кат. кат. L7e с две надстройки за нуждите на Община Елин Пелин	21,2
ЕМ 129	Проект за насърчаване използването на електромобил, МЕ	Закупено едно изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на МЕ	20,0
ЕМ 140	Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Левски	Закупени две изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на Община Левски	40,0
ЕМ 141	Проект за насърчаване използването на електромобили - Община Петрич	Закупени две изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на Община Петрич	40,0
ЕМ 154	Проект за насърчаване използването на електромобили - МОСВ	Закупено едно изцяло ЕПС, кат. М1 за нуждите на МОСВ	20,0
ЕМ 156	Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Антон	Закупено едно изцяло ЕПС, (ван 7+1; 6+1 места), категория М1 за нуждите на Община Антон	30,0
	<b>Общо за електромобили към 30.06.2024 година:</b>		<b>294,6</b>
	<b>Общо изразходвани средства по ИПК към 30.06.2024 година:</b>		<b>631,0</b>

Приложение № 2 - Изразходвани средства от НДЕФ за проекти по ПМПК за периода  
01.01.2024 - 30.06.2024 г.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Информация за проектните дейности	Общо средства по проекти (в хил. лева)
МП 041	Еко младеж-Манеко	Организиране на образователната игра Климатична фреска за 36 групи младежи.	49,9
МП 048	Община Пирдоп	Намаляване на емисиите на парникови газове с внедряване на системи за контрол и управление на микроклимата и разхода на ел.енергия в общински сгради.	49,4
МП 051	Община Кнежа	-Изграждане на система за наблюдение на потреблението на електроенергия, както и мрежова фотоволтаична система за производство на електроенергия за собствено потребление, - Внедряване на съвременни и енергоефективни термопомпени системи въздух – въздух; -Провеждане на образователни събития за повишаване разбирането и необходимостта за опазване на околната среда	50,0
	<b>Общо изразходвани средства по ПМПК към 30.06.2024 година:</b>		<b>149,3</b>

## ПУДООС

В областта на програма „Управление на дейностите по изменение на климата“ съгласно чл.2 от Наредба №1/04.03.2015 г. са преведени на „Националния доверителен еко фонд“ средства в размер на 2 566 646 лв., които са 99,50% от постъпили суми за авиационните квоти през периода.

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>8 400 000</b>	<b>8 400 000</b>	<b>2 566 646</b>
	Капиталови разходи	8 400 000	8 400 000	2 566 646

## г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

### Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.07 Бюджетна програма „Управление на дейностите по изменение на климата“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
<b>Показатели за изпълнение</b>			
1. Предоставяне на ЕК на информация относно използването на приходи от търгове на квоти и кредити за проекти	брой	1	1
2. Докладване по чл. 21(1) на Директива 2003/87/ЕО	брой	1	1
3. Изготвени становища при контрол и осигуряване на качеството на докладваните годишни национални инвентаризации на емисиите на парникови газове на Република България	брой	1	1
4. Докладвания по Регламент (ЕС) № 2018/1999	брой	8	6
5. Изготвяне на двугодишни докладвания съгласно Решение № 2/СР.17 и Решение № 19/СР.18 на Конференцията на страните по РКООНИК	брой	0	0

6. Отчет относно финансовата и технологична помощ, предоставена на развиващите се страни за действия по климата	брой	1	1
---	------	---	---

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение**

Източници на информацията са:

- задължителните периодични докладвания на Република България до Секретариата на РКООНИК чрез Национални съобщения съгласно чл. 12 от РКООНИК и двугодишни докладвания съгласно Решение № 2/СР.17 и Решение № 19/СР.18 на Конференцията на страните по РКООНИК;
- задължителното ежегодно докладване до Секретариата на РКООНИК чрез Националната инвентаризация на емисиите на парникови газове по РКООНИК и по Протокола от Киото;
- задължителните национални докладвания до ЕК.

**д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности**

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

**е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи**

**Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми**

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>1 772 200</b>	<b>2 468 616</b>	<b>798 571</b>
	Персонал	583 900	1 250 316	315 210
	Издръжка	1 188 300	1 218 300	483 361
	Капиталови разходи	0	0	0
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>1 772 200</b>	<b>2 468 616</b>	<b>798 571</b>
	Персонал	583 900	1 250 316	315 210
	Издръжка	1 188 300	1 218 300	483 361
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>8 400 000</b>	<b>28 129 034</b>	<b>58 129 646</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020		7 345 695	-5 696 338
	П "Околна среда" 2021-2027		12 383 339	59 487 459
	Национален доверителен екофонд			780 300
	ПУДООС	8 400 000	8 400 000	2 566 646
	Опазване на околната среда и климатичните промени на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.			991 579
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>8 400 000</b>	<b>28 129 034</b>	<b>58 129 646</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>1 772 200</b>	<b>2 468 616</b>	<b>798 571</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>10 172 200</b>	<b>30 597 650</b>	<b>58 928 217</b>
	Численост на щатния персонал	18	28	13



## ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорни за изпълнението на програмата са ГД ПИК, която е национален координатор по РКООНИК и Споразумението от Париж, и ИАОС.

**V.П.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.02.01.  
„НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И  
ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ“**

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През първото полугодие на 2024 г. поставените в програмата цели се изпълняват съгласно графика за извършване на мониторинг на компонентите и факторите на околната среда при пълно съблюдаване на изискванията на нормативната база по отношение на качество на данните, обхват и периодичност на измерените показатели. През периода експлоатацията, поддръжката и развитието на информационните системи и регистри обезпечават събиране, обработка, анализ и оценка на информацията от мрежите за мониторинг в съответствие с нормативните изисквания и ангажиментите за предоставяне на публична информация и/или докладване. Всички измервателни, аналитични и информационни дейности за оценка на данните и осигуряване на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда (атмосферен въздух, повърхностни води, подземни води, земи и почви, горски екосистеми, биологично разнообразие) и факторите, въздействащи върху тях (емисии на вредни вещества, в т.ч. парникови газове, йонизиращи лъчения, шум, депа и дейности, свързани с отпадъци), са изпълнени в изискваната степен. Докладвана е представителна информация пред национални и международни институции в планираните срокове и обхват.

### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

#### ➤ Мониторинг на околната среда

- Изготвени и докладвани до съответните институции са „Инвентаризация на емисии на парникови газове за 2022 г.“ и „Национален доклад“ за извършената инвентаризация в съответните формати съгласно изискванията на РКООНИК и на Регламент (ЕС) № 525/2013;
- Изготвени и докладвани до съответните институции са „Инвентаризация на емисии на вредни вещества за 2022 г.“ и „Информационен доклад“ за извършената инвентаризация съгласно изискванията на КТЗВДР и на Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители;
- Изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите са графици за дейността на РИОСВ и лабораториите на ИАОС за контрол на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух през 2024 г.;
- Изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите са графици за дейността на лабораториите на ИАОС за контрол на качеството на атмосферния въздух с мобилни автоматични станции (МАС) през 2024 г.;
- Изготвен и утвърден от министъра на околната среда и водите е списък на големи неподвижни обекти, източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, които подлежат на контрол чрез попълване на регистрационни карти през 2024 г.;
- Проверени са 236 бр. автоматични газанализатори за контрол качеството на атмосферния въздух, 25 бр. автоматични газанализатори за емисионен контрол, 2 бр. многоканални (многокомпонентни) анализатори за емисионен контрол и 24 бр. пробовземни устройства. Калибрирането на автоматичните газанализатори за контрол качеството на атмосферния въздух и емисионен контрол се извършва съгласно международния стандарт EN ISO БДС 17025. Издадени са 129 бр. сертификати от калибриране съгласно

действащата система за управление на акредитираната лаборатория по европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025;

- Осъществено е водене на комплексна документация във връзка с поддържане на действащата система за управление за съответствие с европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025 на калибровъчна лаборатория;
- Текущо се изпълняват дейностите, залегнали в заповеди на изпълнителния директор на ИАОС, при възникване на аварийни ситуации;
- Лабораториите на ИАОС, съвместно с РИОСВ, са извършили планирания задължителен контрол на отпадъчните води на обектите, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители и заустващи във водни обекти през първото полугодие на 2024 г.;
- Мониторингът на екологичното и химичното състояние на повърхностните води и химичното състояние на подземните води се извършва по програми, въведени със Заповед № РД-24/12.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите;
- Изпълнява се договор с предмет: „Сервизно обслужване на радиоканала между централната станция на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон и Автоматизираната информационна система за външен радиационен контрол при АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, осигуряващ трансфер на данни между автоматизираните системи на ИАОС и АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД“;
- Обработена е информацията за 2023 г., отнасяща се за складовете и ББ кубовете, съхраняващи излезли от употреба продукти за растителна защита, в рамките на дейностите по III-то ниво на Националната система за мониторинг на почвите. Обработени и включени в информационните системи са данните за 2023 г. от мрежите за мониторинг II-ро ниво (вкисляване и засоляване). Обработва се информацията за 2023 г. от широкомащабния почвен мониторинг (I ниво);
- Изготвени, съгласувани и утвърдени са програми/графици за изпълнение на дейности през 2024 г. по подсистеми: мониторинг на почви, интензивен мониторинг на горските екосистеми и мониторинг на биологичното разнообразие;
- Планираните за изпълнение дейности от Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“ – Централна лаборатория-София, РЛ Варна и РЛ Смолян в програмата за мониторинг на горски екосистеми – ниво II (интензивен горски мониторинг) са извършени съгласно обхвата и утвърдените срокове, в съответствие със Заповед № 12/18.01.2024 г. на изпълнителния директор на ИАОС. До 30.06.2024 г. в постоянните пробни площи са извършени всички планирани посещения за събиране на проби от атмосферни отлагания, лизиметрични води и дървесен опад – по 13 посещения. Получените данни от аналитичните изпитвания са в процес на обработка и въвеждане в ИС на подсистема „Гори“ от НСМОС съгласно утвърдения график;
- Изготвена е информация за превишаванията на пределно допустимите стойности на ФПЧ<sub>10</sub>, които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах за 2023 г., съгласно изготвена методика.

***През първото полугодие на 2024 г. са координирани, отчетени и приети от съответните комисии следните обществени поръчки:***

- Осигуряване на данни от хидробиологичен мониторинг на повърхностни води и пробовземане на биота за 2023-2024 г. в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите;
- Инвентаризация на парникови газове от сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство“ и на съответната част от Националния доклад по Рамковата конвенция на Обединените нации за изменение на климата за 2022 г. (за докладване през 2024 г.);
- Извършване на инвентаризация на парникови газове от сектор „Енергетика“ на територията на Р България за 2022 г. с помощта на изчислителен модел и емисиите на вредни вещества (ВВ) от пътния транспорт чрез софтуер COPERT за докладванията през 2024 г.;

- Сервизно обслужване на течно-сцинтилационен алфа-бета спектрофотометър LKB 1220 Quantulus или еквивалентно и доставка на консумативи;
- Сервиз и доставка на резервни части и консумативи за лазерни гранулометри;
- Изработване на къщички за три вида бозайници във връзка с прилагане на методики за мониторинг към НСМСБР.

***Продължава изпълнението на следните договори:***

- Доставка на резервни части и консумативи и сервизно обслужване на анализатори Shimadzu за определяне общ въглерод, органичен въглерод и азот;
- Доставка на химикали, сертифицирани референтни материали, референтни материали, тестове и други – 34 бр. договори;
- Доставка на стъклария, консумативи и други материали – 26 бр. договори;
- Сервизно обслужване на анализатори за определяне на общ органичен въглерод, общ азот Analytik Jena и доставка на консумативи и резервни части;
- Доставка на консумативи и резервни части и сервизно обслужване на 2 броя атомно-абсорбционни спектрометри модел Analytik Jena ContrAA300 и 1 брой атомно-абсорбционен спектрометър модел Analytik Jena 700 – 2 бр. договори;
- Доставка на консумативи и резервни части и сервизно обслужване на живачни анализатори – 2 бр. договори;
- Сервизно обслужване на гама-спектрометрични системи, алфа-бета броячи, алфа-спектрометър, портативни гама-дозиметри, монитори за повърхностно замърсяване, спектрометрични сонди с неохладяем детектор и радонометри и доставка на консумативи и резервни части;
- Доставка на консумативи, сервизно обслужване на газови хроматографи на фирма Shimadzu и монтаж на резервни части;
- Доставка на консумативи, резени части и сервизно обслужване на апарати по азот Келдал и Foss Tecator;
- Сервизно обслужване и доставка на консумативи за апарат за полимеразна верижна реакция в реално време (RealtimePCR), AppliedBiosystems;
- Сервизна поддръжка и доставка на консумативи и резервни части за атомно-абсорбционни спектрометри Thermo Scientific iCE 3500;
- Доставка на климатични съоръжения в системата на ИАОС;
- Доставка на химикали със специфична чистота, сертифицирани референтни материали и референтни материали – 3 бр. договори;
- Доставка на калибровъчни и работни газове – 17 бр. договори;
- Сервизно обслужване на стационарни и преносими системи за аерозолни проби за радиоактивност и доставка на консумативи и резервни части;
- Technologies и монтаж на резервни части за тях;
- Сервизно обслужване на йонхроматографски системи и доставка на резервни части и консумативи за тях;
- Сервизно обслужване на апаратура, използвана за контрол на качеството на въздуха, и доставка на резервни части и консумативи – 16 бр. договори;
- Сервизно обслужване и доставка на консумативи за спектрофотометър за измерване на микрообеми Jenway Genova Nano;
- Доставка и монтаж на консумативи и сервиз за системи за чиста вода (дейонизатори) – 4 бр. договори;
- Доставка на консумативи, сервизно обслужване и резервни части за мас-спектрометър с индуктивно свързана плазма;
- Сервизно обслужване на радиоканала между централната станция на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон и Автоматизираната информационна система за външен радиационен контрол при АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, осигуряващ трансфер на данни между автоматизираните системи на ИАОС и АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД;

- Осигуряване на сервизно обслужване на Националната система за контрол качеството на атмосферния въздух в реално време;
- Следгаранционна специализирана поддръжка на Националната информационна система за отпадъци;
- Гаранционна поддръжка на Информационната система за събиране и обработване на данни за флуорсъдържащите парникови газове;
- Гаранционна поддръжка на новия интернет сайт на ИАОС.

***През отчетния период са изготвени следните технически задания за обявяване на обществени поръчки по ЗОП и/или са сключени договори:***

- Доставка на консумативи, резервни части и сервизно обслужване на апарати по азот Келдал и Foss Tecator;
- Сервиз и доставка на резервни части и консумативи за лазерни гранулометри;
- Калибриране на технически средства;
- Сервизно обслужване на течно-сцинтилационен алфа-бета спектрофотометър LKB 1220 Quantulus или еквивалентно и доставка на консумативи;
- Разширяване на възможностите и обновяване на гама-спектрометричните системи за лабораторни анализи на радиоактивност в РЛ-Стара Загора, Враца и Пловдив;
- Сервизно обслужване, доставка на резервни части и консумативи на система за вземане на проби TECORA;
- Провеждане на профилактични медицински прегледи за служителите на ИАОС;
- Доставка на анализатори за определяне на общ, органичен и неорганичен въглерод във води и почви и общ азот във води;
- Закупуване на специализирано работно облекло;
- Доставка на електроди и консумативи за рН-метри, оксиметри, апарати за електропроводимост (лабораторни и преносими) и автоматични титратори;
- Доставка на консумативи, резервни части и сервизно обслужване на газови хроматографи на фирма Shimadzu;
- Доставка на масспектрометри с индуктивно свързана плазма;
- Сервизно обслужване на апаратура, използвана за контрол на въздуха, и доставка на резервни части и консумативи по Обособена позиция № 18 „Доставка на филтри за системи за вземане на проби ФПЧ“;
- Осигуряване на сервизно обслужване на Националната система за контрол качеството на атмосферния въздух в реално време;
- Предоставяне на SaaS услуга за пренос на данни за емисиите от големи горивни инсталации (ГГИ) в реално време;
- Разработване на нова Информационна система към НСМСБР;
- Теренни проучвания на гнездящи видове птици, обект на докладване съгласно чл. 12 от Директивата за птиците;
- Проучване на разпространението на инвазивните чужди видове в България, които засягат Европейския съюз;
- Разработване и тестово прилагане на методи за събиране на данни за случаи на неумишлено улавяне и убиване на животински видове, естествено срещащи се на територията на Република България;
- Теренни проучвания на видове, обект на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията, с недостатъчна информация на биогеографско и национално ниво;
- Осигуряване на данни с цел докладване на критични натоварвания за сяра, азот, киселинност и тежки метали за основни типове сухоземни екосистеми в България;
- Теренни проучвания на природни местообитания, обект на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията, с недостатъчна информация на биогеографско и национално ниво;

- Изготвяне на докладите за природозащитно състояние за периода 2019-2024 г. на видовете и типовете природни местообитания, предмет на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитанията;
- Осигуряване на данни от хидробиологичен мониторинг на повърхностни води и пробовземане на биота за 2024-2025 г. в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите – избран е изпълнител;
- Осигуряване на единна непрекъсната комуникационна свързаност чрез интегрирани мрежи за обекти от НСМОС;
- Осигуряване на достъп до Интернет за 13 лаборатории на ИАОС;
- Осигуряване и поддръжка на изграден Cloud Virtuален център за данни за нуждите на ИАОС;
- Осигуряване на алтернативен достъп до Интернет за нуждите на ИАОС;
- Доставка и монтаж на 2 бр. климатични съоръжения за нуждите на сървърно помещение на ИАОС;
- Изготвяне на технически проект за резервирано електрозахранване за сървърните помещения от сградата на ИАОС;
- Следгаранционна специализирана поддръжка на Геоинформационната система за управление на водите и докладване (ГИСУВД);
- Сервизна поддръжка на компютърни конфигурации, периферна техника и локална компютърна мрежа в РЛ и периферна техника в ИАОС.

➤ **Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда**

- В РИОСВ, ДНП и ДПП функционира модул „Регионална база данни“ – компонент от Информационната система за мониторинг на биологичното разнообразие. Софтуерът се използва за въвеждане на данните от полевите формуляри в регионалните бази и генериране на необходимите справки за обектите за мониторинг;
- Въвеждат се данните от проведения мониторинг на повърхностни води за 2023 г. в Единната информационна система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ;
- Въвеждат се данните от проведения химичен мониторинг на подземни води за 2023 г. в Информационна система за подземни води;
- Поддържа се Националната система за контрол качеството на атмосферния въздух в реално време;
- Поддържа се Система за предоставяне на обществеността на информация за качеството на атмосферния въздух (КАВ) в реално време;
- Обработена е информацията за 2023 г., отнасяща се за почвите по II-ро и III-то ниво, в рамките на Националната система за мониторинг на почви; актуализирана и обработена е информацията за складовете и ББ кубовете, съхраняващи излезли от употреба продукти за растителна защита. Въвеждат се данните за 2023 г. от мониторинговата програма I – ниво;
- Текущо се поддържа актуална информация в Регистъра на защитените територии и защитените зони;
- Текущо се поддържа актуална информация в Регистъра на вековните дървета;
- Въведени са данните за 2023 г. в информационната система по чл. 10 от Наредбата за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти;
- Поддържат се Информационната система за инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения, и Публичния електронен регистър на инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения;
- Текущо се въвежда информация през софтуерните модули на информационната система „Горски екосистеми“ – I-во и II-ро ниво;

- Поддържа се специализирания софтуер и уеб-приложението за публичен достъп до базата данни с резултатите от контрола на промишлените източници на шум в околната среда;
- Поддържа се специализирания софтуер за подсистема „Радиологичен мониторинг“;
- Публикувани са годишните доклади за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително; верифицираните годишни доклади за емисиите на парникови газове за стационарни инсталации; верифицираните годишни доклади за емисии и верифицираните доклади за тонкилометри на въздухоплавателните средства;
- Актуализират се ГИС приложенията, предоставящи услуги за пространствени данни;
- Поддържа се Информационна система за емисиите на серен диоксид, азотни оксиди, прах и въглероден оксид, изпускани във въздуха от средни горивни инсталации, и Регистър на средните горивни инсталации;
- Ежедневно се обновява информацията на интернет страницата на ИАОС, изготвят се и се публикуват ежедневни бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационната обстановка в страната, които са реализирани като уеб-приложение;
- На Портала за отворени данни на Република България се публикуват всички набори от данни съгласно утвърден график. Ежедневно, в отворен формат се публикуват данни за качеството на атмосферния въздух в страната;
- Изготвени са тримесечни бюлетини за състоянието на околната среда, както и годишен бюлетин за КАВ за 2023 г., до които е осигурен публичен достъп на интернет страницата на ИАОС;
- Текущо се поддържат публичните регистри на подсистема „Мониторинг на отпадъците и почвите“;
- Изготвени са обобщени и окончателни справки за 2023 г., както и справките за първото тримесечие на 2024 г. за пуснатите на пазара моторни превозни средства, батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване и гуми и е осигурен публичен достъп до тях на интернет страницата на ИАОС;
- Във връзка с докладване до Евростат в областта на отпадъците е обработена, анализирана и верифицирана информация и част от нея е предоставена на МОСВ и МФ, както следва:
  - данни за докладване по Директива 2006/66/ЕО и Регламент (ЕС) № 493/2012 за батерии и акумулатори;
  - данни за докладване по Директива 94/62/ЕО относно опаковки и отпадъци от опаковки;
  - данни за докладване по Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
  - данни за докладване по Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
  - данни за докладване по Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците по отношение на отпадъчните масла и отпадъчните нефтопродукти;
  - данни за отчитане на годишна консумация на тънки пластмасови торбички съгласно Решение за изпълнение на Комисията (ЕС) 2018/896;
  - данни за отчитане на материалното оползотворяване на отпадъци от строителство и разрушаване съгласно Решение 2011/753/ЕС и Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1004 на Комисията;
  - данни за докладване за битови отпадъци по Решение за изпълнение на Комисията 2019/1004/ЕО и 2019/1885/ЕО;
  - данни за докладване на пластмасови продукти за еднократна употреба по Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията;
  - статистически отчет за 2022 г. за собствения ресурс на база нередицираните отпадъци от опаковки от пластмаса, докладван от ИАОС чрез платформата eDamis;

- потоци за повторно използване съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2021/19 – докладвана чрез платформата Reportnet 3;
  - Изготвени са докладите за 2022 г. по прилагане на национално ниво на наредбите за масово разпространените отпадъци, включително и за пуснатите на пазара пластмасови продукти за еднократна употреба – докладът е в изпълнение на чл. 30 от Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г. (обн., ДВ, бр. 91 от 02.11.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г.), и е първия, който се изготвя след влизане в сила на Наредбата;
  - Въведени са всички годишни отчети, получени на хартиен носител за отчетната 2023 г. по реда на Наредба № 1 от 2014 г. – информацията е в процес на обработване, анализиране и верифициране.
- **Изпълнение на национални ангажименти за докладване на международни институции**

- Изготвена и съгласувана с МОСВ е Националната инвентаризация на емисии на парникови газове за 1988-2022 г. Докладванията на националната инвентаризация на емисии на парникови газове за 2022 г. са извършени в съответните формати съгласно изискванията на РКООНИК и на Регламент (ЕС) № 525/2013. Изготвен и съгласуван с МОСВ е Национален доклад на инвентаризацията на емисии на парникови газове за 1988-2022 г. Докладът е изпратен в срок до ЕАОС и РКООНИК.

Информацията е публикувана на следните адреси:

[https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/mmr/art07\\_inventory/ghg\\_inventory/envzfm4a/](https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/mmr/art07_inventory/ghg_inventory/envzfm4a/)  
[https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/mmr/art07\\_inventory/ghg\\_inventory/envzfm4a/](https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/mmr/art07_inventory/ghg_inventory/envzfm4a/)  
<https://unfccc.int/ghg-inventories-annex-i-parties/2023>

- Изготвена и съгласувана с МОСВ е Националната инвентаризация на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на България за 2022 г. Данните са докладвани в срок и в изискваните формати до Секретариата на КТЗВДР и до ЕАОС съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители.

Информацията е публикувана на следните адреси:

<https://cdr.eionet.europa.eu/bg/un/clrtap/inventories/envzfsjja/>  
<https://cdr.eionet.europa.eu/bg/un/clrtap/iir/envzfsktg/>  
<https://www.ceip.at/status-of-reporting-and-review-results/2024-submission>

- Изготвен и съгласуван с МОСВ е Информационен доклад на инвентаризацията на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух за 2022 г. Докладът е изпратен в срок до Секретариата на КТЗВДР и до ЕАОС съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители.
- Докладвани в съответния срок са данни и цифрови граници за защитените територии до ЕАОС по приоритетен поток – Национални защитени територии и биоразнообразие (CDDA – 1): <https://reportnet.europa.eu/public/dataflow/1034>.
- На всеки час се докладват данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в България към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP), както и е осигурен постоянен достъп до информацията от аналогични системи на страните от ЕС в изпълнение на чл. 35 и чл. 36 от Договора ЕВРАТОМ за дейности в областта на атомната енергия и Препоръка 473/2000 на ЕК: <https://remap.jrc.ec.europa.eu/Consent/Simple.aspx>.
- Извършено е докладване на данните за 2022 г. по съответните модули в онлайн платформата на Международна кооперативна програма „Мониторинг и оценка на въздействията от замърсяването на атмосферния въздух върху горските екосистеми“ – Гори ниво II (интензивен мониторинг), и за 2023 г. – Гори ниво I (широкомащабен

мониторинг). Програмата се изпълнява под егидата на ИКЕ на ООН, в изпълнение на задължения към КТЗВДР и Регламент (ЕО) № 1737/2006. Изготвен и изпратен е национален доклад за включване в 2024 ICP Forests Technical Report.

- Извършено е докладване на данните за 2022 г. за критични натоварвания на емпиричен азот към Международна кооперативна програма „Моделиране и картиране на критичните натоварвания“ (ICP M&M). Програмата е в изпълнение на задълженията на Република България към КТЗВДР и Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, свързани с осигуряване на мониторинг на отрицателните въздействия на замърсяването на въздуха върху сухоземните екосистеми.
- Докладвани в съответния срок са данните за озон за 2023 г. от КФС „Рожен“ по Програма ЕМЕР (European Monitoring and Evaluation Programme): <https://cdr.eionet.europa.eu/bg/un/colqzucxq/envzn1c3w/overview>.

#### **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

##### **➤ Проект № 101052342 „Европейско партньорство за биологично разнообразие“ (Biodiversa+)**

- **Срок за изпълнение:** 84 месеца (от 01.10.2021 г. до 30.09.2028 г.)
- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Бюджет за първите 25 месеца (до 31.12.2023 г.): 127 375,10 евро:

- 13 985,10 евро за дейности, свързани с националния мониторинг на биоразнообразието;
- 58 765,00 евро за подпроект (sub-pilot 1) „Мониторинг на инвазивни чужди видове“;
- 54 625,00 евро за подпроект (sub-pilot 2) „Координация и управление на национални схеми за мониторинг на биологичното разнообразие“.

Източници на финансиране: Рамкова програма „Хоризонт Европа“ (Horizon Europe Framework Programme (HORIZON)); HORIZON-CL6-2021-BIODIV-02-01: EUROPEAN PARTNERSHIP RESCUING BIODIVERSITY TO SAFEGUARD LIFE ON EARTH (COFUND)

- **Основни цели на проекта**

Biodiversa+ има 5 основни цели:

- подобряване на мониторинга на биоразнообразието и екосистемните услуги в Европа (състояние и тенденции);
- генериране на практически приложими знания за справяне с преките и косвените фактори за загуба на биоразнообразие;
- разширяване и подобряване на фактологичната база и ускоряване на разработването и широкото прилагане на НБС за посрещане на обществените предизвикателства в Европа;
- създаване на икономическа обосновка за опазване и възстановяване на биоразнообразието;
- осигуряване на ефективна научнообоснована подкрепа за изготвянето на политики в областта на биоразнообразието в Европа.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта – проведени са срещи, взето е участие в работни срещи, изготвени са публични покани за проекти, обменена е информация с партньори по проекта за функционирането на НСМСБР и в частност – нейната информационна система.

- **Изразходвани средства за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.**



Обща стойност на изразходваните средства – 11 981 лв.

- **Проект № BG16FFPR002-3.003-0001 с наименование „Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната“, финансиран по приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

- **Срок за изпълнение:** 30 месеца, считано от датата на АДБФП (04.04.2024 г.) – 04.10.2026 г.
- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Обща стойност на проекта – 4 700 000 лв., от които:

- 1 154 233,50 лв. от ЕФРР за региона в преход;
- 494 671,50 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за региона в преход;
- 2 593 430,75 лв. от ЕФРР за по-слабо развитите региони;
- 457 664,25 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за по-слабо развитите региони.

- **Основни цели на проекта**

Принос за постигане на целите, насочени към съхраняване и увеличаване функцията на горите за опазване на биологичното разнообразие и намаляване на тенденциите за изменение на климата чрез увеличаване на площта, качеството и устойчивостта им, чрез изградена инфраструктура от мрежи с постоянни места за наблюдение (постоянни площадки) за прилагане на схемите за мониторинг на горските екосистеми на територията на страната, съгласно ICP Forests Manual.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 04.04.2024 г. – 30.06.2024 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта. Определен е екип за управление на проекта. Изготвена е информация за начало на изпълнението на проекта, включваща финансов план за изпълнение на заложените дейности, в съответствие с Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в МОСВ.

Стартирали са всички дейности по проекта, сключени са договори за тяхното изпълнение в резултат на проведени обществени поръчки.

- **Изразходвани средства за периода 04.04.2024 г. – 30.06.2024 г.**

Обща стойност на изразходваните средства – 41 840 лв. (за подготовка на проектното предложение).

Изпълнението на проекта е в начална фаза.

- **Проект № BG16FFPR002-5.005 „Подобряване мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво“ по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

- **Срок за изпълнение:** 30 месеца от 09.05.2024 г. – 09.11.2026 г.
- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Обща стойност на проекта – 13 729 766,68 лв., от които:

- 274 340,20 лв. от ЕФРР за региона в преход;
- 546 145,80 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за региона в преход;
- 10 122 888,57 лв. от ЕФРР за по-слабо развитите региони;
- 786 392,11 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за по-слабо развитите региони.

- **Основни цели на проекта**

Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух чрез модернизация и надграждане на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (НСМКAB) в реално време. Същата ще допринесе за изпълнение на изискванията на Директива 2008/50/ЕО (относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа) за предоставяне на данни за КАВ в реално време чрез НСМКAB и Информационната система за докладване на данни за КАВ.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 09.05.2024 г. – 30.06.2024 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта – подготвени и процедурирани са обществени поръчки по всяка една от планираните дейности, взето е участие в работни срещи, изготвени са покани до потенциални изпълнители за изработка на рекламни и информационни материали.

- **Изразходвани средства за периода 09.05.2024 г. – 30.06.2024 г.**

Обща стойност на изразходваните средства – 81 423 лв. (за подготовка на проектното предложение).

Изпълнението на проекта е в начална фаза.

### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

#### Показатели за изпълнение и стойности

1900.02.01 Бюджетна програма „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
<b>1. Мониторинг на околната среда*</b>			
<b>Мониторинг на водите</b>			
Мониторинг на повърхностни води			
<i>Физикохимичен мониторинг</i>	брой пунктове	700	559
<i>Хидробиологичен мониторинг</i>	брой пунктове	600	172
Мониторинг на подземни води	брой пунктове	500	513
Мониторинг на отпадъчни води	брой обекти	500-600	502
Национални паркове	брой пунктове	44	0
<b>Мониторинг на качеството на атмосферния въздух</b>			
<i>Стационарни пунктове</i>			
Брой параметри за изпитване при ръчни пунктове	брой	10	10
Брой параметри за изпитване при АИС	брой	37	37
<i>Мобилни автоматични станции</i>			
Брой параметри за изпитване (основни и допълнителни)	брой	15	15
<b>Мониторинг на емисии на вредни вещества</b>			
Брой параметри за изпитване	брой	10	10
Брой обработени регистрационни карти	брой	50	49 (отчитат се за 2023 г.)
<b>Мониторинг на земи и почви</b>			
<b>Почви</b>			
Брой взети проби почви (I-во ниво)	брой	600	предстон
Брой показатели за изпитване (I-во ниво)	брой	64	64
Брой взети почвени проби за кисели почви (II-ро ниво)	брой	464	предстон
Брой параметри за изпитване при киселяване (II-ро ниво)	брой	7	7

Брой взети почвени проби за засолени почви (II-ро ниво)	брой	288	144
Брой взети водни проби от засолени почви (II-ро ниво)	брой	24	8
Брой параметри за изпитване при засоляване (II-ро ниво)	брой	8	13
Брой мониторингови пунктове на почви/ взети проби/ показатели за изпитване в Национални паркове	брой	21/42/26	предстои
<b>Препарати за растителна защита</b>			
Брой показатели за състоянието на складовете/ площадките и съхраняваните в тях препарати за растителна защита	брой	10	10
<b>Ерозия</b>			
Брой параметри за изпитване по плоскостна водна ерозия	брой	1	1
Брой параметри за изпитване по ветрова ерозия	брой	1	1
<b>Широкомащабен мониторинг гори (Гори I-во ниво)</b>			
Оценка на състоянието – брой пробни площи/ брой пробни дървета	брой	160/5600	предстои
Брой пробни площи (ПП) с пълно обследване – флористичен състав и химични анализи на листни проби/ таксационни измервания и качество на почвите	брой	30/19	предстои
<b>Интензивен мониторинг на горски екосистеми (Гори II-ро ниво)</b>			
Качество на атмосферния въздух и метеопараметри – брой ППП/ брой отчитани параметри	брой	3/11	3/11
Брой взети проби за химичен анализ на дървесен опад/ параметри за анализ	брой	45/17	45/17
Брой взети проби за химичен анализ на атм. отлагания/ стъблен отток/ лизиметрични води	брой	до: 408/8/72	103/0/9
Брой параметри за анализ/ изпитване на проби от атм. отлагания, стъблен отток и лизиметрични води	брой	24	24
Брой взети растителни проби за химичен анализ/ параметри за изпитване	брой	38/17	предстои
Оценка на състоянието на короната на моделни дървета в ППП от ниво 2 – брой пробни дървета/ брой показатели	брой	175/13	предстои
Брой обекти за наблюдения – фитоценотични изследвания	брой	4	предстои
Брой обекти за наблюдения – биометрични измервания	брой	-	-
Брой обекти за наблюдения – оценка на уврежданията от озон	брой	2	2
Брой обекти за наблюдения – фенологични проучвания	брой	1	1
<b>Мониторинг на биологичното разнообразие – Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие**</b>			
Обекти за наблюдение от НСМСБР в обхвата на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците: - видове без птици; - птици; - местообитания	брой	226 312 93	2 275 0
Обекти за наблюдение от НСМСБР от национално значение: - видове без птици; - птици; - местообитания	брой	332 102 22	1 15 0
<b>Радиологичен мониторинг</b>			
Общ брой проби	брой	1193	590
Брой проби/ извършени анализи за радиологичен мониторинг по компоненти	брой	<u>въздух</u> 162 проби/ 1160 анализа	<u>въздух</u> 76 проби/ 517 анализа
		<u>води</u> 276 проби/ 941 анализа	<u>води</u> 118 проби/ 359 анализа
		<u>почви, седименти</u> 736 проби 5152 анализа	<u>почви, седименти</u> 388 проби 2086 анализа
		<u>скални материали, отп. прод. и суровини</u> 19 проби/ 131 анализа	<u>скални материали, отп. прод. и суровини</u> 8 проби/ 50 анализа
Общо анализирани показатели	брой	7384	3012
<b>Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон (НАСНКРГФ)</b>			
Брой станции на НАСНКРГФ	брой	26	26
Ефективност на дейността на локалните мониторингови станции от НАСНКРГФ	%	над 80%	99

<b>Мониторинг на шум от промишлени инсталации и съоръжения</b>			
Брой промишлени обекти, източници на шум	брой	80	43
<b>Информационна система за отпадъци</b>			
Брой регистрирани лица в публичния регистър на лицата, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци	брой	7300	8028
Брой обработени годишни отчети за отпадъци	брой	70 000	17 707
Брой справки за пуснато на пазара електронно и електрическо оборудване, батерии и акумулатори, моторни превозни средства и гуми, предоставени на обществен достъп – тримесечни и годишни	брой	24	16
Брой изготвени доклади във връзка с изпълнение на наредби, регламентиращи изискванията към продуктите, след употребата на които се получават масово разпространени отпадъци	брой	7	8
<b>Мониторинг на ГМО</b>			
Брой пунктове околна среда	брой	45	27
Брой пунктове контролирани условия	брой	9	1
Брой проби	брой	120	72
<b>2. Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда</b>			
Поддържани информационни системи за подсистемите на НСМОС	брой	20	20
Актуализирани и нови информационни системи за подсистемите на НСМОС	брой	1	0
Поддържани публични регистри	брой	20	19***
Актуализирани и нови публични регистри	брой	2	0***
<b>3. Изпълнение на национални ангажименти за докладване на международни институции</b>			
Докладвания по приоритетни потоци към ЕАОС	брой	15	18
Предоставяне на информация във връзка с изготвянето на докладите за прилагането на европейското право в областта на околната среда	брой докладвания	климат – 2, въздух – 7, отпадъци – 7, води – 4, гори – 2, ЕРИПЗ – 1	климат – 2, въздух – 0, отпадъци – 11****, води – 0, гори – 2, ЕРИПЗ – 1
Общоевропейска база данни за радиологичен мониторинг към Европейската комисия (REM)	брой	1	0
Европейска система за обмен на радиологични данни към Европейската комисия (EURDEP)		ежечасно	ежечасно

\* Целевите стойности за повечето показатели са заложили на база стойностите от предходни години, докато реално отчетените са съгласно издадени заповеди за мониторингови програми или утвърдени от министъра годишни графици.

\*\* Заложените целеви стойности включват всички обекти към НСМСБР. Съгласно Плана за действие към НСМСБР, утвърден със Заповед № РД-210/20.04.20216 г. на министъра на околната среда и водите, мониторинга на обектите от НСМСБР следва да се извършва чрез прилагане на подход на редуване на биологичните групи/местообитания и местата за мониторинг на годишен принцип.

\*\*\* Липсва нормативен акт, определящ изискванията, по които да се разработи Регистър на лицата, които пускат на пазара обувки и текстил.

\*\*\*\* В отчетената стойност са включени също предоставянето на данни за докладване на пластмасови продукти за еднократна употреба по Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията, изготвянето на статистически отчет за 2022 г. за собствения ресурс на база нерезиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса в изпълнение на РМС № 842 от 27 ноември 2023 г. и докладването по потоци за повторно използване съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2021/19, които са извършени за първи път през календарната 2024 г. за отчетната 2022 г.

### ➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите са количествени и измерват дейностите, извършвани:

- по НСМОС за предоставяне на услугата „Мониторинг на околната среда“;
- по събиране, обработване и анализиране на информация, поддържане и разширяване на базите данни, изготвяне на представителна информация;

- по обработване и анализиране на данни и изготвяне на информация в определени формати за докладване пред международни институции.

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение**

Информацията за показателите за изпълнение се намира в ИАОС.

Информация се поддържа и в РИОСВ, които участват в изпълнението на програмата по отношение на контрола на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, контрола на емисиите на отпадъчни води, заустващи в повърхностни водни обекти, мониторинга на биологичното разнообразие, контрола върху ГМО.

В ДНП се поддържа информация за провеждания мониторинг на територията на парковете.

По отношение на изпълнението на национални ангажименти за докладване на международни институции, информацията за данните по конкретните показатели се намира в:

- ИАОС, ЕАОС – за първия показател;
- ИАОС и МОСВ – за втория показател;
- ИАОС, JRC – ISPRA – за третия и четвъртия показател.

**д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности**

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

**е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи**

**Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми**

№	1900.02.01 Бюджетна програма “Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>10 689 600</b>	<b>13 623 060</b>	<b>7 292 305</b>
	Персонал	7 917 200	9 535 448	4 729 154
	Издържка	2 772 400	3 970 273	2 318 245
	Капиталови разходи	0	117 339	244 906
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>10 689 600</b>	<b>13 623 060</b>	<b>7 292 305</b>
	Персонал	7 917 200	9 535 448	4 729 154
	Издържка	2 772 400	3 970 273	2 318 245
	Капиталови разходи		117 339	244 906
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>11 981</b>
	Трансгранично сътрудничество - проекти			11 981
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>11 981</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>10 689 600</b>	<b>13 623 060</b>	<b>7 292 305</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>10 689 600</b>	<b>13 623 060</b>	<b>7 304 286</b>
	Численост на щатния персонал	325	325	308
	Численост на извънщатния персонал	0	15	15

## ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата в пълния ѝ обхват има изпълнителният директор на ИАОС. Изпълнението на програмата е пряко свързано с изпълнението на съответните задължения и задачи на РИОСВ и ДНП. РИОСВ участват в мониторинга на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух (по изпълнение на графици за задължителния емисионен контрол) и контрола на отпадъчните води от задължителния списък на обектите, събирането и предоставянето на информация от годишните отчети за отпадъци, контрола на промишления шум, мониторинга на биологичното разнообразие. ДНП участват в изпълнението на дейностите, свързани с мониторинга на биологичното разнообразие, на повърхностните води и на почвите на територията на съответните национални паркове. В тази връзка, изпълнението на програмата е отговорност и на директорите на РИОСВ и ДНП.

Съгласно „Инструкция за организацията и реда за извършване на контрол върху ГМО от структурите на МОСВ“ ежегодно се изготвят и утвърждават от министъра на околната среда и водите „Годишна програма за контрол върху работата с генетично модифицирани организми в контролирани условия и освобождаването им в околната среда“ и план-график за изпълнението ѝ, с посочени дати и отговорни лица.

### V.Ш.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.03.01 „ДЕЙНОСТИ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ, ХИДРОЛОГИЯ И АГРОМЕТЕОРОЛОГИЯ“

#### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През отчетния период НИМХ изпълнява всички планирани дейности за постигане на заложените в бюджетната програма за 2024 г. цели: поддържа своите системи за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения на територията на Република България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на Световната метеорологична организация, както и системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер; контролира, обработва и анализира информацията от хидрометеорологичния мониторинг; извършва научноизследователска, научноприложна и оперативна дейност, свързана с моделирането на метеорологичните и хидрологичните процеси и явления и разпространението на замърсители в атмосферата и морето.

#### б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

##### ➤ Оценка на развитието на научноизследователския потенциал

НИМХ извършва фундаментални и приложни научни изследвания, подготовка на докторанти и на висококвалифицирани специалисти самостоятелно, както и съвместно с висши училища и научни организации. Актуализираният научноизследователски план на НИМХ в началото на 2024 г. включва 49 бр. научноизследователски проекти, ръководени от учени и експерти на НИМХ, от които: проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ – 2 бр.; проекти, финансирани от други национални фондове, договори с министерства и други ведомства – 11 бр.; проекти, финансирани от НИМХ – 17 бр.; проекти във връзка с изпълнението на задачи по Закона за водите – 7 бр.; проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура – 2 бр.; международни проекти – 10 бр. (от тях 3 бр. са финансирани със средства от ЕС и 3 бр. са по програма COST на ЕС). Всички проекти са свързани с решаване на актуални научни задачи и са в подкрепа на държавата и обществото: развитие на прогностични и диагностични модели в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията; съдействие за реализиране на ПУРБ; климатични промени и екстремни явления; качество на атмосферния въздух; възобновяеми енергийни източници и др.

Съвместните проекти с университети и научни организации са 4 броя, вкл. тези от Националната пътна карта за научна инфраструктура.

➤ **Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания**

Развитието на научната база се подпомага с участие в научни програми. През отчетния период продължава участието на НИМХ в 2 проекта от Националната пътна карта за научна инфраструктура:

- „Национален геоинформационен център“ – в рамките на проекта в периода 2023-2024 г. се предвижда основен ъпгрейд на националната актинометрична мрежа, вкл. автоматизация на измерванията, развитие на създадените до момента компоненти в НИМХ и интегрирането им към общата национална геоинформационна система;
- „Инфраструктура за устойчиво развитие в областта на морските изследвания, обвързана и с участието на България в Европейската инфраструктура (Euro-Argo)” – (МАСРИ/MASRI) – научната задача, с която НИМХ участва, е Мрежа от закотвени морски метеорологични буйове по Българското черноморско крайбрежие.

➤ **Повишаване на общественото значение на хидрометеорологичната наука**

НИМХ популяризира своята дейност и научни постижения на интернет страницата на Института: информация за проекти; пълни годишни отчети за дейността на НИМХ; чрез своето издание – Българско списание по метеорология и хидрология; конференции и събития; чрез своите партньори: EUMETSAT, ECMWF, METEO FRANCE, БНТ, БТВ, NOVA и др.

В периода 19-20 март 2024 г. се проведе първата Национална научна конференция по околна среда на НИМХ. Събитието премина с голям успех под егидата на министъра на околната среда и водите. Мисията на конференцията е засилване на сътрудничеството между учени от различни научни институции на национално ниво и насърчаване на младите учени към активно участие в интердисциплинарни изследвания.

Дори след приключване на програмата „Професия на метеоролога и хидролога“ НИМХ се стреми да повиши интереса на учащите се към хидрометеорологичната наука – продължават посещенията на ученици в клуб „Млад метеоролог и хидролог“, средище за дискусии и разговори по теми, свързани с времето, водата, климата.

През първото полугодие на 2024 г. беше организиран и Ден на отворените врати в НИМХ, посветен на професионалните празници 22 март – Световен ден на водата, и 23 март – Световен ден на метеорологията. В началото на 2024 г.

НИМХ издаде книгата „Променящият се климат на България – данни и анализи“ (1000 бр. тираж) под редакцията на проф. Таня Маринова и доц. Лилия Бочева. Книгата обобщава резултатите от изследванията, свързани с климатичните промени, на учените и специалистите от НИМХ през последните 10-15 години. Книгата е достъпна в електронен формат на сайта на НИМХ – <https://www.meteo.bg/bg/kniga2023KlimPromeni>.

➤ **Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване, квалификация и специализация на учените**

НИМХ е акредитиран по две докторски програми (ДП): ДП „Метеорология“ – в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. „Науки за земята“, и ДП „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“ – в област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“.

През отчетния период Научният съвет на НИМХ взе решение да се обяви конкурс за прием на докторанти през учебната 2024/2025 г. Беше обявен и допълнителен конкурс за учебната 2023/2024 г., обнародван в ДВ.

Във връзка с конкурс за прием на докторанти в НИМХ през учебната 2023/2024 г., обнародван в ДВ, бр. 76 от 05.09.2023 г., през отчетния период с решение на Научния съвет на НИМХ, от 01.02.2024 г. са зачислени двама редовни докторанти. Очаква се до края на 2024 г. да защитят двама докторанти, отчислени с право на защита.

Стартира втори етап на Националната програма „Млади учени и постдокторанти – 2” (РМС № 206/07.04.2022 г.) – писмо с изх. № 0421-47/29.05.2024 г. (вх. № РД-03-103/03.06.2024 г.) на министъра на образованието и науката и решение на Научния съвет на НИМХ.

Успешно приключиха 2 процедури по ЗРАСРБ за заемане на академична длъжност в област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“. Назначени са един „главен асистент“ и един „професор“ в департамент „Прогнози и информационно обслужване“ на НИМХ.

През първото шестмесечие на 2024 г. стартираха и промени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ). Във връзка с писмо с рег. № 0901-50/30.05.2024 г. на министъра на образованието и науката относно сформирването на работна група за изготвяне на промени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ – минимални изисквания по професионално направление 4.4. „Науки за земята“, НИМХ определи трима свои представители за участие в работната група.

#### ➤ **Мониторингова мрежа на НИМХ**

НИМХ поддържа система за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения на територията на България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на СМО. Към момента мониторинговата мрежа включва 1053 метеорологични, хидроложки и агрометеорологични станции на територията на цялата страна. В това число са и 34 хидрометрични станции, които са технологично приети, но без необходимия бюджет за включването им в експлоатация.

#### ➤ **Системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер**

НИМХ създава, внедрява, развива и поддържа различни системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер – 8 броя.

#### ➤ **Хидрометеорологично обслужване на държавата и обществото**

През отчетния период учените и специалистите от НИМХ са изготвили и предоставили безвъзмездно за нуждите на държавните институции и обществото, общини, областни управи и др. 7548 бр. информационни хидрометеорологични продукти, специализирани прогнози, експертизи, становища и др. Издадени са 167 бр. предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси.

С дейността си НИМХ допринася за разработването и реализирането на Планове за управление на речните басейни, Планове за управление на риска от наводнения, Програмата от мерки, Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, изпълнението на цел 13 „Борба с климатичните промени“ от Целите на ООН за устойчиво развитие и др.

#### ➤ **Международни дейности на НИМХ**

НИМХ изпълнява в пълен обем всички международни задължения, възложени му с акт на Народното събрание или на Министерския съвет – членство в 6 международни организации: Световна метеорологична организация, Европейска организация за разработване на метеорологични спътници, Европейски център за средносрочни прогнози на времето,



Европейска мрежа на националните метеорологични служби, Международна хидроложка програма на ЮНЕСКО, Европейско метеорологично общество.

През отчетния период НИМХ подготви доклади и номинира представители за участие в българската делегация в 61-вата Сесия на Междуправителствения панел по изменение на климата, която ще се проведе в периода 26 юли – 2 август 2024 г. в гр. София.

Учени от НИМХ ръководят 10 международни проекта. Международни дейности на НИМХ са и: обмен на хидрометеорологична информация чрез регионалния телекомуникационен център в София, осигуряване на специализирана морска прогноза за корабоплаването в район Juliette (Западно Черно море), наблюдение и изучаване на глобалните и регионалните изменения на климата, обмен на информация с Международната агенция за атомна енергия и др.

## **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

### **• Проект „Дестинация Земя“ (DestinE) на Европейския съюз**

НИМХ разработва проект „Числени симулации на определени екстремни случаи с висока разделителна способност“, финансиран от DE\_330\_MF\_NIMH On-demand Extremes Digital Twin, със срок за изпълнение 01.09.2022 г. – 30.08.2024 г. НИМХ е подизпълнител в проекта DE\_330: Destination Earth – Extremes of Demand („Дестинация Земя“) на ЕС. Европейският център за средносрочни прогнози (ECMWF), Европейската космическа агенция (ESA) и Европейската организация за използване на метеорологични спътници (EUMETSAT) са трите водещи организации, на които ЕС е поверил дейностите по създаването и развитието на глобални числени модели с много висока разделителна способност на системата Земя-Атмосфера-Океан в проекта „Дестинация Земя“. Създаването на цифрови близнаци (digital twins) с обединяване в нова универсална база данни (Data Lake) на информационните продукти от ECMWF, EUMETSAT и ESA, както и данните от новосъздадените модели, ще позволи достъпа на потенциални потребители до информация, подпомагаща и подобряваща прогнозата на времето, ще подобри ранното предупреждение за екстремните прояви на времето и климата.

НИМХ получи предложение от Метео Франс да се включи като подизпълнител на проекта, заедно с още 26 европейски метеорологични служби и специализирани фирми. НИМХ участва в разработването на алгоритми за ранно известяване при пожари, суша и мраз, както и за пускането на изчисления на модела за избрани ключови случаи (case studies). Институтът участва в тестването на атмосферните числени модели за прогноза на времето с много висока резолюция чрез използване на изхода им в хидроложки модели. Определен е необходимия процес за моделиране на въздействието чрез включване на зависещи от събития наблюдения (валежи, наводнения, оттичане, ниво на водата и др.) и инструменти за локално въздействие (напр. хидроложко-хидравлични модели с висока разделителна способност) с подходящи начални условия за прогнозиране на наводнения. Симулиран е определения „case study“ за слана. Активно се участва в създаването на deode prototype (инструмент въз основа на Python за автоматично пускане на числените модели с различни конфигурации за различни райони на света). Симулиран е хидроложкия „case study“ за наводнение. Изработена е обща методическа схема на работа на хидрологична прогноза за последващо използване в системите на „Extremes on Demand“, в която са включени всички елементи: събиране на информация, подготовка на данни, инициализация на модела, изпълнение на симулациите и прогнозите, както и разпространение на хидрологичната прогноза до крайните ползватели.

Учени от НИМХ участват в създаването на прототип за автоматично пускане на числена прогноза на времето с много висока разделителна способност въз основа на оперативните числени модели AROME, HARMONIE-AROME и ALARO за райони, представляващи интерес. Този прототип ще се ползва тестово за издаване на числена прогноза за района на Париж по време на Олимпийските игри. Целта на проекта е да се създаде обща

автоматизирана скриптова система, която да може да се ползва от широк кръг различни потребители за техните специфични нужди от числена прогноза на времето.

- **Проект CAMS2\_72BG „Качество на атмосферния въздух на национално и локално ниво – прогнози и анализи на база оперативни продукти на услугата CAMS на програмата на ЕС „Коперник“, финансиран от Европейския център за средносрочни прогнози (ECMWF)**

Основната цел на проекта е използване на данни и продукти на CAMS, свързани с качеството на въздуха, с цел предоставяне на адаптирана информация в близко до реалното време (прогнози) за концентрациите на различни замърсители в национален (над България) и локален (гр. Пловдив) мащаб. Дейностите са дефинирани в 4 работни пакета: „Управление и координация“; „Пряко използване на продукти на CAMS“; „Детайлна прогноза за Пловдив“; „Комуникации“.

Извършените дейности за периода 31.01.2024 г. – 30.06.2024 г. могат да се обобщят, както следва:

- Прогнозата за праха в разширена област над България (част от Балканския полуостров), налична за два параметъра – концентрации на прах (на повърхността, 1000 и 3000 м) от модела CAMS-ENS и DAOD (интегрален параметър за праховите аерозоли в целия атмосферен стълб) от модела CAMS-global, са приведени в оперативен режим (<https://airquality.meteo.bg/>);
  - Визуализирани са концентрациите на 6 бр. замърсители на атмосферата като средночасови и дневни стойности за 34 точки в страната, където са разположени официалните автоматични станции на ИАОС. Графиките, показващи прогнозата като средночасови или дневни концентрации, са в работен режим. Графиките са показани върху динамична топографска карта на страната ([https://airquality.meteo.bg/hourly\\_forecast\\_in\\_points\\_BG](https://airquality.meteo.bg/hourly_forecast_in_points_BG));
  - Подробно са анализирани 2 епизода, характеризиращи се с високи почасови и дневни концентрации на ФПЧ<sub>10</sub> над значителна част от страната. Единият от епизодите е възникнал през зимата на 2024 г. и е свързан с местни емисии и неблагоприятни метеорологични условия. Другият епизод е свързан с преноса на сахарски прах на големи разстояния – интензивно събитие в края на март – началото на април 2024 г., добре забелязано над голяма част от Европа;
  - Направени са значителни стъпки в създаването на метод за намаляване на мащаба на регионалната прогноза за качеството на въздуха на CAMS до градски мащаб. Същността на метода се състои в използването на прогнозите на CAMS за определяне на фоновите концентрации и за моделиране на разсейването на местните източници на емисии чрез система за моделиране в градски мащаб с висока пространствена разделителна способност – Местната система за управление на качеството на въздуха (LAQMS) на гр. Пловдив;
  - Уебстраницата на проекта (<https://airquality.meteo.bg/>) непрекъснато се актуализира и допълва в процеса на работа по проекта и получените резултати;
  - Проведени са срещи на екипа с цел докладване на напредъка по задачите и организация на текущите дейности.
- **Проект „Воден баланс на р. Дунав“ (Danube Water Balance) с Project Code: DRP0200156, Acronym: Danube Water Balance по ЕФРР, Програма за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРЕГ Дунавски регион“ 2021-2027 г.**

От 01.01.2024 г. стартира участието на НИМХ в международния проект Danube Water Balance. В проекта има представителство на всички страни от водосбора на р. Дунав. Към началото на стартиране на проекта в него участват 20 партньора. Водещ партньор е Унгария в лицето на General Directorate of Water Management.

Общата цел на проекта е да се разработи хармонизирана система за моделиране на водния баланс на р. Дунав. Основните резултати ще обхващат 4 области:

- подобро управление на данни за настоящи и бъдещи изчисления на водния баланс;
- най-съвременният модел на водния баланс с отворен код за DRB, който позволява количественото определяне на компонентите на водния баланс за целия басейн и за избрани зони на интерес;
- разработени сценарии за воден баланс за 4 избрани трансгранични подбасейна;
- подобро вникване на заинтересованите страни в методологията на трансграничния воден баланс: силен акцент ще бъде поставен върху участието на секторните заинтересовани страни и изграждането на капацитет в проекта.

#### • Програма COST (European Cooperation in Science and Technology)

Програма COST е програма на Европейския съюз в подкрепа на научните изследвания и технологичното развитие. През отчетния период НИМХ участва в 3 проекта по програмата: COST Action CA19109, European Network for Mediterranean cyclones in weather and climate-MedCyclones (Европейска мрежа за изследване на времето и климата при средиземноморски циклони), съвместно със СУ „Св. Климент Охридски“; COST Action CA20136, Opportunistic precipitation sensing network (OPENSENSE) (Алтернативна мрежа за измерване на валежи); COST Action, Природни изотопи във водата в критичната зона, WATSON (WATer isotopeS in the critical zONe).

#### г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

##### Показатели за изпълнение и стойности

1900.03.01 Бюджетна програма „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“	Мерна единица	Целева стойност 2024 г.	Отчет към 30.06.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Защитили докторанти	брой	1	0
2. Новоназначени специалисти	брой	10	4
3. Успешно завършили конкурси по Закона за развитието на академичния състав в Република България	брой	4	2
4. Съвместни проекти с университети и научни организации	брой	2	4
5. Мониторингова мрежа от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични станции	брой	1064	1053
6. Предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси*	брой	120	167
7. Метеорологични, хидрологични, агрометеорологични и специализирани морски прогнози и експертизи	брой	11 000	7548

\* Общо предупреждения по системата Метеоаларм, морски предупреждения и предупреждения за опасни хидрологични явления.

Показатели № 1 „Защитили докторанти“ и № 3 „Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ“ са свързани с научноизследователската, научноприложна и образователна дейност на НИМХ, но и с изпълнението на ангажиментите му. Привличането и обучението на докторанти и млади учени и развитието на академичния състав са жизненоважни за Института. Целта на разработената Стратегия за научни изследвания и иновации на НИМХ 2023-2027 г. (<https://www.meteo.bg/bg/node/1109>) е концентриране на ресурсите на НИМХ към приоритетни за държавата, обществото и бизнеса основни научни задачи, които очакват своето решение. Една от основните цели на Стратегията е увеличаване на научния капацитет на НИМХ чрез обявяване на конкурси за прием на докторанти по специфични теми на метеорологията, агрометеорологията, хидрологията и водностопанските изследвания и др. Информация за обявените конкурси и процедурите по ЗРАСРБ може да се получи от сайта на Института – <http://storm.cfd.meteo.bg/nsad/>.

#### д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

### е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	МОСВ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>23 772 700</b>	<b>24 618 617</b>	<b>10 226 665</b>
1.	Персонал	19 986 000	20 846 389	9 250 111
2.	Издръжка	3 786 700	3 717 419	909 716
3.	Капиталови разходи	0	54 809	66 838
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>23 772 700</b>	<b>24 618 617</b>	<b>10 226 665</b>
1.	Персонал	19 986 000	20 846 389	9 250 111
2.	Издръжка	3 786 700	3 717 419	909 716
3.	Капиталови разходи		54 809	66 838
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>3 217 700</b>	<b>3 242 900</b>	<b>2 284 821</b>
2	Издръжка			
	в т.ч стипендии	16 200	41 400	12 400
	в т. ч. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	3 201 500	3 201 500	2 272 421
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>82 996</b>
	Трансгранично сътрудничество - проекти			82 996
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>3 217 700</b>	<b>3 242 900</b>	<b>2 367 817</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>26 990 400</b>	<b>27 861 517</b>	<b>12 511 486</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>26 990 400</b>	<b>27 861 517</b>	<b>12 594 482</b>
	Численост на щатния персонал	724	714	665
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	724	714	665
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

### ж) Отговорност за изпълнението на програмата

НИМХ

**V.IV.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.04.00**  
**„АДМИНИСТРАЦИЯ“**

### а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

В програмата са включени дейностите, които подпомагат изпълнението на политиките и бюджетните програми с оглед постигане на стратегическите цели на МОСВ. Тъй като дейностите, отнесени в програмата, са междинни, т.е. обслужват предоставянето на продуктите/услугите по програмите във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна програма „Администрация“.

### б) Извършени дейности по програмата

## ИНСПЕКТОРАТ

Дейността на Инспектората, за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.

Съгласно чл.46 от Закона за администрацията и чл.21 от Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите, Инспекторатът е на пряко подчинение на министъра на околната среда и водите и осигурява изпълнението на контролните му функции при провеждането на държавната политика, като осъществява административен контрол в министерството и в административните структури, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет.

Обектите, подлежащи на проверка от Инспектората са структурните звена от администрацията на МОСВ и 23 административни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, както следва:

Изпълнителна агенция по околна среда и води;

15 регионални инспекции по околната среда и водите;

4 басейнови дирекции;

3 дирекции на националните паркове.

С чл.46, ал.7 от Закона за администрацията е въведено изискване към Инспекторатите за изготвяне на стратегически и годишни планове за дейността.

Съгласно чл.13 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи (наредбата), инспекторатите изготвят стратегически и годишен план за дейността си, които се утвърждават от съответния ръководител на административна структура. Стратегическият план се изготвя съобразно стратегическите цели и приоритети на административната структура, обвързани със стратегическите цели и приоритети от програмата на правителството, както и със стратегиите и другите планови документи на администрацията. В стратегическия план се определят основните цели и приоритетни задачи в дейността на Инспектората за период, не по-кратък от четири години и времевия график за реализирането им (чл.14, ал.1 и 2 от наредбата).

В изпълнение на чл.15, ал.1 от наредбата, стратегическият план се изготвя от ръководителя на Инспектората и се представя на съответния орган на власт за утвърждаване до 1 декември на последната година от действието на текущия план и влиза в сила от 1 януари на следващата година. В съответствие с чл.16, ал.1 и 2 от наредбата, Годишният план за дейността се изготвя въз основа на утвърдения стратегически план. В срок до 15 декември на текущата година ръководителят на Инспектората представя за утвърждаване на органа на власт годишен план, който има действие от 1 януари на следващата година (чл.18, ал.1 от наредбата).

За периода от 02.08.2022 г. до 06.06.2023 г. Република България се управлява от служебно правителство, което няма приета програма за стратегическите цели и приоритети за срока на своето управление.

Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 3, изречение второ от Закона за администрацията Министерският съвет приема програма за стратегическите цели и приоритети за срока на своето управление, което задължение към настоящия момент не е реализирано. Предвид това обстоятелство и съгласно указания на Главния инспекторат към Министерския съвет, дадени с писмо, вх.№ 03-00-325/29.11.2021 г. в МОСВ от Инспектората на МОСВ не са изготвени Стратегически план и Годишен план за дейността на Инспектората.

С Решение на 49-то Народното събрание от 06.06.2023 г. е избран Министерски съвет.

С Решение № 506 на МС от 26.07.2023 г. е приета Програма за управление на Република България за периода юни 2023 г. - декември 2024 г.

След приемането на Програмата за управление на Република България, при спазване на посочените по-горе нормативни разпоредби, от ръководителя на Инспектората е изготвен Стратегически план за дейността на Инспектората на МОСВ за периода 2023 г. – 2026 г. Въз основа на Стратегическия план е изготвен и Годишен план за дейността на Инспектората за периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. Стратегическият и Годишният план за дейността на инспектората са утвърдени от министъра на околната среда и водите.

През 2024 г. дейността на Инспектората е насочена към осъществяване на целите, залегнали в Годишния план за дейността на Инспектората за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г., целите, визирани в чл.46, ал.2 от Закона за администрацията и чл.1, ал.3 от Вътрешните правила за дейността на Инспектората на МОСВ, утвърдени със заповед № РД-16/10.01.2019 г. и изменени със заповед № РД-844/23.10.2023 г. на министъра на околната среда и водите, както следва:

- предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията;
- подобряване работата на администрацията;
- превенция и ограничаване на корупцията.

За постигане на посочените цели са изпълнени дейности по превенция и разкриване на нарушения при функционирането на администрацията и изготвянето на предложения за ограничаване и/или отстраняване на констатираните нарушения, дейности по подобряване работата на администрацията, дейности по превенция и ограничаване на корупцията, дейности по повишаване на професионалните знания и умения на служителите от Инспектората и дейности по разширяване на сътрудничеството и комуникацията с държавни структури на законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

Съгласно УПМОСВ, приет с ПМС № 208/27.09.2017 г., посл. изм. и доп. ДВ бр.17/26.02.2021 г., числеността на Инспектората е 7 щатни бройки, в т.ч. ръководител. Към датата на изготвяне на годишния отчет реално заети са 4 щатни бройки. Съгласно чл. 6, ал. 3, т. 5 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи, при брой на служителите в проверяваните структури над 1200, служителите в инспектората към съответния орган на държавна власт следва да са не по-малко от 10, включително ръководител. Обектите, подлежащи на проверка от Инспектората на МОСВ са структурните звена от администрацията на МОСВ и 23 административни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, с обща численост на персонала 1823 служители. В тази връзка настоящата численост на Инспектората от 8 щатни бройки не съответства на нормативно регламентираната численост от 10 щатни бройки, съгласно Наредбата.

Към 01.01.2024 г. в длъжностното разписание на Министерството на околната среда и водите, в частта „Инспекторат“ са налични три броя незаети щатни бройки, като през месец април е освободена още една, поради напускане на служител, заемащ длъжността „държавен инспектор“. За попълване на щатната численост, през месец април и месец май на 2024 г. със заповед на министъра на околната среда и водите бяха обявени конкурси за заемане на свободни длъжности – „инспектор“ – 2 щ. бр., „старши инспектор“ – 1 щ. бр. и „държавен инспектор“ – 1 щ. бр. В резултат на проведените конкурси беше заета само длъжността „държавен инспектор“, като класираните на първо място кандидати за другите длъжности отказаха тяхното заемане, поради ниско възнаграждение, предвидено в бюджета.

Към 30.06.2024 г. реално заетите щатни бройки в Инспектората на МОСВ са четири, в т.ч. ръководител на Инспекторат, която на основание чл. 82а от Закона за държавния служител се заема от държавен инспектор в Инспектората на МОСВ. (Ръководителят на Инспектората на МОСВ заема длъжност в друга администрация, на основание чл. 81б от Закона за държавния служител.)

В изпълнение на чл.46, ал.7 от Закона за администрацията, вр. с чл.13 и чл.15, ал.1 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи, и в срока по чл. 18 от наредбата, от ръководителя на инспектората е изготвен Годишен план за дейността на Инспектората на МОСВ за 2024 г. Годишният план е утвърден от министъра на околната среда и водите на 12.12.2023 г. С писмо изх. № 95-00-6126/13.12.2023 г. на ръководителя на Инспектората на МОСВ, в срока предвиден в чл. 18 от наредбата, Годишният план за дейността на Инспектората за 2024 г. е изпратен на Главния инспекторат към Министерския съвет.

➤ *АДМИНИСТРАТИВЕН КОНТРОЛ – ПЛАНОВИ И ИЗВЪНПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ*

В изпълнение на поставените цели, в периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. от Инспектората са извършени общо 10 броя проверки, както следва: 1 броя проверка за изпълнение на задълженията на служителите от МОСВ за подаване на декларации за имущество и интереси по чл.49, ал.1, т.2 и 4 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК); 2 броя проверки за изпълнение на задължението на новоназначените служители в МОСВ за подаване на декларации за несъвместимост по чл.49, ал.1, т.1 и 3 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК); 4 броя проверки по постъпили сигнали, възложени със заповед и/или писмена резолюция на министъра; 3 броя проверки по сигнали, подадени в края на 2023 г.

За резултата от извършените проверки са изготвени доклади, одобрени от министъра в които са направени конкретни предложения, в т.ч. за търсене на дисциплинарна отговорност от длъжностни лица, за отстраняване на констатираните пропуски и нарушения в съответните административни звена и структури, за изменение и допълнение на нормативни и вътрешноведомствени актове и за сигнализиране на органите на прокуратурата.

➤ *1.1. ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ*

Проверка за изпълнение на задължението от служителите за подаване на декларация за имущество и интереси по чл.49, ал.1, т.2 и т.4 от ЗПК.

Със заповед № РД-410/15.05.2024 г. на министъра на околната среда и водите, на служителите в Инспектората по чл. 46 от ЗА към МОСВ е възложено извършването на проверка за изпълнение на задължението за подаване на декларация за имущество и интереси по чл. 49, ал.1, т. 2 и 4 от ЗПК през 2023 г., от служителите по §2, ал. 1, т. 1 и 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията в административните звена на МОСВ, съгласно чл. 29 от Закона за държавния служител и чл. 107а, ал. 5 от Кодекса на труда.

Извършването на проверката е в изпълнение на функционалните задължения на Инспектората по чл. 46, ал. 4, т. 7 от Закона за администрацията (ЗА), чл. 21, ал. 5, т. 13 от Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите, чл. 3, ал. 8 от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси и чл. 10 от Вътрешни правила за организацията и реда за извършване на проверки на декларациите по чл. 49, ал. 1 от ЗПК в Министерство на околната среда и водите.

В хода на проверката са проверени 379 бр. декларации за имущество и интереси, от които 9 бр. за промяна на декларираните обстоятелства. За резултата от проверката е изготвен доклад, изх. № 95-00-2915/10.06.2024 г. одобрен от министъра на околната среда и водите.

Служителите, които не са изпълнили в срока по чл.29 от ЗДСл и чл.107а от КТ служебното си задължение за подаване на ежегодна декларация за имущество и интереси по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПК в срока по чл. 52, ал. 2 от закона, както и задължението си за подаване на встъпителна декларация за имущество и интереси в едномесечния срок по чл.52, ал.1 от

закона, са включени в списъка по чл. 4, ал. 2, т. 5 от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси, публикуван на официалната интернет страница на МОСВ.

С Доклад изх. № 95-00-2915-1/25.06.2024 г. на ръководителя на инспектората е предложено на министъра на околната среда и водите да бъде ангажира дисциплинарна отговорност от посочените по-горе служители.

Проверки за спазването на сроковете и относно достоверността на декларираните факти в декларациите по чл. 49, ал.1, т.1 и т.3 от ЗПК

Със заповед № № РД-766/13.10.2023 г. на министъра на околната среда и водите, на комисия от служители в Инспектората е възложено извършване на проверки на декларациите по чл.49, ал.1 от ЗПК, подадени пред министъра на околната среда и водите относно спазването на сроковете за тяхното подаване и относно достоверността на декларираните факти; да водят електронните публични регистри и списъците по чл. 8 от Вътрешни правила за организацията и реда за извършване на проверки на декларациите по чл.49, ал. 1 от ЗПК и за установяване на конфликт на интереси в Министерство на околната среда и водите и публикуват на официалната страница на МОСВ информацията в тях и да съставят актове за установяване на административни нарушения в случаите по Глава петнадесета на ЗПКОНПИ.

В изпълнение на горепосочените заповеди са извършени 41 бр. проверки. Резултатите от 21 бр. проверки са обективирани в 2 бр. доклади, утвърдени от министъра на околната среда и водите, които съдържат обобщена информация от изготвените 21 бр. контролни листа за проверка на несъвместимостите, посочени в съответните нормативни актове (Закон за държавния служител, Кодекс на труда и Закон за администрацията) за всеки новоназначен служител, подал съответната декларация в периода 01.01.2024 г. – 01.05.2024 г.

Резултатите от 10 бр. проверки на служители, назначени в периода от 01.05.2024 г. до 30.06.2024 г. са обективирани в доклад, представен на министъра на околната среда и водите на 03.07.2024 г.

За периода от 01.01.2024 г. до 01.06.2024 г. в Инспектората на МОСВ не са постъпвали сигнали и не са били налице основания за извършване на проверка за достоверността на декларираните факти в декларации по чл. 49, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПК, подадени от задължени лица по смисъла на §2, ал.1, т.1 и 2 от ДР на ЗПК.

Проверка по т. VI.1.,1.3. от Годишния план за дейността на Инспектората за 2024 г., в Дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, както и Регионалните инспекции по околна среда и водите, в чиито териториален обхват попадат природните паркове в Република България.

В изпълнение на Годишния план за дейността на Инспектората на МОСВ, утвърден от министъра на околната среда и водите, със Заповед № РД-90/01.02.2024 г., изменена със заповед № РД-244/20.03.2024 г. на министъра на околната среда и водите на служители в инспектората е възложено извършването на проверка в дирекция Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, както и Регионалните инспекции по околна среда и водите, в чиито териториален обхват попадат природните паркове в Република България.

Целта на проверката е да установят причините за неизпълнението на законовите изисквания на Глава четвърта, Раздел II от Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на плановете за управление на защитените територии, в това число да събере и анализира информация за причините за неефективната работа на Дирекция „Национална служба за защита на природата“ и Регионалните инспекции по околна среда и водите, в чиито териториален обхват попадат природните паркове в Република България.

В хода на проверката са установени редица пропуски и нарушения в работата на проверяваните структури. Установени са и пропуски в нормативната уредба, които



несъмнено са довели до слабостите в работата на администрацията. Резултатите от извършената проверка са обективирани в Доклад изх. №95-00-480/25.04.2024 г., одобрен от министъра на околната среда и водите. Копие от доклада е изпратен на ръководителите на проверяваните структури за запознаване с фактическите констатации и направените изводи, и изпълнение на дадените препоръки.

С писмо изх. № 95-00-480/12.06.2024 г. на ръководителя на инспектората, изпълняващ правомощията на председател на Сметната палата е уведомен за извършената проверка, което е в изпълнение на препоръка, дадена с т. 5 от Одитен доклад № 0300100921 за извършен одит „Ефективност при управлението на Природен парк „Витоша“ за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2021 г.“, в срока, определен в одитния доклад и в изпълнение разпоредбата на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата.

➤ *ИЗВЪНПЛАНОВЕ ПРОВЕРКИ*

- Проверки, възложени от министъра на околната среда и водите по конкретни случаи

Със заповед № РД-348/25.04.2024 г., изменена със заповед № РД-535/21.06.2024 г. на министъра на околната среда и водите на екип от Инспектората е възложено извършването на извънпланова тематична проверка в дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ към МОСВ за спазването на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работата от служителите на администрацията при провеждането на процедури по: 1. Издаване и отмяна на решения по чл. 4 от Закона за управление на отпадъците, инициирани и проведени (приключили или неприключили с краен акт) след 26.04.2022 г.; 2. Издаване на заповеди по чл. 59, ал.3 и 4 от Закона за управление на отпадъците, инициирани и проведени (приключили или неприключили с краен акт) след 26.04.2022 г.; 3. Реда на Раздел III, Глава пета от Закона за управление на отпадъците, инициирани и проведени (приключили или неприключили с краен акт) след 26.04.2022 г.

Целта на проверката е да установи допуснати ли са нарушения от директора на дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ и служители в дирекцията при разглеждането на административни преписки и подготовка на проекти на административни актове по чл. чл. 4, чл. 59, ал.3 и 4 и Раздел III, Глава пета от Закона за управление на отпадъците, инициирани и проведени (приключили или неприключили с краен акт) след 26.04.2022 г.

Проверката не е приключила до 30.06.2024 г., поради което резултатите от нея ще бъдат докладвани в следващия отчетен период.

- Проверки, възложени от министъра на околната среда и водите, във връзка с постъпили в Инспектората сигнали.

В периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. в Инспекторат на МОСВ са постъпили 25 бр. сигнали.

По всичките 21 бр. сигнали са извършени предварителни проучвания по реда на чл. 32 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи, като 1 бр. сигнал е изпратен в дирекция „Правна“ за разглеждане по компетентност.

В хода на извършените предварителни проучвания по 4 бр. от посочените по-горе сигнали е установено, че отговарят на нормативните изисквания и е предложено на министъра на околната среда и водите да бъдат възложени проверки, като през отчетния период са приключили проверки по 3 бр. сигнали, подадени в края на 2023 г.

Проверените административни структури и звена по повод постъпили сигнали са както следва:

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ – Пловдив (БД ИБР) - в изпълнение на Заповед № РД -980/12.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите е извършена тематична проверка в БДИБРП по твърдения, съдържащи се в сигнал вх. № 26-00-2092/30.11.2023 г. В сигнала са изложени твърдения за неправилно прилагане на разпоредбите на Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностни води и неспазване на срокове за произнасяне по заявление вх. № РР-05-2/08.01.2021 г. за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект, подадено от „търговско дружество до директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ – Пловдив.

Целта на проверката е да установи основателността на твърденията в сигнала, след извършване на преглед и анализ на събраната информация и документи по случая и съответно даване на препоръки за предприемане на съответните действия.

Въз основа на събраните в хода на проверката документи е констатирано, неизпълнение на задължения от главен експерт в отдел „Разрешителни и регистри“ при басейновата дирекция, които са вменени с длъжностната характеристика; не е осъществен контрол от началника на отдел „Разрешителни и регистри“ в БД ИБР по отношение на процедиране на административна преписка по постъпило заявление за издаване на разрешително за ползване на повърхностни води и спазване на законоустановените срокове, както и не са предприети действия от за организация на дейността по процедирането ѝ, каквито задължения са вменени с длъжностна характеристика за длъжността; от директора на басейновата дирекция не са предприети действия за откриване на процедура по реда на чл. 60 и сл. от Закона за водите за издаване/отказ за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект с цел на ползване – „поддържане проводимостта на некоригирани речни легла с цел почистване от храсти, дървесна растителност и отпадъци в зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 5“, съгласно чл. 46, ал. 1, т. 10 от ЗВ, повече от две години; нарушен принципът за бързина и процесуална икономия, прогласен чл.11 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), съгласно който административният орган е длъжен за извършва процесуалните действия в сроковете, определени от закона, и за най-краткото време, необходимо според конкретните обстоятелства и целта на действието или на административния акт

Сигнал с вх. № 26-00-2092/30.11.2023 г. е частично основателен.

Резултатите от проверката са обективирани в Доклад, изх. № 26-00-2092/29.01.2024 г. на Инспектората на МОСВ, който след неговото одобряване от министъра на околната среда и водите е изпратен на директора на БДИБРП за сведение и изпълнение на дадените препоръки (писмо изх. № 26-00-2092/29.01.2024 г. на ръководителя на инспектората).

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 26-00-2092/29.01.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналоподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение: В определения в доклада срок, с писмо вх. № 26-00-2092/12.03.2024 г. от директора на БДИБРП е докладвано изпълнението на дадените препоръки, като са представени доказателства за това – Заповед № РД-03-42/27.02.2024 г. и Заповед № РД-03-43/27.02.2024 г. на директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски“ район – Пловдив.

РИОСВ - Русе - в изпълнение на заповед № РД-1002/21.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите, по повод сигнал с вх. № 94-00-1197/20.12.2023 г. в МОСВ. Със сигнала е отправено искане да се провери дали подадените от сигналоподателя през 2023 г. три сигнала за замърсяване на въздуха в гр. Русе са регистрирани в РИОСВ-Русе, какви действия са предприети по тях, както и да се отправи препоръка към директора на регионалната инспекция да спазва чл. 2, ал. 4 от Закона за администрацията. Към писмото са приложени като доказателства сигнали, подадени на 05.10.2023 г., на 22.11.2023 г. и на 01.12.2023 г., на електронния адрес на РИОСВ-Русе.

Проверката е тематична, по документи и има за цел да установи основателността на твърдението в сигнала, след извършване на проверка и анализ на събраната информация и документи по случая.

В хода на проверката е установено, че подадените от сигналподателя сигнали за замърсявания са регистрирани в РИОСВ-Русе, като предприетите действия по тяхното регистриране и насочване са в съответствие с разписаното в утвърдената със заповед № 451/01.09.2023 г. на директора на РИОСВ-Русе Процедура за работа с жалби и сигнали за нарушения на екологичното законодателство; подателят на сигналите е уведомяван за предприетите от страна на РИОСВ-Русе действия; утвърдената процедура за работа с жалби и сигнали за нарушения на екологичното законодателство не е оповестена на интернет страницата на регионалната инспекция.

С оглед на установените факти е прието, че сигнал с вх. № 94-00-1197/20.12.2023 г. в МОСВ е неоснователен.

Резултатите от проверката са обективирани в Доклад с изх. № 94-00-1197/12.02.2024 г., който след неговото одобряване от министъра на околната среда и водите, с писмо изх. № 94-00-1197/05.03.2024 г. на ръководителя на инспектората е изпратен за сведение и изпълнение на дадената препоръка на директора на РИОСВ-Русе.

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 94-00-1197/05.03.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение: В определения в доклада срок, с писмо вх. вх. № 94-00-1197/30.04.2024 г. от директора на РИОСВ-Русе е докладвано изпълнението на дадената препоръка - Процедура за работа с жалби и сигнали за нарушения на екологичното законодателство е публикувана на интернет страницата на регионалната инспекция.

РИОСВ-Пловдив - в изпълнение на заповед № РД-921/21.11.2023 г. на министъра на околната среда и водите, по повод сигнал с вх. № 94-00-1056/16.11.2023 г. в МОСВ. В сигнала са изложени твърдения за допуснати нарушения от директора на дирекция КОС и началника отдел „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ към РИОСВ-Пловдив, при провеждане на конкурс за заемане на длъжността младши експерт в дирекция „Контрол на околната среда“, отдел „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ към регионалната инспекция. Сочи се, че избраният кандидат не отговаря на зададените критерии, като на предишен конкурс не е допуснат поради липса на свидетелство за управление на МПС, каквото се е изисквало и при проведения конкурс за младши експерт.

Проверката е тематична, по документи и има за цел да установи истинността на твърденията в сигнала.

В хода на извършената проверка и въз основа на събраните доказателства е констатирано нарушение на чл.10, ал. 2 от Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност (НПКПМДС); нарушение на 10а, ал.1, т. 2 от ЗДСл, вр. чл. 13, ал.1, т. 2 от НПКПМДС в заповедите за обявяване на конкурсите за длъжностите „младши експерт“ и „старши експерт“ в отдел УООП, дирекция КОС при РИОСВ-Пловдив, към кандидатите за заемане на длъжностите са поставени специфични изисквания за притежаване на свидетелство за управление на МПС, категория В; декларациите по чл. 9 и 11 от НПКПМДС, са подадени от членовете на комисията, преди изтичането на крайния срок за подаване на документите за участие в конкурса; Утвърдените от директора на РИОСВ-Пловдив Вътрешни правила за дейността и организацията на управлението на човешките ресурси и организационното развитие в администрацията на РИОСВ-Пловдив не са приведени в съответствие с влезлия в сила от 06.10.2023 г. Закон за противодействие на корупцията.

С оглед на установените факти е прието, че сигнал с вх. № 94-00-1056/16.11.2023 г. в МОСВ е неоснователен. Резултатите от проверката са отразени в Доклад изх. № 94-00-1056/18.01.2024 г., който след одобряването му от министъра на околната среда и водите, с писмо изх. № 94-00-1056/23.01.2024 г. е изпратен на директора на РИОСВ-Пловдив за изпълнение на дадените препоръки.

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 94-00-1056/23.01.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение: В определения в доклада срок, с писмо вх. вх. № 94-00-1056/19.03.2024 г. от директора на РИОСВ-Пловдив е докладвано изпълнението на дадените препоръки и са представени съответните доказателства, а именно:

- Утвърдена длъжностна характеристика за длъжността „младши експерт“ в отдел УООП, дирекция КОС;
- Утвърдена длъжностна характеристика за длъжността „старши експерт“ в отдел УООП, дирекция КОС;
- Утвърдени „Вътрешни правила за дейността и организацията на управлението на човешките ресурси и организационното развитие на администрацията в РИОСВ-Пловдив“.

Директор на РИОСВ-Русе - в изпълнение на заповед № РД-36/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите по повод сигнал с вх. № КД-1/08.01.2024 г., съдържащ твърдения за несъвместимост и корупция по отношение на директора на РИОСВ-Русе.

С писмо изх. № КД-1/09.01.2024 г. сигналът, по отношение на твърденията за корупция, е изпратен по компетентност в Комисията за противодействие на корупцията.

В рамките на правомощията, по §2, ал.5 от ДРЗПК от Инспектората на МОАСВ е извършена проверка по твърденията в сигнала. След анализ на събраните доказателства е установено, че: директорът на РИОСВ-Русе към датата на назначаване на длъжността е бил член на учредително събрание на юридическо лице с нестопанска цел – орган на управление и контрол на юридическо лице с нестопанска цел, което по смисъла на чл.19, ал.7, т.3 от Закона за администрацията представлява несъвместимост със заеманата длъжност; подадената от него декларация за несъвместимост е с невярно съдържание; едногодишният срок за съставяне на акт за установяване на административно нарушение, предвиден в чл. 34, ал. 1 от ЗАНН, е изтекъл на 20.02.2023 г., поради което е преклудирана възможността за търсене на административна наказателна отговорност; несъвместимостта е прекратена на 21.06.2023 г. поради което не е налице основанието, предвидено в чл. 19а, ал.3 от ЗА, вр. с чл. 50, ал.4 от ЗПК, за прекратяване на проваотношението на директора на РИОСВ-Русе.

Резултатите от проверката са обективирани в Доклад с изх. № КД-1/19.02.2024 г., който е одобрен от министъра на околната среда и водите.

С писмо изх. № КД-1/26.02.2024 г. директорът на РИОСВ-Русе е уведомен за резултатите от проверката.

С писмо изх. № КД-1/26.02.2024 г. на ръководителя на инспектората, Доклад с изх. № КД-1/19.02.2024 г. е изпратен по компетентност на Районна прокуратура – гр. Русе.

Описаната в Доклад с изх. № КД-1/19.02.2024 г. несъвместимост, е установена и с Решение № РН-18-24-02/03.04.2024 г. на Комисията за противодействие на корупцията.

РИОСВ -Пловдив и БДИБР-Пловдив – в изпълнение на заповед № РД-167/01.03.2024 г. е извършена проверка по сигнал с вх. № 48-00-137/26.02.2024 г. в МОСВ. по твърдения за допуснати нарушения на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за водите при разглеждане на уведомления с вх. № ОВОС-3051 от 2023 г. в РИОСВ-Пловдив за инвестиционно предложение за „Промяна на ПУП – План за регулация на ПИ 56784.520.1 и 56784.520.2 по кадастрална карта и кадастралните регистри на гр. Пловдив“, с възложител „Олимпия парк“ ЕООД – гр. Пловдив.

В хода на проверката не са установени нарушения на процедурите по разглеждане на инвестиционното предложение, определени в Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие или Закона за водите, допуснати от директора на РИОСВ-Пловдив или директора на БДИБРП. Установено е неспазване: на сроковете по чл. 4, ал.2, изр. първо, чл. 4а, ал. 2 от Наредбата за ОВОС и чл.8, ал.4, изр. първо от Наредбата за ЕО, както и на приетите вътрешни правила. С оглед на събраните и анализирани доказателства е прието, че сигналът е неоснователен.

Резултатите от проверката са отразени в Доклад с изх. № 48-00-137-12/15.04.2024 г., който след одобряването му от министъра на околната среда и водите е изпратен на директорите на РИОСВ-Пловдив и БДИБРП за сведение и изпълнение на дадените препоръки „писма с изх. № съответно № 48-00-137-15/16.04.2024 г. и № 48-00-137-16/16.04.2024 г.“.

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 48-00-137-18/17.04.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение:

1. С писмо вх. № 48-00-137-21/13.06.2024 г. от директора на РИОСВ-Пловдив е докладвано предприемането на мерки за спазването на вътрешните правила и процедури и нормативно определените срокове в чл. 4, ал.2, изр. първо от Наредбата за ОВОС и чл.8, ал.4, изр. първо от Наредбата за ЕО.

2. С писмо вх. № 48-00-137-22/20.06.2024 г. от директора на БДИБРП е докладвано предприемането на мерки за спазването на чл. 4а, ал. 2 от Наредбата за ОВОС, като е приложена заповед на директора на басейновата дирекция.

Басейнова дирекция „Черноморски район“-Варна (БДЧРВ) – в изпълнение на заповед № РД-311/16.04.2024 г. на министъра на околната среда и водите е извършена проверка по сигнал с вх. №94-00-233/14.03.2024 г. с твърдения за нарушения, изразяващи се в неправомерни действия на директора на БДЧР, касаещи разрешително за водовземане чрез ново водовземно съоръжение с № 21590111/25.04.2012 г. (с изтекъл срок на действие) и процедура за разрешение за водовземане от подземни води чрез съществуващи взовземни въоръжения.

Проверката е тематична, по документи и е с цел да се установи основателността на твърденията в сигнала, след извършване на преглед и анализ на събраната информация и документи по случая и съответно даване на препоръки за предприемане на съответните действия.

При извършването на проверката е установено неспазване на законоустановен срок за уведомяване на заявителя за отстраняване на нередовностите по подаденото заявление и приложените към него документи; спазване на процедурата по издаване на разрешително за водовземане от подземни води, чрез съществуващо съоръжение, предвидена в Закона за водите и неоснователност на сигнала.

Резултатите от проверката са отразени в Доклад изх.№ 94-00-233-7/05.06.2024 г., който е одобрен от министъра на околната среда и водите. С писмо изх. № 94-00-233-9/14.06.2024 г. на ръководителя на инспектората, копие от доклада е изплатен на директора на БДЧРВ за сведение и изпълнение на дадената препоръка.

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 94-00-233-10/14.06.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение: Срокът за изпълнение на дадените препоръки изтича на 14.08.2024 г., поради което тяхното изпълнение ще бъде докладвано в следващия отчетен период.

РИОСВ-София - в изпълнение на заповед № РД-312/16.04.2024 г. на министъра на околната среда и водите, по повод сигнал с вх. № 94-00-302/05.04.2024 г. в МОСВ, съдържащ твърдения за наличието на нарушения (незаконосъобразни действия и/или бездействия), евентуално допуснати от директора на РИОСВ-София, при процедиране на сигнал, подаден от и получен в РИОСВ-София на 05.02.2024 г. чрез Системата за сигурно електронно връчване.

В хода на проверката е установено, че „Инструкция за приемане и отчитане сигнали за корупция и жалби на граждани и юридически лица, сигнали за нарушаване на екологичното законодателство в Регионалната инспекция по околната среда и водите - София“ не съответства на действащата нормативна уредба и не регламентира отговорностите и задълженията на служителите на РИОСВ-София, ангажирани с приемането и

регистрирането на сигнали, извършването на проверки и изготвянето на отговор до сигналоподателите, същата не е публикувана на интернет страницата на регионалната инспекция и сигналът е неоснователен.

Резултатите от проверката са отразени в Доклад изх. № 94-00-302-4/03.06.2024 г., който е одобрен от министъра на околната среда и водите на 13.06.2024 г. С писмо изх. № 94-00-302-6/14.06.2024 г. копие от доклада е изпратен на директора на РИОСВ-София за сведение и изпълнение на дадената препоръка.

В срока по чл.123, ал. 1 от АПК, с писмо изх. № 94-00-302-6/14.06.2024 г. на ръководителя на инспектората сигналоподателят е уведомен за резултата от проверката.

Изпълнение: Срокът за изпълнение на дадените препоръки изтича на 14.08.2024 г., поради което тяхното изпълнение ще бъде докладвано в следващия отчетен период.

➤ *ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ НА КОРУПЦИЯТА В АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ЗВЕНА И СТРУКТУРИ ОТ СИСТЕМАТА НА МОСВ.*

- В съответствие с Насоките за съставянето на антикорупционни планове, тяхното съдържание и одобряването им (приети с протоколно решение по т.2.1 на проведено заседание на Националния съвет по антикорупционни политики на 02.02.2018 г.), работната група, определена със Заповед № РД-142/19.03.2018 г., последно изменена със Заповед № РД-1151/07.12.2021 г. на министъра на околната среда и водите, с доклад изх. № 95-00-5650/26.01.2024 г., е представила информация за изпълнение на мерките от Секторния антикорупционен план в системата на Министерството на околната среда и водите за 2023 г. Същият е утвърден от министъра и публикуван на интернет страницата на МОСВ.
- В изпълнение на горесцитираните заповеди, членовете на работната група са представили и актуализирани антикорупционни мерки, съобразно компетенциите на ръководените от тях дирекции, с цел включването им в Антикорупционен план на МОСВ за 2024 г. Предвид факта, че Насоките за съставянето на антикорупционни планове се отнасят и до второстепенните разпоредители с бюджет (ВРБ) по бюджета на МОСВ от директорите на всички административни структури е изискано и са представени актуализирани антикорупционни мерки.

Със Заповед № РД-87/26.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите е утвърден Антикорупционен план в системата на МОСВ за 2024 г., публикуван на интернет страницата на МОСВ.

На основание чл. 46, ал.2 от Закона за противодействие на корупцията, от ръководителя на инспектората е изпратено писмо изх. № 95-00-5650/29.01.2024 г., с което председателят на Комисията за противодействие на корупцията е уведомен за изпълнението на препоръките на комисията по отношение на съдържанието на Антикорупционния план на МОСВ.

➤ *КОНТРОЛ ПО ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА*

- Съгласно чл.46, ал.4, т.7 от Закона за администрацията, инспекторатите осъществяват контрол и извършват проверки по Закона за противодействие на корупцията (ЗПК). Съгласно §2 от Допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ, проверката на декларациите, както и производството по установяване на конфликт на интереси за органите на изпълнителната власт, се извършва от съответния инспекторат.

В изпълнение на чл.10, чл.23, ал.1 и §3 от ПЗР на Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси (обн. ДВ бр. 81/02.10.2018 г.), със Заповед № РД – 29 от 12.01.2024 г. на министъра са утвърдени

нови Вътрешни правила за организацията при извършване на проверка на декларациите по чл.49, ал.1 от Закона за противодействие на корупцията и за установяване на конфликт на интереси в Министерството на околната среда и водите.

Със заповед № РД-829/14.09.2022 г., на министъра на околната среда и водите е определена постоянно действаща комисия от инспектори от Инспектората на МОСВ, която да извършва проверка за наличието или липсата на конфликт на интереси.

Към 30.06.2023 г. в МОСВ не са постъпвали сигнали и не са извършвани проверки за наличие на изискванията на чл.24, ал.2 от Вътрешните правила за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по чл.35 от ЗПКОНПИ и за установяване на конфликт на интереси.

III.2. Със заповед № РД – 766/13.10.2023 г. на министъра на околната среда и водите са определени инспекторите от Инспектората на МОСВ, които да извършват проверка на декларациите по чл.49, ал.1 от ЗПК и да водят и поддържат електронните публични регистри и списъци по чл.8 от Вътрешните правила и да съставят актове за установяване на административни нарушения по Глава единадесета от ЗПК.

Към 30.06.2024 г., в резултат от извършени планови проверки и след одобряване на докладите от министъра, имената на служителите, които не са спазили законоустановения срок за подаване на декларации за имущество и интереси по чл.49, ал.1, т.2 от ЗПК и които не спазили сроковете за подаване на декларации по чл.49, ал.1, т.1 и т.3 от ЗПК са включени в списъка по чл.4, ал.2, т.5 от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси, публикуван на официалната интернет страница на МОСВ.

Към 30.06.2024 г. не са постъпвали сигнали и не са били налице основания за извършване на проверка за достоверността на декларираните факти в декларации по чл.49, ал.1, т.2 и т.4 от ЗПК, подадени задължени лица по смисъла на §2, ал.1, т.1 и 2 от ДР на ЗПК.

➤ *КООРДИНАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ГЛАВЕН ИНСПЕКТОРАТ КЪМ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ*

- Съгласно чл.19 и чл.20 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействие със специализираните контролни органи (Наредбата) копия на утвърдените стратегически и годишни планове, одобрените отчети за дейността на инспекторатите, както и справка за дейността по образец за съответните години се изпращат в Главния инспекторат към Министерския съвет. В тази връзка през отчетния период са предприети следните действия:

С писмо изх. № 95-00-477/30.01.2024 г. на ръководителя на Инспектората до Главния инспекторат е представен отчет за дейността на Инспектората на МОСВ през 2023 г., и отчет за дейността по образец, утвърден от Главния инспекторат.

IV.2. Към 30.06.2024 г. в Инспектората на МОСВ не са постъпвали сигнали, препращани по компетентност от Главен инспекторат към МС.

### **Дирекция „Правна“**

- Участва със свои представители в работни групи и срещи във връзка с разработване на нормативни актове;
- Съгласува и/или дава становища по законосъобразност на проекти на нормативни актове, административни актове и наказателни постановления, издавани от министъра на околната среда и водите;

- Осъществява изготвяне, съгласуване, координация и контрол на договори и други правни актове;
- Изготвя решения от името на министъра при обжалване на актове на второстепенните разпоредители с бюджет по реда на Административнопроцесуалния кодекс;
- Осъществява цялостната дейност по предоставяне на достъп до обществена информация на граждани и юридически лица чрез осигуряване на навременен и законосъобразен достъп до обществена информация и изготвяне на решения по реда на Закона за достъп до обществена информация във връзка с постъпилите в министерството заявления;
- Осъществява процесуалното представителство на министерството пред съдилищата, Комисията за защита от дискриминация и Комисията за защита на конкуренцията. Към настоящия момент процесуално представителство от страна на служителите в дирекция „Правна“ се осъществява по 140 дела, образувани пред съд, с предмет административни, граждански, трудови правоотношения;
- Служители от дирекция „Правна“ осъществяват процесуалното представителство на МОСВ във връзка с изпълнителните производства, по които министерството е страна;
- Осигурява съдействие във връзка с текущо поставени въпроси от страна на министъра на околната среда и водите, членовете на политическия кабинет, специализираните дирекции в МОСВ и ВРБ от системата на министерството.

### **Дирекция „Финансово управление“**

През отчетния период е изготвен проектобюджет 2024 г. и доклад в програмен формат към проектобюджета на МОСВ за 2024 г.

Изготвена тригодишна бюджетна прогноза на МОСВ за периода 2025-2027 г. Първи етап.; Изготвена предварителна актуализация на бюджетната прогноза за периода 2025-2027 г. и проектобюджета за 2025 г. на МОСВ. Изготвен доклад в програмен формат към тригодишната бюджетна прогноза на МОСВ 2025 - 2027 г.

Изготвяно е месечно разпределение на бюджета по икономически елементи на Единната бюджетна класификация и по програми; организирано е изготвянето и представянето на ежемесечна заявка за лимит в Министерството на финансите за плащания на текущите и капиталовите разходи на министерството в съответствие с утвърдените срокове съгласно ДР № 1/13.02.2024 г. и в съответствие с разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от ЗПФ.

Разпределян лимит по структури в системата на МОСВ ежемесечно първият работен ден. Сторнирани дебитни и кредитни обороти – ежемесечно. Обработена е информацията предоставена от НАП във връзка със събрани вземания предоставени за принудително събиране, осигурен е допълнителен лимит чрез МФ и всички средства са преведени по предназначение на общини и ПУДООС. Допълнително всички приходи събрани текущо в системата на МОСВ в полза на ПУДООС и общините са преведени в необходимите срокове чрез осигуряване на допълнителен лимит от МФ.

Ежедневно са одобрявани плащанията чрез Системата за единните бюджетни разплащания (СЕБРА), наредени от банковите сметки на министерството; изготвени са ежемесечни, тримесечни, шестмесечен и годишен финансов отчет за касовото изпълнение на бюджета, средствата от ЕС и чуждите средства; изготвен е финансов отчет за степента на изпълнение на политиките и програмите на министерството по тримесечия – за първо и за второ тримесечие.

За периода от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. са:

- Актуализирани са Вътрешни правила за организация на дейностите в МОСВ при командироване на служители в чужбина



- Разработен е и утвърден от Министъра на околната среда и водите Индивидуален сметкоплан на МОСВ 2024 г.
- Съставен е и утвърден от Министъра на околната среда и водите Амортизационен план 2024 на Министерство на околната среда и водите.
- Актуализирани са Вътрешните правила за организация и дейността на МОСВ при командироване на служители в чужбина.
- Изготвени са заявки до Министерство на финансите за предоставяне на лимит във връзка с изпълнение на проекти по оперативни и други международни програми;
- Изготвени са месечни заявки за осигуряване на лимит за плащания по бюджета; Изготвени са ежемесечни заявки за лимит за отпускане на допълнителни средства във връзка със събрани чужди средства на разпореждане и средства принудително събрани от НАП в полза на други институции; Сторнирани са дебитни и кредитни обороти за отчетния период; Ежедневно се одобряват плащанията в СЕБРА на ЦА и на ВРБ. Ежедневно се публикува на интернет страницата на министерството на извършените плащания по разпоредители и по кодове на вид плащане.
- Изготвени са ежемесечни отчети за изпълнението на бюджета на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства по тримесечия; Изготвени са тримесечни касови отчети за изпълнението на бюджета, на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства, оборотна ведомост и баланс по тримесечия със съответните приложения; Изготвени са ежемесечни отчети за изпълнението на бюджета на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства.
- Редовно се публикуват отчетите на интернет страницата на МОСВ.
- В установените срокове са изготвени и предоставени становища по всички постъпили в дирекцията материали и проекти на нормативни актове.
- През отчетния период е осъществен текущ финансов контрол по спазването на финансовата и платежната дисциплина, правилното оформяне на първичните и официалните счетоводни документи; Осъществени са разплащанията на ЦА министерството при спазване на ЗПФ и размера на утвърдените бюджетни кредити по параграфи и подпараграфи
- Счетоводната отчетност на приходите, разходите и трансферите на ЦА на министерството се осъществява в съответствие със СБП и ЕБК и при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдената от министъра на околната среда и водите Счетоводна политика и Индивидуален сметкоплан .
- През отчетния период своевременно и в срок се изготвят ведомостите за заплати, документите за пенсиониране, свързани с осигурителен доход и декларации свързани с работната заплата .
- През отчетния период са осчетоводени всички придобити активи.
- През отчетния период са съставени и предадени в срок форми на статистически отчети с екологична насоченост. В законово установения срок до 14 число на месеца следващ отчетния период се съставя и Справка декларация по ЗДДС.

В МОСВ информационната система за ТРЗ включва софтуерен продукт за изчисляване на възнаграждения и изготвяне на ведомости за работни заплати Омекс 2000 Professional. Софтуерният продукт се използва за изчисляване на възнаграждения и изготвяне на ведомости за работни заплати. Чрез програмния продукт се издават автоматично Декларации, Служебни бележки, електронни съобщения до служители на администрацията, които се изпращат на електронен адрес на служителя , статистически формуляри. През отчетния период в програмният продукт Омекс 2000 Professional е създаден автоматичен изход на данни към програмен продукт за финансова-счетоводна дейност АС2012 за цялата

система на МОСВ свързан с автоматично осчетоводяване на работната заплата на служителите от администрацията.

По отношение на формата и съдържанието на месечните отчети е създадена аналитичност за данни свързани с „Натурални и други показатели – рекапитулация“, за „Текущи разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“, „Капиталови разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ и „Общо разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ с данни по показатели - „Текущи разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“, „Капиталови разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ и „Общо разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“). Данните автоматично се свалят от счетоводната система в отчетните образци.

Интегрирана е счетоводната система на формулярите на утвърдените План-сметки и съставяне на отчети за изпълнение на дейностите по приетите План- сметки.

План-сметките в счетоводната система позволяващи за електронно автоматично пренасяне на данните в отчетните образци.

### **Дирекция „Вътрешен одит“**

Основната функция на дирекция „Вътрешен одит“ е свързана с осъществяването на дейността по вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси в МОСВ, вкл. на разпоредителите с бюджетни кредити от по-ниска степен към министъра на околната среда и водите и на проекти, финансирани със средства на ЕС.

Целите, заложи в Стратегическия план за периода 2024-2026 г. и Годишния план за дейността по вътрешен одит за 2024 г., се отнасят до:

- укрепване на вътрешния контрол на МОСВ чрез предоставяне на независима и обективна оценка за ефективността на процесите и дейностите;
- предоставяне на увереност на ръководството на МОСВ относно законосъобразното управление на средствата от ЕС за финансиране на проекти в приоритетни области на околната среда;
- поддържане и надграждане на професионалните знания и умения на вътрешните одитори за даване на обективна оценка при изпълнение на одитните ангажменти.

За постигане на стратегическите цели през 2024 г. са планирани одитни ангажменти, насочени към оценка на степента на спазване на етичните принципи, екологосъобразното управление на отпадъците, ефективността на осъществявания предварителен контрол за законосъобразност на финансовата дейност на РИОСВ, оценка на ефективността на осъществявания превантивен контрол от РИОСВ по отношение на опазване чистотата на атмосферния въздух и контрол на веществата, които нарушават озоновия слой, и флуорсъдържащите парникови газове, ефективността на управление на автомобилния парк в БД, възлагането на обществени поръчки, ефективността на контрола върху опазване на водите от замърсяване чрез изпълнение на условията в разрешителните за заустване. Одитните ангажменти са насочени към потенциалните рискове, които застрашават изпълнението на поставените цели, и минимизиране на тяхното действие чрез адекватни и навременни препоръки.

Изпълнението на индикаторите за изпълнение на стратегическите цели към 30.06.2024 г. е, както следва:

№	Стратегическа цел	Индикатор за изпълнение	Целева стойност	Изпълнение към 30.06.2024 г.
---	-------------------	-------------------------	-----------------	------------------------------

1.	Укрепване на вътрешния контрол на МОСВ чрез предоставяне на независима и обективна оценка за ефективността на процесите и дейностите	Приети препоръки за подобряване на вътрешния контрол	100% приети препоръки	100%
2.	Предоставяне на увереност на ръководството на МОСВ относно законосъобразното управление на средствата от ЕС за финансиране на проекти в приоритетни области на околната среда	Приети препоръки за подобряване дейността по управление на средствата по ОПОС	100% приети препоръки	-
3.	Поддържане и надграждане на професионалните знания и умения на вътрешните одитори за даване на обективна оценка при изпълнение на одитните ангажименти	Участие в обучения	85% изпълнение на годишния план за обучения	23,80%

**По цел 1:** През отчетния период са изпълнени 4 одитни ангажимента – 2 за увереност, 1 за проследяване на препоръките и 1 за консултиране. Дадени са 19 препоръки в двата одитни ангажимента за увереност. Всички препоръки са приети от ръководителите на одитните единици – РИОСВ-Бургас и РИОСВ-Шумен, но към 30.06.2024 г. същите не са представили план за действие.

**По цел 2:** В Годишния план за дейността по вътрешен одит не е включен одитен ангажимент на проект, финансиран с европейски средства. Това ще бъде направено с неговата актуализация.

**По цел 3:** За отчетния период вътрешните одитори са преминали 7 обучения, 2 от които не са планирани. Изпълнението на индикатора е 23,80% от 21 планирани обучения.

При изпълнението на одитните ангажименти не е имало ограничения в обхвата на дейността по вътрешен одит.

За 2024 г. са планирани 11 одитни ангажимента – 10 за увереност и 1 за проследяване на препоръките. Проследяването на препоръките е извършено с отделен одит за преходни периоди – 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г. 3 одитни ангажимента за увереност са преходни: ОАУ 2303, ОАУ 2304, ОАУ 2305.

Към 30.06.2024 г. са приключени 4 одитни ангажимента – 2 за увереност, 1 за проследяване на препоръките и 1 за консултиране. Изготвени са 35 становища за законосъобразност на проведени обществени поръчки и законосъобразно разходване на средства по ОПОС 2021-2027 г.

Проследени са 37 препоръки от одитни доклади, изпълнени са 30, в процес на изпълнение са 6 препоръки. За 1 препоръка е отпаднала необходимостта от изпълнение. По отношение на изпълнените препоръки се констатира, че същите са адекватни, ефективни и изпълнени в определения срок съгласно представения план за действие. Налице е разбиране от страна на ръководителите относно въздействието на риска от несвоевременно и/или неточно изпълнение на препоръките. От ръководителите на одитираните структури са предприети действия за разписване на процедури, вътрешни правила, издадени са заповеди и др. актове в съответствие с дадените препоръки.

Основните изводи за функционирането на системите за финансово управление и контрол в системата на МОСВ са направени на базата на извършените одити за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. Осъществените одитни ангажименти подпомогнаха работата на ръководителите при управлението на бюджетните средства, изграждането на адекватни системи за финансово управление и контрол и повишаването на ефективността на контролната дейност.

Ръководителите на одитираните структури/ структурни звена са внедрили системи за финансово управление и контрол, разработени са вътрешни правила, регламентиращи дейностите. Преобладаващата част от разработените правила и процедури осигуряват разумна увереност за постигане на стратегическите и оперативните цели на министерството. В основата си пропуските и слабостите в осъществяваните дейности се дължат на неефективен контрол от страна на отговорните служители, неактуализирани или неразписани процедури, неосъществен мониторинг на правилата и недобро разбиране за същността на мониторинга, несъобразяване на планирането на контролната дейност с оценката на риска, неупражнена контролна дейност върху резултатите от собствения мониторинг.

С дадените препоръки от одиторите и предприетите действия от страна на ръководителите на структурите към МОСВ и административните звена в министерството е постигнато следното:

- разработена е методика за оценка на пасищата от експерти на ДНП „Рила“;
- подготвен е финален вариант на Ценоразпис за предоставяне на услуги от лабораториите на ИАОС;
- актуализирани са длъжностни характеристики;
- подобрена е контролната дейност по отношение на подадени документи от заявителя за разрешително, като в контролните листове са включени допълнителни проверки;
- подобрено е архивирането на документацията, като е разписана процедура;
- въведена е контролна дейност, с която се минимизира риска от допускане на грешки в процедурата по изменение на разрешителното за оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- актуализирана е Процедурата за реда и начина за извършване на контролна дейност в РИОСВ-Плевен;
- подобрена е дейността по планиране на контролната дейност по отношение на оценката на риска – прилага се експертна оценка в зависимост от определени критерии за висок, среден и нисък риск;
- постигнато е пълно съответствие с изискванията на Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност по отношение на информационните активи, управлението на риска, обезпечаване нивото на мрежова и информационна сигурност и др. изисквания;
- подобрена е дейността по отношение на управлението на автомобилния парк в МОСВ.

### **Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси”**

#### **I. Изпълнение на планираните капиталови разходи за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.**

- Закупуване на мобилни апарати;
- Закупуване, доставка и монтаж на стационарна зарядна станция за ЕПС.

#### **II. Кратък анализ на дейността на дирекция СДЧР за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г.**

- Организация и осъществяване на контрол при изпълнението на договор за доставка на канцеларски и санитарно-хигиенни материали и хартия за нуждите на министерството;
- Организация, извършване и осъществяване на контрол на материално-техническото снабдяване в административните сгради на Министерството на околната среда и водите – Централна администрация (МОСВ-ЦА);
- Участие в годишна инвентаризационна комисия на горивото на автомобилите на МОСВ-ЦА;
- Изготвяне на годишен отчет за капиталови разходи за 2023 г. на МОСВ, включени в поименните списъци;
- Изготвяне до МФ на месечни предложения за капиталови разходи за 2024 г. на ЦА и ВРБ;
- Изготвяне до МФ на месечни отчети за капиталови разходи за 2024 г. на ЦА и ВРБ;

- Изготвяне на тригодишната прогноза за капиталови разходи за 2025-2027 г. на ЦА и ВРБ;
- Изготвяне на тригодишната бюджетна прогноза за 2025-2027 г. за разходи, касаещи дейността на дирекцията;
- Заприхождаване и разходване на определени активи на МОСВ чрез Складова програма AlgosSkald 3;
- Осъществяване на контрол на договор за сервизно и абонаментно обслужване на ПИС и ПГС за двете административни сгради на МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор със „СМ-КОНСУЛТА“ ЕООД;
- Годишна проверка на техническите средства за пожарогасене – пожарогасители, евакуационни табели /EXIT/ в двете сгради на министерството;
- Участие в междуведомствена работна група по поддръжка от страната домакин и план за указване на поддръжка от Република България като страна домакин на сили на НАТО;
- Участие в междуведомствена аналитична работна група към Оперативния щаб по противодействие на тероризма в МВР;
- Участие в работна среща, организирана от МО, на тема „Управление на кризи и развитие на системата за отбранително-мобилизационна подготовка“;
- Участие в тренировка за изпълнението на част от разработения „План за използване на пощенските и електронните съобщителни мрежи при кризи от военен характер“;
- Отговори на писма, становища, доклади и непрекъснатата кореспонденция с МО по въпросите, свързани с отбраната на страната;
- Осъществяване на взаимодействие и извършване на контрол на поддръжката и ремонта на стопанския инвентар;
- Участие в изготвяне и финализиране на План за противодействие на тероризма и защита от терористична дейност на МОСВ;
- Участие в изготвяне и финализиране на План за сигурност на МОСВ;
- Осъществяване на координация и взаимодействие с компетентните органи по осигуряване на пожарна и аварийна безопасност и ЗБУТ в административните сгради на министерството;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор със „Софийска вода“ ЕАД, „Топлофикация София“ ЕАД;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнение на договор с предмет: „Организиране и осъществяване на денонощна физическа охрана на НСФХ Илиянци“;
- Организация и осъществяване на контрол при поддръжка и профилактика на система за видеонаблюдение и контрол на достъпа в сградите на МОСВ;
- Проверка на пожарогасителните средства;
- Провеждане на начален инструктаж на новопостъпилите служители в МОСВ и провеждане на периодичен инструктаж на служителите в МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор с А1 – ТВ;
- Създаване и поддържане на регистър на имотите на МОСВ;
- Организация и осъществяване на контрол при: извънгаранционна поддръжка и профилактика на пожароизвестителната и пожарогасителната система; пожарогасители, пожарникарски касети и евакуационни осветления; асансьорите и климатиците в сградите на МОСВ;
- Организиране и извършване на служебен превоз на командировани служители на МОСВ в страната и чужбина;
- Осъществяване на контрол на поддръжката и ремонта на предоставените транспортни средства;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнението на договор с предмет: „Цялостно обслужване на служителите, работещи в МОСВ-ЦА от Служба по трудова медицина“;

- Изготвяне на месечни графици за дежурствата на портиерите и чистачките в административните сгради на МОСВ;
- Организиране и осъществяване на контрол на поддръжка и сервиз на климатичните системи в двете сгради на МОСВ-ЦА;
- Организиране и осъществяване на контрол на профилактика, поддръжка и сервиз на автоматични входни врати ДОРМА в сградата на бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Организация и осъществяване на контрол при поддръжка и профилактика на система за видеонаблюдение и контрол на достъпа в сградите на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор с „Виваком“ АД за стационарни телефони;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор за доставка на смазочни материали за автомобили и автокозметика, начина на закупуване и контрол МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор с предмет: „Доставка на автомобилно гориво чрез карти за безналично плащане за автомобилите на МОСВ“;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор с предмет: „Следгаранционно сервизно обслужване на автопарка на МОСВ-ЦА“;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнението на договор с предмет: „Периодично хигиенно поддържане на автомобилите от служебния автопарк на Централно управление на МОСВ“;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнението на договор с предмет: „Доставка на автомобилни гуми и услуги по обслужване, демонтаж, монтаж и ремонт на автомобилни гуми и джанти за служебните автомобили на МОСВ“;
- Организация и осъществяване на контрол при доставката на пътни книжки за автомобилите на МОСВ-ЦА и ВРБ;
- Осъществяване на контрол на изпълнението на договор за предоставяне на далекосъобщителна услуга чрез обществена далекосъобщителна мрежа по стандарта GSM с национално покритие за нуждите на Министерство на околната среда и водите и неговите структури“;
- Изготвяне на годишен доклад за състоянието на дейността по управление на риска за 2023 г.;
- Изготвяне на Приложение № 5 „Регистър на идентифицираните рискове в дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“ за 2023 г.;
- Изготвяне на макет предложение за месечно разпределение на разходите за 2023 г. на дирекция СДЧР;
- Изготвяне на документации на договори за наем на ведомствени жилища на служители на МОСВ – по процедура; изготвяне на допълнителни споразумения към договорите за наем на ведомствени жилища за промяна в размера на наемната цена съгласно промяната на инфлационния индекс за периода януари-декември 2023 г. спрямо периода януари-декември 2022 г.;
- Организиране на практическо проиграване на плана за защита при бедствие и евакуационен план – природно бедствие, радиационно замърсяване с последвал пожар в сградите на МОСВ;
- Изготвяне на цели по качеството на дирекция СДЧР за 2024 г.;
- Зареждане на служебните електронни карти на служителите в МОСВ;
- Инициране на процедура и участие в комисия за избор на изпълнител за „Доставка на автомобилно гориво чрез карти за безналично плащане за автомобилите на МОСВ“;
- Извършване на седмични дезинфекции чрез опръскване на работните кабинети и общите части в сградите на МОСВ;
- Изготвяне на отговори на писма, становища, доклади и кореспонденция с РСПБЗН, МВР по въпросите, свързани с пожаробезопасност, видеонаблюдение и сигурност;
- Изготвяне на документация за подготовка на процедура за избор на изпълнител с предмет: „Хамалски услуги в сградата на МОСВ-ЦА“;

- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с „КУМЕР“ ООД за доставката на електрическа енергия Н.Н и СрН за обектите и административните сгради на ЦУ-МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на Договор за сервизно абонаментно обслужване и извънгаранционна поддръжка на 3 бр. пътнически асансьорни уредби, монтирани в двете сгради на ЦУ-МОСВ;
- Участие в комисии за избор на изпълнители – процедури по обществени поръчки;
- Организация по настаняване на служители в служебните апартаменти, собственост на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с „БК-Горна Баня“;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнението на договор за следгаранционно сервизно обслужване на 22 бр. МПС от автомобилния автопарк на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за имуществено застраховане на сградите и имотите на МОСВ – публична държавна собственост;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с ЦГМ за възмездно ползване на паркоместа пред двете сгради на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на поръчка за извършване на профилактика, ремонт и текуща поддръжка на хидротехнически съоръжения и друга инфраструктура, намиращи се на територията на защитена местност „Калимок-Бръшлен“;
- Изготвяне на технически документации, количествени сметки и други изисквания при изпълнението на ремонтни дейности в сградите на МОСВ – ул. „У. Гладстон“ № 67 и бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на ремонтни дейности в сградите на МОСВ – ул. „У. Гладстон“ № 67 и бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на поръчка за промяна на КККР за имот на МОСВ – Инсенератор;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на поръчка за изготвяне на ПУП – ПРЗ за имот на МОСВ – Илиянци;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на поръчка с предмет: „Извършване на профилактика и текуща поддръжка на помпена станция, инсталация за мълниезащита и мачтов трафопост, намиращи се на територията на ПП „Персина“ – о-в Белене“;
- Инициране на процедура за избор на изпълнители за застраховка „Каско и злополука“ на местата на служебните автомобили на МОСВ-ЦА, застраховка „Гражданска отговорност“ и имуществено застраховане на сградите на МОСВ-ЦА, както и участие в комисия;
- Изготвяне на доклади и становища и осъществяване на контрол при изпълнението на договори за строителство и ремонти на сградите и имотите на РИОСВ, БД и ДНП – публична държавна собственост, изискани от дирекция ФУ и/или други специализирани дирекции;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с предмет: „Гаранционно сервизно обслужване на автомобилния парк на МОСВ-ЦУ“, „Гаранционно сервизно обслужване на 5 броя автомобили марка „Форд“, модел „Мондео“.

### III. Дейности, осъществени от служителите с функции по управление на човешките ресурси в периода 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г.

- Подготвени са и са утвърдени от министъра допълнителни разписания на длъжностите съгласно ПМС № 66 от 1996 г. и ПМС № 31 от 2019 г. в съответствие с постановленията за работните заплати в бюджетната сфера (определяне на нов размер на минималната работна заплата за страната) и одобрен доклад за извършване на

трансформация в допълнителното разписание на длъжностите съгласно ПМС № 66 от 1996 г.;

- Подготвени са и са утвърдени от министъра длъжностни и поименни разписания на длъжностите в министерството в съответствие с постановленията за работните заплати в бюджетната сфера и одобрени доклади за извършване на трансформации;
- Предоставени са на министъра на околната среда и водите за одобрение длъжностни разписания на ВРБ към МОСВ;
- Проведени са процедури за разпределение на ДВПР за 4-то тримесечие на 2023 г. и 1-то тримесечие на 2024 г.;
- Съгласно Закона за държавния служител и Кодекса на труда:
  - новоназначени служители в МОСВ и директори на ВРБ – 43 бр.;
  - прекратени служебни и трудови правоотношения със служители на МОСВ и директори на ВРБ – 53 бр.;
  - повишени в ранг служители – 120 бр.;
  - преназначени служители – 49 бр.;
  - изготвени заповеди за повишение на основната месечна заплата на служителите на МОСВ във връзка с определянето на нов размер на минималната работна заплата за страната;
  - изготвени заповеди за определяне на нов размер на ОМЗ на служителите във връзка с ПМС № 79 от 03.04.2024 г. и ПМС № 111 от 23.04.2024 г. – 404 бр.;
  - изготвени заповеди за повишаване на заплатите на директорите на ВРБ към МОСВ съгласно протокол на САР – 22 бр.;
  - изготвени заповеди за полагане на извънреден труд от служители на МОСВ – 49 бр.;
  - изготвени заповеди за процент прослужено време на служители на МОСВ и директори на ВРБ към МОСВ – 26 бр.;
  - изготвени заповеди за и. д. и прекратяване на и. д. – 20 бр. (за МОСВ и ВРБ);
  - изготвено допълнително поименно разписание на длъжностите на МОСВ за осигуряване на дейностите по изпълнението и/или управлението на проекти, финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или от други международни финансови институции и донори, с бенефициент – администрация на изпълнителната власт – 1 бр.;
  - подадени уведомления до НОИ за служителите при прекратяване и назначаване;
- Стартирани и проведени са 2 бр. конкурсни процедури за избор на директори на ВРБ към МОСВ;
- Стартирани са 32 бр. конкурсни процедури в МОСВ;
- Проведени са 15 бр. процедури по конкурентен подбор;
- Проведени са 2 бр. процедури по мобилност на основание чл. 81а от Закона за държавния служител;
- Изготвен и утвърден е Годишен план за задължително и специализирано обучение на служителите на МОСВ за 2024 г.; в електронния портал на ИПА са регистрирани заявките за обучение за 2024 г. на служителите;
- Координиран е процеса на обучение в ИПА и всички сертификати от преминалото обучение са архивирани в служебните и трудовите досиета на служителите;
- Осъществени са дейности и е оказано съдействие на служителите във връзка с подаването на декларации по Закона за противодействие на корупцията – приемане, обработка и въвеждането им в регистъра на сайта на МОСВ;
- Регистрирани и подадени в НОИ са болнични листове и молби-декларации за изплащане на парични обезщетения и помощи от ДОО (за служителите в отпуск по майчинство);
- Издаване на електронно служебно свидетелство за съдимост на лица, по отношение на които се предвижда служебно установяване на съдебния статус съгласно чл. 62, ал. 7 от Кодекса на труда и чл. 1, ал. 1, т. 5 от Наредба № 4 от 11.05.1993 г. за документите,



които са необходими за сключване на трудов договор, и съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 2, ал. 2, т. 5 от Наредба за документите за заемане на държавна служба, приета с ПМС № 314 от 23.11.2011 г.;

- Организиран са стажове на студенти в МОСВ;
- Попълнен и утвърден е Годишен доклад за състоянието на администрацията за 2023 г.;
- Организиране и консултиране на процеса на годишното оценяване на изпълнението на длъжността от служителите на МОСВ, архивиране на формулярите за годишно оценяване и нанасяне на оценките в програмата HeRMes;
- Проведена е процедура за отлагане на неизползвания отпуск за 2023 г. от служителите на МОСВ и директорите на ВРБ;
- Осъществени са дейности, свързани с човешките ресурси и прилагане на Закона за държавния служител, Кодекса на труда, Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация, Класификатора на длъжностите в администрацията, Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители, Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация; своевременна актуализация във връзка с настъпилите промени в нормативната уредба в областта на човешките ресурси.

Служителите с функции по управление на човешките ресурси извършват още следните дейности: изготвяне на справки и заповеди относно отпуските на служителите на МОСВ, документи, касаещи служители в отпуск по майчинство – заповеди, уведомления, справки, служебни бележки; оформяне на трудови и служебни книжки; изготвяне на служебни бележки и други документи, необходими на служителите на МОСВ; изготвяне на заповеди за промяна на процент за прослужено време на служителите на МОСВ; изготвяне на справки във връзка с извършвани проверки от външни и вътрешни одитори; изготвяне на писма, становища, отговори на жалби и др.; изготвяне на документи УП-1 и УП-3 за пенсиониране на служителите на МОСВ; изготвяне и представяне в НАП на уведомления по чл. 62 от Кодекса на труда за сключените и прекратените трудови договори; извършване на вписвания в регистъра по чл. 61, ал. 1 от Закона за администрацията на обявленията за провеждане на конкурсите за назначаване на държавни служители, както и на резултатите след приключване на всяка конкурсна процедура; участие в конкурсни комисии съгласно Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители; регистрация на представените от служителите на МОСВ болнични листове и молби-декларации (за отпуск по майчинство) съгласно Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване; попълване на Информационната система за отчетните доклади за ЦУ на МОСВ съгласно изискванията на чл. 62, ал. 1 от Закона за администрацията – относно човешките ресурси.

### **Дирекция „Обществени поръчки“**

За периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. са проведени 29 обществени поръчки с обща прогнозна стойност 39 535 468,47 лв. без включен ДДС съгласно предвижданията за изпълнението им, направени към датата на възлагане на поръчките, в това число:

- обявени и проведени 19 процедури, от които 15 открити процедури и 4 публични състезания за възлагане на обществени поръчки, с обща прогнозна стойност 36 817 468,47 лв. без включен ДДС;
- обявени и проведени 6 обществени поръчки при спазване на изискванията на Глава двадесет и шест от ЗОП – чрез събиране на оферти с обява, с обща прогнозна стойност 263 000 лв. без включен ДДС;
- обявени и проведени 3 процедури на вътрешен конкурентен избор въз основа на рамково споразумение с обща прогнозна стойност 1 655 000 лв. без включен ДДС;
- възложена 1 процедура на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „б“ от ЗОП – с договаряне без предварително обявление, с обща прогнозна стойност 800 000 лв. без включен ДДС.

Сключени са 62 бр. договори на обща стойност 4 846 975,22 лв. без включен ДДС, от които:

- 39 бр. договори чрез директно възлагане на основание чл. 20, ал. 4 от ЗОП на обща стойност 780 324,75 лв. без включен ДДС;
- 7 бр. договори след проведени открити процедури за възлагане на обществени поръчки на основание чл. 74 от ЗОП с обща стойност 1 459 940 лв. без включен ДДС;
- 1 бр. договор след проведено публично състезание на основание чл. 178, ал. 1 от ЗОП на стойност 25 000 лв. без включен ДДС;
- 1 бр. договор след проведено договаряне без предварително обявление на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП на стойност 793 878,14 лв. без включен ДДС;
- 2 бр. договори въз основа на рамково споразумение на основание чл. 82, ал. 1 от ЗОП на обща стойност 1 600 000 лв. без включен ДДС;
- 7 бр. договори след проведени обяви за събиране на оферти на основание чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП на обща стойност 154 525,28 лв. без включен ДДС;
- 2 бр. договори на основание изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 5 от приложното поле на ЗОП на обща стойност 27 067,05 лв. без включен ДДС;
- 1 бр. договор на основание изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 2 от приложното поле на ЗОП, във връзка с ПМС № 23 от 13.02.2023 г., на стойност 6 240 лв.

През отчетния период не са сключвани договори на основание чл. 191 от ЗОП – чрез покана до определени лица.

#### **Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“**

В периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. екипът на пресцентъра на МОСВ отразява всички събития с участието на министъра и на представители на МОСВ и осигурява своевременно информирание на средствата за масово осведомяване за всички решения от обществен интерес.

Сред най-важните събития с участието на министъра и заместник-министрите, за които е предоставена навременна информация на медиите, са срещи и проверки в страната с публичен характер – основно свързани с подготовката за домакинството на България за 61-вата сесия на Междуправителствения панел на ООН по изменение на климата (IPCC) и приоритетно представяне на политиката на МОСВ в областта на изменението на климата; проведени кампании в национален мащаб по повод датите от Международния екокалендар; актуални теми като годишните планове за паша в трите национални парка за 2024 г., проверки за незаконни зауствания по Черноморското крайбрежие, справяне с изхвърлянето на отпадъци на нерегламентирани места, водоснабдяването на населени места, както и инспекции при критични ситуации и сигнали за замърсяване на място. Представители на пресцентъра съпровождат министъра и заместник-министрите при техните посещения с цел отразяване на актуални обществени проблеми, изискващи своевременна реакция на политическото ръководство на МОСВ.

Пресцентърът подготвя и всекидневно публикува на сайта на министерството четири информационни бюлетина – за водите, за отпадъците, за въздуха и за очаквани опасни явления, както и месечен бюлетин за водите.

Експертите от дирекция ВОП участват активно в подготовката, протоколното осигуряване и отразяването на събития не само на политическото ръководство, но и на специализираните дирекции.

Пресцентърът, координирано с експертите за връзки с обществеността на регионалните структури, подпомага предоставянето на информация за регионалните медии чрез

подготовка и съгласуване на прессъобщения в ситуации със замърсяване на различните компоненти на околната среда или други критични ситуации, изискващи публичност.

През отчетния период е отчетен повишен интерес към Фейсбук страницата на министерството и все по-активно отразяване на теми за опазването на околната среда и в други социални мрежи като Instagram и LinkedIn.

Дирекция ВОП повишава информираността и прозрачността в дейността на институцията. Въпросите, получени от медиите, своевременно се обработват и отговорите се изпращат след редакция и съгласуване с ресорните дирекции и заместник-министри.

Звената „Пресцентър“ и „Протокол“ в дирекцията участват активно в организацията на срещите на политическото ръководство с представители на различни обществени и публични организации, както и в организирането на публични прояви на екипа на МОСВ.

### **Дирекция „Административно и информационно обслужване“**

Стратегическата цел на дирекция „Административно и информационно обслужване“ е осигуряване функционирането на сървърната и мрежова инфраструктура, компютърната и периферна техника, техническите средства за защита на информационната сигурност и услугите, предоставяни от външни доставчици в областта на информационните технологии, техническо обезпечаване на дейностите на членовете на политическия кабинет и главния секретар, деловодни дейности и предоставяне на административни услуги при спазване на основните принципи, заложи в Закона за администрацията и Наредбата за административното обслужване.

През отчетния период служителите от отдел „Център за административно обслужване“ са обработили чрез Системата за документооборот и управление на работния поток Eventis R7 общо 95 209 бр. преписки – 16 406 бр. входящи, 7353 бр. изходящи, 70 574 бр. вътрешни и 876 бр. вътрешно-изходящи преписки на министерството. Утвърдени са 802 заповеди и 102 решения, постъпили са 9 сигнала и 101 жалби. През „Зелен телефон“ са постъпили 108 сигнала. Подадени са 1 бр. заявление за заверяване на документи с печат „Вярно с оригинала“ и 6 бр. заявления за легализация на документи за чужбина. Сключени са 171 бр. договори. За същия период са постъпили заявления за извършване на административни услуги и последваща документация към тях, както следва:

- Дирекция УООП – 179 бр.;
- Дирекция УВ – 13 бр.;
- Дирекция ЕООВОСПЗ – 116 бр.;
- Дирекция НСЗП – 389 бр.;
- Заявления, подадени по реда на ЗДОИ, и документация по тях – 131 бр., с издадени решения по тях – 94 бр.

В периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. експертите от отдел ЦАО са проверили и отговорили на 116 бр. писма. През Портала за електронни административни услуги са подадени и обработени 239 бр. преписки, а в средата за междуведомствен обмен на документи служителите са обработили общо 19 936 бр. писма.

Служителите от отдел „Технически секретариат“ са обработили с помощта на Системата за документооборот и управление на работния поток Eventis R7 11 868 бр. преписки. Отделът осигурява технически дейността във връзка с осъществяване правомощията на министъра, заместник-министрите, началника на политическия кабинет и главния секретар.

В резултат на осъществените дейности от служителите на отдел „Информационно обслужване“ е обезпечено функционирането на сървърната и мрежова инфраструктура, компютърната и периферна техника, техническите средства за защита на информационната сигурност и услугите, предоставяни от външни доставчици в областта на информационните технологии; осъществени са анализ и планиране на дейности и разходи за ИТ за периода 2025-2027 г. за постигане на устойчивост в работните процеси на администрацията, свързани

с използването на информационни технологии; изготвени са съгласувателни и експертни становища в областите „Информационни технологии“ и „Електронно управление“ по отношение на всички междуведомствени и вътрешноведомствени преписки; оказана е консултативна помощ на дирекциите от общата и специализираната администрация на МОСВ за планиране, реализиране, внедряване и поддръжка на програмни продукти и/или информационни системи, чрез които се изпълняват нормативни изисквания или се подпомагат работните процеси на съответната дирекция или администрацията като цяло, вкл. е подпомогнат процеса по подаване за удостоверяване на съответствието на проектни предложения и технически спецификации за обществени поръчки, попадащи в обхвата на прилагания от министъра на електронното управление предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии.

### **в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата**

#### **Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 6 „Техническа помощ“**

Сключените договори/ издадените заповеди за предоставяне на БФП по приоритетна ос 6 „Техническа помощ“ са 26 бр. с обща стойност на договореното безвъзмездно финансиране по проектите – 77 509 107 лв. Изплатени са 77 384 847 лв. или 99,7%, като размерът на верифицираните разходи възлиза на 77 382 444 лв. (99,78% от бюджета), а на сертифицираните пред ЕК – на 75 519 529 лв. (97,37% от бюджета на приоритетната ос).

Финансираните бюджетни линии по приоритетна ос 6 оказват синергично действие върху останалите приоритетни оси чрез обезпечаване на ефективно управление на програмата, укрепване на административния капацитет на бенефициентите и УО и популяризиране на резултатите от изпълнението на програмата сред обществеността. В рамките на приоритетната ос беше осъществена необходимата подкрепа за управление на програмата, нейното изпълнение, мониторинг и контрол.

#### **Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2024 г. – приоритет 6 „Техническа помощ“**

По приоритет 6 „Техническа помощ“ е обявена 1 процедура. Издадени са 7 бр. заповеди за предоставяне на БФП на стойност 42,94 млн. лв. Изплатени са 10,73 млн. лв. или 1,39%, като размерът на верифицираните и на сертифицираните пред ЕК разходи възлиза на 2,14 млн. лв. (2,63% от бюджета на приоритета).

Реално изплатени суми по приоритет 6 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 г.				
	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
<b>Приоритет 6 "Техническа помощ"</b>				
<i>Процедура: BG16FFPR002-6.001 Техническа помощ за управление и изпълнение на Програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“</i>				
1	Осигуряване на възнаграждения на необходимите човешки ресурси, ангажирани с управлението и изпълнението на Програма "Околна среда" 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0001	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	5 570 332,51
2	Материално-техническа осигуреност и информационни технологии в подкрепа реализиране на дейностите на ПОС 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0002	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	847 459,40

3	Предоставяне на техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г. и приключване на ОПОС 2014-2020 г.	BG16FFPR002-6.001-0003	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	977 096,00
4	Осигуряване на техническа помощ за повишаване на административния капацитет на бенефициенти, служители на УО, заинтересовани страни, както и осигуряване на дейности свързани с изпълнение, наблюдение и контрол на ПОС 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0004	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	514 342,40
5	Извършване на оценки, анализи и проучвания по програмите за околна среда	BG16FFPR002-6.001-0005	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	723 525,60
6	Оказване на консултантска подкрепа от Европейската инвестиционна банка по Приоритет 1 „Води“, Приоритет 2 „Отпадъци“ и Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма "Околна среда" 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0006	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	1 173 498,00
7	Дейности за комуникация и видимост на ПОС 2021-2027 г. в периода 2024 - 2026 г.	BG16FFPR002-6.001-0007	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	920 000,00
<i>Общо за процедура Техническа помощ за управление и изпълнение на Програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“</i>				10 726 253,91
<b>Общо за приоритет 6 "Техническа помощ"</b>				<b>10 726 253,91 лв</b>

**Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 7 „Подкрепа за бежанците от Украйна в България“**

С Решение на ЕК от 21.10.2022 г. беше одобрено изменение на програмата, с което се създаде специална приоритетна ос, чрез която ОПОС 2014-2020 г. насочи финансови средства в мярка, с която се осигури подкрепа за бежанци от Република Украйна в България. На 17.10.2022 г. беше подписан договор за предоставяне на БФП на Министерството на туризма в размер на 30,6 млн. лв. Проектът беше успешно изпълнен и приключи на 09.02.2024 г.

Постигнатите стойности по показателите за напредък са следните: за 7.2. „Общ брой на лицата, получили подкрепа“ – 66 711 лица, за 7.3. „Брой деца под 18 години“ – 28 047 лица, и за 7.1. „Разселени лица от Украйна, получили първоначален прием и незабавна подкрепа след пристигане в България“ – 66 711 лица.

В таблиците са посочени разходи без проекти на ВРБ и ЦА към МОСВ.

<b>Реално изплатени суми по приоритетна ос 7 на ОПОС 2014-2020 за периода 01.01.2023 - 31.12.2023 г.</b>				
	<b>Име на проект</b>	<b>№ на проект</b>	<b>Име на бенефициент</b>	<b>Обща стойност</b>
<b>Приоритетна ос 7 "Подкрепа за бежанците от Украйна в България"</b>				
<i>Процедура: BG16M1OP002-7.001 "Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка, прилагана от Министерството на туризма (CARE)"</i>				

1	Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна	BG16M1OP002-7.001-0001	Министерство на туризма	1 165 120,00
Общо за процедура "Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка, прилагана от Министерството на туризма (CARE)"				1 165 120,00
<b>Общо за приоритетна ос 7 "Подкрепа за бежанците от Украйна в България"</b>				<b>1 165 120,00 лв</b>

**Изпълнение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ към 30.06.2024 г. – приоритетна ос 8 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE”**

През 2023 г. беше създадена нова приоритетна ос 8 „Подкрепа за МСП чрез инструмента SAFE“ с директен бенефициент Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. На 14.11.2023 г. беше подписан АДБФП с Фонда за изпълнението на проект „Осигуряване на подкрепа на особено засегнати от увеличението на цените на енергията МСП чрез мярка, прилагана от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (SAFE)“. Проектът приключи на 07.12.2023 г., като общият размер на изплатените средства възлиза на 283 384 775 лв.

Заложените целеви стойности са изпълнени в максимална степен, както следва: за 8.1 „Безвъзмездни средства за компенсиране на завишените цени на енергията на МСП“ (ЕФРР) – 105 894 397,95 евро, и за 8.2. „Безвъзмездни средства за компенсиране на завишените цени на енергията на МСП“ (КФ) – 38 997 936,92 евро. По индикатор CO01 „Производствени инвестиции: Брой предприятия, получаващи подкрепа“ се докладват 41 436 бр. предприятия, съответно и по показател CO02 „Производствени инвестиции: Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства“ се отчитат 41 436 бр. предприятия.

## ПУДООС

По Бюджетна програма „Администрация“ Предприятието е извършило разход в размер на 3 454 098 лева. Разплатени са дейности по издръжка и ремонт в изпълнение на плана за обществените поръчки за 2024 г., изплатени са заплати и осигуровки на персонала, закупени са материали и консумативи.

1900.03.00 Бюджетна програма “Администрация” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>1 914 200</b>	<b>1 914 200</b>	<b>3 454 098</b>
Персонал			1 323 450
Издръжка	1 914 200	1 914 200	2 130 648
<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>5 418 200</b>	<b>5 418 200</b>	<b>3 454 098</b>
Персонал	3 504 000	3 504 000	1 323 450
Издръжка	1 914 200	1 914 200	2 130 648

**г) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи**

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.03.00 Бюджетна програма “Администрация” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>30 253 000</b>	<b>31 647 824</b>	<b>15 327 591</b>
	Персонал	15 721 400	17 227 603	8 332 217
	Издръжка	14 531 600	13 828 499	6 845 188
	Капиталови разходи	0	591 722	150 186
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>30 253 000</b>	<b>31 647 824</b>	<b>15 327 591</b>
	Персонал	15 721 400	17 227 603	8 332 217
	Издръжка	14 531 600	13 828 499	6 845 188
	Капиталови разходи		591 722	150 186
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>5 418 200</b>	<b>11 108 285</b>	<b>15 579 331</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020			1 165 120
	П "Околна среда" 2021-2027		5 690 085	10 726 254
	ОП "Околна среда" 2014-2020 - бенефициенти МОСВ и ВРБ			207 964
	ПУДООС	5 418 200	5 418 200	3 454 098
	Програма "LIFE"	0		25 895
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>5 418 200</b>	<b>11 108 285</b>	<b>15 579 331</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>30 253 000</b>	<b>31 647 824</b>	<b>15 327 591</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>35 671 200</b>	<b>42 756 109</b>	<b>30 906 922</b>
	Численост на щатния персонал	512	512	478
	Численост на извънщатния персонал	0	96	96

**VI. Обобщен отчет на разходите с разпределение по ведомствени и администрирани разходи**

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	МОСВ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
<b>I.</b>	<b>Общо ведомствени разходи:</b>	<b>114 468 700</b>	<b>124 266 943</b>	<b>51 689 772</b>
1.	Персонал	75 829 700	84 456 544	37 833 006
2.	Издръжка	38 639 000	38 862 967	13 335 593
3.	Капиталови разходи	0	947 432	521 173
<b>1</b>	<b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>	<b>114 468 700</b>	<b>124 266 943</b>	<b>51 689 772</b>
1.	Персонал	75 829 700	84 456 544	37 833 006
2.	Издръжка	38 639 000	38 862 967	13 335 593
3.	Капиталови разходи	0	947 432	521 173
<b>2</b>	<b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>II.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по бюджета</b>	<b>3 517 700</b>	<b>3 542 900</b>	<b>2 375 167</b>

	в т.ч.Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - Средства за изплащане на обезщетения за щети, нанесени от кафява мечка и корморан, съгласно чл.79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча	300 000	300 000	90 346
	в т.ч стипендии	16 200	41 400	12 400
	в т. ч. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	3 201 500	3 201 500	2 272 421
<b>III.</b>	<b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>	<b>85 869 900</b>	<b>307 098 025</b>	<b>330 036 289</b>
	ОП "Околна среда" 2014-2020	0	171 446 720	214 490 651
	П "Околна среда" 2021-2027	0	66 336 405	86 827 540
	Национален доверителен екофонд	0	0	780 300
	Програми за отстраняване на минали екологични щети	15 880 000	0	0
	Транфер към БАН и МОН за дейности по Закона за водите	675 000	0	0
	ОП "Околна среда" 2014-2020 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	0	0	226 243
	ПУДООС	69 314 900	69 314 900	26 586 998
	Програма "LIFE"	0	0	31 657
	Опазване на околната среда и климатичните промени на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.	0	0	991 579
	Трансгранично сътрудничество - проекти	0	0	101 321
	<b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>	<b>89 387 600</b>	<b>310 640 925</b>	<b>332 411 456</b>
	<b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>	<b>117 986 400</b>	<b>127 809 843</b>	<b>54 064 939</b>
	<b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>	<b>203 856 300</b>	<b>434 907 868</b>	<b>384 101 228</b>
	Численост на щатния персонал в т.ч. щатни бройки на делегирани бюджети	2 682	2 682	2 344
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	724	714	665
	Численост на извънщатния персонал	0	135	135

\*Забележка: Попълва се само от ПРБ с повече от една бюджетна програма.

**X**

**МИНИСТЪР:**

**ПЕТЪР ДИМИТРОВ**

**Съгласували:**

Климентина Денева, главен секретар

Силвия Рангелова, директор на дирекция КВЕСМС

Ива Таланова, директор на дирекция ФУ

Калин Илиев, началник отдел СПООС

Диана Станкулова, началник отдел „Бюджет“

**Изготвили:**

Теодора Карамаринова, държавен експерт, отдел СПООС

Румяна Ковачева, главен експерт, отдел „Бджет“